Compendium Biblie quod et aureum alias Biblie Reportorium nuncupatur.

[um 1490]

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In figurarũ Biblie fru
ctuoſum ⁊ vtile ↄpendium
qđ ⁊ aureũ alias biblie re
ꝑtoriũ nuncupatur. pro
logus feliciter inchoat.

Eligioſis atꝫ hõeſtis viris

in chriſto dilectis fratri-
bus. Neapolim ↄuentus
ordinis fratrum heremita
rũ ſancti auguſtini Frater
anthonius rampigollis or
dinis memorati. ſalutem
Dilectioni veſtre poſtula-
ta referens metuo non in
cõgrue. ne litus maris at
triuerim. dumqꝫ multo la
bore ſudoreqꝫ condidero
velut inſipida relinquenſ
mea ĩpicia exigente Iõqꝫ
receptis labruſcis vñ race
mi ſepanẽ. ⁊ veſtra fruſtre
tur intẽtio. ⁊ mea ſine fru
ctu anxie pacta opa ↄticeſ
cant. Retrahũt tria que ꝑ
tuli. inſtigat vero largito-
ris manus que ſapientiã
preſtat puulis ⁊ viris pru
dẽtiam poſtulãtibus. Nã
ſcãrum mentiũ precibus ĩ
clinata largiẽda dare no-
uit ⁊ elargita ſue bñdictio
nis rore ꝑfundẽs. ſuſcipi
entis ⁊ ſeminãtis culturã
abũdantius fecũdare. vr-
get etiã ad hoc opus cũ no
ui meã vos inertiã nõ late
re. cũ impfectũ meũ vide
rint oculi veſtri. Idcirco
ſagitte quas arcus iacit p̃
ſcite minus feriũt. p̃ſertĩ
cũ me e tãto ãplius ĩbecilli
tati tenemĩ ↄpati. quanto
aptius vr̃a p̃cepit dilectõ
me modicũ qđ noui ſñ ar
rogãtia impertiri. In hmõi
figurarũ compendio ne lo
co refectõis faſtidiũ gene
reẽ ſuccĩcte loquar ⁊ clare

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt mihi propria valitudo
pmiſerit mallens opuſcu
lū ſub breuitate cōponere
ac diuiſionibus lectorū ex
ercicio derelictis q̄ꝫ nimia
prolixitate ↄfundere intu
entes. Materiā em̄ diſtin
guendā ꝑ ordinē alphabe
ti pauciora exempla ⁊ plu
ra in fabrica collocans vt
paupis ingenij facultas ꝑ
miſerit. Ut aūt q̄ſita faci
lius occurrāt. tabulā ſeq̄n
tē poſui ſpiritusſcti gratia
annuente. In hoc em̄ opu
ſculo ſi quiſpiam veſtrū le
gentiū vel audiētium me
nouerit defeciſſe memine
rit cultoris fragilitatē qui
licꝫ fruges debiles paucaſ
q̄ꝫ produxerit. mēte tamē
⁊ corpe fideliter laborauit
Igitur affectus affectui re
cōpenſans aīam meam ſu
perno recōmendet agrico
le vt ſaltē cuꝫ hora vndeci
ma opantibꝫ nō qđ iuſtū
fuerit tribuat. ſed qđ ↄſue
uit egredi a ſue miſericor
die largitate. ⁊c̄.

Sequit̄ tabula in repor
torium biblie aureū ordi
ne alphabeti deſignata Et
primo đ his q̄ ab a littera
incipiunt agit̄ fauſtū felix
q̄ꝫ exordium.

De

Abſtinentia ⁊ ieiunio.
Acceptione munerū.
Accidia.
Adoratione dei.
Adulatione ⁊ blandicijs.
Ambitione.
Amicicia
Amore dei.
Amore proximi
Amore carnali
Angelis bonis.
Angelis malis
Anime reſurrectione ⁊ im
mortalitate.
Apparitōibus factis.
Aſpectu incauto.
Aſtutia ⁊ calliditate falſa
Auaritia ⁊ cupiditate ter
rena.
Auditu verbi dei.
Auiditate mulierum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De
Baptiſmate.
Bñdictione dei ad hoīem
Beneditōe hoīs ad deum
Beneditone hominis ad
hominem.
Benignitate dei.
Blaſphemia.

De
Caſtitate ꝛ continentia.
Caſu peccati.
Confeſſione
Confidentia.
Compaſſiōe ad proximū
Conſilijs bonis.
Conſilijs malis.
Conſolationibus diuinis
Contemplatione.
Correctione fraterna.
Curioſitate humana.

De
Decimis ꝛ primicijs.
Deriſione ꝛ conuiuijs.
Detractōe ꝛ ſuſurratione
Diſcordia ꝛ lite.
Duricia ꝛ obſtinatione.

De
Eccleſia vel templo.
Electione prelatorum.
Exhortatōe ꝛ predicatōe.

De
Fallacijs mulierum.
Fide ad deum
Fide magna mulierum.
Fidelitate ſeruanda.
Filijs erudiendis.
Fortitudine bona.
Fortitudine mulierum
Fortitudine mala.

De
Gratijs agendis.
Gratitudine ſeruanda
Gula ꝛ ebrietate.

De
Homicidio ꝛ occiſione.
Honore parētum.
Humilitate.

De
Jactantia ꝛ gloriatione.
Idolatria.
Impatientia ꝛ murmure
Ingratitudine bñficioꝝ.
Inimicicia ꝛ odio.
Intentione recta.
Inuidia ꝛ emulatione
Ipocriſi ꝛ ſimulatione.
Ira dei cōtra delinq̄ntes
Ira hominis per zelum.
Ira hominis per odium.
Judicijs dei occultis.

Judicijs hominum veris
Judicijs hominū falſis.
Juramento.
Juſticia ꝛ equitate.
Juſtis latētibus inter pec
catores.

De
Lachrima ꝛ fletu
Liberalitate ꝛ curialitate.
Loquacitate mulierum.
Luxuria ꝛ cōtinentia.

De
Maledictōe qua deus ma
ledicit
Maledictione qua hom o
maledicit.
Matrimonio.
Mendatio.
Miraculis diuine potētie
Morte comuni
Morte horrēda malorum
Morte precioſa iuſtorum
Multitudine malorum.

De
Obedientia ꝛ ſubiectione
Opatōe qua deus attēdit
Operatione bona.
Oppreſiōe bonoꝝ a mal'.
Oratione.
Ornatu mulierum.
Officium multiplex

De
Patientia māſuetudinis
Paupertate ꝛ inopia.
Pace ꝛ concordia.
Peccato ꝛ eius effectibꝫ.
Penitentia peccatorum.
Peregrinis ꝛ hoſpitibus
Permiſſione diuina.
Permiſſione humana
Peruerſitate quorūdam.
Perſeuerantia in ꝓpoſito
Pietate mulierum.
Populi mobilitate
Preceptis dei
Prelatis ꝛ prīcipibꝫ bōis
Prelatis ꝛ prīcipibꝫ mal'
Proditōe ꝛ ꝓditoribus.
Proſperitate humana
Prudentia ꝛ ſagacitate.
Pueris bone indolis.
Punitione delinquentiū.
Puſillanimitate.

De
Sabbati obſeruantia.
Sapientia mulierum.
Sacra ſcriptura.
Sepultura.
Silentio ꝛ eius operatione
Societate bonorū.
Societate maloruꝫ

Spe et longanimitate.
Stragibus hoīz diuerſis
Supbia et iactantia.
Suſpitōe et fſ'a credulitate
De
Temptatiōe hoīs a deo.
Temptatione dei ab hoīe
Temptatione dyaboli.
Timore domini.
Timore maloꝝ de bonis.
Tyrannoꝝ nequitia.
Tribulatōe et ei⁹ effectib⁹
De
Ueritate que odiū parit.
Unitate et conſenſu.
Uoto et eius obſeruatōe.
De
zelo bono ꝯtra peccatoreſ
zelo indiſcreto.

Figurarū biblie fructuoſum et vtile ꝯpēdiū. aureū biblie Repertoriū nuncupatū feliciter incipit.

De abſtinētia et ieiunio

Abſtinētia eſt:
- Meriti augmentatiua.
- Sapīe acq̄ſitiua
- Religioſitatis conſenſiua
- Carnis refrenatiua.
- Uindicte impeditiua
- Orōis auxiliatiua
- Indulgentie obtentiua.
- Exempli demonſtratiua.

Abſtinētia eſt primo meriti augmētatiua. auget eniz merita et ꝟtutes. Ideo voluit dn̄s noſter adā et euaz pētes noſtros primos nō oī cibo in ꝑadiſo vti. ſ3 ab aliquo abſtinere vt ex abſtinētia et obediētia amplius mererēt vt habet Ge. ij. Propter eādē cām precepit dn̄s filijs iſrael. vt a mlt'is cibis abſtinerēt. Leuitici. xi. Abſtinētia valet ad habēdā ſapiētiam. Nā moiſes poſtq̄ ieiunauit et abſtinuit meruit a domino legē in ſyna accipe. Exo. xx. Helias vt liberius et ſapientius prophetaret. vtebat victu tenui

⁊ exili quādo petijt in ſare
repta a vidua aquā ⁊ buc-
cellam panis .iij. Regū.
xvij. Et notandum ꝙ cor
ui paſcebant heliam carni
bus bis in die. ſed ange-
lus ſemel pane tantū .iij.
Regū. xvij. Danieli ꝓpter
eius abſtinentiā oſtendit
dominus viſiones mira-
biles. Danielis .xij. Et ei
dem poſt ieiuniū reuelatū
eſt miſterium incarnatio-
nis ⁊ paſſionis ieſu chriſti
Danielis .ix. Quia anna
vidua ſeruiebat deo die ac
nocte ieiunijs ⁊ oratiōibꝰ
ideo meruit a dn̄o pruden
ter prophetare de xp̄o. Lu
ce .ij. Abſtinere debēt re
ligioſi ⁊ clerici pre ceteris
ideo vir qui debebat cōſe-
crari domino ab omni qd̄
inebriare poterat abſtine-
bat. Numeri .vj. In horū
figura commēdatur abſti
nentia rechabitarum a do
mino qui noluerunt bibe
re vinum ſicut pater eorū
mandauerat. Hieremi.

xxxv. Propter abſtinētiā
dicebatur iohēs baptiſta ſā
ctus vltra oēs. nā ipſe fu
it primus religioſus ī no
uo teſtamēto cuius cibꝰ lo
cuſta ⁊ mel ſilueſtre. math.
ij. Jō dixit de eo ieſus Jo
hānes nō māducās panē
neqꝫ bibēs vinū. math. xj
Mittens dn̄s diſcipulos
ad p̄dicandū dixit. Eden
tes ⁊ bibētes q̄ apud illos
ſunt. hoc eſt ſitis ꝯtenti de
appoſitis ⁊ ne delicata ap
petatis. Lu. x. Petrus vo
lēs oſ̄ndere ꝙ religioſi nō
dn̄t eē ebrij dixit. Hi ebrij
nō ſunt cū ſit hora diei ter
cia. Ac. ij. Abſtinēdū eſt
ab eſu carniū maxīe religi
oſis ⁊ clericis qui dn̄t car
nē ſuā p̄ ceteris refrenare
Jō vxor hieroboā vadēs
ad abiā ꝓphām tulit panē
⁊ mel. carnes vo nō legit̄
attuliſſe. iij. Regū. xiiij.
Multū approbatur abſtinē-
tia carniū qd̄ pꝫ ex illo q̄a
dn̄s multotiēs mltiplica-
uit panes ⁊ piſces ⁊ nūq̄ꝫ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

carnes de quib⁹ plures ſa
turauit. math. xiiij. marci
viij. Lu. ix. Johã. vj. Nõ
legimus ſaluatorẽ noſtrũ
comediſſe carnes niſi de
agno paſchali tpe paſſio
nis. math. xxvj. mar. xiiij
Lu. xxij. Johã. viij. ſed tñ
nõ expreſſe ſed de cena dr
de piſcib⁹ comedit ⁊ dedit
diſcipulis ſuis. Lu. xxiiij
Johã. xxj. Populo ꝗo iu
daico tãq3 carnali ⁊ de car
ne curãti dedit carnes lic3
in eoꝝ malũ. Nũe. xj. Exo
di. xv. Abſtinẽtia prebet
victoriã in tpalibus ⁊ ſpi
ritualib⁹ bellis. Jõ vxori
manue ꝯcepture ſampſo
nẽ fortiſſimũ pugnatore3
angelus abſtinentiã indi
xit. Judi. xiij. Jn paucis
puta. ccc. viris ꝑpate bibẽ
tibus liberauit dñs popu
lũ ſuũ. Judicu3. vij. Ob
hanc cauſam populo iſra
hel exiſtente in caſtris nul
lus comedit niſi ionathas
ꝯtra preceptũ ſaul regis ⁊
patris eius. j. Regũ. xiiij

Joſaphat rex Juda victo
riã habuit. qr ipſe ieiuna
uit. ⁊ ipſe alijs ieiuniũ pre
dicauit. ij. Parali. xx. Ju
dith caſtiſſima qr omibus
diebus ieiunauit de holo
ferne tyranno victoriã re
portauit. Judith. viij. Fi
lij iſrl' bis debellati a filijs
beniamin ieiunauerũt ⁊ vi
ctoriã habuerũt. Judi. xx
Philiſtei debellauerũt fili
os iſrl'. ⁊ archã ceperũt. j.
Re. iiij. Saluator cũ dya
bolo pugnaturus ieiuna
bat. ⁊ in trib⁹ tẽptatõibus
ſupauit. math. iiij. Abſti
nẽtia iuuat oõem Jõ tho
bie. xij. dr. Bona ẽ oõo cũ
ieiunijs. Predicauit eſ
dras ieiuniũ. qr petiturus
erat a dño viã rectã Eſd.
viij. Filij iſrl' timentes po
tẽtiã holofernis ieiunaue
rũt prius. ⁊ poſtea oraue
rũt Judith. iiij. Jn huius
figura heſter locuta cũ aſ
ſuero ieiunauit cũ ãcillis
⁊ mardocheo. Heſter. iiij
Multũ val3 abſtinẽtia ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ieiunandū. ſ. vt hō poſſit orare ⁊ vigilare. Nā poſt cenā increpauit dn̄s apo-ſtolos q2 orare ⁊ vigilare nō poterāt. mat. xxvj. Abſtinētia meretur indulgē-tiā pctoꝝ. Nam tpauit dominus penam achab regi quā ei ꝯminatus fuerat ꝓpter ieiunium quod ſeruauit. iij. Re. xxj. Niniuitis dominus ſubuerſionē ciuitatis pepcit. q2 a maximo vſqȝ ad minimū omēs ſe ieiunio afflixerunt. Jone iij. Abſtinere debet hō ꝓpter alioꝝ exemplū. Naȝ dauid deſideratā aquā de bethleem allatā ſibi bibe-re noluit vt exemplū abſtinentie alijs pberet. ij. Re. xxiij. Eleazarus maluit occidi qȝ carnes porcinas māducare vt alijs exēpluȝ preberet. ij. mach. vj. Septem fratres cū pia ipſoꝝ matre potius varios cru-ciatus voluerunt accipere qȝ de eſu ſacrilego manducare ne alij ſimilia ppetrarent. ij. mach. vij. Quāqȝ eſuriret petrus tamen noluit immūda manducare ne exemplū ingluuiei alijs daret Act. decimo.

De acceptōe munerū.

Acceptio munerum
- Vendit liber-tatis obſequium.
- Peruertit veritatis iudi-cium
- Nutrit pditōnis flagiciū.
- Prebet ſimonie viciū.
- Valet ad deū placandū.
- Valet ſi mu-nus fuerit ꝓ-prium.

Ccipe nō debȝ homo munera ꝓ impēſis ſeruicijs qſi ſeruicia vēdēs. iō abrahā noluit accipere munera q̄ ei obtulit rex zodomoꝝ ꝓ victoria quā fecit de inimicis ſuis ne ſeruiciū vendere videretur. Gene. xiiij.

Magr̃ milicie regis babi
lonis nõ accepit a iheremi
a munera pro liberatõe ip
ſius ſed dedit ei munuſcu-
la. ⁊ dimiſit eũ Jheremie
iiij. Daniel rñdit baltha-
ſar regi munera promittẽ
ti p expoſitione ſcripture.
Munera tua tibi ſũt. ⁊ do
naria domus tue da alteri
Dañ. v. Acceptõ mune
rũ puertit iudiciũ ⁊ veritatẽ
iõ balaã a nuncijs balach
acceptis muneribus ↄtra
iuſticiaʒ populo dei male
dicere ſatagebat. Nume.
xxij. Munera q̃ ſyba obtu
lit cã fuerũt. q dd̃ falſam
ſententiam dedit ↄtra mi
phiboſeth. ij. Re. ix. Me
nelaus propter vaſa aurea
que dedit andronico ↄtra
iuſticiã fecit onyaʒ occidi
⁊ propter pecuniaʒ quam
ptholomeo pmiſit euaſit
ipſe fecit accuſatores occi
di. ij. macha. iiij. Propter
pecuniã quam cuſtodes ſe
pulchri Criſti acceperũt a
principibus ſacerdotũ men
titi ſunt corpus xp̃i furtim
ab ap̃lis ſublatũ. mathei
xxviij. Felix preſes tene-
bat paulũ in vinculis. qꝛ
ſpabat ab eo pecuniã ob-
tinere. Act. xxiiij. Acce
ptõ munerũ generat ⁊ nu-
trit proditionẽ Nã aioth
p munera que dedit eglõ
regi moab. ipm̃ prodicio
ſe occidit Judi. iij. Dali
la ſampſonẽ tradidit phi
liſteis ꝑpter munera q̃ ac-
cepit ab eis. Judic. xvj.
Propter munera bñdab
rex ſyrie rupit fedus qd̃ fe
cerat cũ rege iſrl̃. iij. Re.
xv. Mulieribus triphonis
deceptus eſt ionathas. di
mittẽs ſocios qui fuit pdi
cioſe occiſus. j. Macha.
xij. Menelaus ꝑpter acce-
pta munera a iaſone poſt-
ea ipſum nequiter ſupplã-
tauit. ij. Macha. iiij.
Acceptõ muneruʒ eſt cau
ſa ſymonie. Ideo de filijs
heli dicitur. Declinauerũt
poſt auariciã. ⁊ ſuſceperũt
munera. j. Regũ octauo.

Quia ieſi accepit munera
ꝓ ſanatōe naamā. arripu
it eū lepra. iiij. Regū. v.
Propter munera q̄ ꝓmi/
ſit iaſon antiocho ſūmū
occupauit ſacerdotiuȝ. ij.
Mach. iiij. Alchimus cu
piēs fieri ſūmus ſacerdos
demetrio coronā aureā p̄/
ſentauit. ij. mach. xiiij. Si
mon magus voluit ſpūm
ſāctū muneribꝫ ⁊ pecunia
ꝯparare. Act. viij. Acci
pere debēt munera deo ſer
uientes. ⁊ paupes a diui
tibus ad deū placandum.
In cuius figura iacob mi
ſit fratri ſuo mūera vt pla
caret eū. Geñ. xxxiij. Mu
nera obtulerūt filij iſrahel
ad opus tabernaculi quan
tum oportebat in ope. Ex
odi. xxxv. In ſignū ꝙ mu
nera ſunt danda d̄o dedit
regina ſaba regi ſalomo/
ni centūviginti talēta au/
ri. iij. Reg. x. Interfecto
amā iudei largiti ſūt pau
pibus elemoſinas. Heſt.
ix. In cuius etiā figura io
nathas dedit regi alexan/
dro munera ⁊ inuenit gra/
tiam corā eo. j. Macha. x
Accipi nō debent mune
ra de alieno ſȝ de proprio
vt ſit deo placitum. Ideo
dauid noluit offerre ſacri
ficiū d̄ munere alieno ſed
de proprio vt deo ſit placi
tum. ij. Regū. xxiiij. Rex
achaȝ ſpoliata domo dñi
⁊ reguȝ. miſit munera re
gi aſſyriorꝫ ⁊ nihil ei ꝓfue
rūt. ij. Paral. xxviij. Ma
gi aptis theſauris ſuis nō
alienis obtulerūt auꝝ thus
⁊ myrrā. mathei. ij. Duo
minuta paupcule ꝓprio q̄
ſita labore a dño diuitum
muneribus preferuntur.
Luce viceſimoſecundo.

De accidia.

Accidie vicium
- Requirit reꝑ
henſionem.
- Parit tranſ/
greſſionem.
- Inquirit occi
ſionem.
- Exquirit pu/
nitionem.

Ccidiosi reprehen
dendi sunt ⁊ solli-
citādi a patribus
dn̄is ⁊ prelatis. Jō iacob
filios accidiosos increpa
uit ⁊ sollicitauit. d. Qua-
re negligitis. Gene. xlij.
Propter hāc causam p̄ce
pit iosias leuitis vt essent
solliciti q̄ negligētes erāt
ij. Paralipo. xxxv. Redar
guit dn̄s in sua pabola oci
sos ⁊ remunerat opantes
Math. xx. Dormiebat io
nas sopore graui sed guber
nator nauis redarguit eū.
Jone. j. Redarguit dn̄s
dulciter discipulos suos q̄
secū vna hora nō poterant
vigilare. Mathei. xxvj.
Accidia causa ē quasi oīm
peccatoꝝ. Unde filij israel
manducātes panē angelo
rū attediati sūt ⁊ murmu-
rare ceperunt viles cibos
egipti desiderabāt. vbi pa
tet ꝙ accidia fuit eis cau-
sa murmuratōis. īpatien
tie carnalitatis ⁊ mēdacij
Nume. xj. ⁊. xxj. Tempo-
re belli manēs dauid in do
mo ociosus adulterium ⁊
homicidium commisit. ij.
Regum. xj. Cū dormirēt
homines post seminatio-
nem seminis boni īimicus
homo supseminauit ziza-
niam pctōꝝ. Math. xiij
Accidia est causa spiri-
tualis ⁊ tpalis mortis. J
deo zizara iacens opertus
pallio. clauo in tpa cōfos
sus est in terram a Jahel
vxore aber cynei. Judic.
iiij. Sampson dormiens
inter genua dalile fuit ca
ptus cathenatus ⁊ mortuꝰ
Judicū. xvj. Quia abner
negligēter custodiebat re
gē saul. poterat eū dd occi
dere si voluisset. j. Re. xxvj
Hysboseth dormiens sup
lectum seth in meridie oc
cisus est a latronibꝰ. ij. Re
gum. iiij. Accidiosos
punit deus grauiter. Nā
quādo cepit populū suū te
dere itineris ⁊ laboris lo
cutus ē contra dn̄m ⁊ moi
sen populus dicens. Cur

eduxiſti nos vt moreremũ in ſolitudine. deeſt panis aque non ſunt. aĩa noſtra nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. iõ miſit dñs ſerpentes ignitos qui populũ occiderunt. Nũe. xxj. Virgines dormiẽtes ⁊ lãpades accẽſas lucidi opis nõ habẽtes a ſpõſi celeſtis nuptiis ſunt excluſe. math. xxv.

De adoratione dei.

Adorandus ẽ deus ⁊ colẽdus cum
- Bonorũ oblatione.
- Verborũ oratione.
- Templorum fabricatione
- Aduerſorũ toleratione.
- Idolorũ deteſtatione.
- Credendorũ ordinatione.

Adorãdus eſt ⁊ colendus deus cum bonorum oblatione ⁊ muneribus bonis. In deo duob fratrib adorantibus ⁊ ſacrificãtibus deo dominus reſpexit ad abel ⁊ ad munera eius. ad cayn autem nõ reſpexit quia abel obtulit meliora. Ge. iiij. Paratus erat abrahã vnicũ filiũ domino offerre ſup montem in olocauſtum. Gene. xxij. Poſtq̃ preceperat dominus moyſi q̃ ipſe ⁊ aaron cũ leuitis aſcenderẽt ⁊ adorarẽt obtulerũt vitulos duodecim Exo. xxiiij. Salomõ abijt ⁊ immolauit mille hoſtias ⁊ ibi apparuit ei dñs. iij. Re. iij. Magi intrãtes domum procidenteſq̃ adorauerũt puerũ ⁊ munera obtulerũt. quid ergo dñt facere criſtiani iam regenerati vbi hec gẽtiles fecerunt puulo vagienti. math. ij.

Adorãdus eſt deus corde ore ope ⁊ vbo. Vñ enos filius ſeth cepit inuocare nomen dñi. Geñ. iiij. Salomon ſtetit ante altare et expandens manus genua flexit ⁊ orauit. iij. Re. viij Adorauit leproſus ieſum

dicens. Dñe ſi vis potes
me mūdare. Math. viij.
Mater filioꝝ zebedei acceſ
ſit ad xp̄m orās ⁊ petēs ali
quid ab eo. math. xx. Ad
orandū deū debēt fabricari
eccie ⁊ altaria. iō noe edi-
ficauit altare dño ⁊ de mū
dis aīalibus ⁊ volucribuſ
obtulit olocauſtū dño Ge
ne. viij. Helcana tante ſi
dei erat ꝙ deſcendebat de
ciuitate ſua ſtatutis dieb9
vt adoraret dñm in ſilo.
j. Regū. j. Rex dauid cul
tum dei in ſacerdotibus et
cantoribus ampliauit. j.
Paralipomenon. xv. Ce
cus natus ⁊ illuminatus
a ieſu ait credo domine. ⁊
procidens adorauit eum.
Johannis. ix. Adoran
dus eſt deus in tribulatio
nibus ⁊ piculis. vt ab ip
ſis hoīes liberent̄ Ideo
filij iſrael afflicti ī egipto
audientes ꝙ reſpexit dñs
afflictōnem eoꝝ proni ado
rauerunt in terra. Exodi.
xiiij. Cum dixiſſet domi-
nus de ꝑſecutione egipti.
incuruatus ꝑplus adorauit
Exo. xij. Offerēte ſamue
le ſacrificiū liberatus ē po
pulus de tribulatōe phili
ſtinoꝝ. j. Re. vij. Reuerſi
filij iſrl' ḋ captiuitate babi
lonis die ac nocte ɔfitebā
tur dño. Neemie. ix. Cuꝫ
audiſſꝫ iob nūcioꝝ v̄ba di
centiū ſibi ꝑditionē rerū
adorauit dñm. d. Nudus
egreſſus ſum ex vtero ma
tris mee. nudus reuertar
illuc Job. j. Adorādus ē
ḋus ſolus ⁊ nō aliq̄ creatu
ra. Iō primū preceptū de
calogi fuit. Nō adorabis
deos alienos. ⁊ nō facies
ſculptile Exo. xx. Manue
volēti ſacrificare. ait ei an
gel9. Si vis offerre ſacri
ficiū offeras dño. Judi. x
iij. Cū irent filij iſrl' ad vi
tulos aureos. thobias fu-
giebat ɔſortia eoꝝ ⁊ ibat ī
iheruſalem ad templū. ibi
q3 adorabat dominū deum
iſrahel. Thobie primo.
Quāuis eſſet ꝓhibitū

vt nullus peteret aliq̄d ab aliquo dn̄o niſi tantū a dario. tamen Daniel tribus tempꝑibus dominū adorabat. Danielis. vj. Populus liſtre qui voluit paulū ꝛ barnabam adorare. prohibitus eſt ab eis. Actuū. xiiij. Angelus iohannem euangeliſtam prohibuit ne ſe adoraret ſed ſolum deū. Apocali. xxij.

De adulatione et blandicijs.

Adulatores
- Querūt complacentiam.
- Recipiunt diſplicentiā.
- Tendūt ad infamiam.

Adulatores ſemꝑ loquuntur ea que credūt placere audientibus eos, ideo chore cū ꝯplicibus ſuis populo placere volēs dixerūt. ſufficiat nobis. Nume. xvj. Abſalō vt cauſam in curia patris habentibus placeret. dicebat cuilibet. Videntur mihi ſermones tui recti. ij. Regū. xv. Prophete falſi dixerūt achab proſpera d̄ bello futuro cui placere credebant. iij. Regū xxij. Cōſiliarij regis aſſueri adulantes ei dixerunt. Regis iuſta eſt indignatō cū tamen eius iram cōtra reginā potius tempare debuiſſent. Heſt. j. Amici amō volētes ꝯplacere ei dixerūt. Iube pare excelſam trabē. Heſt. v. Alchimus proditor volēs placere demetrio male locutus ē de iuda machabeo. j. Mach. vij. Herodi impio acclamabat pplus voce ei deſiderās ꝯplacere. Act. xij. Adulatores diſplicēt ſapiētibꝰ q̄bꝰ placere credebāt ſuis blādicijs. nā adoleſcēs narrās dō morte ſaul inimici ſui credēs ei placere fuit eꝰ iuſſione occiſus ij. Regū. j. Adulatores occiderunt hyſboſeth. ꝛ attulerunt caput eius ad dauid placere ei credentes.

diſplicuerunt multū. ⁊ ab eo ſilr occiſi ſunt. ij. Reg. .j. Adulatores laudāt in facie. ⁊ in abſentia detrahunt ⁊ diffamāt Cōtra quoꝝ ꝯſuetudinē ſaluator noſter recedētibꝰ a ſe diſcipulis ihēſu cepit iohannē multipliciter ꝯmendare quē in eoꝝ p̄ſentia non cōmendauit. Mathei. xj. Phariſei volentes ieſum cap̄e in ſermōe. ipſum in facie laudare ceperūt dicētes Mayſter ſcimus q̄ verax es Mathei. xxij.

De ambitione.

Ambicioſi ſunt
- Alieni nominis detractores
- Innocētis ſanguinis effuſores
- Preſumptuoſe fame iactatores
- Cito regiminis deſertores
- Prophani ſermonis ſecutores
- Sup̄bi culminis zelatores.

Ambitio cauſat detractoēm. nā ambitioſi ideo detrahūt aliis vt ipſi magis appareāt. Sic maria ⁊ aarō ābiētes dominiū p̄pli ꝯtrahebāt moyſi dicentes Nobis locutus eſt dñs Nūe. xij. Chore ⁊ ꝯplices ambientes dominiū p̄pli moyſi ſilr detraxerūt. Nūe. xvj. Abſalon ambiens regnū pr̄is ſui dixit cauſantibꝰ videntr mihi ſermōes tui recti. ſed nō eſt qui audiat te ꝯſtitutus a rege. ij. Reguȝ. xv. Gaal filius obed ambiēs dominare ī p̄plm iſrael. detrahebat abimelech dicēs Quis ē abimelech vtinā daret aliq̄s populū iſtum ſub manu mea Judicū. ix. Alchimus qui voluit fieri ſummus pontifex corā demetrio detrahebat iud machabeo. j. Macha. vij. Ambitioſi nō timent ſanguinē effundere

⁊ multa mala cõmittere.
vt liberius valeant dñari
vñ abimelech callide ꝓcu
rauit ꝑ amicos eligi in do
minũ qui poſtea ſeptuagĩ
ta fratres eius occidit ⁊ a
lia multa mala fecit Judi
cum.ix. Parabola ioathe
de rhamno vrente ligna.
ambitioſos ⁊ eoꝝ mala o
pera declarauit. Judi.ix.
Pieroboã ambitõſus peſ
ſime regnauit ⁊ multa ma
la ꝯmiſit.iij Re.xij Atha
lia libidine dñandi oẽ ſe
men regiũ interfecit.iiij.
Reg.xj. Ptholomeus vt
obtineret regnũ ſimonẽ ⁊
filios eius ĩterfecit.j.Ma
cha.xvj. Ambitioſi ſꝑ
mala ⁊ ꝑſumptuoſa de ſe
loquunt̃ Jõ gaal ꝑſump
tuoſe dixit. vtinã daret a
liqs ꝑplm iſtum ſub manu
mea vt auferrez de medio
abimelech qd nõ fecit Ju
di.ix. Eleuabat̃ adonias
dicẽs ego regnabo qd nõ
euenit poſtea.iij.re.j. Na
buchodonoſoꝛ dixit cogi
tatiõem ſuã in eo eſſe. vt
oẽm terrã ſuo impio ſub
iugaret. Judith.j. Dice
bat ſeron. faciaz mihi no
mẽ ⁊ gloꝛificaboꝛ ĩ regno
⁊ debellabo iudã ſʒ ipſe fu
it poſtea debellatus.j.ma
cha.iij. Ambitioſoꝝ reg
nũ ⁊ dominiũ cito trãſit di
no iudicõ Jõ zambri occi
dit dominũ ſuũ vt regna
ret poſt eũ ſeptẽ dieb9 reg
nauit poſt eũ tm̃.iij.Reg.
xvj. Ptholomeus regnuz
alexãdri voluit occupare
ambitioſe. ſʒ paꝝ gauiſus
eſt q2 tercia die defũctus ẽ
j.Macha.xj. Ambitioſi
vt plurimũ ſunt ſymonia
ci Nã q2 iaſon ſummũ ſa
cerdotiũ ãbiebat. miſit ꝑ
menelaũ pecuniã copioſã
regi anthiocho.ccclx.talẽ
ta auri ⁊ alia multa ſed tñ
modico tempe functus
eſt hoc honoꝛe q2 menela
us quẽ miſerat ſciuit ſum
mũ ſacerdotiũ in ſeipſuz
retoꝛqueri.ij.Macha.iiij
Symõ magus ambiens

De Amicicia

potestatē dandi spūm sanctū. voluit illū pecunia cōpare. Actu. viij. Ambiciosi et supbi plus dolent de paucis q eos non honorant q̄ꝫ letent de multis q̄ eis obediūt et honorāt. Et talis fuit aman qui plus dolebat de mardocheo euz adorare nolēte q̄ꝫ letaret de multis alijs qui eū quotidie adorabāt. Hester. v.

De amicicia.

Amici debent hēre

- Cōmune gaudium.
- Familiare colloquium
- Fidele obseq̄um.
- Malicie tediū
- Salubre ɔsorcium

Amici debent sibi cōmunicare gaudia oīa tempalia et spūalia bona. Jō laban vocatis aīcis fecit rachel nuptias et desponsauit eaꝫ Geū. xxix. Dilexit dauid ionatham sicut aīam suā et expoliauit se tunica sua et dedit ei. j. Regū. xviij. In huius figura laudauit dominus villicum iniquitatis. et ɔsuluit nobis facere amicos de mamona iniquitatis. eis bona nostra cōmunicando gratanter. Luce. xvj. Posuit etiaꝫ exemplum saluator de illo qui vadit ad amicū suum media nocte postulans sibi cōmunicare tres panes Luce. xj. Amici debēt simul habere de suis negocijs secretū colloquium. Ideo loquebat dominus moysi de agēdis sicut solet loqui homo cum amico suo Exo. xxiij Vocauit aman amicos suos ad se et exposuit magnitudinē diuiciarum et turbā filiorum ꝓspera quoq et aduersa q̄ se reputabat habere. Hester tercō Tres amici iob venerunt ad eum vt consolarent eum. Job secundo. Saluator noster cum dilexisset suos qui erant

in mūdo i finē dilexit eos
.i. faciens ſermonē fami-
liariter locutus eſt eis Jo
han. xiij. Amici debēt eē
fideles. ⁊ vnus aliū nūq̄
deſerere dz. ſed v̄bis ⁊ fa-
ctis ſeinuicē iuuare. Jdō
ruth dixit ad noemi Quo
cūq̄ p̄rexeris pgam ⁊ vbi
ſtabis ſtabo. ⁊ vbi morata
fueris morabor. Ruth. j.
Fidelis amicicia ſepe in-
diſcreta fuit. idō armiger
regis ſaul cū eo mortuus
eſt. j. re. xxxj. Dixit abner
ad dd̄. fac mecū amicici-
as ⁊ erit manus mea tecū
ij. Re. iij. Chuſi amicus
fidelis eū nō dereliquit ſz
diſſipauit ꝯſiliū achitofel
ꝯtra eū. ij. Re. xvij. Fide
les amici erant eleazaro
ſm corpus q̄ ei ꝯſulebant
ne pareret. ij. Macha. vj
Amicicia tñ maloꝝ ē de
teſtanda. q2 ſemp tendit
ad malū. Jdō ꝓpheta iheu
dixit ad regem ioſaphat.
Jmpio p̄bes auxiliū ⁊ his
qui oderūt dñm amicicia
iungeris ⁊ idcirco irā qui
dem dm̄ merebaris. ij. pa
rali. xix. Alchimus prodi
tor factus amicus deme-
trij. ꝯcitauit eū aduerſus
iudā ⁊ fratres eius dicēs
pdidit iudas amicos tu-
os. j. Machabeorum. vij
Duo ribaldi peſſimiq̄ ho
mines herodes ⁊ pilatus
facti ſunt amici in morte
iheſu xp̄i Luce. xxiij. A-
micicia ꝯtrahenda eſt cū
bonis ſapientib9 ⁊ potenti
bus viris Jdeo rex alexā
der ſcripſit ionathe. fratri
ionathe ſalutem. Audiui
mus de te q̄ vir potens ſis
⁊ aptus viribus. eſto ami
cus noſter. j. Machabeoꝝ
x. Jtem miſit alexander
rex literas ad ptholomeū
regē egipti p amiciciis in
hec v̄ba Et nūc ſtatuimus
adinuicem amiciciam. ⁊
da mihi filiam tuā. j. Ma
chabeoꝝ. x. Bonos ami-
cos habuit paulus qui ro
gauerunt eum ne ſe daret
in theatrum Actuum. xix.

De amore dei.

Amor dei
- Quiam obtinet peccatorum
- Scripturam continet preceptorum.

Amor dei facit miaz obtinere. ideo daturus dñs legez moyſi dixit. Ego dñs faciens miam hys qui diligũt me. Exo. xx. Ob hanc cãm poſt precepta dixit dñs moyſi Diliges dñm deum tuum. ⁊ hoc ideo poſuit. vt ſi in aliquo p̄ceptorũ offendimus p̄ dilectionẽ dei miſericordiam ꝯſequamur. Deutero. vj. Amoris dei preceptũ principiũ ⁊ finis eſt omnium p̄ceptorꝝ ideo dixit moyſes populo Nihil petit a te deus niſi vt ambules in vijs eius ⁊ diliges eũ. Deute. x. Joſue poſt alias ãmonitiões dixit pplo. Diliges dominũ deũ tuũ. q̃ſi faceret cõcluſiõem oĩm p̄ceptorꝝ Joſue. xxiij. Paulus etiã dixit ſi quis non amat deũ anathema ſit. j. Corinth. xvj. Hoc eſt etiã qđ paulus dixit. Si linguis hoĩm loquar ⁊ angelorꝝ. caritatem aũt non habeã factus ſum ſicut es ſonans aut cimbalum tinniẽs. vbi oñdit ꝙ nullũ bonum fieri poteſt ſine dilectõne dei. ⁊ ipa habita nõ facit homo malũ prime. Corinth. xiij.

De amore proximi.

Amor p̄ximi oſtẽditur p̄.
- Specialez pro eo effundendo orationem.
- Singularẽ oñdendo dilectionem
- Salutarẽ exhibendo compaſſionem.
- Liberalem faciendo ſubuentionem.
- Perſonalẽ dimittendo offenſionem.

Amor p̄ximi oñdit eſſe verus. qñ p̄ eo

oꝛamus etiã ſi ſit malus ⁊
inimicus Jdõ abꝛahã ſolli
citer ⁊ deuote oꝛauit deũ vt
pctã zodomitis ĩdulgeret
qđ fuit ſignũ magne dile-
ctõis Geñ. xviij. Tantaȝ
dilectõem habuit moiſes
ad ꝓplm ꝙ dixit dño. Aut
dim itte eis noxã hãc Aut
dele me đ libꝛo tuo in quo
me ſcripſiſti Exodi. xxxij.
Dñs etiã monuit nos oꝛa
re ꝓ ꝓximis non ſolum ꝓ
amicis ſȝ etiã ꝓ inimicis
dicẽs Oꝛate ꝓ ꝑſeqñtibꝫ
vos Mathe. v. Amare
debet hõ ꝓximũ ſicut ſeip
ſum. Jdõ grauiter reꝑhen-
ſus ẽ cayn qui dixit ſe nõ
eẽ cuſtodẽ fratris ſui. Ge
neſis. iiij Moyſes dilexit
quẽlibet de ꝓplo iſrael ſicut
ſeipm. ita vt optaret quẽ-
libet ꝓphetare ſicut ſe. licet
in hoc videret honoꝛ dimi
nui ſuus Nũe. xj. Noluit
moyſes ꝓplm perdere. vt
maioꝛibꝫ ꝓpli dominaret.
qꝛ eos ⁊ quẽlibȝ ſicut ſe di
exit. Nũeri. xiiij. Aia io-

nathe colligata erat aĩme
dauid ⁊ diligebat eũ ſicut
aĩam ſuam. j. Reg. xviij.
Amare dȝ homo ꝓximũ
ſuũ oñdendo ei ꝯpaſſiõeȝ
in eius tribulatõibꝫ ⁊ ad-
uerſitatibꝫ. Jdõ filij iſrael
poſt occiſionẽ filioꝝ benia
min ꝯpatientes fleuerunt
Judicũ. xxj. Sãctus ꝓphe
ta dauid oñdit ꝯpaſſiõem
dilectõnis in planctu ſau
lis inimici ſui. ij. Reg. j.
Oſtendit hoc etiã in filio
malicioſe eũ ꝑſequente. ⁊
in fletu quem fecit in moꝛ
te abſalon. ij. Regũ. xviij
Amare debȝ hõ ꝓximũ
ſubueniẽdo ei in neccitati-
bus. ideo magnã dilectio
nẽ habuit Neemias in fi-
lios trãſmigratõis qꝛ ami
cabliter fecit eis Nee. v.
Thobias etiam ꝓximos
multũ diligebat qꝛ multis
multa bona fecit Thob. j.
Hũc amoꝛẽ ſamaritanus
ꝑſeẽ hũiſſe oñdit. qui vul
neratõ ⁊ ſemiuiuo relicto
multa bñficia ꝯtulit Luc.

x. Amare dʒ hō̄ pximū
iniurias dimittēdo In cu
ius signū dixit dn̄s petro
Dimitte frī tuo nō tm̄ ſep
ties ſʒ ſeptuagies ſepties
Math. xviij. Nimiam di
lectōem habuerūt ad pxi
mos xp̄s ⁊ ſtephanus qui
nō ſolū dimiſerit iniurias
ſʒ ⁊ p pſecutoribꝰ orauerit
Luce. xxiij. ⁊. Actuuʒ. vij.

De amore carnali

Amor carnalis nō dʒ īpedire.
- Bonoꝝ diſtri/butionem
- Doloꝝ mitigationem
- Supernorum pfectionem.
- Diuinoꝝ reuelationem.

More carnalis ꝯ
ſanguinitatis nō
dʒ p̄latus bona ec
cleſiaſtica diſtribuere. ſed
ſolū amore meriti ⁊ vtutiſ
Jō moyſes diſtribuēs le/
uitis boueſ ⁊ paluſtra nul
lum dedit filijs caath ſibi
carne ppinquis. Nūe. vij
Non legimus moyſen ali
qd̄ magnū officiū dediſ/
ſe filijs ſuis Exo. Leuiti.
Deuteron. Migraturus
moyſes rogauit dn̄m vt
pplo ſuo ducem puideret.
nullū aūt de filijs ſuis aut
ꝯſanguineis noīauit. ꝯſti
tuitqʒ eis ioſue. Deuter.
xxiij. Diſtribuens ioſue
terrā filijs iſrael minoreʒ
pteʒ tribuit tribui ſue Jo
ſue. xviij. Johannē ⁊ vtrū
qʒ iacobū nō pmiſit dn̄s
caput eccl̄e fieri ſed ſoluʒ
petrum. Johannis. xxj.
Amari nō debent tm̄ ꝯſan
guinei ne nimius dolor de
morte eoꝝ habeatur Ideo
heli audiens mortē filioꝝ
non eſt viſus multū cura/
re. ſʒ ſolū de captōe arche.
j. Regū. iiij. Dauid etiā
mortuum filiū puuluʒ nō
plorauit. ſʒ gaudiū potiuſ
demōſtrauit. ij. Re. xij Jo
ab increpauit dd̄ de mini/
mo fletu in morte abſalon
filij ſui. ij. Reg. xviij. Mr
illa mirabilis ꝯſtāter ſep/
tem filios mori vidēs nō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

oñdit dolorē. ſʒ mirabilr
eos ꝯfortauit. ij. Machа.
vij. Amari ſic debēt ꝯſan
guinei moderate vt ſꝑ eiſ
ꝓponanṫ diña Jō iudei ꝑ
ƚaturi ꝯtra nichanorem.
plus timebāt ꝑiclitatōem
templi q̄ʒ amiſſiōeʒ filioꝝ
vxoꝝ ⁊ amicoꝝ. ij Mach.
xv. alias. xvj. Loq̄n̄te ihe/
ſu ad turbas cū diceret ei
Mater ⁊ frēs q̄rentes te
foris ſtant Rn̄dit q̄ eſt ma
ter mea. ⁊ q̄ ſunt frēs mei
quicūq̄ʒ em̄ fecerit volūta
tem pr̄is mei qui in celis
eſt. ip̄e meus frater ſoror ⁊
mater eſt. Mathei. xij.
Amor carnalis ꝯſanguini
tatis impedit ꝯſolatōnes
⁊ reuelatōes diñas Jdeo
dixit xp̄s petro Caro ⁊ ſan
guis nō reuelauit tibi. oñ
dens ꝙ prauas reuelatōeſ
caro oñdit. Mathei. xvj.
Ob hāc cām dicebat pau
lus apl̄us Cū aūt placuit
ei qui me ſegregauit ex v/
tero mr̄is mee ꝯtinuo nō
acquieui carni ⁊ ſanguini.
Galathas. j.

De angelis bonis

Angeli boni ſunt
Reuelatores ꝯtingentium
Liberatores innocentium.
Regulatores ꝓmerentium
Eruditores neſcientium
Propugnatores ꝯſiligentiuʒ
Increpatores delinquētium.
Confortatores patientium
Incitatores exercētium
Introductoreſ decedentium

Ngeli boni reue/
lant ⁊ nūciant ſe/
creta futura q̄ de/
bent ꝯtingi vt fides adhi/
beaṫ deo Jdeo apparuerūt
angeli abrahe ⁊ ſe erga eū
familiariter habuerēt plu/
ra ei reuelantes ſecreta.
Geñ. xviij. Reuelauit an
gelus vxori manue ꝯcep/

tionē ſampſonis ⁊ vitam
quā euꝫ gerere oportebat.
⁊ hec eadem vxori ſil' poſt
ea reuelauit Judicum.xiij.
Reuelauit āgelus helie ꝙ
nūciaret nūcijs ochozie ꝙ
de lecto ſue infirmitatis
aſcendere nō valeret.iiij.
Reg.j.Danieli ſunt mul
ta ⁊ magna miſteria reue-
lata ꝑ angelum Danie.ix
x.⁊.xj Zacharie apparuit
angelus ꝯceptionē ⁊ vitā
p̄curſoris annuncians ⁊
reuelans.Luc.j.Magda
lene etiā atqȝ ſociabꝫ eius
angeli reuelauerūt xp̄m a
mortuis reſurrexiſſe.Ma
th.xxviij.Marci.xvj.Lu
ce.xxiiij.Johan.xix.Ma
rie v̄ginī angelus gabriel
nūciauit fieri matrē xp̄i fi
lij dei.Luce.j.Aduentum
xp̄i ad iudicium angeli re
uelauerūt apoſtolis in die
aſcenſionis Actuū.j.Per
angelum reuelauit dn̄s io
hanni euāgeliſte diuerſa
genera ſecretoꝝ.Apoc.ꝑ
totū Angeli boni liberāt
⁊ adiuuāt in periculis.⁊
maxime innocētes vt illi
angeli qui hoſpitati fuerēt
cū Loth eū de ꝑiculo zodo
me eripuerūt de quo erat
innocens.Gene.xix.Ra
phael qui fuit dux thobie
eū a piſcis deuoratione.⁊
prēm a cecitate oculoꝝ li-
berauit.Thobie.vj.⁊.xj.
Deſcēdit angelus cū aza-
ria ⁊ ſocijs eius in fornacē
⁊ eos de incēdio liberauit
Daniel'.iij.Carcerato pe-
tro angelus aſtitit ⁊ lumē
refulſit.petrūqȝ de carcere
liberauit Act.xij. Angeli
boni regulant ⁊ dirigunt
hoīes ne peccēt ſȝ mereāt
ideo angelus prohibens
regulauit abraham ne fi-
lium interficeret ⁊ offer-
ret.Geneſis viceſimo ſe-
cundo Stetit angelus
in via contra balaam qui
ſedebat ſuper aſinam.et
ꝓhibuit ne ꝑplō dei male
dicerꝫ Nūe.viceſimo ſcd̄o
Regulauit āgelus ioſeph
voluntatem mariā dimit-

tere. ꝓhibens dimiſſionē
⁊ rōnem integritatis oñ-
dens. Math. xi. j. Angeli
boni erudiunt ⁊ docent ig-
norātes. In cuius figura
vidit iacob ſcalam ⁊ ange
los aſcendentes ⁊ deſcen-
dentes ꝑ eā. ⁊ ſignificabat
viā eundi in celū ī qua do
cēt angeli ꝑ vitā ꝯtempla
tiuā aſcendere. ⁊ ad ꝯpaſſi
onē ꝓximorū deſcendere
ꝑ vitā actiuā. Geñ. xxviij
Apparuit yſaie vnus de ſe
raphin ⁊ mūdauit labia e
ius calculo inſtruēs ad lo
quendū. Iſai. vj. Docuit
angelus paſtores inuenire
xp̄m natū in bethleē pānis
inuolutū Luce. ij. Inſtru-
xit angelus ioſeph accipe
mariā ⁊ puer̄ ⁊ fugere in
egiptū. q̄ fuit inſtructō vt
.ſ. capiamus rectitudinē
pm̄e ⁊ ſalutariū oper̄ ꝓſpi
tatez mundūq qui nos ꝑ
ſequit̄ fugiamus Math.
ij. Angeli boni pugnāt ꝓ
nobis nos ab inimicis cor
poralibꝫ ⁊ ſpūalibꝫ defen-
dendo. ideo angelus dm̄
ſtetit īter caſtra egyptiorū
⁊ ꝑplm̄ iſrahel defendens
eū. Exo. xiiij. Itē angelus
apparuit Ioſue in agro vr
bis iherichō Ioſue quito.
Plures boni angeli in ſpe
cie equitū erant cū heliſeo
ad ꝓpugnādū ip̄m. quos
etiā puero oñdit. iiij Re.
vj. Angelus dm̄ egreſſus
ꝑcuſſit in caſtris aſſyrior̄
centū. lxxxv. milia ⁊ libera
uit ciuitatem ihrlm̄ Iſai.
xxxvij. Cū magna pugna
eſſet inter iudam macha-
beum ⁊ thimotheū appaꝛu
erūt de celo quinq viri in
equis frenis aureis ma-
chabeum ⁊ populuz defen
dentes. ij. Macha. x. An-
gelus apparuit iuď macha
beo ceteriſq iudeis prece
dens eos equeſter in veſte
candida. armis aureis ha
ſtam vibrans. ij. Macha.
xj. Angeli boni incre-
pant ⁊ puniunt delinquen
tes. ſic increpauit ange-
lus domini filios iſrahel.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eo ꝙ amiciciā fecerunt cū
chanaā ⁊ eū nō deleuerunt
Judic.ij. Numerato ꝓplo
iſrael a dd.angelus exten
dit manū ſuꝑ ihr̄lm vt di/
ſꝑderet eam. ⁊ cū vidiſſet
dauid angelū ait Ego ſuz
qui peccaui.ij. Reg.xxiiij
Percuſſit āgelus dn̄i vna
nocte miniſtros aſſirioꝝ.
C.lxxxv.milia.⁊ pctōꝝ in
caſtris ſennacherib qui in
iuſte ꝯtra dei ꝓplm dimica
bant.iiij. Regū.xix. Per
cuſſit angelus dn̄i eliodo
rum qui templū dn̄i expo/
liare volebat.ij.macha.iij
Herodē volentem hr̄e ho
nores diuinos ꝑcuſſit ange
lus ⁊ ꝯſumptus a v̄mibꝫ
expirauit Actuū.xij. An
geli boni ꝯfortant ⁊ ꝯſolā
tur timidos ⁊ afflictos ne
in tribulacōe deſꝑent Sic
ꝯfortauit gedeonē aīmāſ
eū ad pugnā ⁊ ne deſpera
ret de triūpho victoriam
ꝓmiſit Judicū.vj. Eiecte
agar ⁊ tribulate cū filio ap
ꝑuit angelus ⁊ cōfortauit
eam Gen̄.xxj Fugientem
helyā a facie iezabelis. an/
gelus eū cibo reficiēs con
fortauit.iij. Re.xix. Trāſ
tulit āgelus abbacuc de iu
dea cū pulmēto in babilo/
nem vt ꝯfortaret danielez
in lacu. Dani.xiiij. Poſt
receſſum temptatoris ac/
ceſſerūt angeli ⁊ miniſtra/
bant ei.ſ.xp̄o. Math.iiij
Orāte xp̄o a ſe auferri ca/
licē paſſiōis. angelus ap
parens viſibiliter eū ꝯfor
tauit. Luce.xxij. Angeli
incitant ⁊ ſollicitant ꝓuo
cantes ⁊ excitantes ad bo
nū. ſic angelus dn̄i apoſto
los de carcere eductos ex/
citauit dicens. Surgite ⁊
loquimini ad plebē Act.v
Apparuit angelus philip
po ⁊ incitauit eū vt iret.q̇
vadēs in illo itinere ꝯuer
tit eunuchū Actuum.viij
Incitauit angelus ⁊ ſuſci
tauit Corneliuz vt iret ad
Petrum qui vadens fidē
xp̄iſti ⁊ baptiſma ſuſcepit
Actu.decimo. Angeli

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

boni deducūt hoīez ad portū ſalutis vite eterne aīaſ eorꝫ deducentes In cuius figura redeunte iacob ad frēm ſuū apparuerūt angeli ⁊ ipm̄ deduxerūt ſecurū Geñ.xxxiij. Propter hanc etiā cām dixit dn̄s populo Ecce ego mitto āgelū meum q̄ p̄cedet te ⁊ ītroducꝫ te in terrā ꝓmiſſionis Exodi.xxiij. Raphael āgeluſ ſub hꝰ figura deduxit thobiā ad p̄rem . Thobie.xj. Ob hoc dixit iudith cuſtodiuit me āgelus dn̄i hinc euntē ibi ꝯmorantē ⁊ inde reuertentem Judith.xiij. Factuꝫ eſt vt moreref mēdicus ⁊ portaref ab angelis ī ſinū abrahe. Luc.xvj

De angelis malis.

	Chriſtianoruꝫ tormentores
Angeli mali ſunt	Adulatorꝫ punitores
	Viciorꝫ introductores

Mēdaciorꝫ relatores
Diuinorꝫ formidatoreſ

Angeli mali tormentāt fideles In cuius figura legiſ ꝙ ſpūs maluſ dn̄i exagitabat ſaul . id ē ſpūs dei.q̄ p̄tāte dei pōt quicquid ꝑt.j. Regū.xvj Sic etiā tormentauit iob in rebꝫ filijs ⁊ carne ꝓpria ꝑmiſſiōe diuina. Job.j. Filia chananea malevexabatur a demonio Math.xv. Et ille demoniacus male torquebaſ a dyabolo qui ſpumabat ⁊ dentibꝫ ſtridebat. Luce.ix. Angelus malus hꝫ p̄tātem ſuꝑ luxurioſos adulteros ⁊ male vtentes ꝯiugijs . nā hoc ē q̄ ō occidit ſeptē viros filie raguelis qui intrabāt ad eā ſicut equus ⁊ mulus nō amore prolis ſꝫ ardore libidinis Thobie.vj. ꝓpter hanc cām dn̄m ſeptem demonia a magdalena eiciſſe legimus . q̄ luxurie operibꝫ vacās a diaboli p̄tāte poſſidebaſ Math.xvj. Angelus malus oēm defectū īducit in hoīem quē

poſſidet ꝑ pctm̄. Nā facit hoīm crudelē. qd̄ figurāt illi demoniaci ſeui nimis De quibꝰ habet̄ Mathei. viij. Item facit hoīem im mundū q2 demoniaci habitāt in monumētis Mathei. viij. Petierūt etiā demones intrare in porcos ꝓpter immūdiciā poſſeſſorum ab eis Luce. viij. Jdō vocatur a dn̄o immūdus ſpūs qui aliqn̄ per pn̄iam exijt ab homīe regrediēs āt ſumit ſeptē alios ſpūs nequiores ſe. ⁊ īgreſſi habitant ibi. Luce. xj. Facit etiaꝫ hoīem cecum ad ſui cognitōem. ⁊ mutū ad peccati ꝯfeſſionē Math. xij. Luce. xj. Angeli mali v̄tute dīna ejciunt̄. quaꝫ ip̄i timent eā potētiſſimā cognoſcentes. Vn̄ ſaluator nr̄ octo demoniacos liberauit vt patꝫ in capitulo de miraculis dei infra in hoc eodem opꝫe. ca. lxxxiij. Paulus ī hac v̄tute curauit puellā quā ſpūs phitonicus poſſidebat Act. xvj. Quia quidā deriſiue ī dei ⁊ pauli noīe volebant demoīa ejcere. demoniacus in eos īſiluit ⁊ ꝯfudit Act. xix. Angeli mali mēdaces ſunt ⁊ mēdacia ꝓferūt ⁊ ſi aliqn̄ ꝓferūt v̄a. ſemꝑ eis falſa ꝯmiſcent. Jdō audiri non dn̄t. ꝓpter qd̄ ſaluator laudes eoꝝ rēnuit ⁊ ip̄os tacere fecit. licꝫ tunc ip̄i dicerēt v̄itatē. Luce. iiij. Egreſſus ē ſpūs mendax ⁊ ſtetit in ore oīꝫ ꝓphetaꝝ ⁊ decepit achab regeꝫ iſrael. iij. Regum. xij.

De aīe reſurrectione ⁊ immortalitate.

Aīe īmortalitatem ꝓbant exempla.

- Perſonarū decedentium.
- Locoꝝ ꝯtinentium
- Perfectorum credentium
- Mortuorum ſurgentium
- Verborū ꝑmanentium.
- Scōꝝ aſſerētiū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nimeꝛ rōnalis i-
moꝛtalitas ꝓbaт
exēplis ꝑſonaꝝ de
functarū q̄ in alia vita le-
gunт viuere Jō dꝛ de abꝛa
ham appoſitus ē ad ꝑplm
ſuū. ex quo apparet ꝙ in a
lia vita hꝫ ꝑplm. ſ. eos qui
in hac vita bn̄ vixerunt ſi
cut ⁊ ip̄e vixit Geñ. xxv. ⁊
ſimile dꝛ d yſaac. geñ. xxxv
Apparēs dn̄s moyſi dixit
ego ſum ds abꝛahā ⁊ deus
yſaac ⁊ deus iacob Exo. iij
Per hoc ꝓbat ſaluatoꝛ re-
ſurrectōeꝫ moꝛtuoꝝ dicēs
Nō eſt ds moꝛtuoꝝ ſꝫ vi-
uentiū. Math. xxij. Dn̄s
reddidit iob oīa q̄ ꝑdide
rat in duplo ⁊ tn̄ nō habu
it niſi ſeptē filios ⁊ tres fi
lias ſicut pꝛiꝰ vt ſm̄ greg.
hi q̄ fuerūt moꝛtui viuere
ꝯpꝛobarentur Job. xxxij.
Freqn̄r legimus in libꝛis
regū. doꝛmiuit cū patribꝫ
ſuis Jn quibꝫ v̄bis innui
tur eos viuere poſt moꝛtē
⁊ iteꝝ reſurrecturos ſicut
de doꝛītōe. Apparet etiā ex
v̄bis defunctoꝝ ꝙ tā boni
qꝫ mali viuent in futuro ſe
culo. hec eīn ſūt v̄ba dāna
toꝝ Nos inſenſati vitā il-
loꝝ eſtimabamus īſaniā ⁊
fineꝫ illoꝝ ſine hōꝛe. ecce
quō ꝯputati ſunt inter fili
os dī Sapi. v. Aierōna
lis īmoꝛtalitatē ꝓbant lo
ca aīabꝫ ſpāliter deputata
in ſacra ſcriptura. ſ. infer
nus ⁊ reqēs ꝑadiſi. Jō cū
iacob crederet moꝛtuū eē
ioſeph filiū ſuū dixit De-
ſcendā ad filiū meū cū do
loꝛe lugēs in īfernū Geñ.
xxxvij. De choꝛe ⁊ ꝯplici
bus dꝛ. Deſcenderūt viui
ad inferos ꝑti humo. vt
ꝑ hoc oñdaт ꝙ mali in in-
ferno viuāt ſcdm aīas im
moꝛtales Nūe. xvj. Cum
abſolon interiſſet dauid
lacrimabiliter planxit eū
Dicit ſuꝑ hoc augu. de do
ctrina xp̄iana. Non oꝛbi-
tatē filij doluit. ſꝫ nouerat
quibꝫ ꝑemiſtā impia ⁊ pꝛī
cipalis aīa toꝛqueret Nā
pꝛius alio filio qui inno-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cens erat ꝓ quo egrotāte
affligebaṫ moriente leta-
tus est .ij. Re.xij. ⁊.xviij.
Thobias dixit. Filij ſcōꝝ
ſumus ⁊ vitam illoꝝ exꝑe
ctamus quā dn̄s daturus
est hijs qui fidem eius nō
mutāt. Thobie.ij. De na-
bugodo. dr̄ Infernus cō
turbatus eſt in aduētu tuo
Iſa.xiiij. Aie immorta
litatem oñdit fides ꝑfecto
rum ⁊ ꝑfecte credentium
ac reſurrectionem ſꝑanti
um. Si eñ ſaul non credi
diſſet ſamuelē ſcd̄m aīaz
viuere. nō eū ſuſcitari ꝑe
tijſſet primi. Reg.xxviij.
Hanc fidē habuit dauid
ꝑfecte. qñ ſeruis ſuis de
puero mortuo dicebat. E
go ibo ad eum. ipſe vero
nō reuerteṫ ad me.ij. Re
gū.xij. Hanc fidem habu
it thobias dicēs Precipe
in pace recipi ſpūm meū
Thobie.iij. Fidelis elea
zarus ſibi ſuadentibꝫ trāſ
gredi traditōes paternas
dixit. manus dei oīpoten
tis nec viuus nec defun-
ctus effugiaz.ij. Machab.
vj. Ex v̄bis ſeptem fratꝝ
macha. aꝑte colligiṫ aīaſ
viuere poſt hanc vitā.ij.
Macha.vij. Aie immor
talitatem ꝓbat reſurrectō
mortuoꝝ veteris ⁊ noui te
ſtamēti. Iō helias reſuſci
taturus pueꝝ hoſpite ſue
dixit Reuertaṫ oro aīa pu
eri hꝰ in viſcera eiꝰ q̄ m-
ſi vixiſſet nō potuiſſꝫ viſ-
ceraītrare.iij. Re.xvij.
Heliſeꝰ ñ ſuſcitaſſet filiū
ſunamitis niſi tūc aīa eiuſ
vixiſſet.iiij. Reg.iiij. Sal
uator noſter ſuſcitaturus
adoleſcentē defunctū. ac ſi
viueret vocando ſurgere
imꝑauit Luce.vij. Dor
mientem appellat puellā
mortuaz. q̈ſi de ſomno ex
citans ſuſcitauit. Mathe.
ix. Lazaꝝ q̈triduanū tāq̄
viuentē vocās dixit Laza
re veni foras. Iohan.xj.
Aie īmortalitatem ꝓ-
bat teſtimoniū v̄itatis qd̄
mentiri non p̄t. ſ. ieſu xp̄i

dicentis Nolite timere e
os qui occidunt corpus.
aīam aūt occidere nō pñt
Math.x. Hoc idez patet
ex vbis eius reſurrectõez
ꝓnunciantibꝫ ſaduceis.
Math.xxij. In pabola eꝰ
de lazaro ꝛ diuite epulone
oñdit aīaz viuere poſt hāc
vitā. Luce.xvj. Conſiliū
xpi ē Facite vobis amicoſ
de māmona iniqtatis .vt
cū defeceritis recipiāt voſ
in eterna tabernacula .q̊ a
nima poſt hāc vitā eterna
tabernacula poſſidebit Lu
ce.xvj. Aīe īmortalita
tem ꝓbāt teſtimonia ſcōꝝ
qui fuerūt a ſpūſancto do-
cti Jō ſalomō ait. Reuer
tat puluis in terrā ſuā vñ
erat ꝛ ſpūs ad dñm q̇ de-
dit illū Eccl.xij. Stepha
nus cū lapidaret dicebat
Dñe accipe ſpum̄ meum.
Act.vij. Paulus ait. ſi ter
reſtris domus corrūpatur
hēmus domū nō manufa
ctā eternā ī cel'.ij Cori.iij
Idē Cupio diſſolui ꝛ eſſe
cū xpo qd' nihil eſſz dicere
ſi aīa non inueniret requi
em aut viueret ineternum
Ad Philippenſes primo

De apparitionibus.

Apparuit ds aliqñ
- Neſcientes inſtruendo
- Delinquētes corrigendo
- Se querentes ꝑmittendo
- Confugientes defendendo.
- Non credētes aſſerendo
- Patientes refouendo
- Diligentes experiendo

Pparuit aliqñ de
us vt īſtruerz neſ
ciētes ꝛ admone-
ret eos. ſic añ pctm̄ appa-
ruit ꝛ locutus eſt ad adā ꝛ
euā inſtruēs eos ꝛ ammo
nēs ne de ligno vetito mā-
ducarēt. geñ.ij. Noe appa
ruit ꝛ inſtruxit vt faceret
archā ꝛ modū ꝛ ordinem
demōſtrauit Geneſis.vj.

Monuit abraā vt de terra
⁊ ɔgnatōe ſua exiret. geñ.
xij. Multotiens apparuit
dominus moyſi ipſum libe
rans ⁊ de ducatu populi in
ſtruens Exod. iij. Sic ⁊ io
ſue multotienſ apparuit in
ſtruēdo eū Joſue. iij. v. vij
xij ⁊. xix. Spūſſanctus ap
paruit in linguis igneis ut
diſcipulos ardēter inſtrue
ret predicare. Act. ij. Pe
tro oranti apparuit dñs. ⁊
eum de ɔuerſione cornelij
inſtruxit Act. x. Paulo ap
paruit ⁊ ammonuit vt ſicut
in hieruſalē predicauit ſic
predicaret ⁊ rome. Actuū
xxiij. Apparuit grā ſal
uatoris dei noſtri omnibuſ
hominibꝰ erudiēs nos. ad
Tytum. ij. Apparuit qñq;
dominus ad corrigendum
delinquentes. ſic poſt pec
catum apparuit ⁊ locutus
eſt ade. eue ⁊ ſerpēti penas
⁊ maledictōes inferens ꝓ
peccato Gene. iij. Sic ap
paruit cayn poſt fratricidi
um eum arguens de pecca
to ɔmiſſo Gene. iiij. Per
ſomnū appuit abimelech
dicēs. morieris ꝓpter mu
lierem vxorē abrahe videli
cet ſarā quam tuliſti. Ge.
xx. Unde etiā ſalomoī ap
paruit ⁊ eum duxe de ɔmiſ
ſis ſceleribꝰ increpauit. iij
Reg. xj. Cū appropinqua
ret ſaulus damaſcū vt ca
pet chriſtianos apparuit ei
dñs in luce de celo ⁊ ꝓſtra
uit. correxit ⁊ arguit. Actu
um. ix. Apparuit aliquā
do dñs ꝓmittendo merce
dem querentibꝰ ⁊ ſequenti
bus ſe. ſic apparuit abrahe
dicens Tibi dabo terram
hanc Geñ. xij. Salomonī
apparuit dñs dicens. Po
ſtula quidvis ⁊ dabo tibi.
qui petijt ſapiām. ⁊ a dño
qđ petierat impetrauit. iij
Regum. iij. Apparuit
qñq; ad defendendum. ſi
cut multotiens apparuit ia
cob qñ fratris iracūdiā fu
giebat. ⁊ eum defenſare ꝓ
mittebat. ⁊ redeunte ipſo
dixit dominus ad Laban.

Caue ne q̄cq̄ꝫ aſpe loqua/
ris ꝯtra eū. Gen̄. xxxj. Cū
dauid volebat ꝯmittere p̄/
liū. ſemꝑ conſuluit dn̄m q̄
apparebat ⁊ reſpōdebat ei
ꝓmittendo auxiliū ⁊ ferē/
do. j. Regū. xxiiij. Appa
ruit aliquādo ad teſtifican
dū veritatem. vt increduli
credāt. ſic ſupra xp̄m bap/
tiſatū ſpūſſanctus viſus ē
paterna vox audita ē. Hic
eſt filius meus dilect⁹ Lu.
iij. In tranſfiguratione vt
diſcipuli crederēt. apparu/
it ſpūſſanctus in nube pat́
na voce teſtificās ip̄m filiū
dei eſſe. vt habet Mat. xi.
xvij. Apparuit aliquādo
ad cōſolandum afflictos.
ſic apparuit iacob in ꝑſecu
tiōe eſau fratris ſui Gen̄.
xxviij. Sic poſt reſurrectō
nez apparuit primo marie
magdalene afflicte. deīde
petro. poſtea duobus diſci
pulis euntibꝫ in emaus de
inde alijs cōgregatis. Lu.
vltimo. Stephano in ſua
paſſione oſtendit celos aꝑ

tos ⁊ ei apparens ſeip̄m ſta
tem a dextris patris oſten
dit Actuū ſeptimo. Ap
paruit quādoq̄ꝫ ad temptā
dum ⁊ probandum. ſic ap
paruit abraham temptās
eum vt tolleret ⁊ victima/
ret filium ſuum yſaac. Ge
neſis. xxij. Apparitiones ⁊
reuelationes angeloꝝ. vi/
de ſupra capitulo de ange/
lis bonis

De aſpectu incauto.

Aſpectus i cautus eſt
Preceptoꝝ traſgreſſiu⁹.
Laſciuiaruz intenſiuus

Spectus īcautus
eſt cauſa traſgreſ/
ſiōis omnium pre/
ceptoꝝ. Nam prima muli
er que pomum īcaute aſpe
xit tranſgreſſa eſt p̄ceptum
dominicū. gule vicium leta
liter cōmittendo Gen̄. iij.
Quia cham verenda pr̄is
incaute reſpexit. incurrit
maledictōis effectū Gen̄.
ix. Timuit abrahā ne ex i
cauto aſpectu hoīcidiuz ſe

querer. ideo dixit ſare Si viderint te egiptij occident me et te obſeruabūt. Geñ. xij. Dina filia lye incaute volens videre mulieres regionis illius fuit violata a ſichem filio principis vnd multa homicidia ſunt ſecuta. Geneſis. xxxiiij. Herodes ſaltatricem incaute aſpexit. caput iohannis promiſit et nequiter adimpleuit. Math. xiiij. Mar. vj.

Aſpectus incautus accēdit et fouet laſciuias et luxurias. et maxime aſpectus pulcritudinis mulierum. Nā filij dei videntes filias hoīnum quod eſſent pulcre. vxores acceperunt. Gene. vj. Judas quia thamar incaute aſpexit in biuio. exarſit in libidinem et cum ea peccauit. Geneſis. xxxviij. Dauid vidit incaute mulierem lauantem ſe. et ex hoc adulterium et homicidium commiſit. ij. Regum vndecīo Holofernes Judith pulcram videns in ornatu ab eius pulcritudine fuit captus et turpiter capite truncatus. Judith. xij. Viderunt duo ſenes ſuſannam in pomerio ambulantem. et in eius concupiſcētiam exarſerunt. Danielis decimotercio.

De aſtutia et calliditate.

Aſtuti ſunt ſiue dicunt
- Imitatores demoniorum.
- Deceptores ſociorum.
- Simulatores amicorum.
- Suppreſſores ſubditorum.
- Extinctores inimicorum.
- Celatores delictorum.

Astuti ſunt imitatores dyaboli qui primus magiſter aſtutie et calliditatis fuit et hoc in ſerpente qui erat callidior

cunctis animantibꝰ terre q̄
primā mulierē ſua ſeduxit
aſtutia ⁊ calliditate. q̇ etiā
nō eſt aggreſſus virum in
quo maior prudentia fuit.
Gen̄. iij. Mr ſathā coram
deo virtuti ⁊ ſanctitati iob
derogare nō potuit. eū cal-
lide decipe voluit oīa au-
ferēdo. ⁊ infortuniū reꝝ ⁊
filioꝝ ſimul deīre fecit eiuſ
ꝙ dolorē multiplicādo vt
ſic citius īpatiētia frange
ret. Job. j. Aſtuti ſūt de
ceptores socioꝝ ſuoꝝ ⁊ ali
aꝝ pſonaꝝ. ⁊ ſemp nouas
ſubtilitates ad decipiēdū
inueniūt. ſicut laban ml'to
tiens voluit iacob illudere
nunc in vxore. nūc in mer
cede ⁊ ſp nouas aſtutias ex
quirēdo. Gen̄. xxix. ⁊. xxx.
Cū laban ſcrutaret omnē
ſupellectilē quā habebat
iacob tamen callide fuit a
rachele illuſus Gen̄. xxxj.
Filij iacob volebant prēm
aſtute decipe mittentes ei
tunicā ioſeph intinctā ſan
guine vt crederet ioſeph a

beſtijs dnoratū Ge. xxxvij
Gabaonite nouis aſtutijs
pcurauerunt decipe ioſue
et filios iſrl'. Joſue. ix. Va
rium circuitū interrogatō
num fecerūt pharisei ceco
nato vt eū oſtenderēt dixiſ
ſe mendaciū ꝙ xp̄s ip̄m il
lūiaſſet. Johan. ix Aſtu
ti ſunt ſimulatores ſingen
tes ſe eſſe qḋ nō ſunt. Nā
fratres dine callide decepe
rūt ſichem ⁊ populū ciuita-
tis. religiōem ⁊ amiciciaꝫ
ſimulātes. Geneſ. xxxiiij.
Sedechias pphēta baal fe
cit ſibi cornua ferrea veruꝫ
pphētam ſe ſimulās ⁊ fefel
lit regē achab dicēs. his
cornibꝰ ſyriā ventilabis. iij
Re. xxij. Callide cogitaue
rūt pharisei demōſtrātes
ſe velle honorare ihm̄ dicē
tes Magiſter ſcimꝰ q̄r ve-
rax es ⁊ viā dei in veritate
doces. volētes eū capere ī
ſermone. Math. xxij. Si-
mile fecerunt cum adduxe
runt ei mulierem ī adulte-
rio dep̄henſam. Johā. viij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Aſtuti ſunt inuentores
nouaruꝫ aſtutiaꝝ vt ſubdi
tos ⁊ alios deprimāt ⁊ oc
cidant. ſic fecit pharao no
uas inueniendo aſtutias.
mandando obſtetricibꝫ vt
maſculos occiderēt. vt ſic
filios extirparet. Exodi. j.
Callide voluit ſaul facere
occidi dd̃ dans ei filiā ſuā
ſimulās ſe eē ↄſanguineū
eius. j. Reg. xviij. Scele
ratā ⁊ nociuā inuenit ieza-
bel aſtutiā vt vineā auferrꝫ
naboth ⁊ eū occidi fecit ſi
ne culpa. iij. Re. xxj. Atha
lia vt regnare poſſet oē ſe-
men regiū interfecit calli-
de. iiij. Reg. xj. Herodes
tyrānus impius callide co
gitauit xp̄m occidere exq̄-
rēdo tps ſtelle. ⁊ poſtea vi
dēs ſe illuſū a magis inno
cētes pueros occidit. Ma
th. ij. Aſtutias ſubtiles ī
uenīūt inimici vt vn⁹ aliū
poſſit ſupare ſic cogitauerūt
callide philiſtei vt faber fer
rari⁹ nō inueīret in iſrl̃ ne
fabricaret arma. haſtā aut
gladiū vt ſic eos facile ſu-
parent. j. Reg. xiij. Quia
abſolon inimicabat amon
qui ſororē ſuaꝫ callide op
preſſit vt eū occideret. con
uiuium ordinauit. ij. Re.
xiij. Aſtute nuncius ſenna
cherib nomen rapſacis al-
ta voce vt audiret pplꝰs qui
erat ſup̄ muros clamauit.
vt timens pplꝰs crudelitatē
dictoꝝ ei ciuitatem trade-
ret. iiij. Reg. xviij. Satra
pe perſaꝝ inimicantes da-
nieli aſtute ꝓcurauerūt. q̄
rex faceret decretum cōtra
quod ſciebant danielem fa
ctuꝝ. ⁊ ſic ipſi regi exoſus
incurreret penam mortis
Danielis. vj. Calliditate
quorundam inimicantiuꝫ
paulo in ciuitate liſtris. v
bi paulū volebant populi
adorare. demū poſt fuit la-
pidatus Actu. xiiij. Aſtu
ti nitunt̄ ſua ſcelera occul
tare facta vel facienda ali-
quo velamine bonitatis ne
ↄgnoſcant̄. ſicut dd̃ aſtute
occultare voluit adulteriū

pietate. qn̄ miſit pro vria
vt cum vxore quieſceret ⁊
dormiret ſecūdi. Regum.
vndecimo. Nephandam
aſtuciam tenuit amon qui
volēs violare ſororem ſuā
ſub ſpecie egritudinis iniq
tatem celauit. ſecūdi Re-
gum decimotercio capitu-
lo. Ambitionem regni ce-
labat aſtute abſalō ſub pie
tate iudicij dicēdo cauſan
tibus. videntur mihi ſmo
nes tui iuſti ⁊ boni. ſed nō
eſt qui te audiat a rege cō-
ſtitutus ſecūdi Regum de
cimoquinto Duo ſenes pſ
biteri qui tūc populum iu-
dicabant ſub pretextu iudi
cum iniquitatem peſſimaꝫ
celauerūt ⁊ occultauerunt
Danielis decimotercio

De auaricia ⁊ cupiditate.

Auari ſunt
- Iurgiorum materiam exquirentes
- Theſaurorū pecuniam appetentes
- Iudiciorum iuſticiam peruertentes
- Sacrilegiorū nequiciaꝫ ɔmittentes
- Occiſoꝝ maliciam incurrentes
- Proditoruꝫ periciam exercentes.
- Punitorum triſticiam suſtinentes

Auari ſūt litigioſi
et diſcoli ſub cuiꝰ
figura cayn qui in
terꝑtak poſſeſſio. abel frēm
ſuū occidit Ge. iiij. Prop
ter nimiā ſubſtantiā abra-
ham ⁊ loth nō potuerūt ſi-
mul habitare ꝓpter iurgia
paſtorū vtriuſqꝫ Geñ. xiij.
Locupletato yſaac paſto-
res ſui ⁊ ɔuicinoꝝ ſuoꝝ iur
gia inceperunt. Geneſ. xx
vj. Propter hanc cauſam
ſaluator noſter noluit ſe in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

deromittere de diuiſiōe ter-
rene ſubſtantie. cū tñ ſuꝑ
hoc fuerit requiſitus. Lu.
xij. Auari nunꝙ ſatian
tur tꝑalibꝫ. ſed ſꝑ acquire
re ⁊ ꝯgregare nitunꝰ In cu
ius figura dꝛ cayn edificaſ
ſe ciuitatē ⁊ non abel. quia
ſancti ⁊ pauꝑes xp̄i nolūt
habere hic manentem ciui
tatem ſed futurā inquirūt.
Gene. iiij. Obtenta victo
ria de arphaxat. nabucho-
donoſoꝛ alia regna cōcupi
uit. Judith. j. Adoleſcēs
iuuenis qui ſꝑ inhiabat ad
plura. receſſit triſtis cū au
diuit a dño ꝙ non ſolum
plura non quereret. ſed re
linqueret acquiſita. Mat.
xix. Contra illos qui bona
tꝑalia ꝯgregare nitunꝰ di-
xit chꝛiſtus ſimilitudinem
diuitis cuius ager fructus
vberes acquirebat Lu. xij.
Propter auariciaꝫ queſtu
arioꝛum qui amplius vole
bant acquirere factū eſt vt
paulus ⁊ ſilas miſſi fuerūt
in carcerē atꝗ virgis ceſi.

Actuum. xvj. Ex auaricia
vlterius ꝯgregādi pecuni
am argētarius ſeditōeꝫ in
paulū excitauit. Actu. xix.
Auari cupiditate ducti
ꝑuertunt rectum iudiciū ⁊
veritatē in falſitatem ꝯmu
tant. Jō dixit iethro moiſi
ꝓuide āt de oī plebe viros
ſapiētes ⁊ timentes deū in
quibꝫ ſit veritas ⁊ qui ode-
runt auariciā. q. d. nā amā
tes auariciā ꝑuertunt veri
tatē. Exo. xviij. Balaā ſe-
ductus auaricia benedictō
nem in maledictiōem ꝓplī
ꝯuertit. Nume. xxij. Filij
ſamuelis ſeducti ſunt aua
ricia ⁊ iudiciū ꝑuerterunt
j. Re. viij. Vinea naboth
fuit cā ꝙ falſi teſtes ꝓdu-
cti fuerunt ꝯtra eū. iij. Re
gū. xxj. Per pecumā coꝛru
pti ſunt cuſtodes ſepulcri
⁊ mentiti ſunt dicentes ꝙ
coꝛpus iheſu xp̄i ꝑ diſcipu
los ſublatū fuerat. Math.
xxviij. Felix p̄ſes ſꝑabat a
paulo pecuniā recipe iō cū
vinculis tenuit. Act. xxiiij

Auari vt pecuniam reci
piāt ſepius ſacrilegia ꝛ ſy-
moniam cōmittūt. Sacer
dotes ꝓpter auariciā ꝑmit
tebāt ī templo vēdi oues
et boues ꝛ eſſe cathedras
colūbaꝝ. Mathei. xxj. Vñ
nō ſunt hodie religioſi vel
clerici qui oblatōes faciūt
populo ꝓhiberi ſicut q̄ tem
pli ꝑerant opib⁹ faciebant
Exo. xxxvj. Auari ꝓpter
ſuā cupiditatē ſepius īcur
runt mortē. Nā achata cu
piditate duct⁹ tulit de ana
thematē iherichv. idō lapi-
datus fuit. Joſue. vij. Na
bal q̄ nuncius dauid nimis
auarus fuit fere totā ſubſtā
tiā ꝛ vitā perdidiſſet niſi ꝙ
ꝓpter prudentiā ꝛ largita-
tiam vxoris ſue euaſit pri.
Regum. xxv. Qꝛ ſemei ex
auaricia exiuit ſeruos req̄-
rere fecit iuſſit eū ſalomō
occidi. iij. Regū. ij. Prop
ter hāc cauſaʒ dixit iudas
cōmilitonib⁹. Non ꝯcupi
ſcatis ſpolia. quia bellū cō
tra nos eſt. q̄ſi diceret qꝛ ſi
ꝯcupiſcitis facilit̄ occidi-
mini. j. Macha. iiij. Obſi
dentes turres corrupti pe-
cunia dimiſerūt quoſdā. idō
ſunt occiſi. j. Machab. xj.

Auari vt pecuniā habeāt
ꝓditōes exercēt ꝛ amicos
ſupplantāt. Nā dalida ꝓ-
ter pecuniā ſampſonē tra-
didit. queʒ prius diligere
oſtēdebat Judicū. xvj. Ju
das ſchariothi ꝓpter cupi
ditatē decime quā ꝑdidit
vngento effuſo xp̄m tradi-
dit ꝛ vendidit a quo multa
receperat bñficia. Math.
xxvj. Auari ſunt grauit̄
puniendi ꝛ corrigēdi a pre
lato. ꝛ grauiter puniūtur a
deo. Nā p̄cipua occaſio re
ꝓbatōis ſaul videt̄ fuiſſe
cupiditas quā habuit in p̄
da amalech. j. Regum. xv
Opprimentes alios ꝑ vſu
ras ꝛ actōes neemias gra
uiter increpauit. Nee. v.
Ptholomeus increpauit
alexandrū. quia regnū per
auariciā ꝯcupiuit. j. Ma-
chabeorum vndecimo ca.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Acerbe punitꝰ ē diues epu
lo qui de micis panis laza
ro fuit auarus. Luce. xvj.
Emptores boum ꝛ villaꝝ
id eſt mobilium ꝛ immobi
lium ſūt excluſi a cena ma-
gna quā dominus prepara
uit Luc. xiiij. Terribiliter
punita eſt auaricia ananie
et ſaphire per apoſtoluꝫ pe
truꝫ quia ambo ſubitanea
morte occubuerūt Act. v.

De auditu verbi dei.

Audiri dꝫ verbū dei
- Cū fidelitate credendi.
- Cū ſinceritate reuerendi
- Cū aſſiduitate implēdi
- Cū volūtate penitendi
- Sine īpietate reſiſtendi.

Udiri debet verbū
dei cum credulita-
te ꝛ fide. Jdō cum
aaron verbum domini fuiſ
ſet locutus ad populū cre-
dit omnis populus. ꝛ pro
ni adorauerūt. Exodi. iiij.
Poſt aduētum ſpiritus ſan
cti. multi qui audierūt ver
bum dei crediderunt ꝛ cre
uit eccleſia Actuū quarto.
Gentes audientes ꝙ pau
lus ꝛ barnabas predicarēt
gauiſi ſunt ꝛ crediderunt.
Ac. xiij. Jntrante paulo in
ſynagogas audierūt multi
cū auiditate q̄ crediderūt.
Ac. xiij. Paulo ꝛ barnaba
predicātibꝰ Jconij. audie
rūt mlti cū auiditate ꝛ cre-
diderunt. Actu. xiiij. Au
diri debet verbū dei cum re
uerētia ꝛ deuotiōe cordis
et geſtus Jdō eglon rex ſta
tī ſurrexit d ſolio cū aioth
et dixit ei. verbū dei habeo
ad te o rex. maximā reuerē
tiam exhibens verbis dei
Judicum tercio. Heli do-
cuit ſamuelem vt reueren
ter diceret. Loquere domi
ne quia audit ſeruus tuus
primi Regum tercio. Le-
git Eſdras verba legis a
mane vſqꝫ ad meridiem ꝛ
aures populi erant erecte.
Eſdre octauo. Reuerēter

Maria ſoror marthe ſede-
bat ſecus pedes dn̄i ⁊ audi
ebat verbū illius. Luce. x.
Loquebat̄ ihe ſus docens
in tēplo ⁊ omnis populus
ſuſpenſus erat audiēs ver-
bū eius. Luce. xix. Repre
hendētes ſe diſcipuli de ig
norantia agnitionis xp̄i di
cebant adinuicē. nōne cor
noſtꝝ ardēs erat in nobis
de ihe ſu cum loqueret̄ no-
bis in via Lu. vlti. Predi
cante philippo in ſamaria
intendebant turbe deuote
his q̄ a philippo dicebant̄
Act. viij. Audire verbū
dei nō ſufficit. niſi hō ope
adimpleat illud qd̓ audit.
Ideo dixit populus moyſi
Oīa verba que locutus eſt
dn̄s faciemus Exo. xxiiij.
Job dixit domino. auditu
auris audiui te dn̄e. ⁊ poſt
pauca ſequit̄. Ago pn̄iam
in fauilla ⁊ cinere. Job vl-
timo ał̄s. xlij. Herodes li
cet peſſimus. audiebat tn̄
iohannē. ⁊ audito eo mul
ta faciebat. Mar. vj. In ſi
ne ſermonis in mōte dixit
dn̄s Omnis qui audit ver
ba mea ⁊ facit ea hic ɔpa-
rabitur viro qui edificauit
domū ſuam ſupra firmam
petram. Math. vij. Muli
eri dicenti Beatus venter
qui te portauit dixit xp̄us
Beati qui audiunt verbuꝫ
dei ⁊ cuſtodiunt illud. Lu.
xj. Eſtote factores verbi ⁊
non auditores tm̄ Jaco. j.

Auditus verbi dei ɔuer
ti facit pctōrem ab errore
vie ſue Ideo dixit dn̄s ihe
remie. noli ſubtrahere ver-
bum ſi forte audiāt ⁊ ɔuer
tant̄ Iere. xxvj Verbum
predicationis ione veīt ad
regē ⁊ ɔuertit eū ⁊ populū
totius ciuitatis niniue. Jo
ne. iij. Poſt predicatōem
chriſti in nauicula. petrus
⁊ alij relictis oībus ſecuti
ſunt eum. Luce. v. Viden
tes diſcipuli ꝙ ꝑ predica-
tiones ipſorū ɔuertebant̄
infideles dicebāt multitu
dini. nō eſt equū dereliq̄
re verbum dei ⁊ miniſtrare

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

menſis. ⁊ tamen ille men
ſe erant pauperuʒ ⁊ vidua
rum vt oſtenderent ꝙ pre-
dicatio verbi ad homines
cõuertendos preualet opi
bus miſericordie corpora-
libus. Actuũ. vj. Quia eu
nuchus audiuit verbuʒ dei
a philippo cõuerſus ⁊ bap
tiſatus eſt. Actuuʒ. octauo
Predicatio petri ⁊ ãmoni-
tio angeli cornelium con-
uerterũt ⁊ baptiſatus ẽ Ac
tuũ. x. Lidda purpuria ad
predicatiõem pauli eſt cõ-
uerſa. Actuuʒ. xvj. Paulo
loquente de reſurrectione
mortuorum dyoniſius ar-
chiopagita credidit. Act.
xvij. Audire verbuʒ dei
nolunt mali ⁊ incorrigibi-
les ne cõuertant᷑. ideo dix
it domio moyſes. filij iſra-
hel me non audiunt. ⁊ quo
mõ audiet me pharao. Ex
odi ſexto. Rex achab nolu
it audire michaʒ. quia nõ
ꝓphetauit ei niſi malum ſi-
cut ipſe merebatur habere
iij. Regũ. xxij. Dixit dñs
ezechieli Domus iſrl̕ no-
luit audire te quia nolunt
audire me q2 domus exaſ-
pans eſt Ezechie. iij Iudei
obturauerũt aures vt non
audirent ſtephanũ. ⁊ audi
entes diſſecabãtur in cor-
dib⁹ ſuis. Actuũ ſeptimo
Cũ audiſſent quidam pau
lum dicentem de reſurrec-
tione mortuoꝝ irridebant
eum. Actu. deciõſeptimo.

De auiditate mulieruʒ

Auide ſunt mulieres ad
- Meritorũ ꝑpetrationem
- Filiorum ꝓpagationem
- Genitorum proſperationem
- Sublimorum cumulationem
- Secretoruʒ reuelatiõem
- Inimicoruʒ vindicatõeʒ
- Gaudioruʒ enarrationẽ

Uide ſunt mulie-
res ſp̄ de ſibi ꝓhi-
bitis. ⁊ amplius
deſiderant vetita. ideo pri-
ma mulier ƌ ꝯceſſis fructi
bus comediſſe nō legitur.
nec eoꝝ deſideraſſe. ſʒ ſolū
vetitū ꝯcupiuit. ⁊ viro ſuo
attulit ad comedendū Ge
ne. iij. Uxor loth voluit ꝯ
ꝓhibitōem poſt tergum re
ſpicere ⁊ verſa eſt in ſtatuā
ſalis Geñ. xix. Dina ꝯtra
licentiā patris ⁊ fratꝝ vo-
luit videre mulieres regio
nis ⁊ oppreſſa eſt a ſichem.
Quid ğ de illis que volunt
videre viros ⁊ videri ab ip
ſis. Geñ. xxxiiij. Dña cui
ſuieb at ioſeph qr ſciebat
adulteriuʒ a naturali lege
ꝓhibitum auide ſollicita
bat ioſeph ad peccanduʒ.
Geñ. xxxix Auide ſunt
mulieres hr̄e filios vt care
ant ſterilitatis opprobrio.
Jdeo ſara deſiderabat fili
os ꝙ potius voluit abrahā
habere filios de ancilla. ꝙ̄
non hr̄e. credēs de ſe nun-
ꝙ̄ poſſe filios generari Ge
ne. xvj. Filie loth potius
voluerunt habere filios de
patre ꝓprio ꝙ̄ non hr̄e Ge
ne. xix. Rachel videns ſo-
rorē fecundā dixit marito
Da mihi liberos alioquin
moriar Geñ. xxx. Anna de
ſiderio hñdi filios flebat ⁊
nō capiebat cibū. j. Reg. j
Multū deſiderabat mulier
illa hr̄e filiū ꝓpriū. que ra-
puerat alienū. iij. Reg. iij.
Auide ſunt mulieres ƌ
ꝓfectibus ⁊ ꝓſperitatibuſ
filioꝝ. ıƌo mulier ſunami
tis voluit ire ad heliſeuʒ ꝓ
ſuſcitatōe filij ſui. ꝙuis ei
vir plenam poteſtatem nō
ꝯceſſiſſet. iiij. Regum. iiij
Uxor thobie quotidie pro
ſpiciebat viā vt videret fi
liū ſuū ꝓſpe venientē. Tho
bie. x. Mulier chananea
ſic feruide deſiderabat filie
ſue ſanatōem ꝙ dñm plu-
ries pro ea rogabat. plura
opprobria ſuſtinēs nō deſti
tit donec qƌ petierat impe-
traret. Mathei. xv. caplo.

Mater filioruz zebedei ſic
auida fuit ꝑ ꝓſperitate fili
orū. ita vt acceſſit ad ihm̄ ⁊
petiuit filios añ laborē re-
munerari. Math. xx. A
uide ſūt mulieres hrē poſ-
ſeſſiōes ⁊ gloriā. Jdō axa fi
lia caleph obtinuit terraz
irriguā quia ſuſpirās affec
tuoſe poſtulauit Joſue. xv.
Jta ꝯcupiuit iezabel vineā
naboth ꝙ fecit euz iniuſte
lapidari. iij. Regum. xxj.
Athalia ꝯcupiſcēs gloriā
et regnū. om̄e ſemē regiuz
occidi iuſſit. excepto ioas
qui abſcōſus remāſit. iiij.
Regū. xj Auide ſūt mu
lieres ſcire ſecreta viroruz
et quāto magis eis occul-
tanť tanto āplius ſcire de-
ſiderāt. ſꝫ nullū ſecretū cō
tinēt. vn̄ō vxor ſampſonis
tm̄ īſtetit ꝙ ei ſampſon re-
uelauit ſecretū ⁊ ꝓpoſitōez
obſcurā quā parentibꝰ no
luit reuelare. ſed vxori po-
ſtea reuelauit. Judi. xiiij.
Dalida ſua īportuītate de
uicit ſampſonē vt ſecretuz
ſue fortitudīs ei panderet
qͦ poſtea philiſteis reuela
uit Judi. xvj Auide ſūt
mulieres ad vindictā ⁊ nō
parcūt niſi vlciſcanť ſꝫ bñ
Heſter nō fuit ꝯtēta in vī-
dicta aman ſuſpenſi ⁊ quī-
gentoꝝ virorū occiſoꝝ. ſed
ī craſtinū fecit ceteros tru
cidare. Heſter. ix. Hero-
dias ſic deſiderauit vindi-
ctā de iohāne q̄ dixerat co
rā eo. ꝙ magis elegit pete
re caput iohānis q̄ꝫ dimi-
diū r̄gni ſui mar. vj Dixit
xp̄s exēplū de vidua q̄ mul
tū fuit moleſta iudici vt eā
de aduerſario vindicaret.
Lu. xviij. Auide ſūt mu
lieres ſecreta gaudia cor-
dis ſui exprimere ⁊ aliis re
uelare. Vñ interrogata re-
becca ſi vellet ire cuz ſeruo
abraham ad yſaac. marito
ſuo leticiā volens oñdere.
nō dixit ſi placet vobis. ſꝫ
letanť dixit. vadā. Geñ.
xxiiij. Puella noīe rode pe
tro veīenti de vinculis pre
gaudio nō apuit ianuā. ſꝫ

ꝙ petrus adeſſet. letanter
intra latentibꝫ nunciauit.
Actuum .xij.

De baptiſmate.

Demōſtratus
in figuris.
Baptiſmꝰ Prophetatus
xp̄ianoꝝ eſt in ſcripturis.
Roboratus
chriſti curis

Aptiſmus figura-
tus fuit in figuris
antique legis Nā
figuratus eſt ꝑ mare rubꝝ
in quo filij iſrł liberati ſunt
id ē chriſtiani. ⁊ pharao. i.
dyabolus cū ſuis ſequaci-
bus eſt ſubmerſus. Exodi
xiiij. Ideo apłus dicebat.
quō patres noſtri oēs ſub
nube fuerūt ⁊ mare tranſie
runt ⁊ baptiſati ſunt ī ma
ri. j. Coꝝ. x. Per aquā in
quā miſit heliſeus ſalem. i.
xp̄s grāȝ vt eius ſterilitas
ſanaret. iiij. Reg. ij. Sep
tena lotio naamā in iorda
ne que eū mundauit a lep̄
ſignat ſeptē dona ſpūſſan
cti mundātia hoīem bapti
ſatū. iiij. Re. v. Baptiſ
mus ꝓphetatus fuit ⁊ eſt in
ſcripturis dcūs ab antiqs
ꝓphetis ⁊ nouis. Nā de eo
ꝓphetauit ezechiel. Effun
dam ſuꝑ vos aquā mundā
⁊ mūdabimini ab omnibꝫ
inquinamētis. Ezech. xxx
vj. Johēs baptiſta eximi-
us ꝓphetaꝝ ꝓphetauit ⁊ pre
dicauit baptiſmū ⁊ īcepit
eū ⁊ xp̄i baptiſmū ꝓphetice
nūciauit Math. iij. Mar.
j. Lu. iij. Item yſa. Hauri
etis aquas in gaudio de fō
tibꝫ ſaluatoris. Iſaie. xij.

Baptiſmū ꝯſecrauit et
approbauit chriſtus quādo
baptiſatus eſt a iohanne ⁊
ſpūſſanctus apparuit in co
lumbe ſpecie. vt aquis vir
tutem tribueret ſalutarem
Math. iij. Precepit xp̄us
baptiſmū fieri de nccītate
cū dixit Niſi quis renatuſ
fuerit ex aqua ⁊ ſpūſancto
non intrabit in regnum ce
loꝝ Johan. iij. Predicari
etiā voluit chriſtus baptiſ
mum. ⁊ formā baptiſandi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tradidit dicens. Euntes docete omnes gentes baptiſantes eos in nomīe patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Math. xxviij. Marci. xvj. In baptiſmo ⁊ fide oſtendit chriſtus eſſe ſalutē noſtram dicens. Qui crediderit ⁊ baptiſat⁹ fuerit ſaluus erit. Math. vltimo. Marci. xvj.

De benedictione dei ad hominem

Bñdictōnē dei recipiũt:
- Coniugiorũ pfecti obſeruatores
- Preceptorũ ſubiecti executores.
- Flagellorũ effecti ſupportatores
- Arduorũ accepti operatores
- Deuotorum electi hoſpitatores

Benedicit de⁹ exiſtentib⁹ in mrīmonio ad filios pcreandũ ſic bñdixit ade ⁊ eue d. Creſcite ⁊ multiplicamī Gene. j. Bñdixit deus obediētib⁹ p̄cepto eius Jō dixit ad abrahā Egredere de terra tua ⁊ de ꝯgnatōne tua ⁊c. ⁊ faciā te in gentē magnā ⁊ bñdi. tibi. Geñ. xij. Aſcēſurus ī celũ ſaluator eduxit diſcipulos in bethaniā in montē oliueti q̄bus obedientib⁹ benedixit. Luce. xxiiij. Bñdicit deus tribulatis tribulatiōes patiēter portātib⁹ ſic bñdixit abrahā de iſmahele eiecto ⁊ tribulato dicēs Ecce bñdicam ei ⁊ augebo ⁊ multiplicabo eum. Geñ. decimoſeptimo. Job bñdixit et reddidit ei duplicia. q̄r patiēs fuit Job quadrageſimoſecũdo capitu. Benedicit deus iuſtis ⁊ bene opantib⁹ augendo eis bona tempalia ⁊ ſpiritualia. ſic bñdixit yſaac quādo ire

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

uoluit ad regē paleſtinoꝝ.
Geñ.xxvj Jacob luctans
cū angelo dixit. nō dimit-
tā te niſi benedixeris mihi
⁊ benedixit ei in eodē loco
Geñ.xxxij. Opibꝰ manu-
um iob benedixit dñs ⁊ poſ-
ſeſſio eius creuit in terra.
Job.j. Deſideranda eſt il
la benedictio quā daturus
eſt dñs iuſtis ⁊ bñ operanti-
bus in die iudicij dicens.
Uenite benedicti pr̄is mei
pcipite regnū. Math.xxv
Benedicit dñs hic reci
pientibꝰ hoſpitio ſcōs hoi̅
nes uel ſctās reliquias. ſic
dixit iacob ad laban. Mo
dicū habuiſti anteq̄ꝫ ueni-
rē ad te ⁊ nūc diues factuſ
es ⁊ benedixit tibi dñs ad in
troitū meū. Ge.xxx. Pro
pter ioſeph benedixit deuſ
domui egipti ⁊ multiplica
uit in omnibꝰ. Geñ.xxxix
Habitauit archa dñi in do
mo obededom tribꝰ menſi
bus ⁊ benedixit dñs obede
dom ⁊ omnē domū eius. ij
Regum. vj.

De benedictione homi
nis ad deum.

Bñdicere dꝫ homo deo ꝓ
- Superatiōe decertatōnū
- Acquiſitōne illuſtratōnū
- Aceptōe per fectionum.
- Promotiōe prelationū.
- Effuſiōe ora tionum.
- Euaſione tri bulationum
- Cognitōe re tributionū

Benedicere dꝫ homo
deo ꝓ obtentis victo
rijs corporalium ⁊ ſpūalium
inimicoꝝ. Jdeo melchiſe-
dech occurrēs abrahe poſt
victoriā quam habuerat d
quatuor regibꝰ dominū ꝓ
obtenta victoria benedixit
Gene.xiiij. Obtēta victo
ria de zizara delbora ⁊ ba-
ruch ↄcinerunt dicentes.
Qui ſpōte obtuliſtis aīas
veſtras de iſrl'ad periculuꝫ
benedicite deo. Judicū.v.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Poſt victoriam quam ha
buit dauid de golia. dicit
dauid feciſſe pſalmū. Be-
nedictus dn̄s deus meus
qui docet manus meas ad
preliū. et digitos meos ad
bellū. j. Reg. xvij. Pſal.
cxliij. Achior princeps vi
dens caput holofernis et iu
dith benedixit dominum.
Judith. xiij. Obtenta vic
toria et edificato altari ſub
iuda machabeo. benedixit
populus dominum. j. Ma
cha. iiij. Heliodoro volen
ti ſpoliare templum ſ; ter
ribiliter flagellato benedi-
xerunt omnes deum. ſecū-
di machabeoꝝ. ij. Bene
dicere debet homo deum p
acquiſita vel acquirēda ſa-
pientia. Jdeo cum audiſſ;
hyram vba ſalomonis ait
Benedictus deus qui de-
dit dauid filiū ſapientiſſi-
mum. iij. Reg. v. Cū ape-
ruiſſet libꝝ eſdras vt īſtru
eret populū. benedixerunt
domino ipſe et populus. ij.
Eſdre viij. Thobias īſtru
ens filiū ſuum inter cete
ra dixit. Omni tempore be
nedic dn̄o. Thob. iiij. Da
niel qui accepit ſapiām et
reuelatōes a deo ait Bene
dictus dominus qui dat ſa
pientiam. Danielis. ij.

Benedicere debet homo
p cōplementis et perfectio
ne cuiuſlibet operis boni.
Sic ſalomon edificato tē
plo benedixit deum qui de
dit grām cōplendi opus ſu
um dicēs. Benedictus do
minus qui locutus ē ad da
uid prēm meum et cōpleuit
iij. Regū. viij. Completo
muro hierl'm ſub eſdra et ne
emia dixerunt. Venite ſur
gite et benedicite deū nr̄m
ab eterno. Neemi. ix. Cō
pleta pmiſſione ſimeonis
a ſpū ſancto facta. accepit
ihesum in vlnas ſuas et be-
nedixit deum dicens Nūc
dimittis ſeruum tuū dn̄e.
ſm verbū tuum in pace etc.
Luce. ij. Benedicere de
bet homo in electione bo-
ni prelati. Jdeo facto prin

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cipe aſaph. ad ꝯfitendum
dño ſequitur. benedictus
dñs. j. pali. xvj. Videns
eſdras aīm artarxerſis re-
gis eſſe bonū dixit. benedi
ctus deus. iij. Eſdre. viij.

Benedicere debet homo
deo ⁊ maxime ī eccleſia in
oꝛōne Ideo ſara filia ragu
elis oꝛādo dixit. benedictū
nomen tuum deus qꝛ cum
iratus fueris miſcōiam fa
cis. Thob. iij. Poſt aſcen
ſionem dñi diſcipuli erant
in templo oꝛātes ⁊ benedi
centes dño. Luce. xxiiij.

Benedicere debet homo
deo in oꝛōe ꝑ euaſione tri
bulationū. Ideo raguel ⁊
vxoꝛ eius vidētes ꝙ demō
thobiā nō necauerat. dixe
runt. benedicimus te dñe
deus iſrahel. qꝛ non ꝯtigit
nobis quemadmodū puta
bamus Thobie. viij. Ana
nias et ſocij eius liberati a
flama foꝛnacis benedixerūt
dño. ⁊ ſimiliter nabugodo
noſoꝛ deum ꝑ eoꝛum libera
tione populum benedixit.

Dani. iij. Petrus tribula
tiones patiēs dicebat. Be
nedictus deus ⁊ pater dñi
mei ihesu chꝛiſti pater mi-
ſericoꝛdiarū ⁊ deus totius
ꝯſolationis. qui ꝯſolatur
nos in omni tribulatōe no
ſtra. j. Petri. j. Benedi
cere debet homo deo ꝑ rece
ptis beneficijs gratias refe
rendo. Ideo raguel ſollici
te monuit thobiā ⁊ filiā vt
ꝑ receptis beneficijs bene-
dicerent deū celi. ⁊ omnia
eius beneficia enarrarēt di
cens Fac eos dñe plenius
benedicere te. Thobie. xij.
Recupato viſu ⁊ auditis
ſermonibꝰ raphael. thobi-
as dñm benedixit. Thobie
xiij. Machabeus ⁊ qui cū
eo erant audientes auxiliū
a domino ſibi miſſuz bene
dixerunt dominum. ij. ma
chabeoꝝ xij. Zacharias re
cepta ꝑle ⁊ ſoluto vinculo
lingue eius. ꝓphetauit
dicens. Benedictus domi
nus deus iſrahel. Luce pꝛi
mo.

De benedictione homi-
nis ad hominem.

Benedicere debet homo
- Bellatoꝝ victoribus.
- Genitorum ꝓpinquioribus.
- Hoſpitiorum cultoribus.
- Prelatorum inferioribus.
- Egenorum fautoribus.
- Bonorum actoribus.

[B]enedicere debet homo ꝓbis hominibus et pro iuſticia preliantibꝫ ꝛ vincentibus. Ideo melchiſedech benedixit abrahe reuertenti de victoria. qui fuit pro iuſticia preliatus Geneſis.xiiij. In cantico ꝓ victoria habita dͤ zizara dicit̄ benedicta inter mulieres iahel. Judicū.v Oſias princeps populi dixit ad iudith que decapitauerat holofernem Benedicta es tu filia a domino deo excelſo. Judith.xiij.ca.

Benedicere debet homo filijs ꝛ ꝓpinquis. Sic yſaac benedixit iacob. Det tibi dominus de rore celi et pinguedine terre. ꝛ deſuꝑ erit benedictio tua. Geneſis viceſimoſeptimo. Jacob benedixit filio ſuo Joſeph ꝛ duobꝫ filijs eius dicens. Benedicat deus pueris his. ꝛ poſt modicum benedixit omnibus filijs ſuis. Geneſis.xlviij.ꝛ.xlix Raguel benedixit filiā tradens eā thobie dicēs. Deus abraham ꝛ deus yſaac ꝛ deus iacob ſit vobiſcum ꝛ ꝯiungat vos. ꝛ impleat benedictionem ſuam in vobis. Thobie ſeptimo ca.

Benedicere ꝛ ſalutare debet homo hoſpites ſuos. Sic enī pharao poſtq̄ ioſeph introduxit patrē ſuū iacob benedixit ei. interrogans. quot ſunt dies annorum vite tue. Geneſis quadrageſimoſeptimo Raguel oſculans thobiā hoſpitē ſuum pre gaudio

fleuit ⁊ ait. bn̄dictio ſit ti/
bi fili mi. qꝛ boni ⁊ optimi
viri filius Tho. vij. Gabe
lus inueniēs thobiā hoſpi
tem benedixit thobiā ſolū/
modo Thob. ix. Veniente
ꝟgine maria ad domū eli/
ſabeth ⁊ ſalutante eā excla
mauit dicens Benedcā tu
in mulieribꝰ ⁊ bene. fru. vē
tris tui. Luc. j. Benedi
cere dn̄t prelati ſubditos
ſuos. idō dixit dn̄s moyſi
ſic benedices filijs iſrl'. bn̄
dicat tibi dn̄s deus tuus ⁊
cuſtodiat te. Nūe. vj. Ex/
tendēs manū aaron ad po
pulū benedixit eis Leui. ix
Non ſolū prelati boni ſed
etiā prelati mali debent be
nedicere ſubditos. idō di
xit balaā. ad benedicendū
adductus ſum. benedictōꝫ
ꝓhibere nō potero. Nume
ri. xxiij. Conuertit ſalomō
faciē ſuam ⁊ benedixit om
ni eccleſie iſrl'. ⁊ oīs eccl'ia
ſtabat. iij. Reg. viij. Cum
dd̄ obtuliſſet holocauſta be
nedixit pp̄lo in nomine do
mini. j. Pali. xvj. Bene
dicere dn̄t paupes benefa
ctoribꝰ ſuis. idō benedixit
moyſes pp̄lo ſuo. Non per
noctabit apud te pignus
paupis vt dormiens inve/
ſtimēto bn̄dicat tibi Deu
te. xxiiij. Noemi vidēs ꝙ
booꝫ bn̄feciſſet ruth nurui
ſue ⁊ paupi vidue. benedi/
xit ei dicens Benedictus
ſis a dn̄o. qꝛ grām quā pre
buerat viuis fuauit mortu
is Ruth. ij Benedicere
debet homo bene opantibꝰ
⁊ ſancta opa facientes. idō
ioſue dixit rubenitis ⁊ gaa
ditis Feciſtis oīa que pre/
cepit moyſes. ⁊ ſequit̄. be
nedixit eis Joſu. xxij Qui
a ruth caſte vixerat ⁊ bn̄fe/
cerat ⁊ bene fuerat operata
idō booꝫ bn̄dixit ei. Ruth
iij. Heli ſacerdos bn̄dixit
helchane ⁊ vxori eius oran
tibꝰ ⁊ offerentibꝰ in tēplo.
j. Reg. j. Nunciatū eſt dd̄
ꝙ viri iabes galaad ſepeliſ
ſent ſaul mortuum ⁊ dixit
ad eos. Benedicti vos a

domino qui feciſtis miſeri
cordiã hanc. ij. Reg. ij.

De benignitate dei

Benignus est deus	prῑs.	Exorantibus ꝓ alienis delictis
		Tolerantibus ꝛ habenis aſtrictis.
		Operantibus celi cenis aſcrictis.
		Decertãtibus ꝛ effrenis deuictis.
		Peccantibus et obſcenis delictis.
		Egrotantibus morbi penis afflictis.

Enignus eſt deus operantibꝫ pro peccatoribus. Unde abrahã petenti a dño vt parceret zodomitis qui cum multa fiducia loquebaꝫ ſemper benigne reſpondit. ꝛ q̃uis abraham viſus fuiſſet hominibus importunus. dominus ei quod petebat benigne cõceſſit. Geneſis. xviij Dixit dominus Moyſi. cerno ꝙ populus iſte dure ceruicis ſit dimitte me vt iraſcaꝫ furor meus ꝛ deleã eos Ecce dominus dicit. dimitte me. quaſi benigne dicerꝫ. tu tenes me ꝓ eis orando Exo. xxxij. Similia dicebat hieremie orãti ꝓ populo quē volebat ꝓpter pctã delere. Hiere. vij. Benignus ē deus tribulatiõem ſuſtinentibꝫ Ideo fugienti iacob eſau fratrē ſuum ꝛ reuertenti ipſum ꝓtexit ꝛ fratrem ꝓpicium fecit Gene. xxxij. ꝛ. xxxiij. Loq̃baꝫ dñs moyſi vt amico. ꝛ ipſum a detractoribꝫ liberauit Nume. xij. ꝛ. xiiij. Helie anguſtiato benignitate dei. corui panes ꝛ carnes deferebant. iij. Reg. xvij. Eidē helie feſſo ꝛ tribulato deus panē ꝛ aquam per angelꝫ deſtinauit. iij. Regum. xix. Cum azaria ꝛ ſocijs eius vidit nabuchodonoſor quartum ſilem filio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dei ad ꝓbandum ꝙ deus
ſp eſt cum tribulatis tribu
latōem patienter ſuſtinen
tibꝫ. Dani. iiij. Danieli exi
ſtenti in lacu leonū deus be
nigne miſit pulmentū per
abacuc de lōginquo Dañ.
xiiij. Diſcipulis xp̄i ex eiꝰ
receſſu tribulatis ſp̄m ſan/
ctū ꝓmiſit. Johan. xiiij. et
poſtea dedit. Act. ij. Petꝝ
fluctuantē in mari dñs be/
nigne de fluctibꝫ liberauit.
Mat. xiiij. Stephano po
ſito in tribulatōe martirij
dñs benigne celū apertum ⁊
ſeipm̄ demonſtrauit. Act.
vij. Johānes exñs in path
mos a deo eſt multis reue/
lationibꝫ ꝯſolatus Apoca.
per totū Suſanna exñs in
maximis tribulationibus
⁊ ꝑiculo mortis deus eam
miſcōiter per danielē libe/
rauit Dañ. xiij. Latronem
clāmantē in ſuis tribulati
onibꝫ cōſolatus eſt dñs di/
cens Hodie mecū eris in
ꝑadiſo. Luc. xxiij. Jonā q̄
fuit deglutitus a piſce dñs

benigniter liberauit. Jone
ij. Ex his oībus colligitˀ be
nignitas dei oīpotentis
Benignus ē dñs iuſtis ⁊ bñ
viuentibꝫ. Jō iacob qui be
nedixerat fiducialiter dice
bat. Nō dimittā te niſi be/
nedixeris mihi. ⁊ benigne
benedixit ei Geñ. xxxij. E/
zechias rex dixit. dñs bo/
nus ꝓpiciabitˀ cunctis qui
ex toto corde exq̄runt eū. ij
ꝑalip̄. iij. Miſit dñs benig
ne angelū raphaelē q̄ du/
xit thobiā incolumē atꝫ re
duxit. Thobi. v. ⁊ quaſi ꝑ
totū vſqꝫ ad. xij. Mariam
magdalenā pio opꝑi inten
dentē diſcipuliſ murmurā
tibꝫ xp̄s pie excuſauit Ma
thi. xxvj Exaudiuit dñs in
nocentē ſuſannā ⁊ benigne
eā ab iniuſtis ſenibꝫ libera/
uit. Dañ. xiij. Diſcipulos
iuſtos tp̄e paſſionis xp̄s be
nigne defendit. di. Si er/
go me q̄ritis ſinite hos abi
re Jo. xviij. Benignus
eſt dñs preliantibꝫ ꝓ iuſti/
cia eos ꝯfortādo ⁊ adiuuā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

do. ideo obediuit dñs voci
ioſue dicenti. Sol ɔtra ga
baon nõ mouearis Joſu. x
Gedeõi dedit benigne bis
ſignũ invellere ꝗ de hoſti-
bus victoriã obtineret Ju
di. vij. Machabeus ⁊ qui
cũ eo erant bis auxilium a
deo petierunt. ij. macha. xj
Benignus eſt dñs pctõ
rib⁹ ⁊ ſpecialiter volentib⁹
penitere. Jõ benigne peper
cit dd ɔfitenti pctm̃ cum a
nathan extitit reprehenſus.
ij. Reg. xij Preparauit dñs
piſcẽ qui deglutiret ionã
quis iuſte ex inobedientia
puniret. Jone. ij. Statim
poſt vocatõem mathei xp̃s
benigne cũ peccatorib⁹ mã
ducauit. Lu. v. Math. ix.
Magdalene pie pctã pep
cit ⁊ a murmuratõe phari-
ſei ipſam defendit. Lu. vij
Exemplũ chriſti qd dixit
de filio pdigo magnã libe-
ralitatem ⁊ benignitatẽ ad
peccatores oſtendit. Luce
xv. Publicanus zacheus
qui xp̃m deſiderabat vide
re benigne fuit a dño viſita
tus Lu. xix. Latroni peten
ti a chriſto ſui memoriã in
breui pmiſit dare padiſuz
Luc. xxiij. Magna pietas
chriſti petrũ ter negantem
non abiecit. ſed potius eũ
benigne reſpexit. Luce. xxij
Thomam non credentem
nõ repulit. ſed ſe tangi ⁊
palpari pmiſit. Johã. xx.
Saulum pſecutorẽ benig-
ne pſtratũ terruit cecauit
⁊ ɔuertit Actu. ix. Beni
gnus eſt dñs debilib⁹ ⁊ in-
firmis eis ſanitatẽ redden
do. nam circuibat ieſus ſa
nans oẽs lãguores ⁊ infir
mitates. mathei. iiij. ⁊. ix.
Leproſum dicentẽ. dñe ſi
vis potes me mundare. ex
tendẽs ieſus manũ tetigit
⁊ mundauit. math. viij. A
muliere ſanguiflua ſm le-
gẽ immunda ieſus ſe tãgi
pmiſit eamq; ſanauit. ma
the. ix De benignitate dei
circa infirmos quos cura-
uit. quere in multis locis
euangeliorum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De blaſphemia.

Acerbitatē pu-
nitionis ſubmit
tit.
Iniquitatem
trāſgreſſionis
committit.
Sanitatē cor-
reptōnis obmit
tit.
Sublimitatē
elationis pre-
mittit.
Malignitatem
detractōnis im
mittit.

Blaſphe-
mia.

Blaſphemātes deum
grauiter puniunt̄ eti
am in pn̄ti. ⁊ tamē aliqui
non dimittūt. Nam filius
mulieris iſrahelite qui bla
ſphemauerat deū iuſſus eſt
a domino lapidari. Leui.
xxiiij Uir dei dixit ad regē
iſrahel Quia dixerūt ſyri.
deus montiū eſt dn̄s. ⁊ nō
deus vallium. dabo omnē
multitudinē hanc grandē
in manu tua. iiij. Reg. xx.
Multū diſplicuerunt dn̄o
blaſphemie ſeruoꝝ ſenna-
cherib regis aſſirioꝝ ꝓpter
quas percuſſit deus centū
octogintaquinꝗ milia ho
minū de exercitu ſuo. iiij.
Reg. xix Blaſphemi cō
mittūt peccatum grauiſſi-
mum. ⁊ acriter deū in ſua
iniquitate impugnant Jō
dixit heli filijs ſuis Si pec
cauerit vir in virū. placari
ei poteſt deus Si aūt in do
minū. quis orabit ꝓ eo. j.
Reg. ij. Maius peccatum
neſciuit excogitare iezabel
ꝙ blaſphemiā. naȝ ſubmi
ſit falſos teſtes qui dicerēt
Naboth deum ⁊ regē blaſ
phemauit. iij. Regū. xxj.

Blaſphemi quanto ma
gis reprehendunt̄ ⁊ rn̄det̄
eis. tanto peiores fiunt. ⁊
amplius blaſphemant. ꝓp
ter qđ ezechias prohibuit
ne ppl's reſponderet aliqđ
blaſphemijs rapſacis. iiij.
Regum. xviij. ⁊ Jſai. xxx-
vj. Cum argueret hieremi
as ꝓpheta ppl'm qui ſacrifi
cabat dijs alienis. reſpon

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

derunt. ſermonē quem lo-
cutus es in nomīe domini
ad nos nō audiemus ex te
ſed ſacrificemus regine ce
li. Ihere. xliiij. Blaſphe
mia ex magna ſuꝑbia ⁊ ela
tione trahit. ideo ſuperbi
ſunt q̇ blaſphemant ⁊ ma-
iores ſe dn̄o reputant. vn̄
nabuchodonoſor dixit tri
bus pueris Quis eſt q̇ vos
eripiat de manu mea. hoc
aūt dicebat. qꝛ ſtatuā eius
eneā adorare nolebāt. Da
nie. iij. Holofernes indig
natus qꝛ achior dei poten-
tiam ꝯmendauit. dixit. qꝛ
ꝓphetaſti nobis dicens ꝙ
gēs iſrl' defendat a dō ſuo
oſtendā ꝙ non ſit deus in
terra niſi nabuchodonoſor
Judith. vj. Dicētib9 iude
is michanori. ē deus potēs
in celo qui iubet cuſtodiri
ſabbatū. rn̄dit. Et ego po
tens in terra q̇ iubeo ſumi
arma. ij. machabeo. xv.
Blaſphemant deum incre
duli ⁊ infideles. detrahen-
tes dei operib9. Unde cum
ieſus eieciſſet demonia pha
riſei clamabāt dicētes In
beelzebub principe demo-
nioꝝ eijcit demonia. Lu. xj
Math. xij. Pendente xp̄o
in cruce pretereuntes mo
uebant capita ſua dicētes
Uah qui deſtruis templū
dei. Math. xxvij. Mar. xv
Luce. xxiij. Johannis. xix
Contradicebāt iudei his
q̇ a paulo dicebāt blaſphe
mantes Actu. xiij. ⁊. xvij.

De caſtitate ⁊ ꝯtinētia.

Caſtitas
Sociorum ma
lignitate amit-
titur.
Flagellorum a
cerbitate dimit
titur.
Pre cunctorū
vtilitate diligi
tur.
Clericoruz ma
turitate dirigi-
tur.
Relictoꝝ ſobri
etate acquirit.
Sine moꝝ eq̄-
litate perdit

Aſtitas ſeruaṫ in ſo-
cietate bonoꝝ. ⁊ per-
diṫ in ſocietate maloꝝ In
cuius ſignū parētes noſtri
adam ⁊ eua dū in ꝑadiſo
fuerunt erant caſti. ſꝫ poſt-
ꝙ̄ eiecti fuerūt inter ſe co-
gnouit adam vxoꝛē ſuam.
Geñ. iiij. Dina donec fuit
cū fratribꝫ ſuis patre ⁊ ma
tre lya caſta fuit. ſed exiēs
videre mulieres regionis
coꝛrupta fuit. Geñ. xxxiiij
Caſtitatē violantes cō
tra preceptū dñi grauiter
puniuntᷣ Nā cū ſichem vio
laſſet dinā filiā lye. filij ia
cob frēs eius ſichem prēm
eius ⁊ ꝑplm occiderūt Ge
ne. xxxiiij. Poſt debellatio
nem madianitaꝝ iuſſit mo
yſes feīas que viros noue-
rant iugulari. ꝟgines aūt
ſeruari Nūe. xxxj. Amō ꝓp
ter deflo2atōeꝫ thamar ab
abſolone in ꝯuiuio ē occi-
ſus. ij. Re. xiiij. Poſt vio
latōem vxoꝛis leuite plus
ꝙ̄. lx. milia viroꝝ ſunt oc-
ciſi Judic. xx. Caſtitas
cara eſt apud deū ⁊ multū
diligenda. ⁊ dꝫ ſe hō moꝛ
ti exponere vt eā cuſtodiat
Jō ioſeph licꝫ eſſꝫ iuuenis
⁊ ſollicitareṫ a dña maluit
tñ diffamari ⁊ incarcerari
ꝙ̄ ꝑdere caſtitatē Ge. xxx
ix. Judas q̄ caſtus nō erat
diligebat tñ in alijs caſtita
tē. ideo deteſtatus ē foꝛni-
catōꝫ thamar Ge. xxxviij
Sic diligebat ſara caſtita
tem q̄ dicebat. tu ſcis dñe
qꝛ nunq̄ʒ viꝝ ꝯcupiui Tho
bi. iij. Grauiter fuit ſuſan
na moleſtata a ſenioꝛibꝫ ſꝫ
nec famā nec vitā ꝓpoſuit
caſtitati Dañ. xiij. Maria
nō fuit oblita votū caſtita-
tis licꝫ angelus dixit ei ꝙ
de ea filiꝰ dei naſcereṫ. Lu
ce. j. Caſtitatē maxime
debēt ſeruare ſacerdotes. ⁊
miſtri dei In cuius figura
dꝛ ꝙ mūdi debebant eſſe a
mulieribꝫ q̄ panes ſacerdo
tales manducabāt. j. Re.
xxj. Cū mlr̄ ſunamitis vo-
lebat loq̄ heliſeo. tunc heli
ſeus miſit pueꝝ. i. ſeruum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tanq̃ꝫ vitans ꝯſortia muli-
er. iiij. Reg. iiij. Propter
id qđ xp̃s dixit ꝙ in alio ſe
culo non nubent neq̃ꝫ nubẽ
tur. ſed erũt ſicˀ angeli dei.
Oñditur ꝙ vita miniſtrorũ
dei in terra dꝫ eſſe caſta vt
ſequaˀ vitam celeſtiũ mi-
niſtroꝝ. matth. xxij. Argu-
mentũ ẽ caſtitatis clericis
ꝛ prelatis ꝙ ſtephanꝰ mu
lieribꝰ eſt prepoſitus Act.
vj. Caſte debent viuere
relicte vidue ĩter alias mu
lieres. ꝛ ꝙ caſtitas eſt eis
difficilior ꝓpter voluptates
expertas ad eaꝫ ſeruandam
debent intendere ieiunijs
et orõibus. Ideo iudith
poſt mortẽ viri ſui nõ cog-
nouit aliũ. ſed cũ puellis
ſuis clauſa morabaˀ. hñs
ciliciũ ſup lumbos ſuos ꝛ
ieiunans cunctis diebꝰ vi-
te ſue preter ſabbata ꝛ neo
menias ꝛ feſta domus iſrˀl.
Judith. viij Anna ꝓphetiſ
ſa ꝓceſſerat in diebus mul
tis ꝛ vixerat cũ viro ſuo an
nis ſeptẽ a virginitate ſua

Et hec vidua erat vſq̃ꝫ an
nos. lxxxiiij. q̃ nõ diſcede
bat de tẽplo ieiunijs ꝛ ob
ſecrationibꝰ ſeruiens deo
die ac nocte. Lu. ij. Ca
ſtitas nõ ſufficit ſola ad ſa
lutẽ. ſi non alijs virtutibꝰ
ꝛ moribꝰ adornaˀ. qđ oſtẽ
diˀ in pabola decem virgi
num vbi vgĩnes fatue ex
cluſe ſunt. ſapientes intro
ducte. qꝛ fatue licꝫ ꝟgines
caſte erant. oleũ tñ bonoꝝ
operum non habebãt. Ma
thei. xxv.

De caſu peccati.

Caſu pcti ca dunt aliqñ	Prefignati bonis vulgaribus.
	Predotati donis ſingularibus.

Adunt aliqñ viri bo
ni qui reputati ſunt
ſancti in pctĩñ. Ideo qui
ſe exiſtimat ſtare vidat ne
cadat. Nã licet primi pen
tes noſtri eẽnt in inocẽtia
ſcã in loco tam eminenti ꝛ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

domino ſatis ꝓpinqui. ni/
hilominus ceciderūt. Ge
ne. iij. Et loth qui bonus
fuit inter malos. egreſſus
aūt a zodomis cū duabꝫ fi/
liabꝫ ſuis cecidit in pctm̄
luxurie. Geñ. xix. Dauid
qui fuit ſcūs ⁊ electus a dͦo
de graui pctō in grauiꝰ pec
catū cecidit qñ poſt adulte
rium in ſeruū ſuū ſibi fide
lem homicidiū ꝑpetrauit.
ij. Re. xj. Judas ſcarioth
⁊ petrus ceciderūt qui erāt
diſcipuli xp̄i. vnus tradi/
dit. alter negauit. Math xi
xxvj. Cadunt aliqñ in
pctm̄ hoīes dotati multis
donis de quibꝫ ſe debebāt a
caſu tueri. nā angeli cecidͦ
runt q̇ fuerunt in celo crea
ti dotati multis dotibꝫ nul
lam hñtes materiā ad ca/
ſum inclinantē. Iſa. xiiij.
Salomō dotatus ſapīa ce
cidit qui cū amaret alieni
genas mlīeres ydola ꝓpter
luxuriā adorauit. iij. Reg.
xj. Fortiſſimus ſamſon q̇
cū mandibula aſine mille
viros occidit. ⁊ portas aſ/
portauerat ciuitatis decep
tōe muliercule cecidit. ce/
catus eſt. ⁊ demum mortu
us. Judicum. xv.

De confeſſione.

	Efficit detecta accuſatio.
	Inficit erecta
Confeſſi/onem pec catorum	deſperatio.
	Minuit incep
	ta iteratio.
	Conſulit rece/ pta tribulatio.
	Perficit accep ta reputatio.

Confeſſio peccatorū
debet eē accuſatoria.
⁊ nullū debet excuſare pec
catū. ad qͦd monebat dñs
adā vt cognoſceret ⁊ excu/
ſaret pctm̄ ſuum. ſed ipſe
retorſit in deū ⁊ mulierē. ⁊
mulier in ſerpentē. Geñ.
iij. Rep̄henſus dͦ a nathā
pctm̄ ſuū humiliter eſt cō/
feſſus. ij. Reg. xij. Silr̄ re
cognouit peccatū murmu/
ratione populi ⁊ obtulit ſe
pene. ij. Regum. xxiiij. ca.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Veniebat ad iohēm ōnis
ꝑlˀs iuda cōfitens peccata
ſua. Math. iij. Mar. j. In
cuius figura xp̄us dixit le-
proſis. ite oſ̄dite vos ſacer
dotibꝫ. Lu. xvij. Predican
te paulo multi veniebāt ꝯfi
tentes pctā ſua. Actu. xix.

Confeſſio peccatoꝝ dꝫ
eſſe cū vera ſpe venie ⁊ non
deſperatōe. idō ꝯfeſſio cayn
deo non placuit nec ſibi ꝓ
fuit quantūcunqꝫ pctm̄ ſu-
um recognouit. qꝛ cum de
ſperatōne mixta fuit cū di
xit. maioꝛ eſt iniq̇tas mea
q̄ꝫ vt veniā merear Ge. iiij
Iudas traditoꝛ ꝯfeſſus eſt
pctm̄ dicens. peccaui tra-
dens ſanguinē iuſtū. ſed ſi
bi nō ꝓfuit. qꝛ cū deſpatōe
fuit hec ꝯfeſſio. math. xxvij

Confeſſio peccatoꝝ dꝫ
eſſe cū ꝑpoſito vlterius nō
peccādi. ideo pharaoni di
cēti. peccaui nō ꝓfuit ꝯfeſ-
ſio. qꝛ nō intēdebat deſiſte
re a pctō illo. nec derelinq̄
re duriciā coꝛdis Exod. x.
Sil'e accidit ſaul cū repꝛe
henderet eū ſamuel de inō
bedientia ad deū. j. Re. xv
Sed qꝛ dauid dixit verbū
peccaui cū intentōe nō pec
candi vlterius. dixit ei na-
than. Trāſtulit deus pctm̄
tuū. ij. Re. xij. Cōfeſſio
nē inducit aliq̄n tribulatō
⁊ afflictio. Cū enim hō tri
bulatˀ cogitat q̄ꝑ pctīs ſuis
patitˀ ⁊ dn̄o ꝯfitetˀ. ideo di
xit rex dauid. Multiplica
te ſunt infirmitates eoꝛuꝫ.
poſtea accelerauerūt. ſ. ad
ꝯfeſſionē. p̄s. xv. Afflicti
filij iſrl' ꝑ ſerpētes ignitos
dixerūt moyſi. peccauimꝰ
qꝛ locuti ſumus ꝯ̄ te. Nu-
me. xxj. Oppꝛeſſi filij iſra-
hel a philiſteis ⁊ filijs am-
mon ꝯfeſſi ſunt dicentes.
peccauimus. Iudi. xx.
Confiteri dn̄t hoīes quan
tūcunqꝫ iuſti. ⁊ ſe pctōꝛes
aſſerere ⁊ reputare exēplo
neemie dicētis. Ego ⁊ do
mꝰ p̄ris mei peccauimꝰ ini
q̇tatē fecimꝰ Nee. j. Orās
daniel q̇ erat vir ꝑfcūs di
cebat peccauimus Dan. ix

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sextus illoꝝ ſeptē fratrū qui ꝓ dño ſuſtinebant martiriū dixit. Hec patimur merito q̄ peccauimus. ij. Machabeoꝝ. vij.

De confidentia.

Confidenter debent homines
- Delinquentes prohibere arguendo.
- Audientes adhibere referendo.
- Inſurgētes cohibere fugiendo.
- Vera gētes docere diſſerendo
- Indigētes ſe pꝫbere in petendo
- Obſequētes ſe exhibere ꝑendo

Confidens debet eſſe hō ad arguendū vitia ⁊ pctā. Jdeo ꝯfidenter arguit moyſes ꝯ pharaonē. Exo. vij. ⁊ aliquibꝫ ſequentibꝫ. Audacter ꝯfidēter ⁊ diſcrete nathan ꝓpheta arguit dauid de pctō. ij. Reg. xij. Helias ꝯfidēter rephendit achab dicēs. nō ego turbo iſrahel ſed tu. iij Reg xviij. Stephanꝰ audacter et ꝯfidenter arguit iudeos de peccatis eoꝝ dicens O dure ceruicis ⁊ incircūciſis cordibꝫ ⁊ auribꝫ vos ſꝑ ſpirituiſancto reſiſtitis Act. viij. Paulus pꝫſente ꝓconſule elimā magū ꝯfidenter rephendit lumine eꝫ priuauit. Act. xiij.

Confidēter debet hō referre ⁊ annūciare audientibꝫ q̄ nuncianda ſunt a deo Jō helias ꝯfidenter obtulit et retulit ochoſie regi. hec dicit dñs. de lectulo nō deſcendes ſꝫ morte morieris. iiij Reg. j. Heliſeus hō magne ꝯfidentie dixit ad ioraz regē. quid mihi ⁊ tibi. iiij Re. iij. Cōfidēter ⁊ audacter dꝫ hō pugnare pro iuſticia ⁊ in prelijs puſillanimes aīare. ſic ezechias ꝯfidēter bellatores ad bellū ꝯfortauit. ij. pali. xxxj Magne fuit ꝯſtātie neemias q̇ ab inimicis nō potuit terre

ri. Nee.xlvj. Judith fuit
valdē magnaīmis qñ deca
pitabat holofernē Judith
xiij Judas dixit socijs suiſ
multitudinē timētibꝫ.ab/
ſit vt fugiam⁹ ij.mach.viij
Pugnāte ionatha fugiebāt
ſocij.ſꝫ vidētes eū fortiter
ꝑliari reuerſi victoriā hūe
runt.j.mach.ij. Cōfidē
ter dꝫ hō loqui.⁊ ꝑdicare
publice veritatē.nec timo
re vel alia cā decliāre ab ea
Sic mardocheus nō decli/
nauit a v̄itate cult⁹ dñi ad
orādo aman ⁊ ꝯfidēter v̄bi
veritatē loqbaẛ regīe. He
ſter.iij.⁊.iiij. Cecus a dño
illuīatus audacter ꝯfiteba
tur phariſeis miraculi veri
tatē. Jo.ix. Petrus q̄ pri
us ad vocē ancille negauit
recepto ſpūſctō ſic ꝯforta
tus eſt vt audacter corā to/
to collegio ꝯfitereẛ eū Ac.
ij.⁊.iij. Magnaīmus ⁊ au
dax fuit paulus ꝑdicando
corā mgr̄atibꝫ ⁊ ciuibꝫ ⁊ co
rā multis iudicibꝫ veritatē
Act.ix.⁊.xxj Cōfidēter
dꝫ hō petere ⁊ maxīe qđ iu
ſtū ē.ſic ꝯfidēter petijt ber/
ſabee a dđ q̄ ſalomō filiuſ
ei⁹ regnaret.iij. Re.j. Au
dacter ſed indiſcrete petijt
mr̄ filioꝝ zebedei ꝓ filijs ſu
is vnū ſedere a dextris ⁊ a
liū a ſiniſtris.math.xx. Fi
ducia magna mlīer chana
nea filie liberatōeꝫ poſtula
bat Math.xv. Cū magna
fiducia petijt iohēs ſibi ꝓ
ditorē a dño reuelari. Jo.
xiij. Joſeph audacterītro
iuit ad pilatū ⁊ petijt corp⁹
ieſu.mat.xxvij Cōfidēter
et audacter dꝫ hō ſe pare
ad obīam ꝑlatoꝝ vſq; ad
mortē.ſic thomas volens
obedire xp̄o dicēti. Eam⁹
ī iudeā iteꝝ.alijs diſcipuliẛ
timētibꝫ ⁊ dicētibꝫ.rabbi
nūc q̄rebant te iudei lapi/
dare ⁊ iteꝝ vadis illuc.di/
xit thomaſ.eam⁹ ⁊ nos mo
riamꝯ cū eo Jo.xj. Petrus
mgr̄atibꝫ. Obedire oꝫ deo
magis q̄ȝ hoībꝫ Ac.v. De
hac materia q̄re in lr̄a f.v
bi tractaẛ de fortitudine.

De compaſſione ad
proximum.

Cōpati de
bet homo

Carceratis li
berando.
Tribulatis.
confortando
Fatigatis.
ſubleuando
Morti datis
deplorando.
Obſtinatis
ſupportando
Viduatis ꝯ
ſolando.
Secū natis
adiuuando
Re priuatis
res donando
Infirmatis
viſitando
Fatigatis.
hoſpitando.

Ompati debet hō ca
ptiuis. ⁊ eos ꝓ poſſe
liberare. ſicut abrahā audi
ens loth captiuū velociter
⁊ viriliter iuuit eum. Ge.
xiiij. Thobias ꝯpatiebat
captiuis. paſcens ⁊ redi/
mens eos. Tho. j. ⁊. ij. Ab
demelech ꝯpatiens hiere/
mie ī lacu miſſo ꝓcurauit
liberare euꝫ. Hiere. xxxiij.
Darius audiens danielez
eſſe in lacu leonū pre dolo/
re dormiuit īcenatus. Da
nie. iij. Cōpati debet hō
tribulatis. eos ꝯfortando
verbis ⁊ factis. ſic ruben ⁊
iudas ꝯpatiētes tribulato
ioſeph intēdebāt liberare
eū. Ge. xxxvij. Cū iezabel
pſeqret ꝓphetas dn̄i abdi/
as ꝯpatiens abſcondit ex
eis centū. iij. Regū. xviij.
Heſter audiens tribulatō
nē ꝓplī ꝯpatiēs eis ſe mor
ti expoſuit vt liberaret eos
Heſt. iij. ⁊. iiij. Diſcipuli
ꝯpatiētes mulieri chana/
nee tribulate ꝓ filia ꝓ eiuſ
exauditōe dn̄m rogauerūt
Mathi. xv. Videns dn̄s
flentes ſorores lazari ꝯpa/
tiens eis lacrimatus eſt. ⁊
lazaꝝ ſuſcitauit. Johā. xj.
Pendens xp̄s in cruce vi/
dens mrēm tribulatam. ⁊
in aīa crucifigi ꝯpatiēs ei
iohanni ꝯmiſit Johā. xix.

Compati debꝫ hō fati
gatis ⁊ eos refocillare ſic̄
poteſt Jō gedeon ꝯpatiēſ
ſocijs ſuis fatigatis. poſtu
lauit pro eis panes vt re-
focillarent̄. Judicū. viij.
Dauid ꝯpatiens laſſis ſo
cijs nō potētibus ſire ad bel
lū. ⁊ remanētibus ad ſar
cinas ꝯſtituit vt eis equa
litas prede daret̄. j. Reg.
xxx. Compati dꝫ hō mor
tuis ⁊ ſpecialiter mortuis
in malo ſtatu aīe vl' mortu
is ꝯtra iuſticiā. Jdeo filij
iſrl' in excidio fratrū ſuoꝝ
de tribu beniamin pro eis
amare fleuerūt. licet ab eis
grauiter ⁊ enormiter fuerīt
offenſſi. Judicū. xxj. Do
luit dauid de occiſione ab
ſalon ꝯpatiēs ei ſciens eū
damnatum. ij. Reg. xviij.
Anthiochus licet malus
tamē audiēs oīa iniuſte
occiſuꝫ flens ei compatie
batur. ij. Mach. iiij. Cō
pati debet homo pctōrib⁹
obſtinatis ⁊ ſe iniurianti
bus eis benigne parcendo
⁊ ſupportando. Sic ſamu
el lugebat ſaul regē. ei cō
patiens quē ſciebat repro
batum a deo. j. Regū. xv.
Cōtra nolētes delinqnti-
bus parcere ⁊ ꝯpati propo
ſuit xp̄us parabolā de ſer-
uo nequā cui dn̄s multum
dimiſerat. ⁊ ip̄e noluit di
mittere pauca. iō eū dn̄s
tormētis tradidit. ac ſibi
quod dimiſerat repetiuit
Math. xviij. Cōpatien
dū eſt relictis ⁊ viduis eaſ
dulciter ꝯſolando. Jō he
lias benigne accepit verba
vidue ſatis dura. ⁊ ei ꝯpa
tiēs filiū ſuſcitauit. iij Re
gū. xvij. Similiter ꝯpaſ-
ſus ē heliſeus vidue in de
bitis multis exiſtenti ei o
leū augmentādo. iiij. Re.
iiij. Magnū dolorē habu
uit onias qn̄ vidit ab helio
doro tēplū ſpoliari in quo
erant depoſita viduarū. ij.
Mach. iij. Uidēs ihesus
flentem viduā compatiēs
ei eius filiū ſuſcitauit Lu.
vij. Petrus videns flere

viduas pro morte habite
q̃ alebat eas. ꝯpatiẽs eis
eã ſuſcitauit. vt eis alimẽ
ta iterũ preberet. Actu. ix.
Cõpati debet homo ſin
gulariter patrie ⁊ natis ĩ
ea. quãdo videt eã in ꝑicu
lo vel malo ſtatu. Jdo nee
mias audiẽs malũ ſtatuꝫ
ihrуſalẽ ⁊ iudeorũ fleuit
diebus multis ⁊ tandẽ ar
ripuit conciliũ oportunũ.
Nee. j. Magnã ꝯpaſſionẽ
hũit hieremias de deſtruc
tione ſue ciuitatis plorãs
⁊ vlulans ſuꝑ eã. Treñ. j.
⁊ quaſi ꝑ totũ. Saluator
videns ciuitatẽ hieruſalẽ
deſtruẽdã. ꝯpatiẽs fleuit
ſuꝑ illam. Luc. xix. Cõ
pati debet homo pauꝑibuſ
tꝑalibus priuatis eis ĩ ne
ceſſitatibus ſubueniendo
Jdeo dicebat iob. xxix.
Auris audiens beatificat
me ꝙ liberaſſem pauperẽ.
Multum mouet ad cõpa
tiendũ pauꝑibus ꝙ diſce
ptatio futuri iudicij ſoluꝫ
de opibus mĩe fiet exhibi
tis vel nõ exhibitis pauꝑi
bus ⁊ egenis. math. xxv.
Miſertus ẽ dominus tur
be que eũ tribus diebus ſu
ſtinebat. qui ita pauꝑes e
rant ꝙ nõ haberẽt q̇d mã
ducarent. ſed xp̃us miſer/
tus eoꝝ de quĩqꝫ panibus
⁊ duobus piſcibus ſatia/
uit eos. math. xiiij. marci
vj. Lu. ix. Joh. vj. Cõ
pati debet homo infirmis
⁊ eos quãtũ poteſt iuuare
ſit ꝯpaſſus ẽ ſamaritanus
homini vulnerato alligãs
eius vulnera ⁊ imponens
iumẽto. Lucc. x. Quia di
ues epulo non eſt ꝯpaſſus
lazaro vlceribus pleno. iõ
ſepultus eſt in ĩferno. Lu
ce. xvj. Multũ compaſſuſ
eſt ſaluator ſurdo ⁊ muto
quẽ ſanauit. Math. nono
marci. vij. Quotiẽs xp̃s
ex ꝯpaſſione infirmos ſa
nauit quere infra de mira
culis Cõpati debꝫ hõ pe
regrinis ⁊ vagis. eos reci
pere ⁊ hoſpitare atqꝫ refice
re q̃ñ poteſt. ſic ꝯpaſſus eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

abꝛahā āgelis quos crede bat ꝑegrinos. Geñ. xviij Loth etiā ↄpatiēs āgelis quos ꝑegrinos credebat in hoſpitiū itroduxit. Ge ne. xix. Duo diſcipuli eū tes in emaus ↄpatientes xp̄o quē ꝑegrinum eſtima bāt eū ad hoſpitiū coege rūt. Lu. xxiiij. Q̄uo aūt re cipiēdi ſunt ꝑegrini. ⁊ cū ↄpaſſiōe ⁊ caritate tractā di q̄re infra de ꝑegrinis ꝑ totum capitulum.

De conſilijs bonis.

Cōſilijs acq̇eſcē dum eſt

- Angeloꝝ viri liter erudētiuꝫ
- Coniūctoꝛum humiliter ad monentium.
- Peritorū ſalu bꝛiter īſtꝛuētiū
- Socioꝝ fideli ter ↄſulētium.
- Aduerſoꝛū vti liter edocentiū

Onſilijs angeloꝝ et ſanctoꝝ acquieſcēdū eſt. Ideo legitur ꝙ angeli dederunt ↄſiliū loth ⁊ vxo ri eius. ſꝫ qꝛ vxoꝛ nō tenu it iō v̄erſa eſt in ſtatuā ſalis Geñ. xix. Loth etiā qꝛ nō ſtatim aſcēdit in mōtē ſꝫ ꝙ ei āgeli ↄſuluerūt. iō du plicē inceſtū ↄmiſit cū du ab⁹ filiabus Ge. xix. Cō ſilijs bonis ↄſanguineoꝛū acquieſcendū eſt. qꝛ nō ac quieſcentib⁹ ſepe mala cō tingūt. Ideo generi loth q̄ accepturi erāt filias ei⁹ nō acq̄eſcētes ↄſilio loth ꝑierūt cū zodomitis Ge. xix. Quia fratres rubē nō crediderūt nec ſecuti ſūt cō ſiliū qḋ dedit ioſeph qꝺ. ſ. ioſeph ētulit pr̄i ſuo. idcir co venit ſuꝑ eos tribulatio Ge. xxxvij. Filij beniamin nō crediderūt filijs iſrl̄ cō ſulētibus poſt ſcelus ↄmiſ ſum iō ꝑierūt. Judic. xx. Bonū cōſiliū dedit pilato vxoꝛ ſua. ſꝫ ip̄e nō credēs occidit xp̄m. math. xxvij.

Conſiliū ſapientū ſer uādū eſt. iō dicebat Tho bias filio ſuo. Conſiliū a ſapiēte require. Tho. iiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Qui nō credidit ꝯsilijs ſa
pientū perijt ſicͣ filij iſrahel
qui noluerūt credere moy
ſi ſapienti ⁊ expꝫto dicenti
Nolite aſcēdere. iō victi
fuerūt. Nūe. xiiij. Roboā
qui nō tenuit ꝯſiliū ſapiē
tū ſenū. iō maiorē ptez re
gni ꝑdidit. iij. Regū. xij.
Daniel ſapiētia dei plenꝰ
dabat bonū ꝯſilium nabu
chodonoſoꝛ ꝙ pctā ſua ele
moſinis redimeret. ſꝫ ipſe
nō credidit iō ī beſtiaꝫ mu
tatus ē. Da. iiij. Joſephꝰ
⁊ azarias nō crediderunt
ꝯſilijs ſapiētis iude. iō ꝑi
erūt. j. mach. ij. Cōſilijs
amicoꝝ ⁊ ſocioꝝ credēdū
eſt. Nā fidele ꝯſiliū dabat
achioꝛ holoferni cum quo
erat in exercitu. ſed qꝛ nō
credidit iōo occiſus fuit.
Judith. v. qꝛ godolias nͥ
credidit ꝯſilijs iohānis oc
ciſus ē Hiere. xiiij. Judaſ
cū paucis pugnaturus nō
credidit ꝯſilio ioꝛā. iō vic
tus fuit. j. mach. ix. Cōſi
liū nō ſolū amicoꝝ ſꝫ etiā
inimicoꝝ tenēdū eſt. ſi vti
le eſt. Nā azahel nō credi
dit ꝯſilio abner vt deſiſte
ret ꝑſequi eū ideo lancea
tranſfoſſus eſt. ij. Re. ij.

De conſilijs malis.

Cōſiliū malum ꝓcedit
- A feminis de cipientibus
- A ſubditis ꝯ tradicentibꝰ
- A reprobis male loquentibus
- A ſapidiſ vana docentibꝰ
- A cupidis lucra q̄rentibꝰ.

Onſiliuꝫ malum
mulieruꝫ deteſtan
dū ē. nec acquieſ
cēdū eis Nā eua male ꝯſu
luit ⁊ ꝑſuaſit viro ꝙ de lig
ni vetiti fructu māducaret
qꝺ ⁊ fec̄. iō amenissimū lo
cū paradiſi ꝑdidit. Ge. iij.
Dn̄a cui ioſeph ſeruiebat
ꝯſulebat ⁊ ꝑſuadebat ei vt
caſtitatē ꝑderet Ge. xxxix
Mulieres ſuis ꝑſuaſiōibꝰ
ꝑuerterūt coꝛ ſalomonis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt adoraret ydola. iij. Re. xj. Mater ochoſie regis iuda impulit filiũ ſuũ vt male ageret. ij. Parali. xxij. Stultũ cõſiliũ dedit vxor iob viro ſuo. ſed ip̃e tanꝗ̃ iuſtus ⁊ ſãctus nõ acquieuit. Job. ij. Nephãdũ cõſiliũ ďdit herodias filie ſue dicẽs. Nihil aliud petas niſi caput iohis̃ baptiſte. math. xiiij. mar. vj. Cõſiliũ malũ dant quiꝗ̃ ſubditi principibꝰ ⁊ prelatis vt eos faciãt viuere in ſcãdalũ ⁊ in malũ. Sic populus iſrael male cõſuluit aaron vt faceret eis vitulum aureũ quẽ adorauerũt quibus aarõ ſtulte credidit ⁊ ſcãdalũ incurrit. Exo. xxxij. Artarxerſi ꝑſuaſum eſt a ſubditis emulis iudeoꝝ vt ꝓhiberẽ fieri opus templi. j. Eſdre. iiij Filij amõ male ſuggeſſerũt regi ſuo vt dehoneſtarẽ nũcios dd̃ propter quod ſcandalũ ⁊ odiũ fuit inter ip̃os reges generatũ. ij. Regum. x.

Conſiliũ malum dant ꝑuerſi homines. vt faciãt alios cadere in periculũ ⁊ peccatũ. Sic balaam ꝯſuluit balaath ꝙ filios iſrael faceret fornicari ⁊ iram dei incurrere. Nũe. xxxiiij Amici amã ſibi male conſuluerũt vt ſuſpẽderet mardocheũ qď poſtea ſibi euenit in dãnum. Heſt. v. In diebꝰ anthiochi aliqui ꝑuerſi ex filijs iſrl' perſuadebãt alijs deſerere fr̃es ⁊ diſponere teſtamentũ cũ gẽtilibus. j. macha. j. Jonadab iniquũ cõſilium dedit amon vt violaret thamar ſororem ſuam. ij. Re. xiij. Elimas magus ꝑuerſe cõſuluit vt nõ crederetur verbis pauli. Act. xiij. Cõſilium malũ dant aliquando ſapientes quorũ deus ſtultã facit ſapientiã Sic nephandũ conſiliũ dedit achitofel abſalon. ⁊ tamẽ erat cõſilium eius illis diebus quaſi conſiliũ dei. dedit ei ꝯſiliũ vt ingrederet̃

e. iij.

ad ꝯcubinas patris ſui.ij.
Regum.xvj. Sapientes
pharaonis dederunt conſi
liū inſipiēs. Iſa. decimo
nono. Rectores populi et
ſaptentes conſuluerunt ſe
dechie vt occideret hiere
miaz. Hieremi. triceſimo
octauo. Ad malam ſugge
ſtionem ſatraparum ſtatu
it rex perſarum peruerſum
decretum. Danielis ſexto

Conſilium malum dāt
cupidi ⁊ auari ꝓpter auari
ciaz. ſic menelaus iniquū
conſiliuz dedit andronico
vt occideret onyam ſacer
dotē. vt ipſe haberet ſacer
dotiū. ij. Mach. iiij. Que
ſtores perdito queſtu pſua
ſerunt magiſtratibus ⁊ fe
cerūt paulū cedi. Actuum
decimoſexto. Ptholome-
us corruptus pecunia con
ſuluit regi ꝙ menelaū ab-
ſolueret ⁊ accuſatores in-
nocentes occideret. ſecun
di Machā. iiij.

De conſolationibus di
uinis.

Conſolat̃ dominus
- Hūiliter ob-ſequentes.
- Viriliter pa-tientes.
- Salubriter penitētes.
- Fideliter cō-fligentes.
- Hoſtilit̃ ſub-ſiſtentes.
- Utiliter ince-dentes.

Conſolatur domi-
nus obediētes mā
datis eius. Ideo
poſtꝙ̄ abrahā exiuit de ter
ra ſua ad mandatuz domi
ni. dominus ꝯſolatus ē cū
diuerſis appitōibus. Ge
ne. xiiij. xv. ⁊. xvij. ⁊ ali-
quibus ſequētibus. Filij
iſrael qui obediētes deo ex
ierūt de egypto vt ſacrifi-
carēt in deſerto miſit dn̄s
ꝯſolationē quando pluit
eis māna. Exo. xvij. Cō
ſolat̃ dn̄s tribulatos poſt
tempeſtatem tribulatiōis
dans tranquillitatē ꝯſola
tiōis. iuxta illud qȯ dicit̃

in Pſal.xciij.Scd̃m mul
titudinē dolorū meoꝝ ꝯſo
lati ōes tue letificauer̃t ani
mā meā. Ideo fugiente ia
cob a facie fr̃is ſui d̄s mul
tipliciter eſt eū cōſolatus
ī ſomno. Ge.xxviij. Moi
ſi exulanti apꝑuit dñs in
deſerto ⁊ ꝯſolatus eſt eū lo
quēs de rubo qd̄ non acci
dit ei in domo pharaonis
Exo.iij. Luctū iudeoꝝ do
minus ꝯuertit in gaudiū
qñ ꝑ heſter fuerūt a tanto
ꝑiculo liberati. Heſter. v
Notādū ꝙ filij iſrael tem
pore captiuitatiſ babiloni
ce habuerūt plures ꝓpheti
as. ꝗꝫ tp̄e ſalomōis ī quo
fuerūt in magna proſꝑita
te q̄ꝛ habuer̃t ihereniā eze
chielez ⁊ danielē. Ihere.j
Ezechi.iiij. Paulus ſenti
ebat m̃ltaſ ꝯſolatōes diui
nas in ſuis tribulatōibus
vnde dicebat. Sicut abū
dant tribulatiōes xp̄i ī no
bis ita ꝑ chriſtum abūdat
ꝯſolatio noſtra.ij.Coꝛ.j.
Iohēs exul ⁊ tribulatus

in pathmos inſula pluresſ
reuelatōnes ⁊ ꝯſolatiōes
habuit ꝗꝫ ī ꝓſ ꝑitate. Apo
ca.ꝑ torū Cōſolat̃ dñs
penitentes in multis tribu
latōibus ⁊ neceſſitatibus
⁊ temptatōibꝫ que in pn̄ia
accidunt. In cuius figura
moyſes q̇ ieiunauit in mō
te q̈dragīta diebus ⁊ qua
draginta noctibꝫ cibatus
fuit a ꝯſolatōe diua Exo.
xxiiij In cuius etiā figura
heliam in toꝛrente ieiuniū
ꝑ diuinā cōſolationē coꝛ
ui mane ⁊ veſꝑe paſcebāt.
iij. Re.xvij. Saluatoꝛ eti
am diſcipulos exiſtētes in
naui que penitentiā ſignat
cū haberent ventū.ſ.temp
tationis contrariuꝫ ingꝛeſ
ſus ad eos ipſos eſt multi
pliciter ꝯſolatus. Math.
vj. Paulus etiā volens cō
foꝛtare eos qui erant ſecū
in uaui tempoꝛe tempeſta
tis ait. Aſtitit mihi ange
lus domini dicēs Ecce do
naui ⁊ ſaluaui om̄s qui na
uigant tecū. Actuū.xxvij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Cõſolatur dñs prelian
tes pro fide ⁊ pro iuſticia
adiuuãs ⁊ ꝯfortans eos in
pugna. ſic ꝯſolatus eſt io-
ſue dicẽs. Nõ dimittã te
nec relinquaꝫ. ꝯfortare ⁊
eſto robuſtus. Joſue. pri.
Machabeus ⁊ qui cũ eo e
rãt videntes illud adiutori
um miſſum a dño. ⁊ ducẽ
ꝯfortati ⁊ letati ſũt ⁊ bñdi
cebãt dño. ⁊ ꝯfortatis aĩs
ꝯualuerũt. ij. mach. xj.
Cõſolat̃ dñs obſeſſos cor
ꝑaliter ⁊ ſpũaliter ab hoſti
bus ⁊ carceri mãcipatos
ſic ꝯſolatus eſt ezechiã re-
gẽ qñ de exercitu regis aſ
ſyriorũ ꝑ angelũ vna nocte
ꝑcuſſit. c. octogintaquinq̃
milia. iiij. Re. xix. Filios
iſrl' obſeſſos ĩ bethulia ab
holoferne ꝯſolatus ẽ victo
ria quã dedit ꝑ manũ feĩe
Judith. x. ⁊. xiij. Petruꝫ
incluſum in carcere hero-
dis ꝯſolatus ẽ ꝑ angelum
ſuũ liberãs eum. Act. xij.
Paulũ ⁊ ſylã poſitos ĩ car
cere dñs miſſo terremotu
ꝯſolatus ẽ. Act. xiij. Cõ
ſolat̃ dñs iuſtos vtilia ope
ra faciẽtes. ſic ꝯſolatus ẽ
thobiã ⁊ ſarã liberans a de
monio q̃ viros ei9 occide
bat. Tho. viij. Danielẽ iu
ſtũ bis poſitũ ĩ lacu leonũ
dñs ꝯſolatus eſt ꝑ angelũ
⁊ abacuc. Dañ. vj. ⁊. xiiij
Suſannã q̃ adulterio no
lebat ꝯſentire morte dãna
tam dominus per danielẽ
liberauit. Danielis. xiij.
Impleuit dominus pro-
miſſam conſolationẽ quã
de apoſtolis ſpiritum ſanc
tum in penthecoſten miſit
Actuuꝫ. ij. De eccleſia iu
ſtorũ dicitur ꝙ edificaba-
tur in timore domini ⁊ cõ-
ſolatione ſpiritusſancti.
Actuum. nono.

De contemplatione.

	Penitẽtes in religione.
Cõtẽplantur deũ ⁊ illuſtrant̃	Quieſcentes ab occupatione.
	Recedentes in prelatione

Cōtēplantur deū et illustrant

Abſtinētes a ꝯmeſſatiōe.
Conſiſtentes in oratione.
Patientes in tribulatione.

ontēplant deū ꝛ illuſtrant viri religioſi q̄ relicta patria ꝛ parentibus in terrā religionis ſibi a deo monſtratā vt ibi liberius deo vacent ꝛ contemplentur. In cui⁹ figura poſtq̄ʒ egreſſus eſt abraham de terra ꝛ cognatōne ſua ꝛ venit in terrā quaʒ monſtrauit illi dominus appuit ei. Cumq̄ʒ eleuaſſet oculos appuerūt ei tres viri. Geñ. xviij. Helia fugienti a facie iezabel id eſt religioſo a facie carnalitatis oſtēſum eſt ꝙ dominus non erat in ſpiritu grandi. ſ. ſupbie quē religioſus relinquit p obediētie humilitatē. nec in commotione auaricie quē religioſus relinquit p voluntariā pauptatē. nec in igne luxurie quē religioſus relinquit p ppoſitā caſtitatē ſed ī ſibilo aure tenuis. i. quiete ꝯtemplatōnis. iij. Regū. xix. Johāne ſequeſtrato a ꝯſolatione mūdana reuelata ſunt celeſtia. Apocalipſis p totū. Cōtemplari poſſūt deum viri mēte ꝛ corpe quieti. ac diſcurrentes nec vagabundi Sic eſau vir vagabūdus nō habuit bñdictionē patris ſed iacob domi remanēs bñdictōʒ recepit pris ꝛ plures reuelatōes hūit. Ge. xxvij. Iteʒ iacob req̄eſcēs ſup lapidē poſt ſoliſ occaſuʒ. vidit ſcalā celos tangentē ꝛ angelos dei aſcendentes ꝛ deſcendētes p eam. Gen. xxviij. Danieli intra ſemetipm cogitāti reuelatum ē miſterium. Danielis. ij. Notabile ē ꝙ maria q̄ quiete ſedebat ad pedes dñi ꝑpoīt marthe que miſtrabat ei. Lu. x Cū petrus oraret ī ſupiori pte domus. reuelatū eſt ei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

gētiles nō abiiciētes Ac.
x. Contēplari volētes libe
rius necesse est eē ſolitari
os ⁊ a turba remotos. ſic
yſaac habitans in terra au
ſtrali relicta familia egreſ
ſus ē ad meditādū ī agro.
Ge. xxiiij. Poſt trāſitum
fluminis iacob ſolus reman
ſit ⁊ ꝯtemplatus eſt āgelū
ſecū luctantē. Geñ. xxxij.
Heliſeus qñ voluit orare
ꝓ filio ſunamitis remāſit
ſolus ⁊ clauſit oſtium. iiij.
Re. iiij. Dauid ꝯtempla
turus dicebat Quis dabit
mihi pēnas ſicꝫ colūbe ⁊ vo
labo ⁊ quieſcā. Ecce elon
gaui fugiens ⁊ māſi in ſo-
litudine ⁊ expeccabā eum
qui ſaluū me fecꝫ. pſal. liij.
Dimiſſa turba ieſus aſcē
dit in montē ſolus orare.
in quo dat exemplū fugiē
di turbas. math. xiiij.
Cōtēplant deū prelati de
bite prelatōis officiū exer
cētes. In cui⁹ figura moy
ſes paſcēdo oues eaſqꝫ in
ducēs ad interiora deſerti
ꝯtēplatus eſt deū in flāma
rubi ardentis. ſic ⁊ prela-
tus ducēs populū ad aſpe
rā pn̄iam ꝯtemplatꝫ deum
Exo. iij. Prelato aſcēden
te in montē ꝯtemplatōis
reuelat dñs que debeat po
pulo nūciare ſeruāda. ſic
reuelauit moiſi qñ ꝑcepta
⁊ cerimoīas ei dedit ī mō
te. Exod. xix. Loquitꝫ dñs
prelatis in ꝯtemplatione
ſic loq̄batꝫ moyſi facie ad
faciē ſicut amicus amico.
Exo. xxxiij. Ingreſſus za-
charias ī templū dñi ⁊ of
ferens incenſum ꝯtempla
tus eſt angelū nūciantem
Lu. j. Contemplantꝫ de
um nec crapuloſi nec ebrij
ſꝫ ieiunātes ⁊ ſobrij. Ido
moyſes ſtetit cū dño qua-
draginta diebus panē nō
māducās ⁊ aq̄m nō bibēs
Exo. xxj. Helias ieiunās
ꝯtēplatus eſt āgelū qñ pa
uit eū cibo ſpūali. in cuiuſ
fortitudine ābulauit vſqꝫ
ad montē dei. iij. Regum
xix. Sara vt liberius vaca

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ret orōni ꝛ ꝯtēplationi tri
bus diebus ieiunauit non
mādu cās neq̃ bibēs L. lx.
iij. Danieli orāti ꝛ ieiunā
ti oñdit dš mirabiles viſi
ones. Dañ. ij. Ad ſaluato
rē nēm poſt ieiuniū acceſſe
rūt angeli ꝛ miſtrabāt ei.
math. iiij. Saulus ꝓſtra
tus ꝛ excecatus ieiunās ꝑ
triduū vidit mirabiles vi
ſiones ꝛ tūc raptus credit̃
ad terciū celum ꝛ ibi audi
uit archana dei Ac. ix. Cō
tēplari dꝫ hō orādo. ꝛ deū
in ecc̃ia horis debitis col-
laudādo. In cuius figura
ſamuelē dormiētē in tem
plo. i. in orōe ꝯtemplantē
dñs vocauit. j. Regū. iiij.
Dū cantaret pſalteriū añ
heliſeū facta eſt ſup eū ma
nus dñi ꝛ ꝓphetauit. iiij.
Regū. iij. Danieli oranti
dixit angelus Egreſſus ſū
vt docerē te ꝛ intelligeres
Dañ. ix. Orātibus ap̄lis
in die penthr. deſcēdit ſup
eos ſpūs ſanctus. Act. ij.
Cōtemplantur deū tri
bulati p liberatōe tribula-
tōis. ſic ꝯtēplabat̃ iudith
qñ vidit tribulatōꝫ ciuitatiſ
ſue. ingreſſa ē oratoriū ꝛ ī
cinerē ꝓſternēs ſe orauit.
Judith. viij. Heſter vidēſ
populū ſuū in tanta tribu
latione poſitū. depoſitis ve
ſtib regijs īduēs ſe ſacco
feruēter orās ꝛ ꝯplēs orō
nē. ingreſſa ē ad regē pro
liberatiōe ppli. Heſter. ix.
Ezechiele ſtāte in medio
captiuoꝝ. facta ē ſup eum
manus dñi. Ezechielis. j

De correctōe fraterna

Corrigēdi ſunt frēs ꝛ ꝓximi
- Ex intentōne miſerendi.
- Cum diſcretione arguendi
- Sine leſione reſiſtendi.
- Sub affectione diligendi.
- Communicatōe diligēdi.
- Executiōe pmitendi.
- In ꝯtemplatione dirigēdi.

Correctõ fraterna
eſt opus mīe ⁊ pi
etatis ſpūalis. ⁊
ē opus magis meritoriū q̄z
mīa corporalis. q2 corpa-
lis lucratur vitā corpalez
ſpūalis vero vitaz ſpūalē
atq3 anime. Unde abrahā
pꝰq3 iurauit abimelech fa
ciens ſecum mīam ſtatim
increpauit eum. Geñ. xxi
Magnam miſericordiam
fecerūt ruben ⁊ iudas argu
entes fratres ſuos volētes
īterficere ioſeph ꝙ retrax
erūt fratres a fratricidio ⁊
ioſeph ſeruauerūt vitam.
Geñ. xxxvij. Finees ⁊ de
cē pricipes cū eo miſſi mi
ſericorditer egerūt arguē-
tes frēs ſuos qui edificaue
rūt altare. ſed poſt datā re
ſpōſionē eos benigne rece
perūt. Joſue. xxij. Miſeri
cordiā duplicē fecit iona
thas qñ patrē reprehēdē-
do ꝑauit ⁊ dd̄ ꝑ tūc libera
uit. j. Re. xix. Perfectā re
gulā dedit dñs petro dicēs
Si peccauerit in te frater
tuus corripe eum inter te ⁊
ipſuz ſolū. ſi te audierit lu
cratus es fratrem tuū. ma
thei. xviij. Correctio fra
terna debet fieri benigne di
ſcrete ⁊ caritatiue et talis
correctio deducit homīes
errantes ad viā veritatis
⁊ pacis Et ſic benigne atz
diſcrete cōpeſcuit abrahā
iurgiū īter paſtores loth
⁊ paſtores ſuos ge. xiij Nō
cum furore ⁊ indiſcrete ar
guit nathan dauid de ho-
micidio ⁊ adulterio. ſz cū
diſcretōne aſſumpta ſimi
litudine illaqueauit eum
verbis oris ſui ⁊ conuertit
eum ſecundi Regum. xij.
Similiter vnus de filijs
prophetarum reprehenſu-
rus regem iſrael. diſcretā
ſimilitudinē propoſuit ar
guendo. iij. Regum. xiij.
Benigne reprehendit iu-
dith ciues ſuos. ⁊ fecit ab
incepto propoſito remo-
ueri. Judith. viij. Quia
petrꝰ diſcrete arguit quoſ
dam irridentes apoſtolos

ideo ꝯuertit eos. Actuum
ij. ⁊. iij. Poſt ſanationem
claudi petrus benigne po-
pulū corrigēdo ꝯuertit q̄n
qꝫ milia hoīm Actuū. iiij.
Paulus benigne ⁊ diſcre-
te arguit romanos cōuer
ſos ad fidē Roma. iij Ob
quā cauſam iohēs apl'us
diſcrete arguit ecc̄iam. q2
reprehendo eos de malis
que faciebāt ſemꝑ memo
rabāt bona que fecerāt ne
deſperarēt ſed magis ꝯfor
tarentur. Apocali. ij. ⁊. iij
Correptio ⁊ reprehen
ſio non ꝓdeſt obſtinatis.
imo deteriores fiūt. iō di
mittēdi ſunt ⁊ habēdi tāqꝫ
ethnici ⁊ publicani vt di-
cit os v̄itatis. math. xviij
Satis bene ac dulciter in
crepabat loth zodomitas
ſed ip̄i obſtinati eū nō au
diebāt. Gen̄. xix. Hebre-
us vir cū reprehenderet a
moyſe in iniurioſa verba
obſtinatus ꝓrupit. Exo.
ij. Filij iſrael reprehēderūt
filios bēiamin pro ſcelere
vxoris levite ⁊ noluerunt
malos punire ſ3 ipſi obſti
nati nō audierūt ſ3 maliſ
ꝯſenſerūt ⁊ ꝑierūt. Judi.
xx. Abner reprehēdit aza
hel de ꝑſecutione eius. ſ3
ip̄e ꝯtempſit iō ꝑijt. ij. Re
gū. ij. Pulchre arguebat
cecus a domino illumina
tus iudeos ſed ip̄i obſtina
ti eiecerūt eū extra ſynago
gā Jo. xj. Corrigētes
⁊ arguētes bonos diligū
tur ⁊ honorant̄ ⁊ correpti
meliores efficiūt̄ Jō moi
ſes reprehenſus a ihetro qꝛ
ſtulto labore ꝯſumeret̄. e9
v̄ba nō deſpexit. ſed om̄ia
īplēs ip̄m honorauit. Ex
odi. xviij. Diſcrete argu
it daniel regē baltaſar rex
vero patienter audiuit et
dilexit ac magnifice hono
rauit. Dani. v. Corrigē
di ſunt dn̄i cum zelo ⁊ cū
furore dure ⁊ acriter incre
pādi Jō helias cū magno
zelo arguebat populuʒ. d.
Uſqꝫquo claudicatis in
duas ꝑtes. iij. Reg. xviij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Grandi furoꝛe ⁊ zelo rep̄-
hendit heliſeus regē iſrael
dicēs. quid mihi ⁊ tibi ē.
vadas ad ꝓphetas patris
tui. iiij. Reg. iij. Johānes
baptiſta cū magno furoꝛe
dicebat phariſeis ꝓgeni-
es viperarū. math. iij. Lu
ce. iij. Multa audacia et
zelo arguebat iohēs hero
dē dicēs. non licet tibi ha
bere vxoꝛē fratris tui. Ma
thei. xiiij. Stephanus in
ꝯſilio iudeoꝝ audacter in
crepauit eos. Act. vij.
Corrigere dn̄t prelati ſub
ditos ſuos ⁊ eos de quoli
bet vicio ſingulariter argu
ere. qꝛ vita ſubditoꝝ debet
ſtare ſub manibus pꝛelato
rū. debēt ei eos repꝛobare
de pꝛeſumptōe. ſic ſacerdo
tes reſtiterūt ozie qn̄ volu
it offerre īcēſuz qꝛ nō erat
ſui officij. ij. Parali. xxvj
Jtē debent eos repꝛehende
re ſi nō ſeruāt iura ⁊ ſtatu-
ta eccl̄e. ſic repꝛehēdit eſ-
dras filios trāſmigratōis
qui duxerūt vxoꝛes alieni

genarū ꝯtra legē. j. Eſdꝛe
ix. ⁊. x. Jtē debēt repꝛehen
dere oppꝛeſſoꝛes minoꝛū ⁊
pauꝑum. ſic neemias īcre
pauit optimates pꝛopter
grauamina q̄ a diuitibus
pauꝑibus imponebātur.
Nee. v. Jtem debēt eos re
pꝛehendere dure de mēda
cio. Sic petrus repꝛehēde
bat ananiā ⁊ ſaphirā Act.
v. Jtem debent eos repꝛe-
hendēre de violatōne feſto
rū. ſic arguebat neemias
poꝛtantē onera ſabbato.
Neemi. x. Jtem debent in
crepare ſubditos de malo
exemplo. ꝑ quod aliq̄ndo
retrahuntur. Sic paulus
elimam magū dure repꝛe
hendit. qꝛ nitebatur auerte
re pꝛoconſulē. Actuū. xiij
Repꝛehendere etiā debent
dure ſymoniacos. ſic pe-
trus repꝛehendit ſymonez
volentem emere ſpiritum
ſanctum. Act. viij. Jtē de
peccato carnis ſic apl'us re
pꝛehēdit coꝛīthios de foꝛ
nicatione. j. Coꝛinthi. v.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Repꝛehendere etiaꝫ debēt
litigantes. Sic aplʾs pau
lus repꝛehendit qui inter ſe
ꝯtentōnes hēbant. j. Co-
rin. vj. Item de irreueren
tia circa ſacra ſicut paulus
eoſdē arguit de irreuerēti
a circa eucharistiā. j. Coꝝ
xj. Magis dn̄t eos argue-
re de erroꝛe circa reſurrec
tōnem. j. Coꝝ. xv. Multū
dn̄t īcrepari ſubditi ſi nō
reuerēter honoꝛāt p̄latos
ſuos ſicͭ decet. ſic aplʾus re
pꝛehendit eoſdē q̄ a falſis
aplʾis grauia ſuſtinebāt et
ipſum nō honoꝛabant. ij.
Coꝝ. ix. Itē arguēdi ſunt
ſubditi vel religioſi. q̄ poſt
ingreſſuꝫ religōis vlʾ vite
ſpiritualis volunt etiā ali
qua tenere d̄ vita ſeculari
Sic paulus arguebat ga-
lathas qui poſt receptōnē
euāgelij volebāt tenere ob
ſeruationē legis Gala. iij
Itē pꝛelati dn̄t coꝛrigere
ſubditos ocioſos ⁊ pigroſ
j. Theſſalo. v. Coꝛrigen
di ſunt ebꝛioſi ⁊ crapuloſi

⁊ nō in ip̄a crapula ⁊ ebꝛie
tate. qꝛ tūc nō hn̄t intelle
ctū ⁊ ſpūs claros. ſꝫ obfuſ
catos ſed cū vinū vlʾ crapu
lā digeſſerūt. Cuius figu
rā hēmuſ in ſapiēte abiga
il q̄ volēs repꝛehēdere na-
bal virū ſuū ſuper duricia
quā oñderat nūcijs dd̄ no
luit eū repꝛehendere cū vi
nolētus eſſꝫ ſꝫ expectauit
tp̄s opoꝛtunū quouſꝫ vinū
bibitū digeſſiſſꝫ. j Re. xxv

De curioſitate humana

Diligūt ſuc-
ceſſiōꝫ ſapīe
Cupiūt acceſ
ſiōm euidētie
Curioſi
Appetūt oñſi
onē eminētie
Exigūt moni
tionem pmͤe.

Virioſi ſp̄ deſide
rant noua ſcire et
ip̄a ſcientia app̄e
re. Idō pꝛima mulier q̄ de-
ſiderabat bonū ſcire ⁊ ma
lū ſicͭ d̄s vocē ꝑpētis audi
ens pomū aſpexit. d̄inū p̄
ceptū ꝯtempſit. Gene. iij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Diſcipulorū curioſitatē volentiū ſcire ſecūdū aduentū dñs reprehendit. v. Nō eſt vrē noſſe tpa vel momēta q̄ pater poſuit in ſua poteſtate. Act. j. Athenieſes qui erant curioſi nō vacabāt niſi dicere vel audire aliquod nouū vt ſp aliquid noui ſcirēt. Ac. xvij. Curioſi volūt videre ſemper magna et noua ⁊ aliq̄n in eorū piculū. nā dina curioſe volens videre mulieres regionis corrupta eſt Ge. xxxiiij. Judei vidētes miracula dei maniſeſte fieri adhuc q̄rebāt alia videre dicētes. magiſter volum⁹ a te ſignū videre. Math. xij. Herodes curioſe deſiderabat videre ieſuz vt videret ab eo ſigna Lu. xxiij

Curioſi appetūt apparere potentia ⁊ magnanimitate q̄ eſt ↄtra mandatū dei. Jō p̄cepit dñs pplo ne in mōtē aſcēderet. ⁊ alta nō ſaperet. ⁊ termīos nō trāſiret. Exo. xxiiij. Ut curioſitas tolleret̄ precepit dñs vt oīa vaſa ⁊ ornamēta iuoluerent̄. Nūe. iiij. Ozias rex iuda voluit offerre ī cenſum vt videret̄ fūgi officio ſacerdotis. ij. Parali. xxvj. A curioſitate pceſſiſſe videret̄ ꝙ ſymō mag⁹ voluit baptizari. q̄ȝ videbat ſigna q̄ faciebat philippus ⁊ ea ad oñſionez facere cupiebat. Act. viij.

Curioſi dñt admoneri ⁊ p̄dicari ⁊ induci ad pñiam a ſapiētib⁹ ⁊ bonis viris. q̄ȝ freq̄nter curioſitatē relinquūt ⁊ ↄuertūt. Jō paulo p̄dicāte ephesi m̄lti qui fuerāt curioſitatē ſectati attulerūt libros ⁊ ↄbuſſerūt corā diſcipulis. Act. xix. Reprehēdebat apl's quoſdā theſſalonicenſes curioſos curioſe ⁊ inquiete ambulātes ⁊ nihil opantes. ij. Theſſa. iij. Adoleſcētulas viduas monet apl'us eſſe vitandas cū freq̄nter ſunt vage ⁊ curioſe ocioſe ⁊ vboſe ad Titum. quīto.

De decimis ⁊ primicijs.

Decime cõſiderãtur
Ad q̃litatẽ offerentium
Ad dignitatẽ exigentiũ

Ecime cõſiderãde ſũt q̃ttũ ad eas dãtes ⁊ quãtũ ad clericos eas recipientes. Decimas dabit q̃libet q̃tũcunq̃ magnus ⁊ potẽs de melioribus rebus ſic̃ fecit melchiſedech qui fuit rex ſalẽ. qui dedit abrahe decimas de oĩbus que hẽbat. Gene. xiiij. Dat hõ decimas q2 deus euz cuſtodit. paſcit. veſtit ⁊ dirigit. ſic̃ petijt iacob. Geñ. xxviij. Cito debent dari decime ſicut precepit dñs. d. Decimas ⁊ primicias ne tardabis Exo. xxij. De melioribꝫ et pinguibꝫ dñt decime dari. Nũe. xviij. A fidelibꝫ dñt dcime ad tẽplũ portari etiã ſi ſacdotes nõ petãt. Deutero. xviij. Decimas recipiẽtes ſũt ſacdotes q̃ nõ debẽt ſupflua petere ſꝫ deo vacare ⁊ decimĩs ⁊ p̃micijs eẽ ꝯtenti. Nũe. xviij Per ſacerdotes recipiẽtes decimas debẽt cõicari decime ⁊ primicie ⁊ alij redditus ecciaꝝ paupibꝫ pupillis ⁊ viduis Deutero. xiiij. Sacerdotes et miſtri q̃ recipiũt dcimas debẽt vacare ſpũalibꝫ ⁊ diuinis laudibꝫ ⁊ nõ tpalibus ⁊ mũdaĩs. ij. Paral. xxiij

De deriſione ⁊ ꝯuiuijs

Deridentur a deriſoribus
Moderatores malarũ affectionum
Operatores ſcãꝝ opatõm
Suſtentatores dataꝝ tribulatõnum
Predicatores rectarũ accuſatõnũ

Eriſores ſuis deriſoribꝫ qui eis prius nõ nocuiſſent icitamẽtũ dãt nocẽdi Sic viri ſocchot deridẽtes gedeonẽ ſup zebee ⁊ ſalmana

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eū induxerūt ad nocendū
eis qui pꝛius nocere nole
bat Judicū. viij. Nabal ī
citauit dd' ⁊ ſocios ſuos cō
tra ſe q̇ pꝛius pacifici erāt
ꝓpter deriſiones ⁊ ꝯuicia
dicta nūcijs eoꝝ. j. Reg.
xxv Inſtruēdi ſūt ergo pu
eri ne derideant ſenes. qꝛ
pueri deridētes heliſeū di
cētes. aſcēde calue aſcēde
qui maledixit eis. ⁊ deuo/
rati ſūt ab vꝛſis. qui tñ ali
as ꝯpaſſus puerū moꝛtuū
ſuſcitauit. iiij. Regū. ij.
Derideut mali bonos ⁊
pctōꝛes iuſte opantes ſiue
iuſte opari volentes ſic mi
chol vidēs ludentē dauid
ante archā deriſit eum. d.
Quam glorioſus fuit ho
die rex iſrael diſcoopiens
ſe ante āćillas ſeruoꝝ ſuo
rū. ij. Re. vj. ⁊. j. Paral.
xiij. Sanabalath et thobi
as amonites deriſerūt edi
ficanti muros hieruſalem
⁊ mali deridēt bonos. qui
bonis opibus ⁊ viuis lapi
dibus edificant tanq̄ꝫ fide
les eccle. Neemie. vj. Ni
canoꝛ videns offerri holo/
cauſta deridebat offerētes
j. Macha. vij. Deridēt
poſiti in pſperitate poſitos
in aduerſitate quod maxi
mū maluꝫ eſt. ſic excecato
thobia vxoꝛ parētes ac co
gnati deridebāt eum dicē
tes. vbi ſpes tua p qua ele
moſinas faciebas. Tho.
ij. Job afflictū ī reb9 ſuis
filijs ⁊ pſona deridebat vx
oꝛ ſua dicēs. Benedic do
⁊ moꝛere. Job. ij. Salua
toꝛ noſter tpe ſue ſanctiſſi
me paſſionis mltas deriſi
ones ⁊ illuſiōes accepit vt
daret exēplū patientie tri
bulatis Mat. xxvi. ⁊ Lu.
xxiij. Derident hodie p
dicatoꝛes ⁊ pꝛelati miſſi
ad pꝛedicandū qꝛ ṽitates
dicūt ⁊ pꝛedicāt. In cuius
figura aliqui d' filijs iſrael
deriſerunt curſoꝛes quos
miſit ezechias rex. ij. Pa
ralip. xxx. Sic etiā deride
bat ṗplus pꝛophetas miſ/
ſos a deo qui eis veritatē

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nunciabant.ij. Paralipo
menō.triceſimoſexto. Ju
dei deridebant apoſtolos
predicantes ⁊ loquentes
varijs linguis dicentes e-
os plenos muſto quos ſpi
ritusſāctus repleuerat. Ac
tuum ſecundo Cum audiſ
ſent athenienſes a paulo ꝑ
dicari reſurrectionē3 mor
tuorum irridebant eum.
Actuū.decimoſeptimo.

De detractione ⁊ ſuſur
ratione.

Detractores habent
Sāctitatis malignationem.
Felicitatis īdignationē.
Seueritatis punitionē.
Iniquitatis occaſionem.
Sublimitatis elationē
Equitatis corruptionem.
Bonitatis ꝑuerſionem.

Etrahūt viri peſſi
mi quādoq3 viris
bonis. multa falſa
mala ipſis īponētes. Sic
dn̄a ioſeph inique d̄traxit
ei apud virū ſuū imponēs
ei ꝙ ea3 voluiſſet opprime
re. Geneſ.xxxix. Simili
ter pharao detraxit moyſi
dicens. cui dubium eſt ꝙ
peſſime cogitaueritis Ex
odi.x. Peiores ſunt taleſ
balaam qui voluit detrahe
re ⁊ maledicere populo di
Nūe.xxiij.⁊.xxiiij. Ancil
la peſſima detraxit ⁊ male
dixit 3are imponens inter
fectionē viroꝝ. Thob.iij.
Senes iſti peſſimi ſuſānā
diffamauerūt magnā fal-
ſitatē ei imponentes Da
nielis.xiij. Falſi teſtes
detraxerūt prothomartiri
ſtephano dicentes. Hic
homo non ceſſat loqui ad
uerſus locum ſanctum ⁊ le
gem. Actuum.vij. De
tractio vicium eſt inuido-
rum qui inuidentes felici
tati alioꝝ informāt alios

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt etiā deſeuiāt in eos. ſic
principes detraxerēt dauid
apud achis. j. Reg. xxix.
Principes pp̄hi detraxerūt
hieremie apd̄ ezechiā re
gē. Hier. xxxviij. Viri chal
dei īuidia moti accuſauerēt
iudeos detrahentes eis co
rā rege. Dan. iij. Satrape
darij inuidētes felicitati
danielis detraxerūt ei apd̄
dariū regē. Dan. vj. Pha
riſei inuidētes xp̄o multo
tiens detraxerūt dicentes
qꝛ cū publicanis ⁊ pctōri-
bus hic mādu cat. Math.
ix. Lu. v. Paulo pluries
ex inuidia detractū ē. Ac.
xviij. Detractores graui
ter puniūtur a deo ⁊ etiā ī
pn̄ti. nam locuta ē maria
detrahendo moiſi modica
occaſiōe aſſumpta. ſȝ cito
ſecuta eſt pena lepre. Nu
me. xij. Nūcij miſſi ad ex
plorādū terrā ꝓmiſſiōis
cauſa fuerūt ꝙ filij iſrahel
detraxerēt terre ꝓmiſſiōis
in ſuū malū. quia nullus
eoꝝ intrauit eā. ſed in de
ſerto mortui ſunt oēs. Nu
me. xiij. ⁊. xiiij. Propter
detractōem chore ⁊ ꝯplicū
multi occiſi ſūt. Nūe. xvj

Detractio eſt occaſio ⁊
cā iniquitatis. homicidij
⁊ multoꝝ malorū. Nā oc
caſione doech idumei refe
rētis ſauli d̄ abimelech ꝙ
panes dederat dd̄. occiſi
ſunt octogīta quīqȝ viri ī
duti ephot ⁊ mlīeres mlīte
⁊ paruuli. j. Reg. xxij. ca.
Principes filioꝝ amō de
trahentes nūcijs dauid. ꝑ
uerterūt intentionē eius
⁊ fuerūt cauſa belli ⁊ guer
re ⁊ multoꝝ malorum. ij.
Regū. x. Symon prepoſi
tus templi ſuis malis re-
uelatōibus faciebat tēplū
dei deſpoliari. ij. Macha.
iij. Mala verba ⁊ detracto
ria queſtuariorū fecerunt
paulum capi ⁊ verberari.
Actuum. decimoſexto.

Detractio a ſupbia ꝓce
dit ⁊ ambitōe. nā volentes
exaltari ⁊ alios deprimere
detrahunt eis. ſic abſalon

ambiens regnū patris de
trahebat ei dicēſ habēti ne
gociū Non eſt qui te audi
at ꝯſtitutus a rege. ij. Re.
xv. Aman ſuꝑbus qr non
adorabatᷣ a mardocheo de
trahebat omnibus iudeis
apud regē Heſter. iij. Al
chimus cupiens fieri ſum
mus ſacerdos detrahebat
iude coram demetrio. j.
Mach. vij Detractores
nō debent audiri nec verbis
eorū adhibenda eſt fides.
Nā ſiba ſeruus miphibo
ſeth nequiter detraxit dn̄o
ſuo coram dauid. ⁊ dauid
cito adhibuit fidē verbis ei⁹
⁊ ideo ꝑuerſuz dedit iudi
cium. ij. Reg. xvj. Sapi
piēs fuit rex alexāder qui
viros peſtilētes qui vene-
rāt aduerſus ionathan de
trahentes ei ⁊ interpellan
tes regē aduerſus eū ipſe
eos nullatenus audire vo-
luit. j. Macha. x. Detra
ctores ꝑuerterūt ſemꝑ bo
na in mala. vel dicunt ma
la intētione facta. Nā ſi ie

iuuas te dicit ypocritā Si
comedis voracē. ſi qeſcis
pigrū. ſi vadis inquietum
ſi taces ſtultū. ſi loqueris
preſumptuoſuz. ſi tua pau
ꝑibus erogas vane glorio
ſum. ſi non erogas auarū.
ſi ſapiēs ſuꝑbum. ſi religi
oſus ypocritā. ſi bone con
uerſatōis diſſolutū ſi alio
rū gratiā non habes male
dictū. ſi mature viuis me-
lācolicū. Vn̄ oroſius dic̄.
Sunt quidam ꝑuerſi ho
mines ſimiles phariſeis
qui de omni re quam vidēt
malum iudicāt ⁊ in peius
interpretātur. Ideo de io
hanne baptiſta multuz ie
iunante. dicebant detrac-
tores quidam. demonium
habet. De ihesu autem co
medente dicebant. Ecce
homo vorax ⁊ potator vini
Mathei vndecimo. Viſo
miraculo in ceco nato de-
traxerūt phariſei ihesu di
centes. Nos ſcimus quia
hic homo peccator eſt. Jo
hannis. nono.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De diſcordia ⁊ lite.

Diſcordia oriť ex

- Inuidia fra- ternitatis.
- Adiacētia cu- piditatis.
- Eminētia ſub tilitatis.
- Fraudulentia carnalitatis.
- Complacētia guloſitatis.
- Aſſiſtentia fi- delitatis.

Sed corrigi- tur prudentia prelati.

Diſcordia multoti ens oritur ex inui dia fratꝝ. vt patȝ in prima diſcordia videli cet cayn ⁊ abel q̄ facta ē ex inuidia q᷑ munera abel dō placuerūt Geñ. iiij. Occi ſo a dd̄ philiſteo ⁊ auditiſ cantantibus. ſaul ꝑcuſſit mille. ⁊ dauid decē milia ſaul ex inuidia motus ꝑſe quebať dauid. j. Re. xviij In turba erat diſſenſio de ieſu. Nā quidam dicebāt q᷑ bonus ē alij dicebāt nō ſed ſeducit turbas Johā. vij. Aliqñ ex inuidia diſ- cordāt religioſi. ſic bapti- zato cornelio a ꝑetro. diſ- ceptabant aduerſus illum qui erāt ex circūciſiōe fide les īuidētes ei q᷑ gētilis fuerat. Ac. xj. Diſcordie oriūť aliqñ ex auaricia. ꝓ pter tꝑalē ſubſtantiā. quā habebant abraham ⁊ loth facta ē rixa inter paſtores vtrorūqꝫ. Ge. xiij. Quia iacob decepit eſau in here ditate ⁊ benedictiōe pater na. facta eſt diſcordia īter eos. Geñ. xxvij. ⁊. xxviij. Locupletato yſaac paſto- res ſui ⁊ vicinorū iurgia ī ceperūt Gene. xxvj. Et ꝓ pter auariciā nabal ad da uid facta eſt diſcordia īter eos. ſȝ prudēs abigail ſe dauit. j. Regū. xxv. Diſ cordia oriť multotiens ex ſuꝑbia ⁊ ambitōe dñij nā quia reges ſodomorūȝ re- ceſſerūt a ſeruitute chodor laomor cui ſeruiebāt duo-

deciꝫ annis factũ eſt bellũ
magnũ. Gene. xiiij. Ex ti
more ꝑdendi dñiũ pugna
uit amalech cõtra iſrahel
⁊ victus ē. Exo. xxvij. In
ter abimelech ⁊ principes
ſichem qui male fecerũt euꝫ
principē facta ē diſcordia
magna Judith. ix. Pro-
pter ãbitõem facta eſt diſ
cordia ſeuis inter dd ⁊ ab
ſolõ. ij. Re. xv. ⁊ tribꝫ ſe
quẽtibꝫ Proter durã ⁊ ſu
ꝑbam reponſionē quã ro-
boã fecit diuiſum ē regnũ
iij. Re. xij Cõtentio inter
diſcipulos ieſu facta eſt ex
ambitõe quis eorũ videre
tur eſſe maior videt̃ ex ſuꝑ
bia proceſſiſſe. que ꝑ hũi
litatem ſedata eſt. Lu. xxij
Diſcordie oriũtur freq̃n-
ter propter mulieres ſiue
ꝓpter luxuriã. Nam zodo
mite vallauerũt domũ loth
in qua erant angeli in ſpe
cie humana vt libidini va
carẽt Geñ. xix. Occaſiõe
dine quã oppreſſit ſichē fa
cta eſt diſcordia. ⁊ ſecuta

ſunt homicidia mlta Ge.
xxxiiij. Propter vxorē le-
uite peſſime facta ē diſcor
dia ⁊ magna effuſio ſãgui
nis Judi. xix. ⁊. xx. Quia
thamar violata erat ab a-
mõ. facta ē diſcordia ĩter
fratres. ⁊ amon occiſus ē
ij. Re. xiij. Propter vxo-
rem ſampſonis alteri tra
dita facta ē diſſenſio eius
cũ philiſteis Judicũ. xv.
Diſcordia oritur aliqñ a
vicio gule ſic accidit filijſ
iſrl' qui iurgati ſunt ꝯtra
moiſen ductorē ipſoꝝ pro
pter defectuꝫ potus Exo.
xvj. al'as. xxvj. Attediati
ſunt filij iſrl' edere mãna ⁊
rixati ſũt ꝯtra moiſen ⁊ pe
tebãt carnes. Nũe. xj.
Diſcordia ⁊ diſſenſio fa
cta eſt in diſputatiõe ꝓ in
uemenda fide vel vitate de
fendēda. ⁊ in faciēdis bo
nis. bona eſt ſuſtinēda. J
deo barnaba ⁊ paulo ꝑdi-
cãtibus yconij diuiſa ē ci-
uitas. quidã erãt cum iu-
deis. quidã vero cũ apl'is

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

auxiliū defenſiōis preſtabant. Actuū.xxiij. Ut per paulū iuſticia. p barnabā mīa monſtraretur facta ē diſſēſio in eos propter iohannem. Actuū.xv.cap. Cū exclamaſſet paulus in ꝯſilio de reſurrectiōe mortuorū. facta eſt diſceptatō inter eos ⁊ phariſeos ⁊ ſacerdotes. Actuū.xxiij. Diſcordia debet corrigi p prelatos ⁊ maiores qui debent pacē exemplis ⁊ rationib⁹ ꝓuocare. ſic moiſes corripuit rixantes hebreos adinuicē. Exo.ij. Mulieres rixantes propter infātem viuū. ſalomon rex cū vera iuſticia quietauit.iij. Re.iij. Cōtentionē diſcipulorum quis eorum eſſz maior xp̄us ſedauit in ſua hūilitate dans exemplū. Luce xxij. Litigantes iudeos adinuicem quomodo criſtus poſſet eis dare carnez ſuam ad manducandum ſaluator multis exhortationib⁹ quietauit. Johā.vj.

De duritia ⁊ obſtinatione.

Duri ⁊ obſtinati.

Uerbis vtilib⁹ nō emolliuntur.
Signis ſublimibus non corripiunt.
Auditis correctionibus peiores efficiuntur.

Uri ⁊ obſtinati in malo p verba ⁊ predicatōnes non emolliunt ſicut duri lapides ſup q̄bus ſi cadat aqua nō molleſcūt īterius. ſic heli filios v̄bo corripuit ſz nō profuit.j.Reg.ij. Samuel dixit pp̄lo ſatis graues ꝯditiōes regis ⁊ volūtatē dei. ſz non potuit īmutare animos eoruz.j. Regum viij. Nec p verba ionathe admonentis. nec p beneficia dauidis cor duruz ſaulis potuit īmutari.j. Re.xviij Nabal fuit ita dur⁹ q̄ ad dulcia v̄ba nūciorū dd̄

non potuit mollificari. j.
Re. xxv Multa v̄ba dixit
abner ad azahel vt nō ꝑse
queretur eū. ſed ipe nō cō
ſenſit ei. ideo occiſus fuit
ij. Reg. ij. Nūcij ezechie
inſtruebant viros iuda ſꝫ
ipſi īdurati ſubſannabāt
eos. ij. Paralipome. xxx.
Duri ⁊ obſtinati in ma
lo ſignis ſublimibus non
ↄuertūtur. quia quantum
cūq̄ʒ videant miracula fie
ri. tamē ꝓpter hoc nō mol
lificāt mētes ſuas. Sic ī
duratū fuit cor pharaoniſ
qui ad nulla ſigna q̄ moi-
ſes de mandato dn̄i facie
bat emolliri poterat ad cre
dēdū deo. Exo. vij. ⁊. viij
Judei qui ieſū apprehende
rūt. fuerūt duriſſimi ⁊ obſti
nati q2 neq̄ʒ ꝑ ſignū ꝓſtra
tōis eoꝝ neq̄ʒ ꝑ ſanatōem
auricl'e. moti ſunt mīa ſu
per eū. Joh. xviij. Lu. xxij
Duri ⁊ obſtinati nō ſo
lum non acquieſcūt. ſꝫ eti
am ſi reprehendūt' peioreſ
fiunt Nā durior fuit cayn
poſt admonitōnē dn̄i quā
do fratrem occidit. Gen̄.
iiij Obſtinati iudei zacha
riā eos increpantem occi
derūt inter templū ⁊ altare
Stephanū increpantem
iudeos de eoꝝ duricia ipſi
eum nequiter lapidauerūt
Actuum. vij.

De eccleſia vel templo

Ecclesia materialis eſt.
- Sine pigrici-a edificāda.
- Summa leti-cia dedicanda
- Ubi homici-dia non ſunt ꝑ petranda.
- Ubi ſpurcici-a eſt emundā-da.
- Ad officium ī plendum viſi tanda.
- Ubi plebis vi cia ſunt predi canda.

Eclesia cum omī
ſollicitudīe ⁊ fer-
uore dꝫ a fidelib9

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

edificari. Jō ſalomon ma
iorē ſollicitudinē habuit
in edificatione templi ꝙ̄
ꝓprie domus. q2 teplū pri
us pfecit ⁊ incepit ꝙ̄ ꝓpriā
domū. q2 templū in ſeptē
annis. domū vero in trede
cim. iij. Regū. vj. ⁊. vij.
Magnā curā habuit dn̄s
de edificatiōe templi quō
precepit ciro vt edificarȝ
ei domū in hieruſalem qd̄
prius predixerat p iſaiam
j. Eſdre. j. Judei prius e
dificauerūt templū ꝙ̄ mu
ros ciuitatis. licȝ haberēt
inimicicias ꝓpe. j. Eſdre.
iij. Eccl̄ia edificata debet
ſolēniter ⁊ cum gaudio cō
ſecrari in toto vel in pte. ſ.
altari. Ideo magnā ſolē
nitatē fecit ſalomō in edi
ficatōe tēpli. iij. Re. viij.
Obtenta victoria de inimi
cis dixerūt machabei. ecce
cōtriti ſunt inimici noſtri
q2 ꝯtaminauerūt templū
aſcēdamus nūc innouare
⁊ mundare ſctā ⁊ eccleſiā
dedicare nec de domib9 ſu
is fecerūt mētionē. j. Ma
cha. iiij. Multū debet hō
timere violationē templi
Nam iudei preliaturi cū
nicanore plus timebāt de
violatōne tēpli ꝙ̄ de ſuis
ꝓprijs vxoribus ⁊ filijs. ij.
Macha. xv. Eccl̄ia dedi
cata dȝ eē libera ⁊ gaudere
de priuilegio libertatis vt
fugiētes ad eā ſaluēt. nec
ibi aliqs occidat. Jō pre
cepit ioiadas pontifex vt
athalia educeret extra tē
plū ⁊ non occideret in tē
plo. iiij. Re. xj. Demetri
us ſtatuit vt qcūqȝ fugerȝ
ad tēpluȝ. in oī maleficio
deberet eſſe liber. j. mach.
j. Quāuis iudei graui odi
o pſeqrēt paulū tn̄ ꝓpter re
uerētiā ⁊ libertatē templi
nolebāt eū i tēplo occide
re ac. xxj. Eccl̄iaȝ itrare dȝ
hō mūds a pctō. In c9 figu
ra dixit dn̄s moiſi facias la
biū eneū ad lauādū. ⁊ miſ
ſa aqua aarō ⁊ filij ſui laua
bāt man9 ſuas ⁊ pedes cū
igreſſuri ſunt tabernaclm̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑ manus intelligunt opa
tiões .ꝑ pedes affectões .
Exo.xxx. Non licebat niſi
paucis ⁊ mūdis intrare in
templū ſiue tabernaculū ⁊
tangere vaſa eius . Nūe.
iiij. Saluator nr̄ templuʒ
mūdabat eijciēs inde vēdē
tes ⁊ emētes ⁊ mēſes num
mulariorū ſubuertit. Ma
thei.xxj. Eccleſiam debet
hō intrare ⁊ ſepe viſitare.
⁊ ſpecial'r ad horas canoni
cas reddēdas ⁊ orōnes of
ferendas . Jō ꝯmendatur
thobias qui aſcēdebat ihe
ruſalem ad templū dn̄i et
adorabat. Tho.j. Inſtruē
di ſunt pueri vt ecclīaʒ viſi
tent. exemplo xp̄i qui qua
drageſima die a natiuita-
te voluit in templū deferri
⁊ ꝑ triduū a matre q̄ſitus
in templo fuit repertus .
Lu.ij. Petrus ⁊ iohānes
aſcendebāt in templū ad
horā oratōis nonā ⁊ tūc ſa
natus eſt claudus . Ac.iij.
Eunuchus candacis regi
ne ethiopū ꝯmendat . qui
de ethiopia venit ī iheruſa
lē ⁊ in reuerſiōe ſedens in
curru legebat yſaiā ꝓphetā
qd̄ eſt ꝯtra illos qui ſacra
loca eūtes ⁊ reuertētes nō
referūt documēta ſʒ vana
Act.viij. Ecclīam debet
hō viſitare frequēter ⁊ ꝑ-
dicatiōes ⁊ documenta au
dire que debēt facere prela
ti ⁊ religioſi deteſtādo vici
a ⁊ ꝯmēdādo v̄tutes exem
plo xp̄i q̄ multotiēs predi
cauit ⁊ docuit ī tēplo. Ma
thei.xx. Luc.xix. alias . xx
Johā.vj. Angelus apto
carcere in quo erāt apl̄i di
xit eis Ite ⁊ loquimī in tē
plo v̄ba vite huius . Ac.v

De electiōe prelatoꝝ.

Electōeʒ:
- Dīo debet precedere.
- Deſignatō ſolet incedere
- Juſtificatō debet precedere.
- Animatio debet accedere.
- Malignatio ſolet īcedere.

Lectionē ſempꝑ de
bet ꝓcedere deuo-
ta oratio ad deum
vt deus corda eligentiū il
lumīet ad vere ⁊ veraciter
eligendū. ſic nos inſtruxit
moyſes qui moriturus an
te electionē alterius prela
ti. d. Prouideat dn̄s deuſ
ſpiritum omnis carnis ho
minem qui ſit ſuꝑ multitu
dinem hanc. Nūe. xxvij.
Poſt mortez ioſue orauit
populus dn̄i ⁊ cōſuluit eū
pro duce. Judicuz. j. Apo
ſtoli cū eligerent coapoſto
lum loco iude proditoris
ſtatuerunt ioſeph ⁊ mathi
am ⁊ orantes dixerunt. tu
dn̄e qui corda noſti omni
um oſtēde quem elegeris
ex his duobus. Actuū. j.
Elegit deus aliqñ prela
tosꝰ ꝑ ſigna vel reuelatōes
et iſte ſunt optime electio
nes. ſic precepit moiſi. d.
Accipe vgas ſingulas per
cognatiōes ſuas a cūctis
principibꝰ tribuū ⁊ quē ex
his elegero germīabit vir
ga eius ⁊ inuenta eſt vga
aaron germīaſſe in ſignū
diuine electionis Nume.
xvij. De mādato domini
ſpeciali elegit ſamuel da-
uid ⁊ vnxit eum in regem
j. Regum. xvj. Barnabaz
⁊ paulum elegit dominus
ꝑ reuelatiōem ſecrete. Ac
tuū. xiiij. Eligendi de-
bent eſſe boni ⁊ iuſti vt po
pulum pacifice regent. ta
les dixit ietro moiſi eē eli
gendos. dicens ꝙ eligerz
ſapientes ⁊ timentes deū
in quibus eſſet vitas. et q̂
oderint auaritiā precipue
clericis ⁊ religioſis in exē
plū. Exo. xviij. Saul quā
do erat electus fuit bonuſ
⁊ nō fuit melior inter fili
os iſrael. j. Reg. ix. Poſt
mortē ſaul filij de tribu iu-
da elegerunt dauid bonū
in regem. ij. Regū. ij. Ap
propinquās morti dauid
dixit. de filijs meis elegit
dominus ſalomonem. j.
paral. xviij. Scripſit ieſu
litteras in ſamariā. ſtatim

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt accepitis litteras has qui habetis filios dñi vri eligite meliorē. iiij. Reg. x. Uocauit dñs ihesus diſcipulos ſuos. ⁊ elegit ex eis duodecim. ſ. meliores quos vocauit apoſtolos. Luc. vj. Elegerūt apoſtoli ſtephanū virum plenuz ſpiritu ſcō ⁊ fide. Act. vj.

Eligere debēt electores prelatū non infirmū. ſed fortem qui poſſit cōtra hoſtes ſpūales ⁊ corporales fortiter defendere ⁊ onera prelatiōis magnanimiter portare. Jdeo moyſes vidēs madianitas ſupare populū dei poſtea volēs ſe vlciſci de eis elegit duodecī milia viroꝝ fortiū. Nūe. xxj. Uidētes filij iſrael ꝙ gedeon viril'r pugnaret dixerūt Dñare tu nobis Judicū. viij. Maiores natu de galaad elegerunt iepte dicentes. Dñare tu in nobis ⁊ ſis princeps nr̄. Judi. xj. Amici iude dixerūt ionathe. Ex quo iudas defūctus eſt et nō eſt ei ſimil' eligimus te hodie principē ⁊ ducē ad bellādū bellū noſtrū. j. Macha. ix Eligūt aliqñ mali ⁊ eligūtur diuino iudicio ī damnum ⁊ malum eorū. Sic abimelech ꝓcurauit eligi ꝑ amicos. ſ; vtriſqꝫ male ſucceſſit Judi. ix. Parabola de ramno ꝙꝫ poſuit ionathā ꝑtinet ad malos ꝑlatos. Judi. ix. Terribili dei iudicio fcūs ē rex ihero boaz ſup decē trib' iſrl' q̄ fuit occaſio ꝙ ppl's receſſit a cultu dei. iij. Regum. xj.

De exhortatiōe ⁊ predicatione.

Exhortatio bona ſolet

Cōtennētes non iuuare.
Audientes honorare.
Morētes liberare.
Exercentes recreare.
Delīq̄ntes coartare.
Patiētes cō

Exhortatio bona ſolet
- fortare.
- Parētes ob ſecrare.
- Negligētes incitare.
- Reuerētes animare
- Nō credētes reuocare.

Exhortatio ⁊ predi
catio obſtinatis ñ
prodeſt. exterior
enim hortatio ſiue interi-
ori nihil prodeſt ⁊ parum
eſt efficax Nam cayn exte
riori voce dei exhortatus
ab incepta nequicia nō de
ſtitit ſed fratrem ſuuz abel
crudeliter occidit Gene.
iiij. Sodomite cum am-
monerentur male reſpon-
derunt ⁊ peſſime egerunt.
Genes.xix. Hortatus eſt
abner azahelem . ſed ipſe
obſtinatus non acquieuit
ideo occiſus fuit.ij. Reg.
ij. Curſores ezechie exhor
tati ſunt filios iſrahel ſed
aliqui obſtinati non audi
erunt eos.ij. Parali.xxx.

Satis exhortabatur dani-
el regez nabuchodonoſor
ꝙ peccata ſua redimeret
elemoſinis ſed non acqui
euit.ideo nō profuit.Da
nielis.iiij. Exhortatio
nes bonorum audiētibus
⁊ ſequentibus multū pro
ſunt ⁊ bene accidit eis.ſic
bene accidit iacob qui ac-
quieuit exhortationibus
matris.⁊ iō benedictionē
accepit. Geneſis.xxvij.
Bene ceſſit fratribus io-
ſeph qui crediderūt exhor
tationibus ruben ⁊ iude ne
interficerent ioſeph.quia
per eum poſtea ab inopia
ſunt ſubleuati et exaltati.
Genſis.xxxvij Serui na
aman hortati ſunt eum.vt
crederent vbis heliſei.qui
acquieuit ⁊ ī iordane ſe la
uit ⁊ ſanitatem recipit.iiij
Regum quīto. Thobie be
ne accidit quia credidit ex
hortationibus rachaelis.
nam ĩcolimis iuit ⁊ redijt
Tho.vj. Exhortatio bo
na aliqñ liberat hominem

a morte. Nam exhortatio
quā fecit ſoror moyſi filie
pharaōis liberauit moyſē
a morte. Exo. ij. Bonā ex
hortatōez quā fecit abiga
yl ad dd̄ liberauit Nabal
a morte. j. Re. xxv. Quia
mardocheus exhortatus ē
heſter qd̄ rogaret regē ⁊ po
pulū a piculo eruit. vt eui
dentiſſime patet. Heſter
iiij. Abdemalech exhorta
tus eſt zedechiam ⁊ libera
uit hieremiā de lacu ī quo
erat. Jheremie. xxxviij.
Exhortatio bona laborem
⁊ fatigationē minuit ⁊ re
creationē tribuit. Naz ex
hortatio quam fecit ihetro
moyſi vt iudices conſtitue
ret ⁊ ipſe nō ſtulto labore
ꝯſumeret diminuit labo-
rem ⁊ fatigatiōem moyſi.
Exodi. xviij. Deſiderās
neemias edificare muros
iheruſalez. hortatus eſt op
timates ⁊ magiſtratus di
cens. Surgamus ⁊ edifi
cemus muros ⁊ cōfortate
ſunt manus eius ⁊ eorum
in bono. Neemie. ij. Ex
hortatio retrahit a pctō iā
in propoſito exiſtētē. Sic
exhortatio abigayl ad dd̄
retraxit eū ab homicidijs
que ꝯceperat facere. j. Re.
xxv. Quamdiu vixit ioia
da qui inſtruxit ioas fuit
bonus ſed eo mortuo fac-
tus eſt peſſimus. exhorta-
tio enim illius retrahebat
eum a malo. iiij. Reg. xij.
et etiā. ij. Parali. xxiiij.
Ad exhortationē neemie
vſuarij reddiderunt vſu-
ras. ⁊ vlterius nō accepe
rūt. Nee. v. Johāne bap
tiſta exhortante populum
multi baptiſabātur ꝯfiten
tes pctā. Mathei. j. Ex
hortatio bona tribulatos
ꝯfortat ⁊ tribulatōes pati
enter portare facit Jō tho
bias pgebat poēs in cap
tiuitate poſitos exhortans
eos. Thobie. j. Tribula-
to iob venerūt amici eiꝰ
ad eū vt exhortationibus
confortarent. Job. ij. Cuz
primus ſeptem fratruz in

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſartagie torqueret̃ .ceteri
vna cũ matre hortabãtur
ſe mori fortiter dicẽtes do
min⁹ deus aſpiciat.ij.Re
gũ.vij. Exhortatio bo/
na parẽtũ ad filios facit e
os eſſe bonos Jõ ſũmope
ſtudere dñt parẽtes filios
⁊ filias exhortari.Sic pa
rẽteſ vxoris thobie monu
erũt eã honorare ſocros di
ligere maritũ.regere fami
liã.gubernare domũ.⁊ ſe/
ipſam irreprehenſibilem
exhibere.Thobie.x.Mo/
riturus mathathias filioſ
ſuos efficaciter exhortatuſ
ẽ ad agẽdũ viril'r pro lege
dñi qđ ⁊ fecerũt.j.Mach.
ij. Exhortatio bona inci
tat ⁊ iuuat hoĩes ad bonũ
⁊ ỽtutes.ſic iudith ſua ex
hortatõne aĩauit hoĩes de
bethulia ad viril'r reſiſten
dum holoferni.Judith.ix
Judas machabeus horta/
bat̃ ⁊ aĩauit populũ ſmo/
nib⁹ bonis.ij.Macha.xv
Paulus ⁊ barnabas hor/
tabãt̃ frẽs vt ꝑmanerẽt in

fide.Ac.xiiij. Exhortati
ones in ꝑdicatõib⁹ dñt ſa
cerdotes libẽter facere.qr
eis hoc officiũ a đo iniũgi
tur Jõ ex ipĩs ꝑdicatorib⁹
pctõres ⁊ ĩfideles ad dñz
ↄuertũt̃.Propter primã
dixit dñs yſaie.Clama ne
ceſſes quaſi tuba exalta vo
cẽ tuã ãnũcia populo meo
ſcelera eoꝝ ⁊ domui iacob
pctã eoꝝ Jſa.lviij Hiere
mias prĩo de predicatõe
ſe excuſauit.poſtea dño cõ
ſulente cõſenſit.Hieremi
as.j.⁊.ij.Factuz eſt ỽbũ
dñi ad ionam ꝓphetam vt
iret predicare ĩ niniuẽ grã
dem.qui licet primo fuge
ret poſtea obediuit.Jone.
.j.⁊.ij.Miſit ſaluator di/
ſcipulos dicẽs.predicate
dicentes appropinquabit
regnum dei.Math.x.Ex
probrata incredulitate di
ſcipuloꝝ chriſtus dixit diſ
cipul'.Eũtes ꝑdicate euã
geliũ omni creature.Ma
rhei.xvj. Exhortatio pre
dicatiõis vtilis eſt qr pec/

catores ꝛ infideles ad deū ↄuertunt. Sic predicatō Jone vtilis fuit niniuitis qui ꝑpter pctā debebāt ſubuerti Jone. iij. Petro in pētheconſten ſic efficaciter predicāte ↄuerſi ſunt circiter tria milia hoīm. Actuū. ij. Ad predicatiōem petri factus ē numerus credentiū quinqꝫ milia Actuum. iiij Predicante paulo yconij mlti crediderūt ex iudeis grecis Actuum. xiiij. Nō debet homo ꝑdicatorem attediare nec ipſum audientes dummodo ſmo ſit vtilis. Nam cū paulus quadam vice ꝑdicaſſet vſqꝫ ad mediū noctis vir quidam adoleſcēs ſomno oppꝛſſus cecidit ꝛ mortuus eſt. quē paulus ſuſcitauit. ꝛ ꝑdicationem reſumens ꝑtraxit vſqꝫ ad diem Actuum. xx. Eſdra ſtante ſupꝛ gradum ligneum ꝛ predicante ſiue legente librum legis ananie vſqꝫ ad mediam diem omnis populus congregatus eſt quaſi vir vnus ꝛ aures eorum erant erecte ad librum. ij. Eſdre. viij.

De fallacijs mulierꝝ

Fallacie mulierꝝ tendunt
- Ad guloſitatis deceptionem
- Veritatis ſubuerſionem
- Carnalitatis accenſionem.
- Cupiditatis repletionem
- Pietatis compaſſionem

Allaces ſunt mulieres vt ſeducāt homines ad om̄e vicium. ꝛ qꝛ per vicium gule omnia cetera vitia ītroducuntur. Ideo de hoc vicio prius hoīes ſeducendo decipiunt. vt ſic ad ſpūalem ducant interitū Nā occaſione eue ſeductus eſt primus homo vt vetitū fructū comederet ex quo mortem ſpūalem ꝛ tpalem incurrit Gene. iij. Sitiens ſiſara ex fagitatōe fuge Jahel petiuit ꝑ aq̄. ſꝫ iahel fraudu-

lenter petenti aquã tribuit
lac. de cuius potatõe obdor
miuit. quẽ tandẽ ipa iahel
clauo ⁊ malleo occidit Ju
dicũ. iiij. Fallaces ſunt
mulieres decipiẽdo mẽda
cijs qbus multum vtuntur
fallendo. Unde zara vxor
abrahe nõ ſolũ hoĩes ſed ⁊
deum voluit fallere menti-
endo dicẽs. nõ riſi. Geñ.
xviij. Cũ ſuis mendacijs
addũt aliqñ lachrimas fal
ſe mulieres vt citius creda
tur eis. ſic vxor ſampſoniſ
fũdebat lachrmas dicẽs.
Odiſti me ſimulãs ſe ſam
ſonẽ diligere donec ſecre-
tũ ſue fortitudĩs reuelaret
quẽ poſtea tradidit ĩimiciſ
Judicũ. xvj. Uñ de talibꝰ
fallenter plorãtibꝰ quidaz
poeta dixit. Dum burſe ſo
nãt hoĩm ſe ſpeciale gerũt
Quẽ cũ depauperauerint
ditiores querunt. Dum ti
bi prebet oſculũ tũc magiſ
lachrimat. Ut hoĩem deci
piat intentio verſat. Fal-
lacias multas ĩuenĩũt mu
lieres vt viros ad luxuriã
trahãt. ⁊ ſic ad voluptates
alliciant. Nã filie loth be
ne alios viros decepiſſent
ex quo patrem ad duplicẽ
inceſtũ ꝓuocauerũt. Geñ.
xix. Mulieres moabitarũ
fornicari fecerũt filios iſrl
Nume. xxv. Domina cui
ſuiebat ioſeph fallere euz
ad luxuriã voluit. ſʒ nequi
uit. Gene. xxxix. Licet op
tima intentõe iudith holo
fernẽ ꝑ accenſionẽ luxurie
decepit. Judith. x. Hero-
dias ꝑ libidinẽ ſic demen
tauit herodem vt decollari
faceret iohannẽ quem ſci
ebat iuſtum vir͞ ⁊ ſanctum
Mathei. xiiij. Marci. vj.
Fallacias inuenĩũt mu
lieres auaricia ⁊ cupidita
te attracte. ſic rachel q̃ ꝓp-
ter auariciã fuerat furata
ydola pr̃is cũ pr̃ ſcrutaret
oẽm ſuppellectilẽ iacob re
miſſetq; ĩ tentoriũ rachel. il
la feſtinãs abſcõdit ydola
ſubter ſtramĩa cameli ⁊ ſe
dit deſuꝑ. dixitq; pr̃i. Ne

ſtaſcat dñs meus. q² corã
eo aſſurgere nequeo iuxta
ↄſuetudinē feminarū nūc
accidit mihi. ſic ſollicitu-
do q̄rentis eſt. Gene. xxxi.
Per auaritiā zelphora fu-
rata eſt preciū agri. ⁊ cre-
didit petrū decipere ⁊ ipſa
experta eſt diuinā vltionē
Actuū quīto. Fallūt ali-
quando mulieres iniquos
viros volentes alijs noce
re ex ↄpaſſiōe ⁊ pietate eru
endo de eorū manibus in
nocētes Sic fefellerūt ob
ſtetrices pharaonē volētē
interficere pueros filios iſ
rael. Exodi. j. Raab mere
trix exploratores abſcōdit
⁊ eos ad mortē querentes
arte illuſit. Joſue. ij. Mi-
chol fecit fugere dd a ſaule
q̄rente eū occidere. ⁊ poſu
it ſimulachrū ſup lectū ei⁹
⁊ ſic deluſit ſaul ⁊ dauid li
berauit primi Regū. xix.
Mulier quedam abſcōdit
nūcios dauid in puteo. te-
gens puteū velamīe ⁊ ſic il
luſit nuncios abſolon que-
rentes eos ad mortem. ij.
Regum. xvij.

De fide ad deum.

Fides ad deum.
- Commendatorum pfectione oſtenditur
- Miraculorum preceſſione extenditur.
- Inimicorū abiectione attenditur
- Periculorū euaſione attendit.
- Signorū oſtēſione defenditur.
- Indeuotorum ſalutatione perpenditur.
- Predicatorum inſtructione infunditur.
- Incredulorum vexatōne reprehenditur.

Idē hñtes magnā ī
deo credentes in ſa-
cra ſciptura ↄmēdant. vt
eorū exēpla credamus Nā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

credidit abꝛaham deo ⁊ re
putatū eſt ei ad iuſticiam.
Gene. xv. Moyſen de ma
gna fide ↄmendauit apo-
ſtolus dicēs Fide moyſes
magnus effectus eſt. He-
bꝛe. xj. Mariā ꝟginem de
magna fide ↄmendauit eli
ſabeth dicens. Beata es q̄
credidiſti Luce. j. Cōmen
dauit ſaluatoꝛ fidem cētu-
rionis dicens Non inueni
tantā fidē in iſrahel. Ma-
thē. viij. Credētes laudat
dn̄s eos eſſe beatos dicēs
Beati qui non viderunt ⁊
crediderunt Johan. xx.
De fide ↄmendat̃ ſtepha
nus. nā dꝛ ſtephanus ple-
nus ſpūſancto ⁊ fide Act.
vj. Fides aliqn̄ acqui-
rit̃ ex miraculis pꝛeceden
tibus ⁊ oñſis. Dum enim
vident hoīes fieri miracu
la inducunt̃ citius ad cre-
dendū. Jdeo poſtq̄ filij iſ-
rahel tranſierūt mare mira
culoſe diuiſum. ⁊ viderūt
pharaonē ſubmerſum. ti-
muerunt deū ⁊ crediderūt
deo Exo. xiiij. Magi vidē
tes ſtellā eis miraculoſe de
monſtratā receperunt ma
gnam ⁊ nouam fidem veni
entes de lōginquo adoꝛare
pueꝝ ꝑuulum ipſum deum
eſſe credentes. Mathē. ij.
Viſo miraclo de claudo ſa
nato per petꝝ ⁊ iohannem
factus eſt numerus creden
tium quinq̄ milia. Act. iij
⁊. iiij. Paulus ⁊ cornelius
mō vario. ſed vterq̄ oſten
ſo ſibi miraculo ē ↄuerſus
ad fidē. Actuū. ix. ⁊. x. ca.
Pꝛoconſul videns elymā
magum ꝑ paulum miracu
loſe cecatū credidit Actu.
xiij. Fidei attribuit̃ vi-
ctoꝛia. ipſa eñi eſt que triū
phū habet de hoſtibꝫ. iuxta
illud. Sancti per fidē vice
runt regna. magna eñi eſt
victoꝛia q̄ vincit mundū fi
des noſtra Jdeo dixit iona
thas cuȝ magna fide armi
gero ſuo Nō eſt deo diffici
le ſaluare in multis vel in
paucis q̄ poſtea hūit victo
riam. j. Regū. xiiij. Cum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

magna fide dixit dauid ad
goliã. Tu venis ad me cuꝫ
gladio ⁊ haſta ⁊ clipeo ego
aũt venio ad te in nomine
domini. ⁊ triumphũ habu
it in pugna. j. Regũ. xvij.
Magna fides fuit qñ dixit
aza. dñe non eſt apud te vl
la diſtantia vtꝝ in paucis
auxiliaris an in multis. ⁊
bellans victoriã habuit. ij.
ꝑalipo. xiiij. Simile dixit
iudas machabeus ⁊ extitit
triũphator. j. Macha. iij.
Fides facit hoĩem ſecu
rum in oĩ ꝑiculo. ⁊ aufert
oẽm timorem. Ideo dixit
ioſaphat exercitui ſuo. cre
dite in dño deo ⁊ ſecuri eri
tis. ij. Paralipome. xx. Eſ
dras venturus in iheruſalẽ
per periculoſam viã erubu
it ꝯductũ petere a rege. ſed
cum magna fide ꝯuertit ſe
ad dñm ieiunijs ⁊ oratio-
nibꝰ primi Eſdre. viij. Ne
emias videns imminere
edificantibꝰ ꝑicula. dixit
cũ fiducia. Deus nr̃ pug-
nabit ꝓ nobis ⁊ nos ſecu-
re faciemus oꝑa Nee. iiij.
Tres pueri miſſi in forna-
cẽ magna fide dixerũt. E-
ripuit nos deus nr̃ ab infe
ris ⁊ ſaluos fecit de manu
mortis Dani. iij. Ex ſuper
abundanti fide ꝓceſſerunt
vba ſeptem fratꝝ. ij. Ma-
chabeo. vij. Fides oꝑa
tur miracula. i. fidẽ haben
tes miracula oꝑant̃ per fi
dem. Ideo chriſtus dixit.
ſi habueritis tantã fidẽ ſi
cut granũ ſinapis ⁊ dixeri
tis huic mõti trãſi hinc ⁊c̃
Math. xvij Dixit aũt xp̃s
Signa aũt eos qui credi-
derint hec ſequent̃ In noĩ
ne meo demonia eiciẽt lin
guis loquent̃ nouis Mar
ci vlti. Miracula etiã reci
piunt fidem habentes. iõ
dñs ꝓpter fidem centurio-
nis ſanauit filiũ eius Ma
the. viij. Multum valet fi-
des ꝓpria. ſi ꝓpter fidẽ alie
nam paliticus ſanatus eſt
quid fit ꝑ ꝓpriã. math. viij
Quia mlr̃ chananea mag
nã fidẽ hũit iõ ſanitatẽ filie

impetrauit. Mathei. xv.
Credens pr̄ pueri lunatici
dixit. credo domīe adiuua
incredulitatē meā. Mar.
ix. Paulus vidēs quēdā
claudū qui poſtq̄ accepit
fidem paulus eū ſanauit.
Act. xiiij. Fides ſaluat
.i. facit hoīes ſaluari. ideo
mulier patiēs fluxū ſangui
nis dixit intra ſe. ſi tetige-
ro fimbriā veſtimenti eius
ſalua ero. ⁊ ſequit Cōfide
filia fides tua te ſaluā fecit
Math. ix. Magna fuit fi-
des magdalene ꝓpter quā
xp̄s dixit ei fides tua te ſal
uā fecit vade in pace. Lu.
vij. Cuſtos carceris ī quo
erat paul⁹ vidēs terremo
tū ⁊ carcerē aptū dicebat.
Quid me oꝫ facere vt ſal-
uus fiā Rn̄dit paulus cre
de in deū ⁊ ſaluus eris Ac.
xvj. Fides iſtruit ⁊ inſtru
ere dn̄t plati ⁊ p̄dicatores
vbi dei pplm audientem ⁊
ad eā inducere nō creden
tes Nā p̄dicāte petro ī pē
thecoſtes. crediderūt tria

milia viroꝝ. Ac. ij. Multi
ſamaritani crediderunt in
p̄dicatōe philippi ⁊ etiā ſi
mon magus Actuum. viij
Poſtq̄ philippus predica
uit eunucho dixit eunuch⁹
Ecce aq̄ quis prohibet me
baptizari dixit philippus
ſi credideris ex toto corde
Et ait Credo dn̄ꝫ ieſū xp̄ꝫ
Ac. xviij. Quidā cipri ⁊ ci
renei loq̄bant ad gētes ⁊
cōuerſi ſunt ad fidē. Ac. xj
Fidē nō hn̄tes debēt repre
hendi ⁊ puniri. iō zachari
as q̄ vbis āgeli fidem non
adhibuit angelus eū taci-
turnitate pcuſſit dicēs nō
poteris loqui quouſq̄ hec
fient p eo q nō credidiſti
Luc. j. Puniuit illos dn̄s
de p̄ria ſua ꝓpter carētiā fi
dei ſubtrahendo vtutes et
miracula. q2 nō fecit ibi v
tutes multas ꝓpter icredu
litatē eoꝝ Mathe. xiij. Re
prehendit ſaluator petruꝫ
dicens. Modice fidei q̄re
dubitaſti. Mathe. xiiij.
Thomā nō credentē dn̄s

reprehendit dicens. Noli
eſſe incredulis Johan. ix.

De fide magna mulieꝝ
Maiore viroꝝ
ſic extollunt.
Verbis ſan-
ctorum ſic ob-
ſecrantur.
Ne creditorū
corda premā-
tur.

Fides mulieꝝ magna eſt.

Fides ſcāꝝ mulie
rum in ſacra ſcrip
tura extollit ⁊ lau
dat Nā ꝯmēdat apl'us fi
dem raab que nō periit cū
incredulis ſuſcipiēs nūci
os ioſue exploratores ī pa
ce Joſue. ij. Cōmendatur
ruth de fide q̄ dixit ſocrui
ſue Populus tuus ppl'us
meus ⁊ ds tuus ds meus
Ruth. j. Redarguitur za
charias ab angelo de īfide
litate. ⁊ eliſabeth ꝯmēdat
de fide q2 fidliter exclama
uit. Luce. j. De reſurrecti
one dn̄i multos viros le-
gimus dubitaſſe. ſ3 de mu
lieribus nihil tale ſ3 legim9
q2 xp̄us primo marie mag
dalene apparuit. ⁊ illa cre
dens fideliter currenſq3 ve
lociter apoſtolis annūcia-
uit. Math. xxviij. ⁊ Mar
ci. xvj. Luce. xxiiij. Johā.
xx. Fidē hn̄t mulieres
ſancte credendo v̄bis ſan
ctoꝝ viroꝝ ⁊ eis fidem ple
narie adhibendo. Sic vi-
dua ſareptana v̄bis helie
fidez adhibuit licet ille rē
multum difficilem iuberet
tercij Regū. xvij. Alia mu
lier multis debitis obliga
ta v̄bis heliſei adhibuit fi
dem. ⁊ vaſa multa mutuo
acquiſiuit. ⁊ oleum multi
plicatū īuenit. quarti Re-
gū quarto. Lidda purpu-
ria paulo inſtruenti credi-
dit. ⁊ baptiſata eſt cun om
ni domo ſua. Actuum. xvj.
Fidem non ſolum mu-
lieres ſed ⁊ oēs hoīes ꝯfi-
teri debent. q2 corde credi-
tur ad iuſticiam. ore autez
cōfeſſio fit ad ſalutem ad
Romanos decimo Mun
di creatorem ⁊ corporum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

reſurrectionē ꝯfitebať il-
la mulier que ſeptē filios
ad mortē ꝑ dei legibꝰ ani-
mauit.ij.Macha.vij. An
na ꝓphetiſſa ꝯfitebať dño ⁊
loquebať de illo oībꝰ qui
expectabāt redēptōem iſrł
Luce.ij.Mulier ſamarita
na ꝯfeſſa ē fidē dicēs Sci
o q̄ʒ meſſias venit qui dici
tur xp̄s Johā.iiij.Confeſ
ſio fidei marthe ſimilis fu
it ꝯfeſſioni petri. Petrus
eñ dixit Tu es xp̄s filius
dei viui Math.xvj.Mar.
viij.Luce.ix. Martha aūt
dixit .ego credidi q̄ʒ tu es
xp̄us filius dei viui Johā.
ix. De fide mulieris ſan-
guiflue chananee ⁊ mag-
dalene.quere ꝓximo capi
tulo precedenti

De fidelitate ſeruanda

Fideles debent eſſe homines
- Obedientia vere parendo
- Beniuolentia ſe diligendo.
- In p̄ſentia bene regendo
- Pleni ſciēti a ꝯſulendo
- Incurrētia pacta tenendo.

Ideles debent eſſe
ſerui dñis ſuis et
nūq̄ʒ ſibi mādata
ꝑtermittere.ſic ſuus abra
he fideliter egit ſibi ꝯmiſ-
ſum a dño qñ iuit ꝓ rebec
ca nuru ſua. Gene.viceſi-
moquarto Jacob fideliter
ſeruiuit labā paſcendo gre
ges eius Gene.xxxj Erga
dñm ſuuʒ ioſeph fideliter
ſe habuit qñ vxorem eius
ſe vrgentem tangere recu-
ſauit.Geneſ.triceſimono
no. Noluit dauid tangere
dominū ſuum ꝑſequentē.
cum tñ bene potuiſſet eum
occidere.j.Regum viceſi
moquarto. Armiger ſaul
licet indiſcrete tñ fideliter
ſe habuit qñ viuere noluit
poſt mortem domini ſui.j.
Regum.xxxj. Fideliter ſe
habuerūt viri iabes ⁊ dile
ctionē grandem oſtēderūt

domīo ſuo. qꝛ mortuo ſaul
ipſi nocte venientes rapue
runt corpa eius ⁊ filioꝝ. ⁊
ea honorifice ſepelierūt. j.
Re. xxxj. Urias fidelis fu
it in dilectōe dn̄i ſui. qꝛ cꝫ
diu ioab capitaneus exer/
citus dauid eēt in bello no
luit vrias intrare in domū
ſuā ⁊ dormire cū vxore ſua
quantumcūcꝫ fuiſſet ſolli/
citatus a rege. ij. Regū. xj
Joab fuit dn̄o ſuo valde fi
delis quando capiendo ci
uitatem miſit pro dn̄o ſuo
dauid ne ſibi nomen victo
rie aſcriberet̄. ij. Regū. xij
Tres viri robuſtiſſimi fid
litatē magnā ⁊ dilectionē
oñderunt dn̄o ſuo dauid.
offerētes ei aquā de ciſter/
na bethleē cū magno picu
lo perſonarū. ij. Reg. xxiij
⁊ j. Paralipo. xj. Fide
litatē debent inter ſe ſerua
re amici tpe tribulationis
⁊ alterutrū ſe iuuare. ſic io
nathas indicauit dd̄ iram
pr̄is ſui. ⁊ ip̄m quantū po
tuit excuſauit. j. Regū. xx.

Dixit dd̄ ad abimelech a
micū ſuū. Nō timeas ⁊ nō
paueas quicꝫ. qui ꝙ̄ fierit
aīam tuam queret ⁊ meā.
primi Regū. xxij. Cum fu
geret dauid abſolon dixit
ei ethay. viuit dn̄s ⁊ viuit
aīa tua. qꝛ in quocunqꝫ lo/
co fueris ſiue in vita ſiue ī
morte tecum ero. ij. Regū
xv. Rex iſrahel dixit regi
iuda amico ſuo. Ubi ego
ibi ⁊ tu. ⁊ ſicut ꝓplus tuus
ita ⁊ meus. ij. palip̄. xviij.
Fideles dn̄t eſſe prelati
ſubditis ſuis. ⁊ eos more
boni paſtoris ⁊ nō mercē/
narij fideliter defendere.
Jō fidelr̄ egit ioiada pon/
tifex cū ioab rege filio iorā
iiij. Regum. xj. licet ipſe
poſtea male recognouit. ij.
palipo. xxiiij. Onias ſum
mus pontifex fideliter la/
borauit vt cuſtodiret depo
ſita tēpli in vſus viduaꝝ ꝙ̄
ſymon nitebat̄ auferre. ij.
macha. iij. Fideles dn̄t
eē hoīes in ꝯſilijs. ⁊ fidelr̄
dare ꝯſiliū indigētib9. ſic

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ioſeph fidelitẽr ſe habuit in ꝯſilio qđ dedit pharaōi ꝑ qđ etiā famē euaſit. Gene. xlj. Uiri dđ dixerūt ei. fidele ꝯſiliū ꝙ ipſe nō exiret cū eis ad preliū dicentes. nō exibis. q₂ tu vnus ꝓ decē milib₉ ꝯputaberis. ij. Reg. xviij. Scđa vice iurauerant viri dđ dicentes Iā non egredieris nobiſcū in bellū ne extinguatur lucerna in iſrl̄. ij. Reg. xxj Diſcrete ⁊ fidele ꝯſiliū dederūt quidā de aſya paulo ne ſederet in theatro. Actu. xix. Fidelitas ſeruāda ē in ꝓmiſſo vt hō ex pacto id qđ libere ꝓmittit obſeruet fideliter. Sic raab fideliter ſe hūit cuꝫ exploratorib₉ quos ſaluare ꝓmiſit. Ioſue. ij. Ioſue etiā fideliter habuit ſe ad eaꝫ ſaluando. ſicut exploratores ꝓmiſerūt Ioſue. vj. Quāuis gabaonite fefelliſſent ioſue ⁊ ꝑplm eius. tñ ioſue pacta ⁊ iuramēta fcā cum eis fideliter ſuauit. Ioſue viij. alias. ix. alias. x.

De filijs erudiendis.

Filij inſtruendi ſunt a parentibus

Cum reuerētia deū timere.

Summa decentia mala cauere.

Cū complacētia mores habere.

Ilij inſtruēdi ſunt primo et ante oīa ad diligendū deū ⁊ reuerendū. qđ ſi nō faciunt ſepe ꝯtigit ꝙ tales pueri mala morte moriunt̄. Nā q₂ filius mulieris iſrahelitice quem hūerat de viro egyptio fuerat male inſtructus a ꝑentib₉. p̄fatus itaq₃ ſpurius filius mulieris iſrahelitice blaſphemauit ⁊ ex p̄cepto dn̄i lapidatus fuit Leui. xxiiij. Precepit dn̄s filijs iſrl̄ vt docerent filios ſuos magnalia q̄ fecit eis vt eū magis honorarent. Deut. xj. Sollicitus erat Iob de filijs ne

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

forte deū offenderet. ideo
ꝓ eis quotidie ſacrificium
offerebat oīb⁹ ꝑentibus in
exemplū Job.j. Mī ſeptē
fratꝝ machabeoꝝ mirabi-
liter inſtruebat filios ſuos
in his q̄ ad deū erant. ſcdi
Macha.vij. Filij inſtru
endi. corrigēdi ⁊ corripiē
di ſunt a ꝑentib⁹ de vitijs
q̄ ꝯmittunt. Sic iacob in
crepabat ioſeph filiū ſuū
reuelantē ſomnia de ſuper
bia ⁊ ambitōe ꝑ quā vide
bat velle patri ⁊ mr̄i ⁊ fra-
trib⁹ dn̄ari. Gene.xxxvij.
Arguebat iacob filios ſu-
os de negligentia dicēs q̄
re negligitis. Gene.xlij.
Quia negligenter heli cor
ripuit filios ipſe ⁊ ipſi gra
uiter ſunt puniti.j.Re.iiij.
Contumax filius ⁊ ſuperb⁹
qui ꝓpter pr̄is imperiū nō
dimittit pctā precipitur a
dn̄o lapidari. Deute.xxj.
Adonias q̄ nō fuit correp-
tus a pr̄e volens ſupbe reg
nare fuit a fr̄e ſuo ſalomo-
ne occiſus.iij.Regum.ij.

Filij erudiendi ſunt et
docendi opari bonos mo
res ⁊ virtutes Sic dd̄ appro
pinq̄ns ad mortē inſtruxit
filiū ſuū ſalomonē de regi
mine bono.j.palip̄.xxviij
In tꝑe debet pr̄ filiū in
ſtruere bona agere. nā tho
bias docuit filiū ſuū ab in-
fantia Thob.j. ⁊ poſtea in
iuuentute. Thobi.iiij. poſt
ea in morte. Thobie.xiiij.
Parentes multum dn̄t in
ſtruere filias qn̄ mr̄imōio
copulant̄. ſic ꝑentes ʒare
monuerūt eā honorare ſo-
ceꝝ. diligere maritum. gu
bernare domū. ⁊ regere fā
liā ⁊ ſeipſam irreprehenſibi
lē exhibere. Tho.x. Quia
ꝑentes ſuſanne iuſti erant
ideo inſtruxerunt filiā ſuā
iuxta legē moyſi. q̄ poſtea
noluit adulterio ꝯſentire.
Dani.xiij. Mathathias in
ſtruxit filios ſuos dās eis
vnū in ducē ⁊ aliū in ꝯſili
atorē omnib⁹ nobilibus in
exemplum. primi Macha
beoꝝ ſecundo.

De foꝛtitudine bona.

Foꝛtes ⁊ ſtrēnui debent eē
- Uiri potentes ad ſuccurrendū
- Pure viuentes ad aſſerendum.
- Guerras agentes ad fugiēdū
- Bella regētes ad acuendum.
- Pꝛeuenientes ad inuadendū.
- Se muniētes ad reſiſtendum
- Patientes ad ſuſtinendum.

Foꝛtes debent eſſe viri potentes ad ſuccurrendum et adiuuandum in pꝛelijs et piculis ſuccurrentes. pꝛeſertim contra hereticos et malos et peruerſos homines. Talis fuit foꝛtitudo abꝛahe. qui audiens captū eſſe loth. aſſumptis trecentis ⁊ decem ⁊ octo vernaculis ſuccurrit ei. ⁊ liberauit eum ⁊ reduxit eum cum tota ſua ſubſtantia. Geneſis xiiij. Saul foꝛtiter ſuccurrit viris iabes galaad. ⁊ obſeſſis a naab. ⁊ liberauit eos. j. Regum vndecimo. Joiada ſtrennue ſuccurrit regi Joas puulo eiecto de regno per athaliā ponens eum erga regem. iiij. Regum vndecimo. ⁊ ſecundi Parali. xxiij. Foꝛtem ſtrennuum ⁊ audacem reddit hominē puritas ꝯſciētie ⁊ ad dicendum ⁊ agendum ſecure. Sic iacob timens iurgium ait. Quam ob culpā. ⁊ ob qđ pctm̄ ſic exarſiſti me. Geñ. xxxj. ca. Per puritatē iacob cui femur emarcuit luctans cuꝫ angelo dixit āgelus ei. Si ꝯtra deū foꝛtis fuiſti quanto magis contra hoīes pꝛeualebis. Gene. triceſimo ſecundo capi. Moyſes purus audacter ⁊ ꝯſtanter ſtetit corā pharaone arguēs eum. Exodi quinto capit. ⁊ pluribꝫ ſequentibꝫ. Judith quia puram ⁊ bonam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

intentōem habuit ꝯtra ho
lofernem ſtrenuitatē exer
cuit. Judith.xiij. For-
tes ſunt bellatores in pre-
lijs viriliter ⁊ ſtrenue pre-
liantes. ⁊ maxime iuſtum
bellū. Sic phinees viril'r
occidit zambri luxuriantē
cū ſcorto madianitaꝝ trāſ
fodiens ambos cū pugiōe
in locis genita lib. Nume
ri.xxxj. Caleph dixit. Ho
die octogintaq̄nqꝫ annoꝝ
ſum ſic valēs vt eo valebā
tꝑe quo miſſus ſum ad ex
plorandum. Illius in me
temporis fortitudo ꝑſeue-
rat vſqꝫ hodie tam ad bellā
dum q̄ʒ ad aggrediendū.
Joſue decimoquarto. Ge
deon fortiſſimus in tricen
tis viris magnū populum
ſupauit Dixerat em̄ ei pri
us angelus. dn̄s tecū viro
rum fortiſſime. Judicum
.vj. Unus formidoloſus
diſſipat totū exercitū. ido
dixit gedeō. Qui formido
loſus ē reuertat̄ Judi.vij
Sāpſon multa fortitudīe
ꝑcuſſit philiſteos Judicū
xv.⁊.xvj. Dauid fortiter
ſupauit leonē ⁊ vrſum ⁊ go
liā.j.Regū.xvij. Fortiter
licet deſꝑati prelati ſunt.
xij. pueri ex ꝑte hyſboſeth
⁊ duodecim ex ꝑte dauid.
ij.Regum.ij. Viriliter ꝑ-
cuſſit iheu duos reges ⁊ ie
zabel ⁊ ꝓphetas baal.iiij.re
guꝫ.ix.⁊x. Fortē reddūt
exercitum ꝯfortatōes prin
cipum ⁊ ducum. Ideo ca
leph ⁊ ioſue viriliter ꝯfor
tauerunt populū dicentes
Aſcendamus et poſſideā-
mus terram. Numeri.xiij
Moiſes dixit ad ioſue. cō
fortare ⁊ eſto robuſtus. tu
em̄ introduces ꝓplm. Deu
terono.xxxj. Pergens io
ſue ad bellum ꝯtra plures
reges. ipē primus aſcēdit
quaſi alios ſequētes ꝯfor
tans. Joſue.vij. Captis
quinqꝫ regibus dixit ioſue
principibus. Ponite pe-
des ſup colla regum. ⁊ no
lite timere. Joſue decimo
Aioth prīceps ꝯfortauit

populū dicēs. ſequimīme
tradidit dñs inimicos no
ſtros in manibus noſtris.
Judicū. iiij. Judas macha
beus hortabatur milites ſu
os dicens. ne timueritis.
primi. Macha. iiij. For
tis et audax debet eſſe vir
bellator ad preueniēdum.
Nā ſcdm tulliū. Melius
eſt preuenire q̄ꝫ ꝓueniri Et
magnā habet ꝓrogatiuā q̄
poteſt dare primuꝫ ictum.
Sic ſuꝑauit dd̉ cū vno mi
lite deſcēdēs in caſtra ſaul
ꝛ abſtulit ſeptrū ꝛ ciphuꝫ
et haſtam eius. j. Regum
viceſimoſexto. cap̄. Jona
thas cū ſuo armigero īťro
iuit in ſtationē philiſtino
rū ꝛ ꝑ eos filij iſrael victo/
riā habuerūt. j. Reguꝫ de
cimoquarto ca. De viris
audacibus legitur. ij. Re/
gū. viceſimotercio. For
tis ꝛ ſtrēnuus eſt qui ſtren
nue ꝛ valenter reſiſtit licet
aliqñ preueniať Jdeo filij
iſrael armati receſſerūt de
terra egyptiyt ſe ab īſeqn

tibus tuerentur. Exodi de
cimotercio cap̄. Filij iſra/
hel vno manu edificabant
ꝛ vna manu tenebāt gladi
um vt ſe ab inimicis tuerē
tur. Neemie. iiij. Audien
tes filij iſrľ potētiā holofer
nis viriliter ꝑauerūt ſe ad
reſiſtendū. Judi. iiij. Ma
gnā fortitudinem habuit
mathathias ad reſiſtendū
hoſtibꝯ iudeoꝝ. j. Macha
beo. ſecundo. capi. For
titudo ꝑfectiſſima eſt tole
rātia aduerſorū. talis fuit
fortitudo triū pueroꝝ miſ
ſorū in caminū ignis dicē
tiū. Ecce enim deus noſter
quē colimus poteſt nos eri
pere de camino ignis ardē
tis. ꝛ de manibus tuis rex
liberare. Danielis tercio.
Job fortiter ſuſtinuit ꝑicu
la rerū multarū ablationē
filiorū occiſioneꝫ ꝛ proprij
corꝑis leſionē. Job. j. Ele
azarus ꝛ illi ſeptē fratres
cum matre eoꝝ penas ſuſti
nuerūt. ij. Macha. vj. ꝛ vij
Stephanus plenus gra/

tia ⁊ foꝛtitudine viriliter
ſuſtinuit lapides. Act. vij

De foꝛtitudine mulieꝝ

Foꝛtes ſunt mulieres aliquando
- Ad viroꝝ liberationem.
- Ad aduerſorū toleratōꝫ
- Ad amoꝛis dēmōſtratōꝫ

Foꝛtes inuēte ſunt
mulieres ad ſaluā
dū viros in ſacra
ſcriptura. ⁊ aliqñ ꝑiculis
ſe exponētes. Nā delboꝛa
ſic ſua foꝛtitudīe ꝑplm libe
rauit cum iudicaret iſrl. qꝛ
barath noluit ire ad ꝑreli-
um nec ducere exercitū ni-
ſi ipſa ſecū tranſiret. q̄ rñ-
dit. ibo quidē tecū. Judi.
iiij. Virilr liberauit abiga
il viꝝ ſuum a moꝛte. j. Re
gū. xxv. Magno ꝑiculo ex
poſuit ſe heſter vt ꝑplm libe
raret a lata ſententia. He-
ſter. vj. ⁊. x. Judith fuit in
magnis ꝑiculis dum holo
fernē occideret vt populū
liberaret. Judith decimo-
tercio Foꝛtes ſunt muli
eres ad ſuſtinēdū aduerſa
Sic ruth tꝑe noctis māſit
in agro. ꝓyciens ſe ad pe-
des booz. Ruth. iij. Sara
filia raguelis mira ſuſtinu
it aduerſa in occiſione ſep
tem viroꝝ Thobi. iij. Ma
ter ſeptem machabeoꝝ val
de foꝛtis fuit ſuſtinendo ad
uerſa. Suſtinuit eñ dupli
cia toꝛmēta. in filijs ⁊ in ſe
ipſa. ij. Machabeo. ſeptīo
Maria mater ieſu in paſ-
ſiōe dilectiſſimi filij ſui fu
it foꝛtiſſima. qꝛ ſtans iuxta
crucē gladius paſſiōis coꝛ
ipſius pertranſiebat. iuxta
vaticiniū ſymeonis Johā
nis decimonono. De vati
cinio ſymeonis. Luce ſecū
do. Foꝛtem fecit ⁊ auda-
cē mulierē amoꝛ inflāmās
Ita vt calefacto igne amo
ris nec paueāt quid occur
rat. Et inde inuēte ſūt mu
lieres que ardoꝛe filioꝝ ſuc
cenſe leonibꝫ qui filios ra
puerāt vt filios liberarēt oc
curriſſe legūt Sic magna
fuit foꝛtitudo magdalene

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ audacia q̄ amore chriſti
accēſa in paſſiōe affuit in
deos armatos nō expauit
⁊ crudeliſſimos totiēs ad
ſepulchrum cuſtodibꝰ val
latꝰ venit diſcipulis recedē
tibꝰ non recedebat que au
daciter dicebat demōſtrā-
do amorem. dn̄e ſi tu ſuſtu
liſti eū dicito mihi vbi po
ſuiſti eum ⁊ ego eum tollā
Johan. xx.

De fortitudine mala.

Fortes ſunt hoīes mali
- Ad offendēdam innocētiam
- Ad inferēdā violentiam.
- Ad poſtponēdam reuerētiam.

Fortes ſunt homi
nes mali ad nocē
dum innocētibꝰ ⁊
eis añq̄ noceant multis ſe
ꝑiculis exponunt. poſtea fi
ne peſſimo terminant. ſic
fortis fuit cain qñ īſurrexit
in fratrē innocentē ⁊ eū oc
cidit. ſed ipē ſimiliter poſt
ea fuit occiſus Gene. iiij.
Abimelech multū labora
uit occidēdo ſeptuaginta
frēs ſuos innocētes. ſꝫ ipē
etiā perijt mala morte. Ju
dicū. ix. Multis periculis
⁊ laboribꝰ expoſuit ſe ſaul
ꝑſeqñdo dauid. ſed nequi
tiam aīmi ſui nō ꝑfecit. j.
Reg. xxiiij. ⁊ aliquibꝰ pre
cedentibꝰ ⁊ ſequentibꝰ Ab
ſalō volens patreꝫ a regno
ꝯpellere nō nocentem ſed
benefactoreꝫ ſibi. multos
labores ſuſtinuit ⁊ ꝑiculis
multis ſe expoſuit ⁊ tandē
male finiuit. ij. Regū. xv.
xvj. ⁊. xvij. Multū labora
uit herodes xp̄m innocen-
tem volēs interficere. ⁊ ob
hoc occidit pueros innocē
tes Math. ij. Plures q̄ꝫ q̄
draginta viri ſe nō voluerūt
comedere neqꝫ bibere. do-
nec occiderēt paulū. Act.
xxiij. Fortes ſunt hoīes
mali ad mouēdas guerras
⁊ bella ſe multis ꝑiculis ex
ponentes. nā multū labo-
rauerūt illi quatuor reges

qui poſt magnam ſtragem hoīm debellauerūt regem zodomoꝝ ⁊ loth in captiui tatē duxerunt. Gene.xix. Terras multas ꝑambula‑ uit holofernes ⁊ d̓uaſtauit eas. multa bella ꝑcurrens ⁊ mouens. tñ vna mulier decapitauit eū anteꝗ̃ cō‑ pleret deſideriū ſuū malū Judith ꝑ totū. Fortes ſunt mali hoīes volētes ſe ꝯ deū erigere ⁊ oꝑa diuina minuere Jō ihe roboā mul tum laborauit vt poſſet po pulū a dominio dauid. ⁊ a cultura dei faceret deuiare iij. Re.xij. ⁊.xiij. Anthio chus multū laborē ſuſtinu it vt cultū dei deſtrueret in iudea ⁊ tādē depauꝑatus ⁊ ꝯfuſuſ in aliena terra mi ſerabilr̄ eſt defunctus .ij. mach.ix. Nō ſolū pruden tes vt d̓r Lu.xvj. ſed etiaꝫ feruētiores ⁊ ꝓmptiores ſunt filij ſcl̄i h9 filijs lucis fortiores in laborādo ſunt ad ꝯplenda mala ꝯcepta. nā diſcipul' dormiētib9 iu‑ das tractans ꝓditōeꝫ xp̄i ſollicite vigilauit. Math. xxvj. Principes ſacerdotū multa ſollicitudine fatiga ti ſunt vt nomē xp̄i poſſent extinguere. nā cuſtodes ſe pulcri pecunia ꝯduxerūt vt mendaciter dicerēt eſſe fu ratū corpus ieſu. math.xx viij. Jtē pr̄icipes ſacerdo tū diſcipulos ieſu incarce rauerūt p̄cipiētes ne ī noīe ieſu loquerent᷑ Actu.iiij.

De gratijs agendis

Gr̃e red‑ dende deo ſunt pro

- Beneficiorum receptione gra tifica.
- Periculorum euaſione miri‑ fica.
- Jnimicorum e iectione magni fica.
- Filioꝝ adeptō ne carifica.
- Jnfirmoꝝ ſana tione deifica
- Ciboꝝ aſſump tione pacifica.

Ratie agēde ꝛ red-
dende ſunt deo pro
multitudine benefi
cioꝝ que a deo recepimus
Ideo iacob poſt multa bene
ficia q̄ a deo abūdanter re-
cepat ditatus liberis ꝛ om
nibꝫ bonis gratias agebat
dño dicens. Memoꝛ ſum
cunctis miſeratōibꝫ tuis.
Geñ. xxxij. Audiēs dauid
factā ſibi gratiā ꝛ multa be
neficia ꝓmiſſa a deo p̱ na-
than ꝓphetam gratias hu
militer egit. ſecūdi Regū
vij. Daniel de multis bñfi
cijs a deo ſuſceptiſ gratias
egit deo dicēs. Sit nomē
dñi bñdictū Dañ. ij. Pau
lus grās egebat deo ꝓ mľ
tis bñficijs a deo ſibi col-
latis dicēs. Gratias ago
deo meo. j. Choꝛīth. j. Itē
gratias agebat ꝓ bñficijs
fratribꝫ collatis ꝛ oēs ho
mines ad exhibendas gra
tias inducebat dicens. ſp̱
gaudete. ſine ītermiſſiōe o
rate. in oībꝫ grās agite Ro
ma. primo. Eplē. quinto.
Theſſaloniſenſes. v.

Gratie reddēde ſūt deo
ſingulariter ꝓ liberatiōe ꝛ
euaſione p̱iculoꝛū ꝛ tribu-
lationū. Ideo voluit dñs
vt liberatō filioꝝ iſrahel de
ſeruitute pharaonis nūq̄ꝫ
recederet ab eoꝝ memoꝛia
dicens. Erit quaſi ſignuꝫ
in manu tua Exo. xiij. Poſ
q̄ꝫ filij iſrľ liberati ſunt trā-
ſito mare rubro. grās ege-
rūt ꝛ dixerūt. Cantemꝰ do
mino glorioſe. Exodi. xv.
Tres pueri gratias dabāt
deo liberati de camino ig-
nis. Dañ. tertio. Scripſe
rūt iudei ꝛ populus areſto
bolo gratias agentes deo
q2 de magnis p̱iculis libe-
ri ſunt. ij. Machabeoꝝ. j.

Gratie reddēde ſunt ꝓ
triūphis ꝛ victoꝛijs inimi
coꝝ q̄ diuina bonitate obti
nuerūt. Ideo poſt mirabi-
lē victoꝛiā moabitarū filij
iſrahel obtulerūt ꝓ victo-
ria habita dona ꝛ munera
per q̄ ſibi grās referebant
Nume. xxxi. Siľiter poſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

victoriā de ʒiʒara. barath ⁊ delbora cecinerunt dño Judi. iiij Habita victoria ⁊ mundato tēplo per iudā machabeu ʒ benedixerūt in celū. j. mach. iiij. Victo ⁊ debellato thimotheo per iudā. in ymnis ⁊ ꝯfessionibꝫ benedicebant deū. ij. Macha. x. Gratie referēde ſunt deo ꝑ impetratōe ſiue receptōe filioꝝ bonoꝝ. ſic laudauit dñm anna ꝑ filio ſuo quē accepit. ſ. ſamuele ⁊ ꝑ ablato ſibi ſterilitatis opprobrio. j. Reg. ij. Pro ſalomone dr̄ Benedictus dn̄s qui dedit dd̄ filiū ſapiētiſſimū. iij. Reg. v. Post ꝯceptōem filij dei in ſe beata virgo laudauit dñm dicens. magnificat aīa mea dñm Et exultauit ſpiritus meus. Luce. j. Nota de iohanne bap. ʒacharias laudauit dñm dicens. Benedictus dñs deus iſrl̄. Lu. j

Grās agere debet homo ꝑ ſanitate a deo recepta vl̄ in ſe vel in altero. Nam cū thobias recuꝑaſſet viſum. ipē ⁊ vxor eius ⁊ nati glorificabant deum. Thobie. xj Turbe videntes paliticū a dño curatum glorificabāt deum qui dedit ptātem talem hominibꝫ. Mathe. ix. Post vitam ⁊ ſanitatē adoleſcenti traditam. accepit omēs timor ⁊ glorificabāt deū. Luce. iiij. Unus de decem leproſis curatis a dño reuerſus eſt. ⁊ voce magna glorificabat deū. Luc. xvij Claudus ſanatus a petro ſurrexit ambulans ⁊ exiliens ac laudans deū. Actu. iij. Gratias referre dn̄t deo homines ꝑ victualibꝫ que eis deus ꝯceſſit ad ſuſtentandum vitam corporalem pacifice Sicut faciūt omnes religioſi. ⁊ hoc exēplo chriſti ⁊ omnium apoſtolorum Unde etiam gratiarum actio ad plus dandum eſt inuitatio. Et beatus gregorius dicit. Non eſt dignus dandis qui nō agit deo gratias de datis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Debemus etiaꝫ deum lau
dare ante ſumptionem ci-
bi. Qui dat eſcā omni car
ni. aperiens manum ſuaꝫ
et implens omne animal
benedictione. ſic fecit xp̄s
ante multiplicatōnem pa
num quādo voluit turbam
paſcere in deſerto. quia ſu
ſpexit i celū gratias agēs.
Mat. xiiij. Poſt cenā etiā
debemus deum laudare et
gratias agere qui nos faci
auit ⁊ pauit. exemplo xp̄i.
et apoſtolorum qui poſt ce-
nam dixerūt hymnum an
teꝗ̃ exirent in mōtem oli-
uarum. Mathei. xxvj. In
preparatōne ſpiritualis ⁊
āgelici cibi ſcilicet eucha-
riſtie ⁊ in eius conſecratō
ne ⁊ cōmunicatione agen
de ſunt deo magne gratie
exemplo chriſti qui acce-
pit panem in ſanctas ⁊ ve
nerabiles manus ſuas gra
tias agens benedixit. Ma
thei viceſimoſexto.

De gratitudine ſer-
uanda.

Gratus debz eſſe homo
Virtuoſe liberā-
tibus
Virtuoſe labo-
rantibus
Operoſe dona
dantibus
Generoſe de-
clarantibus
Gratioſe ami-
cantibus

Ratꝰ dꝫ eē homo
ei qui eum de ali-
quo piculo libera-
uit. ſic gratus fuit abrahe
rex zodomoꝝ qui liberauit
eū ⁊ populū ſuuꝫ de p̄da q̄-
tuor regū offerēs ei omīa
ſpolia. ſed ille ſicut liberal'
iurauit nec voluit recipere
Geñ. xiiij. Quia moyſes
liberauit filios ietro de ma
nu paſtoꝝ. Ietro ſacerdos
gratus fuit deo ⁊ moyſi di-
cens. Bñdctūs dñs deus
meꝰ q̄ nos liberauit de ma
nu egypti. dādo ei filiā in
vxorem. Exo. ij. al's. xviij
Bene remūerauit ioſue ra
ab que liberauit explorato
res ab hoſtibꝫ. Ioſue. vj.

Cū gedeon liberaſſet pplm̄ gratus ei populus dicebat Dn̄are tu nobis ⁊ eſto pri ceps noſter. Judicū. viij. Thobias grat⁹ fuit rapha eli quem hoīem credebat. qui eū liberauit a deuoratō ne piſcis vxorem eius a de monio. patrē eius a cecita te offerens ei multa dona. Thobi. xij. Naamā libera tus a lepra multa dona ob tulit heliſeo. lȝ ipſe renun eret. iiij. Re. v. Gratus debet eſſe homo laborāti ⁊ fatigato in eius ſeruitio. tribuendo ei vt decet. Jdō abrahā ablata a rege zodo moꝝ licet ꝑ ſe tanq̄ȝ libera lis reſpueret predā quā tu lerat. voluit tn̄ vt ſocij ptez prede haberent qui ſecū ꝑ eo fatigati fuerant. Gen̄. xiiij. Dixit labā ad iacob. Nū q2 frater meus es ſer- uies mihi gratis. q. d. no li eſſe ingratus. idō dabo tibi mercedē. Ge. xxix. Re gratiatus ē dō ſeruis ⁊ vi ris iabes qui laborauerunt ad ſepeliendū ſaul. ij. Re. ij. Helias aſſumendus in celū remunerauit heliſeuȝ q̄ ei ſeruiebat. iiij. Reg. ij

Gratus debet eſſe homo illis a quibꝫ recepit dona. vel bona. quibꝫ ſꝑ obliga- tus eſt ſi nō retribuit. Jdō laban videns dotalia q̄ ſer uus abrae dedit rebecce ſo rori ſue dixit ei. Jngrede- re benedicte dn̄i. cur foras ſtas Et appoſitus eſt in cō- ſpectu eius pāis Ge. xxiiij Quia regīa ſaba multa de derat ſalomoni rex ſalomō dederat ei oīa que volebat ⁊ petiuit. iij. Reg. x. Heli as ꝓpter beneficia recepta a vidua ſareptana colligē te ligna q̄ dedit ei panem. multiplicauit farinā ⁊ ole um. iij. Re. xvij. Suſcita- uit etiā filiū eiuſdē. iij. Re gū. xvij. Heliſeus bene re- munerauit mulierē ſuna- mitē apud quā manere cō ſueuerat impetrās ei filiū. ⁊ mortuū ſuſcitās. iiij. re- gū. iiij. Plene ꝯgnoſcebat

paulus collata bñficia di-
cens. ſicut angelū dei rece
piſtis me Gal. iiij Gra
ti debēt eſſe hoīes multuȝ
īſtructoribꝫ ⁊ doctoribꝫ qꝛ
vt ait cōmētator. Patribus
et doctoribꝫ nō poſſumus
reddere equalēs. vel eē ni
mis grati. ſic pharao mul
tū fuit gratus ioſeph q̄ eū
viſiōem ⁊ interp̄tatōeȝ do
cuit ⁊ in agēdis cōſuluit.
quē pharao magnifice ſub
limauit Geñ xlj. Baltha-
ſar rex ētribuit danieli ma
gna dona ⁊ honores p̄ re-
ductōe ⁊ interp̄tatōe ſom-
nij ⁊ viſionū. dañ. v. Jō qꝛ
Cineus amicꝰ fuerat ⁊ bñ
ſe habuit de filijs iſrl' pep-
cit ei ſaul. j. Re. xv Gra
tus debet eē hō amicis an
tiquis ⁊ heredibꝫ eoꝝ. Jō
Dauid dixit ad abyathar
cuiꝰ pater abimelech mor
tuus fuerat. Mane mecū
nō timeas q̄ queſierit ani-
mā tuā q̄ret ⁊ meā. j. Reg
xxij. Retribuit dauid my-
phiboſeth p̄ grā ⁊ amici-
cia p̄ris ionathe. ij. reg. ix.

De gula ⁊ ebrietate.

Gule vi-
cium ſolet

Scīs viris
īducere tēp-
tationes.
Ventris in
ducere pollu
tiones
Mētis con-
ducere ceca-
tiones
Juris dedu-
cere ſubuer-
ſiones
Cordis p̄du
cere indura-
tiones
Necis p̄du
cere occiſio-
nes

Ule viciuȝ in tēp
tatōe obtinet pri-
mū locū. naȝ quia
comedere ⁊ bibere de necc̄i-
tate ē nature. diabolus ibi
laqueū tēptatōis abſcōdit
vbi neceſſitateȝ eſſe oñdit
ſic eñi primo de vicio gule
primū hoīem ī padiſo tēp
tauit īmo ⁊ vicit. Geñ. iij.

Prima tẽptatio filioꝝ iſrl
fuit de potu. ſecũda de cibo
Exo. xv. ⁊. xvj. Volẽs dy-
abolus dñz expiri ipm̃ pri
mo de gula q̃ȝ de alio vitio
tẽptare p̄ſumpſit. mat. iiij
Gule vitiũ incendit et
nutrit luxuriã Ideo q2 ſm
ihꝛoni. venter ⁊ genitalia
ſunt ꝓpinqua. Ihero. Ven
ter mero eſtuans deſacili
ſpumat in libidinẽ. Hinc
eſt ꝙ loth in zodomis fuit
bonus. inebriatus cũ ꝓpri
is filiabꝫ peccauit. ⁊ dupli
cem inceſtũ ꝯmiſit Gene.
xix. In cuius figura dictũ
eſt ꝙ homo hñs ſpũm im-
mundũ. i. luxuriã hĩtat in
ſepulcris. i. in hoĩbꝫ gulo
ſis Lu. viij Iuxta illud p̄s
Sepulcꝝ patẽs eſt guttur
eoꝝ. Et demões expulſi pe
tierũt intrare in porcos. i.
temptator luxurie in gulo
ſos Math. viij. Mar. v
Gule vitiũ hoĩnem infatu
at ⁊ dementat ita vt ſeipm̃
⁊ q̃d facere debeat nõ cog-
noſcat. nã noe q̃ erat vir ꝑ
fectus inebriatus ſic demẽ
tatus fuit vt ſine oĩ verecũ
dia denudatus iaceret Ge
neſ. ix. Satis ſtultus eſau
factus eſt. qui ꝓpter lentis
eduliũ vendidit priogeni-
ta frĩ ſuo Ge. xxv. In q̄ſti
one triũ ſapientũ de forti-
tudine dixit vnus. Vinũ p̄
ualet oĩbꝫ. qui bibit illud.
ſeducit mentẽ. ⁊ mutat ſa
pientẽ in ſtultũ. iij. Eſdre
iij. In yſaia dr. Sacerdo-
tes ⁊ ꝓphete neſcierũt pre
ebrietate. abſorpti ſũt a vi
no Iſa. xxviij Gule vitiũ
deordĩat hoĩem in oĩbꝫ. ſ.
in ludis. vbis. actibꝫ ⁊ in
oĩbus opibꝫ malis. Idõ ſe
dit ꝑpls mãducare ⁊ bibere
⁊ ſurrexit ludere. i. adorare
ca vitulũ Exo. xxxij. In e-
pulis ſiũt hoĩes loq̃ciores
⁊ inordĩate auditores Idõ
ſichimite ĩter epulas ⁊ po
cula maledicebant abime
lech Iudi. ix. De inordĩa
to poculo dr Cõederũt ⁊ ſa
turati ſũt ⁊ ĩpĩguati ⁊ ꝓuo
cauerũt te ad iracundiã. ſ.

p inordiatões ſuas Nee.
ix. De inordiatõe guluſo-
rũ dicit. vocauit dñs deuſ
exercitũ in die illa ad fletũ
et ad planctũ ad caluiciuꝫ
⁊ ad cingulum ſacci. Ecce
eoꝝ gaudium ⁊ leticia oc-
cidere vitulos iugulare a-
rietes comedere carnes ⁊
bibere vinũ. comedamꝰ ⁊
bibamus cras eñi moriem̃
Iſa. xxij. Propter inordi
natõem filioꝝ ſuorũ in co-
meſſationibꝫ ⁊ epulis iob
quotidie offerebat olocau
ſta. Job primo capi. Pro
pter inordĩata vͣba in epu
lis dicta diues epulo cru-
ciabatur ĩ lingua. Lu. xvj.
Guleviciũ ⁊ ſi deteſta-
bile eſt in oĩbus homini
bus. in clericis tamẽ ⁊ re
ligioſis eſt magis deteſtã-
dum. ideo dixit dñs ad aa
ron. vinũ ⁊ omne quod in
ebriari poteſt nõ bibetis tu
et filij tui quãdo ĩtrabitis
tabernaculũ teſtimonij ne
moriamini. Leuit. decimo
Item idem dicitur de reli
gioſis ⁊ clericis vt a vino
et omni quod ĩebriari põt
abſtineant. Acetũ ex vino
et ex qualibet alia potõne ⁊
quicquid de vite exprimiť
nõ bibant. Numeri. ſexto
capi. De gulevitio arguũ
tur filij heli ſacerdotis qui
in tabernaculo ſeruiebant
nolebãt accipe carnes co-
ctas ĩ ſacrificijs ſꝫ crudas
vt lautius ſue cupiditati p̄
parent. j. Re. ij. Johãnes
baptiſta q̇ fuit primus co
lens heremũ religioſaꝫ vi
tã inchoans bibebat aquã
et cibus eius erant locuſte
et mel ſilneſtre Math. iij.
Religioſi qui habẽt circa
diuina officia ⁊ obſequia
ſedule miniſtrare ⁊ deſerui
re nõ nimiũ guloſitati de-
ſeruiãt ne ⁊ ip̄is vt xp̄i diſ
cipulꝰ ꝯtĩgat quoꝝ poſt ce-
nã oculi erãt grauati a ſom
no vt nõ poſſẽt cũ dño vna
hora vigilare math. xxvj.
Gule viciũ mł'tociẽs ẽ
cã ⁊ occaſio mortiſ. nã iux
ta ſnĩam ſapiẽtis p̄cpulã

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

multi ꝑierūt. vnde philiſteis epulātibꝰ ⁊ letantibꝰ cecidit ſupꝑ eos domus Iudicū. xvj Amon in ꝯuiuio temulētus fuit ab abſolone ⁊ a ſeruis eiꝰ occiſus. ij Reg. xiij. Comedit ionathas modicū mellis ꝯ̄ p̄ceptū p̄ris ⁊ ꝯdemnatꝰ fuit ad mortē ſed ꝓpl'us ip̄m liberauit. j. Reg. xiiij Benedab rex ſyrie cū temulentꝰ factus fuiſſet ꝑ p̄ncipes ꝓuinciaꝝ iſrahel magna ꝑs exercitus eius īterijt. ipſe quoqꝫ in fugā verſus ē. iij Regū. xx. Filijs iob veſcētibꝰ ⁊ bibentibꝰ vinū domꝰ cecidit ſupꝑ eos ⁊ oppreſſit eos. Iob. j. Propter ebrietatem holofernis iudith habuit oportunitatē ad eū occidēdū Iudith. xiij. Reuerſus ē amon a ꝯuiuio letus ⁊ ſtatī fuit cū decē filijs ſuſpenſus. Heſter. ix. Fecit ptolomeus ꝯuiuiū ſymoni ⁊ eū cum duobꝰ filijs īterfecit. j. Machabe. xv. In ꝯuiuio natalis herodis. fuit īnocēs ſctūs iohānes baptiſta ꝓpter veritatē miſerrime decollatus Mathei. xiiij. Marci. vj.

De hoīcidio ⁊ occiſiōe

Hoīcidia ꝓcedunt.
- Ab inuidentiū iniqtate.
- A defendētiū nobilitate
- A ſupbiētiū ſublimitate.
- A laſciuiētiū carnalitate.
- A decipiētiū ſeueritate
- Ex retinētiū equitate
- Ex delinquētium p̄tenſitate

Omicidia ꝓcedūt aliqñ ex īuidia qñ videt aliqs illum ꝓſpari cui īuidet. occidit eū ne ꝓſperet amplius. ſic cayn motus inuidia frēm ſuū occidit. Gen̄. iiij. Tāta erat affectio ſaul occidēdi dauid ex īuidia quā habebat ad eū. quem ipſe nō

valẽs occidere occidit abi
melech qꝫ ꝯfortauit dauid
⁊ occidit ſimiliter alios ſa
cerdotes cũ mulieribꝫ ⁊ p/
uulis eorundẽ.j.Reg.xxij
Judei occidebant ihesum
ſolũ moti inuidia.ſciebat
enim pilatus ꝙ ꝓpter inui
diam tradidiſſent eũ Ma
the.xxij.al's.xxvj. Ho/
micidium fit qñq; ꝓpter de
fenſionem ſui vel aliorum
Sic occidit moyſes egip/
tium calumniantẽ hebreũ.
vt defenderet frẽm ſuum.
Exodi.ij.Aliquando occi
dit homo aliquem ꝓpter de
fenſionem patrie vel popu
li ſui.Sic dd̃ occidit goli/
am ꝑ defenſione populi iſ/
rahelitici.cui ille plurimũ
inſultabat.j.Reguȝ.xvij
Occidit abner aſahel ꝑſe/
quentem ſe.nec volentem
a ꝑſecutione deſiſtere.ſcd̃i
Reg.ij. Homicidia ali
qñ ꝓcedunt ex ſuperbia vel
ambitõne dominij.ſic abi
melech occidit ſeptuagin
ta fratres ſuos vt ipſe ſo/
lus dominiũ obtineret.Ju
dicuȝ.ix.Occidit zambri
helam dñm ſuum temulen
tum vt regnaret poſt eũ.iij
Regum.xvj.Athalia tan
ta libidine dñandi exarſit
ꝙ omne ſemẽ regiũ inter/
fici iuſſit.iiij.Regum.xj.
Sellum coniurauit cõtra
zachariã dñm ſuũ ⁊ inter/
fecit eũ vt regnaret poſt eũ
iiij.Reg.xv.Ptholome/
us occidit alexandꝝ regeȝ
vt regnum quod deſidera/
uerat poſſideret.j.Mach.
xj. Homicidia fiunt ſe/
pe ꝓpter luxuriã.ꝓpter quã
tam in ſacra ſcriptura q̃ȝ i
antiquoꝝ geſtis multi le/
gunt occiſi.Nam ꝓpter lu
xuriam ſichem deflorãs di/
nam filiã iacob.ipſe cũ pa
tre ⁊ ꝑplo ab ipſis dine fra
tribꝫ eſt occiſus Geñ.xxx
iiij Occaſione vxoris leui
te occiſa eſt magna multi/
tudo.Judicum.xix.⁊.xx.
al's.xxij.Dauid vt liberius
vacaret libidini cum berſa
bee.vriam fidelẽ militem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

occidit.ij. Re.xj.al's.xiij.
Amō ꝓter luxuriā quā ex
ercuit ī thamar ab abſolo-
ne ī ꝯuiuio occiſus eſt .ij.
Reg.xiij. Adomas qꝛ aby
ſag ſunamitē petijt ī vxorē
fuit a ſalomōe frē eius iuſ
ſus occidi.iij. Regum.ij.
Homicidia multa exercēt
ꝓditores ꝛ ꝓditorie. Sic
ioab miſſis nuncijs vt ab
ner redirꝫ pacifice ad dd.
cū loq̄ret̄ ꝑcuſſit in iguine
et occidit eū.ij. Regū.iij.
Itez ioab tenēs mentum
amaſe ſalutans eū ꝛ quaſi
deſiderās oſculari ꝑcuſſit
eū in latere ꝓditorie ꝛ latē
ter occidit.ij. Re.xx. Tri-
phon occidit ionathā ꝛ fi-
lios eius cū tñ recepiſſꝫ ꝓ
liberatōe eius duos filios
obſides ꝛ trigīta talēta ar-
genti a ſymone frē ſuo pri
mi Machabeo.iij Interfe
ctus ē naboth iſrahelita ꝓp
ter vineā ſuā ꝓditorie ordi
nante iezabel vxore achab
iij. Regum.xxvij. Ptholo
meus fecit ꝯuiuiū ſymoni

ſacerdoti. ꝛ duobus filijs
eius q̄ſi volēs eos honora
re ī quo ꝯuiuio eos ꝓdito
rie interfecit primi Ma-
chabeoꝝ.xvi. Homici-
diū fit aliquādo iuſte cū oc
cidunt̄ homīes ex iuſticia.
eoꝝ exigentibꝫ culpis Nā
quia zebee ꝛ ſalmana occi
derūt fratrem gedeonis iu
ſte ꝛ rationabiliter ſunt ab
eo occiſi. qꝛ oīs q̄ accepit
gladiū gladio ꝑibit. Iudi
cū.vij. Math.xxvi. Quia
ioab occiderat duos viros
ꝓditioſe abner ꝛ amaſan.
ipm iuſtiſſimus ſalomon
mādauit occidi.iij. Re.ij
Iuſte fecit dd occidi ado-
leſcentē. quia dixit ſe ſaul
dñm ſuū occidiſſe.ij. Re.j
Duo ſenes peſſimi qui ſu-
ſannā ꝯdēnauerūt ad mor
tē iuſſi fuerūt a daniele la-
pidari. Dañ.xiij. Anania
et zaphira dño mentiētes
dei ꝛ petri ſñia ſunt occiſi.
Act.v. Hoīcidiū valde
diſplicet deo. ꝛ inter oīa vi
cia ꝛ peccata ipſuꝫ legitur

grauiter puniſſe. nã homi-
cidiũ cayn puniuit acerbe.
⁊ tamen adhuc non erat ꝓ
hibitũ lege ſcripta. Gen.
iiij. Unde etiam volens do
minus oſtendere ꝙ ipſe ho
micidium abhorreret ⁊ eti
am homo abhorrere deberꝫ
ſub velamine figure carnē
cum ſanguine ꝓhibuit co-
medi. Leuit. ix. Homi
cida in anima debet repu-
tari mortuus ⁊ occiſus. iõ
dicebat rebecca timens ne
eſau occideret Jacob. cur
vtroqꝫ orbabor filio vno
die. ſed vno in anima. alio
in corpore. Geneſis. xxvij
Tantum offenditur deus
in effundendo ſanguinem
innoxium ꝙ ſeruitia illoꝝ
deo diſplicent. Jdeo nolu
it dominus vt dauid edifi
caret ſibi domum ſed ſalo-
mon ei templũ edificaret.
iij. Reg. vij. Quia ioas fe
cit zachariã iniuſte occidi
grauiter fuit a dño punit⁹
qꝛ diuina ꝑcuſſione a ſer-
uis ſuis occiſus eſt ⁊ nõ ſe
pultus in ſepulcro regio.
.ij. Paralipo. xxiiij. Unde
dicit quidã ſanctiſſimus
doctor hortans ⁊ ãmonẽs
quemlibet homicidã vt pe
niteat dicens. o homicida
quid feciſti. ſi totum orbeꝫ
terre combuſſiſſes. celum
deſtruxiſſes. ꝑadiſum ſpo
liaſſes. deum non intantũ
turbaſſes qꝫ ꝙ ſanguinem
fudiſti ꝓ quo dominus no
ſter ieſus chriſtus ſuum ro
ſeum ſanguinem fudit Jn
teremiſti enim hoĩem quẽ
deus viuificauit. Conuer-
tere ergo ⁊ age penitentiã
⁊ erit tibi gratia a deo

De honore parentum

Honorare debemus parentes
Eis loquendo cum reuerẽtia.
Eis parẽdo cũ obedientia
Curã gerendo in indigentia.
Non efficiẽdo triſtes ex diſpli centia.

Hõrare de
bemus ꝑen
tes

Fructũ que-
rendo ex cõ-
placentia
Penã timẽ
do de negli-
gentia

Onorare debet ho
mo parẽtes eis ex
hibẽdo reuerentiã
loquẽdo ⁊ reuerẽter aſſur
gendo. reuerẽter tractãdo
et verbis oĩbꝫ de eis hono
rabilia referẽdo. Sic ſalo
mõ aſſurrexit mrĩ ſue ipã ꝫ
honorãdo venit in occurſũ
eius ⁊ eã iuxta ſe ſedere fe
cit ⁊ blãde eã allocutus ẽ.
iij. Reg. ij. Thobias iuſtꝰ
inter alia q̃ dedit filio ſuo
documẽta dixit. honorẽ ex
hibeas matri tue oĩbꝫ die-
bus vite eius Thobi. iiij.
Expellens ihẽſus de tẽplo
emẽtes ⁊ vẽdentes dixit.
Nolite facere domuꝫ pꝛis
mei domum negociatõis.
Johãnis. ij. Volens xp̃s
oſtendere ꝙ pꝛẽm in mira
culis ⁊ in oĩbꝫ honoraret
dixit poſt eiectõeꝫ demonij

Ego honorifico pꝛẽm Jo
hãnis. viij. Oia opera q̃
faciebat patri attribuebat
oſtendens qũo pater debet
honorari Johannis. v.

Honorare debet hõ pa-
trem ⁊ mrẽm in p̃ceptis. ĩ
ſupꝛ ⁊ in omnibꝫ obſequen
do q꞉ nõ obediẽtes parẽti
bꝫ malã incurrit ſentẽtiaꝫ
Jõo filij heli q꞉ nõ obedie
rũt patri vt deſiſterẽt a ma
lis diuinã ſentẽtiã grauiſ
ſime incurrerunt. j. Re. ij.
alias. iij. ⁊. iiij. Ecõtrario
rechabite lꝫ coꝝ pater res
difficiles mãdaret videlꝫ
nõ bibere vinũ nec edifica
re domus in ſempiternũ ei
obedierũt Jhe. xxxv. Jo-
nathas q꞉ nõ obediuit p̃ce
pto p꞉ĩs ſed ꝯ p꞉eceptum
p꞉ĩs modicũ mellis guſta
uit mortis ſententiã incur
rit. p꞉imi Regũ. xiiij. Pu
er iheſus deſcẽdens ĩ na-
zareth cũ parẽtibꝫ erat ſub
ditus illis. Luce ſecũdo.

Obedire dñt filij ꝑenti
bꝫ ſcita coꝝ volũtate dato

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

q̄ verbis non exprimant. Ideo xp̄s ſciens q̄ de volū tate matris erat facere ali q̄d miraculum in nuptijs. mater eñ ſolū dixerat. vi num non hn̄t. ⁊ ipſe obedi ens eius voluntati aquam in vinū ꝯvertit. Johan. ij.

Honorare debemus pa rentes de ipſis in vita ⁊ in morte curam habēdo. ⁊ in neceſſitatib9 eis ſubueniē do. Ideo dauid in magna neceſſitate exñs de ipſis cu rā habuit ⁊ ipſos regi mo ab diligētius ꝯmendauit. pri. Regum. xxij. Thobi as ſenior dixit filio ſuo. cū acceperit deus aīam meā ſepeli corpus meū. ⁊ hono rem exhibebis mr̄i tue om nib9 dieb9 vite tue Thobie iiij. Pendens chriſtus in cruce matrē ſuam dilecto diſcipulo ꝯmendauit. Ex quo patet quantā curam ⁊ ſollicitudinē de ipſa habe bat qui de ea in tali articu lo cogitauit Jo. xix. Nota hic exemplum q̄d ponit au guſtinus in libro de ciuita te dei de quadam filia que nutriuit mr̄em incarcera tam prebens ei ſingulis di eb9 vbera ad ſugendum ꝓp ter quam caritatē exp̄tam demū mater liberata eſt

Honorare debemus pa rentes in nullo eos ꝯtriſtā do. nec eos inquantū poſ ſumus cōtriſtari ſinendo. Nā licet eſau eſſet malus ⁊ fratrem ſuū vellet occide re tamen nolebat facere vi uente patre ne ipſum ꝯtri ſtaret. ſed dixit. venient di es luctus patris mei ⁊ occi dam iacob. Geneſ. xxvij. Videns iudas ꝯtriſtatio nem patris ꝓ beniamin ad penā magnam ſe obtulit dicens. Ego ſuſcipio pue rum de manu mea require illum niſi reduxero eum ⁊ tradidero tibi ero peccati in te reus omni tempore. Geneſis quadrageſimo tercio ⁊ quadrageſimo q̄r to capitulis. Videns au tem ipſe iſrahel q̄ iudas

nō patiebat̄ eum cōtriſta-
ri acquieuit verbis eius q̄
nō acquieuerat verbis ru-
ben dicentis Duos filios
meos interfice ſi nō redux
ero eū tibi. Geñ.xlij.ꝛ.xliij
Cū ioſeph voluit retinere
beniamin. ait iudas. Non
poſſū redire ad prēm meū
abſente puero. ne calami-
tātis pr̄is mei cauſa exiſtā
Geñ.xliiij. Thobias iuni
or dixit angelo. ſcis enim
ip̄e quomā numerat dies
pater meus. ꝛ ſi tardauero
plus vna die triſtabit̄ ani
ma patris. Thobie.ix.

Honorare debemus pa
rētes ꝓpter fructū ꝯſeq̄ndū
Nā nulli p̄cepto de⁹ adiū
xit p̄miū ſeruātibus. ꝛ pe
nam nō ſeruātib⁹. niſi tātū
p̄cepto de honore parentū
Unde ait. Honora patrē
et matrē vt ſis lōgeuus ſu
ꝑ terrā. Et ſequit̄. Qui āt
maledixerit pr̄i ſuo aut ma
tri morte moriat̄ Exo.xx.
et Deutro.v. Quia ſem ꝛ
iaphet prēm denudatū ho
norauerūt. Jdō eius bene
dictōez acceperūt. Geñ.ix
Bñdictio aūt patris mag
ne reputatōis erat aū' eſau
et iacob cum pro ea taliter
cōtenderūt. Geneſ.xxvij.
Quia cham patrē nō ho-
norauit ſed deriſit. idō ma
ledictōez eius īcurrit. Ge
neſ.ix. Ad ruben dixit ia-
cob. Nō creſcas q2 aſcēdi
ſti cubile pr̄is tui. geñ.xlix

Honorare debem⁹ pēn-
tes vt duꝫ diuinū iudiciū
fugiamus ꝛ eius vltiōem
quā tam in pñti q̄ȝ in futu
ro parentes nō honoranti
bus preparauit. precepit eī
dñs per moyſen. Si genu
erit quiſq̄ȝ filium cōtuma-
cem ac ꝓteruum lapidib⁹
obruet eum oñis populus
Deuterono.xxi. Abſalon
peſſime perſecutus eſt da-
uid patrem ſuum. iō mor-
te peſſima interēptus fuit
ij. Re.xv.ꝛ.xviij. Duo fi
lij ſennacherib occiderūt
eū ſed neuter eoꝝ regnauit
ꝓ eo. iiij. Regum.xix.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Humiliari debemus in
- Petitõe diuinorum.
- Famulatiõe dominorum
- Subleuatõne ſubditoꝝ
- Reſpõſione iurgiorum
- Religione clericorum
- Exaltatione premiorum
- Reputatiõe minimorum
- Deſpectõne laudatorum
- Remiſſiõe peccatoꝝ
- Chriſti ſumptione exemplorum

Humiliari debemus deo in oratione loquẽdo humiliter atqꝫ ſeruiẽdo Sic abraã deo humiliter loquebatᷣ dicens. Loquar ad dñm meum cũ ſim puluis ⁊ cinis. Geneſ. xviij. Gedeon hũiliter locutus eſt angelo miſſo dicẽs. familia mea mĩma eſt Iudicũ. vj. Dauid corã deo humiliter ſe habuit qñ añ eꝫ archaz ludens ſaltauit. ij. Reg. vj. Nathan venit ad dauid ex pte dei. ⁊ dauid humiliter ſe hũit ad deum ij. Re. vij. Cum dñs ꝓpter peccata dauid miſiſſet peſtilenciã in pplꝫm dixit dauid humiliter ad dñm Ego ſum qui peccaui. ij. Regũ. xxiiij. Magna humilitas fuit in magis qui ꝓcidentes adorauerunt puerũ in preſepio. math. ij. Centurio humiliando ſe dixit. dñe non ſum dignus vt intres ſub tectũ meum. Ob hanc humilitatem meruit ſanatõem pueri ſui. math. viij. Mater filioꝝ zebedei precatura ꝓ filijs ſuis acceſſit hũiliter ⁊ adorauit. Math. xx. Hũiliari dꝫ homo tempalibꝫ dñis eis humiliter ſeruire ⁊ rñdere ⁊ iõ dixit angelus ad agar Reuertere ad dñam tuam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ hūiliare ſub manu ip̄ius
Gen̄.xvj. Multū humili
auit ſe dauid ꝯtra ſaul do/
minū ſuū cum debuit fieri
gener eius dicens. Quis
ego ſuz aut q̄ vita mea aut
cognatio patris mei vt fiā
gener regis .j. Reg.xviij
Similiter cū ſaul ꝑſeque
retur dd̄. dauid multuz ſe
hūilians dixit. Quē ꝑſeq̄
ris rex iſrahel quez ꝑſeque
ris. canem moꝛtuū ⁊ puli
cem viuū tu ꝑſequeris .j.
Regum xxiiij. Miphibo
ſeth iniq̄ accuſatus a ſuo
ꝑꝛioꝛ iniuſte exheredita/
tus a dauid. tamen hūili/
ter loquebat̄ .ij. Reg.xix.
Hūiles debent eē pꝛela
ti nō ſe ambicioſe pꝛelatō
nibus ingerēdo ſiue inherē
do. ſed hūiliter ꝯſeruando
Ideo moyſes hūiliter ſe
quīquies excuſauit āteq̄
vellet ducatū populi acci/
ꝑere. ad vltimū volente do
mino accepit. Exodi.iiij.
Nō d̄bent pꝛelati totā pꝛe
latiōez ſibi ſuꝑbe retinere
ſed aliis hūiliter ꝑtem da
re. Ideo moyſes licet du
catū a dn̄o haberet. tamē
rogauit ioab vt ſecū iret ⁊
ductoꝛ populi eſſet. Nūe.
x. Nō debent pꝛelati nego
cia d̄ ſuo capite ⁊ ſenſu fa
cere ſz hūiliter acquirere
ꝯſilia ſubditoꝛū Nā licet
moyſes ſic familiariter lo
queret̄ cū deo tamē ꝯſiliū
ihetro ꝯſulentis ſibi fideli
ter nō deſpexit Exo.xviij.
Quātū debēt hoīes pꝛelati
onē reſpuere patz in gede
one q̄ licz eſſz electus a d̄o
noluit tamē populo dn̄ari
dicens. Non dn̄aboꝛ. nec
dn̄abitur filius meus ī vo
bis. ſed dn̄abitur veſtri do
minus Judicū.viij Non
debēt velle p̄lati ſalutatio/
nes hoīz inferioꝝ nec coꝝ
genuflectōes ante ſe ſuſti
nere ⁊ adoꝛari vt deus Nā
cū petrus adoꝛaret̄ a coꝛne
lio ait. Surge. q̇a ego ho
mo ſum ſicut ⁊ tu. Act.x.
Similiter feceēt panlus
⁊ barnabas. Actuū.xiiij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Humiliter debent hoïes
cuilibet rñdere quia iuxta
ſapiẽtis ſentẽtiã Mollis
rñſio frãgit irã. ſermo du
rus ſuſcitat furorẽ. Nã qꝛ
iacob loquebaẗ hũilter cũ
eſau iram eius ꝯcupiuit.
Ge. xxxij. Ualde hũiliter
rñdit dauid ad ſaul quan-
do debebat fieri gener ipi⁹
.j. Regũ. xviij. Si roboã
hũiliter reſpõdiſſꝫ nequa
ꝗ̃ decem ptes populi pdi
diſſet. iij. Reg. xij. Prin-
ceps quĩquagenarius ter
cius nõ eſt cõſumptus ab
igne. qꝛ humiliter loq̃ba-
tur. iiij. Reg. j. Quia mu
lier cananea humiliter re
ſpondit ꝟbis domini que
aſpera videbanẗ. aſſerens
ſe catellũ de micis menſe
dñi ſaturari cupientẽ. ſa-
nitatẽ filie impetrauit. ma
thei. xv. Querẽti dño a pe
tro an eũ plus alijs dilige
ret. rñdit humiliter. domi
ne tu ſcis qꝛ amo te. nõ di
xit amo te plus alijs. ſed
ſimpliciter dixit. amo te.

Johã. xxj. Humiles dñt
eſſe religioſi p̃ ceteris gen
tibus exẽplo primorũ reli
gioſoꝝ ⁊ heremitarũ vete
ris ⁊ noui teſtamenti vide
licet helie ⁊ iohãnis bapti
ſte. Debent itaqꝫ religioſi
hũiliter de ſe ſẽtire ⁊ ſe vi
les ⁊ hũiles reputare Sic
dicebat iohẽs. nõ ſuꝫ dig
nus vt ſoluã corrigiã cal-
ciamẽti ei⁹. Mar. j. ⁊ Jo
han. j. Item dñt de ſe hũi
liter loqui. ſic dicebat io-
hãnes. ego vox clamãtis
in d̃ſerto. Johã. j. Debẽt
religioſi nõ põpoſe ſꝫ hũi
liter indui. quia qui molli
veſtiunẗ in domibus regũ
ſũt. In cuius figura iohã
nes erat veſte indutus de
pilis cameloꝝ. Math. iij
Unde etiã auguſtinus in
regula dicit. Nõ ſit nota-
bilis habitus veſter. ſuper
quo ꝟbo d̃t Hugo de ſctõ
victore. Non enĩ pulcritu
do veſtis ſed mũdatio mẽ
tis ornatũ fec̃ clericũ Itẽ
Grego. Si cultus veſtiũ

ſubtiliū peccatū nō eſſꝫ ne
quaq̄ꝫ dominus in ſmone
tam vigilanter expreſſiſſꝫ
dicēſ q̄ꝓ diues ille qui pur
pura fuit indutus apō īfe
ros torq̄retur. Luc. xvj.
De helia ſilr̄iter dr̄. vir pi-
loſus ⁊ zona pellicea accī
ctus renibus. iiij. Reg. j.
Itē religioſi debent hūili-
ter ⁊ ñ laute paſci ne mur-
murare incipiāt ī deſerto re
ligiōis cū filijs iſrael dicē
tes. Utinā mortui eſſem⁹
in terra egipti quādo ſede
bamus ſuꝑ ollas carnium
ſed ſunt ꝯtēti victu tenui
cū iohāne cuius cibo erāt
locuſte ⁊ mel ſilueſtre. ma
thei. iij. In cuius etiā figu
ra āgelus helie ſolū panē
ſubcinericeū ⁊ aquā mini
ſtrauit. iij. Reg. xix. Dñt
etiā hūiliter victuꝫ quere
re nec ex ſuꝑbia verecūda
ri vt mendicent. Ideo he-
lias ſeruus dei a vidua ſa-
reptana bucellā panis hūi
liter poſtulauit. iij. Regū.
xvij. Item debent hūiliter
habitare. non in altis do-
mibus ⁊ excelſis palacijs.
ſꝫ in locis ſolitarijs ⁊ deſer-
tis. Ideo iohānes habita
bat in deſerto Luce. iij. ca.
Humiliantes ſe domino.
humiliter exaltanť Iuxta
ſententiā ſaluatoris dicen
tis. Qui ſe hūiliat exalta
biť ⁊ qui ſe exaltat hūilia
biť. Luc. xiiij. ⁊. xviij. In
cuius figura ſaul qui que-
rebat aſinos fuit a dño ſu
per regnū iſrľ exaltatus. j.
Reg ix. Uemiens heliſeus
ad aquas iordaniſ. primo
ꝑcuſſit aquas nihil dicēs
⁊ non eſt diuiſa quia ſuꝑbe
agebat Secundo nomen
domini īuocabat hūiliter
et ſic exaltatus ē quia ſpi-
ritum helie habuit dupli-
cem. propheta fuit ⁊ mira
bilia facere inchoabat. q̄r
ti. Regum ſecundo. Diſ-
perſi filij iſrahel humilia-
uerunt ſe et fuerunt per vi
ctoriam exaltati. Iudith.
decimotertio ⁊ decimo q̄n
to capitu. Petro dicente

hũiliter exi a me. q2 homo
pctõ2 ſum. in hoc officiuz
apoſtolatus dñs ſibi benig
ne cõmiſit. Luc. v. Opti
mã regulã hũilitatis oſtẽ
dit ſaluato2. d. cuz inuita
tus fueris ad nuptias re-
cũbe in nouiſſimo loco Lu
ce. xiiij. Hũiliari dz hõ
quãto maio2 ẽ iuxta ſentẽ
tiã ſalomonis Quãto ma
io2 es hũlia te in omĩbus
Iõo heſter magna effecta
tñ ſemꝑ hũilitatẽ ſectaba
tur ⁊ ſupbũ deuicit aman.
Heſter iiij. Dauid liz ma
gnus ⁊ in regẽ vnctus. tñ
victualia frib9 hũiliter de
ferebat. j. Re. xxvij. Pro
phẽta magnus hieremias
ex vtero vocatus ꝓphã di-
cebat. neſcio loq. Hiere-
mie. j. Ioſeph vir iuſtus
⁊ caſtus reputãs ſe ĩdignũ
ꝟginis ꝯiugio voluit eam
occulte dimittere Math.
. j. Iohẽ scũ ꝓpter eius ſã
ctitatẽ crederet͂ chriſtus
dicebat nõ ſuz dignus co2
rigiã calciamẽti eius ſol-
uere. Iohã. j. Hũiles de
bẽt eſſe hoĩes qñ aliq̃ bona
faciũt vt nõ velint inde ha
bere vanã glo2iã vel ab hoĩ
bus collaudari. Nã xp̃us
publica ſua miracula oſtẽ
dere ac reuelare ꝓhibebat
vt patet in lep2oſo mũda
to. Math. viij. ⁊ duob9 ce
cis illũiatis. Mathei. ix.
Itẽ vno ceco. math. viij.
Et ſurdo et muto ſanato.
Mat. vij. ⁊ ſĩliter de trãſfi
guratõe Mat. xvij. Ad fu
giẽdũ iactãtiã ⁊ vanã glo
riã de bonis q̃ nos agim9
⁊ habẽdã hũilitatẽ multũ
valet exẽplũ de hũili pub
licano ⁊ ſupbo phariſeo.
Luc. xviij. Petrus ſanãs
claudũ nõ ſibi tribuit mi-
raculũ ſz dõ Act. iij. Hũi
litas meret͂ indulgẽtiam
pctõ2ũ. Nã achab nequiſ
ſimus audiẽs penã ſibi de
bitã ꝓ pctĩs hũiliatus ẽ ⁊
deus ei penã tem pauit. iij
Reg. xxj. Ezechias hũili
atus eſt idcirco ira dei nõ
venit ſuꝑ eũ ĩ diebus ſuis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ij. Paralipo. xxix. Nabu-
chodonoſor hũiliatus co-
gnouit ſtatũ ſuũ. ⁊ ideo redu
ctus eſt ad ſtatũ priſtinum
Danielis. iiij. Quia nini
uite hũiliati ſunt. ideo eorũ
ciuitas nõ eſt ſubuerſa Jo
ne. iij. Magdalena q² pe-
des criſti hũiliter acceſſit
pctõꝝ ſuoꝝ veniã ĩpetrauit
Luc. vij. Hũilitatis exẽ
plum debemus de xp̃o ſuſ-
cipere In triplici eñ ſtatu
ſuo hũilis fuit. ſ. ĩ ſtatu na
tiuitatis. vite ⁊ mortis.
Hũilis fuit in natiuitate.
q² ꝯcipi voluit in ciuitate
ꝑua. Vñ dixit nathnael.
A nazareth poterit aliqd
boni eſſe. Luc. j. Johan. j
Item de hũili ỽgine naſci
voluit. dixit eñ mater ei⁹
Ecce ancilla dñi Item di
xit. Reſpexit hũilitatẽ an
cille ſue. Luc. j. Itẽ in hu
mili loco reclinatus. ſ. in
preſepio. Lu. ij. De hũili
tate xp̃i q̃ humiliter vixit
hũiliter docuit nũc obmit
to q² de hac plena ſũt oĩa
euangelia. De morte aũt
xp̃i notandũ eſt ꝙ fuit hu-
milima. Caruit eñ ſeptez
que ſupbi querũt. ſ. terre-
na affluentia. q² veſtitu ex
poliatus. mũdana ſapien
tia q² inſipiẽs reputatus.
populari fama. qa ĩ carne
vulneratus inimicoꝝ vic
toria. q² corpaliter victuſ
aĩcorũ numeroſitate. q² a
diſcipulis derelictus. ami
corũ ꝯſolatiõe. q² ab hijs
qui amici eẽ debuerãt acri
ter ẽ afflictus Caruit etiã
omĩ ꝯſolatõe. q² mirabili
ter cruci affixuſ. hec oĩa
patẽt. Math. xxvij. Mar.
xiiij. ⁊. xv. Luc. xxij. ⁊. xx
iij. Joh. xviij. ⁊. xix Quo
modo aũt deus omĩpotẽs
chriſtus ieſus ſaluator no
ſter ſuaz deitatẽ abſcõdit
ſub hũilitate. patet ex hoc
ꝑ pulchre effrẽ deducit
in quodaz ſermone de xp̃i
tranſfiguratiõe. vbi criſtũ
deum ⁊ hominẽ dicit ſic di
cens. Si nõ erat deus ga
briel quem deum vocauit.

Si nõ erat hõ maria quẽ in vẽtre geſtabat. Si non erat deus. iohẽs cui ĩ vtero exultauit. Si non erat hõ. q̇s in preſepio iacebat Si nõ erat deꝰ. ãgeli quẽ glorificabãt. Si non erat hõ maria quẽ lactabat Si nõ erat deus magi quẽ adorabãt. Si non erat hõ. ioſeph quem circũcidebat. Si non erat deus. colũba quẽ proteſtabat. Si non erat hõ. iohẽs quẽ baptizabat. Si nõ erat deꝰ. q̇s pctã relaxabat. Si ñ erat hõ. ĩ deſerto quis eſuriebat Si nõ erat deus. mare et vẽti cui obediebãt Si nõ erat hõ ĩn naui q̇s dormiebat. Si nõ erat deus mortuos q̇s ſuſcitabat. Si nõ erat hõ in cena q̇s edebat Si nõ erat deus latroni regnũ quis ꝓmittebat. Si nõ erat hõ in cruce q̇s pẽdebat Si nõ erat deus ſol lucẽ ꝓpter quẽ cõtinebat. Si nõ erat hõ ĩ ſepulcro quis iacebat. Si nõ erat deus die tertia q̇s reſurgebat. Si nõ erat homo thomas quẽ palpabat Si nõ erat deus in celũ quo aſcẽdebat. Patet ergo ꝙ xp̄s eſt deus ⁊ hõ ex ſubſtantia p̄ris ãte ſecula natus oĩa implẽs oĩa cõtinẽs eq̄lis ꝑomĩa patri in ſubſtãtia ex ip̄o et cũ ip̄o ſꝑ eternus Nã in ſe ſuſcepit hũanã naturã creator ac dñs oĩũ creaturaꝝ ⁊ ſuã glorioſiſſimã deitatẽ velauit. ac hũiliauit ſuã hũilitatẽ dans nobis exẽplũ vt ita faciamꝰ vt cũ eo eternalr̄ viuere atq̃ regnare valeamꝰ amẽ

De iactãtia ⁊ gloriatõe

Jactatores ꝯſueuerũt

Alios deſpicere detrahendo.

Pompis ſe pꝛeficere extollendo.

Deũ abnegare obloq̄ndo

In factis deficere obtinendo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

actatoꝛes alioꝛuꝫ
facta ⁊ ꝑſonas de
ſpiciūt. ⁊ ſeipſos
extollūt. Sic dicebat ga
al. Quis eſt abimelech et
qs eſt ſichē vt ſuias ei. vti
nā darꝫ aliqs populū iſtū
ſub manu mea. q̄ti diceret
ego magna facerē. Judi.
ix. Grādia v̄ba dixit rap
ſaces ex ꝑte regis aſſirioꝝ
deſpiciēs regē iuda ⁊ regē
egipti ⁊ extollens dn̄m ſu
um ⁊ ſeipſum. iiij. Regū.
xviij. Cōtra iactātes ſe ⁊
ceteros ſpnētes ponit cri
ſtus parabolā de publica
no ⁊ phariſeo. Luc. xviij.
Deſpiciebāt phariſei ce
cū natū dicētes In pctis
ꝯceptus es totus ⁊ natus
⁊ tu doces nos Jobis ix.
Arrogāter dixit pilatus ie
ſu. Neſcis qꝛ poteſtatē ha
beo dimittere te ⁊ crucifi
gere te. Johā. xix. Iacta
toꝛes pompatice ⁊ ex ſupꝑ
bia magna loquūť. ſed ho
mo ſapiēs de qbus iactari
poſſet tacet Sic ſampſon
inermis leonē interfecit.
nec tamen hoc pr̄i indica
uit. Judicū. xiiij. Stultū
eſt ſe iactare de futuris cō
tingētibꝫ. Nā adonias ele
uabatur. d. Ego regnabo
qḋ ſic nō euenit. iij. Re. j.
Unde dicit etiā philoſo
phus. De futuris ꝯtingē
tibꝫ nō eſt determinata vi
tas Benadab rex ſyrie pō
poſe locutus eſt regi iſrael
ꝑ nuncios ſuos. cui tamē
poſtea male ſucceſſit. iiij.
Re. x. Amā pōpoſe iacta
bat ſe. ꝙ ſolus cuꝫ regina
prādꝛeret. qui in breui poſt
hoc fuit ſuſpēdio adiudi
catus. Heſter. iiij. v. ⁊ vj
Nabuchodonoſoꝛ in aula
deambulās dicebat cū ſu
ꝑbia. Nonne hec eſt babi
lon magna quā ego edifi
caui ī domū regni in robo
re fortitudinis mee ⁊ ī glo
ria ḋcoꝛis mei. qui poſtea
fuit in beſtiā mutatus Da
nielis. iiij. Quantūcunqꝫ
humilianť ſupbi. adhuc
tamē iactare ſe nō deſinūť

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſic antiochus turpiter fati
gatus adhuc tñ iactare ſe
nõ deſinit. ij. Macha. v.
Iactatores nõ ſolũ ſe ex
tollũt ſupra hoĩes ſʒ eti
am ſupra deũ. Ideo dr de
nabuchodonoſor rege qui
dicebat in corde ſuo. in ce
lũ aſcẽdã ſup̃ aſtra exalta
bo ſoliũ meum. ſed poſtea
turpiter ⁊ cõfuſe cecidit.
Iſa. xiiij. Nabuchodono
ſor dixit danieli ⁊ ſocijs e
ius. qs eſt deus q̇ eripiat
vos de manu mea. Dani.
iij. Dicẽtib9 iudeis eſt de
us potẽs in celo q̇ iuſſit ce
lebrari ſabbatũ. rñdit ny-
canor. Et ego potẽs in ter
ra qui ĩpo ſumi arma. ij.
Macha. xv. Qui ſe ſic ia
ctãt ſp̃ mẽtiũt ⁊ imitãt di
abolũ q ſe iactabat plura
dare xpo q̃ nõ erãt ſua. d.
hec oĩa tibi dabo ſi cadẽs
adoraueris me. Mar. iiij
alias Math. iiij. ſecũduʒ
vero Lucã ſic iactauit. d.
hec mihi tradita ſunt ⁊ cui
volo trado illa. Luce. iiij.

Iactatores mlta ducũt ⁊
pauca faciũt. imo vt pluri
mũ cõfundunt ⁊ deficiunt
iuxta illud poeticũ. Sepe
minus faciũt hoĩes q̇ mag
na loquunt. Sic goliath
alios ĩuitabat ad ſingula-
re certamẽ qui fuit poſtea
a paruo ſup̃atus. j. Reg.
xvij Holofernes iactabat
ſe corã achior ꝙ ipm occi
deret ⁊ filios iſrl ſup̃aret.
qui poſtea fuit a femĩa in-
terfectus Iudith. vj. Se
rõ iactabat ſe dicẽs. faciã
mihi nomẽ ⁊ expugnabo
iudeã. ſʒ ip̃e fuit poſtea de
bellatus. j. Machabe. iij.
Demetrius ſup̃ba v̾ba mi
ſit ionathe. ſʒ ſibi cito ma
le ſucceſſit. j. Machabe. x
Nycanor iactauit ſe dare
ꝓ vno talẽto argẽti nona
ginta mãcipia iudeoꝝ. ij.
Macha. viij. Petrus iac
tanter ſe obtulit cum dño
mori qui ad vocẽ femĩe ip
ſum negauit. Math. xxvj

De ydolatria.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Idolatrare facit hoīes
- Timiditas ⁊ absentia p̄latorum.
- Calliditas ⁊ adherētia laſciuoꝝ.
- Malignitaſ ⁊ cōplacētia ſociorum.
- Tumiditaſ ⁊ excellētia ſupꝑoꝛum.
- Iniquitas ⁊ ꝯſcientia reproboꝛum.

Dolatrare facit hoīes aliq̄n abſentia pꝛelatoꝝ. Naz videns ꝑplus q̄ morā fecerat moyſes in monte cum dn̄o nec eſſet cum eis dixerūt ad aarō Surge fac nobis deos qui p̄cedāt nos. Qui puſillaīmis fecit eis vitulū cōflatilem quē ipi adoꝛare ceperūt. Exo. xxx. q̄ Joſue moꝛtuo filij iſrl'fecerūt malū in ꝯſpectu dn̄i ⁊ deſeruerunt deum patrū ſuoꝛū. ⁊ ydolis ſeruierunt Judicū. ij. Idolatrare facit hoīes luxuria ⁊ ioꝛdinata ꝯcupiſcētia mulierū Nam foꝛnicatus eſt ꝑplus iſrael cum filiabus moab que vocauerāt eos ad ſacrificia ſua ⁊ illi adoꝛauerūt ydola ſua. Nūe. xxv. Cuz eſſz ſenex ſalomō deꝑauatū eſt coꝛ eius ꝑ mulieres vt ſeq̄retur deos alienos. nec erat ꝑfectū coꝛ eius apud deum. iij. Reg. xj.

Idolatrare facit hoīes mala ſocietas vel malū exemplū quod videf ab alijſ qui male egerūt. Non em̄ ſuffecit achab regi iſrahel vt ambularet in pctīs ihe roboāz ſed inſuꝑ ſeruiuit baal. ⁊ adoꝛauit eum. iij. Reg. xvj. Achaz alias achim rex iuda ambulauit in vijs regū iuda inſuꝑ et filiū eius ꝯſecrauit trāſferens ꝑ ignem. iiij. Regū xvj. Trāſlati filij iſrael in aſſirios coluerūt deos alienos ⁊ ambulauerūt iuxta ritū gentiū. iiij. Re. xvij.

Idolatrare facit hoīes ſuꝑbia eorū. q꞉ ſe reputāt eq̄les ⁊ maiores deo. ſic holofernes iratus ꝯtra achior q̄ cōmēdabat potētiam dī hebreoꝝ dixit ſe eē oñſurū ꝙ nō eēt deus niſi nabuchodonoſor rex vt oēs deos terre exterminaret. ſ. vt ip̄e ſolus deus noīaret et diceret Judith. vi. Darius rex pſaꝝ p̄cepit ꝙ nullus peterꝫ aliq̄d ab aliquo deo ītra trigīta dies niſi ab ipſo dario tanq̄ꝫ ſe ſic deū potentē oñderet. Dañ. vj Nabuchodonoſor fec̄ ſtatuā aureā. ⁊ precepit ſuꝑbe vt oēs gētes adorarent eā. Dañ. iij. Idolatrare facit hoīes malicia ꝓpria ⁊ ꝑuerſitas aī. ſic hieroboā excogitato ꝯſilio fecit duos vitulos aureos adorari ꝓ deo. iij. Reg. xij. Edificauerūt viri iuda aras ⁊ ſtatuas ſuꝑ colles ⁊ ſubter arbores. iij. Re. xiiij. Cōfuſus ſēnacherib reuerſus ē in niniuē. ⁊ cū adoraret ī templo dei ſui duo filij ei⁹ occiderūt eū. iiij. Re. xix. Manaſſes rex iuda fecit aras baal et adorauit oēm miliciā celi. ij. Paral. xxxiij. Babiloni prius adorātes bel. poſtea adorauerūt draconē Dañ. xiiij Anthioch⁹ iuſſit edificare aras ⁊ idola ⁊ īmolari carnes ſuillas. j. Mach. j. Manēte paulo athenis īcitabat̄ vidēs idolatrare totā ciuitatē. in q̄ monet̄ q̄libet dolere de iniuria dei. Ac. xvij.

De impatentia ⁊ murmure.

	Subiacētes correptiōibus dominorū.
	Seruientes crapulatiōib⁹ guloſoꝝ.
Impatiētes ⁊ murmurantes ſunt	Inuidētes cōſolatiōibus aliorum.
	Iraſcentes in ſuſtentatōibus aduerſorū.
	Neſcientes [illegible]

Impatiẽtes ⁊ murmurãtes ſunt

inſtructõibus peritorum. Extollẽtes ſe in adinuentionibꝫ ſublimorum.

Impatiẽteſ ⁊ murmurãtes ſunt ſerui et ſubditi ad correptões ⁊ verba dñoꝝ ⁊ aliquãdo prelatoꝝ Sic agar nõ ferẽs correptiõem dñe ſue que affligebat eã ꝓpter ſupbiã eius receſſit impatiens ſꝫ ãmonitiõe angeli reuerſa eſt Geñ. xvj. Prepoſiti filioꝝ iſrl dixerũt moiſi. Iudicet dñs inter te et nos. Exo. v. Filij iſrahel impatiẽtes ⁊ yronice dixerũt moyſi. Forſitã nõ erãt ſepulchra in egipto Exo. xiiij. Uidẽs ꝑlus ꝙ moyſes moraret̃ in mõte cum dño filij iſrl̃ impatientes dixerũt ad aarõ Fac nobis deos qui precedãt nos Exodi. xxxij. Ancilla ſare impatiẽter ferẽs increpatõꝫ dñe ſue rñdit. ãplius ex te nõ videamus filiũ interfecit ex viroꝝ tuoꝝ. L. lx. iij.

Impatiẽtes ⁊ murmurãtes ſunt hoĩes guloſi nõ volẽtes pati aliquẽ defectũ eſce aut potus. Nã ĩpatiens ꝑlus iſrl̃ murmurauit ꝓpter defectũ potus Exodi. xv. Murmurauerũt poſtea tanꝗ̃ ĩpatiẽtes ꝓpter eſcã ⁊ grauiter puniti ſunt Exo. xvj Guloſi mlťa murmurare ñ deſinũt. ſic ⁊ filij iſrl̃ hñtes mãna ñ erãt ꝯtẽti ſꝫ adhuc m̃murabãt Exodi. xvj. Recordabãt̃ filij iſrl carniũ ĩ egipto. ſꝫ ð miſeria ⁊ ſeruiture ĩ q̃ fuerãt nõ faciebãt aliquã mẽtõꝫ Exo. xvj. Propter ðfectũ potus iteꝝ m̃murauerũt filij iſrl̃ Exo. xvij Impatiẽteſ ⁊ m̃murãteſ ſt̃ hoĩeſ ĩuidi de alioꝝ felicitate qð dño mltũ diſplicꝫ. Nam ꝑter m̃muratõꝫ ꝗ̃ fecerũt chore dathã ⁊ abyrõ dñderũt viui in infernum. Nume. decimoſexto. ⁊ poſt altera die iteꝝ murmurauerũt. ⁊ igniſ

multos ꝯſūpſit. Nūe. xvj
Diſcūbente ieſu in domo
pharaſei īuidi murmura-
re ceperūt ꝙ cū pctōribus
mādu caret Math. ix. Si
militer cū diuertiſſʒ ad ʒa
cheū. Luc. xix. Itē Lu. xv
De publicanis ⁊ pctōribꝯ
o parꝗ murmurauerūt ad
uerſus patrē familias. qꝛ
largus fuerat. Math. xx.
Principes ſacerdotū au-
diētes pueros canētes. O
ſanna in excelſis. īdigna-
ti ſunt Lu. xix. Frater filꝗ
ꝓdigi inuidens feſto frīs
ſui īdignatuſ nolebat ītra
re. Lu. iꝗ. Impatientes
ſunt hoīes iracūdi qui ne
ſciūt aliqͩ patiēter pati.
⁊ hoc aliqñ in damnū ſuū
ſic achitofel vidēs ꝯſiliuʒ
ſuū diſſipatū eē ita indig
natus ē ꝙ laq̄o ſe ſuſpēdit
ꝗ. Reg. xvj. Quia roboā
dure locutus fuit filꝗs iſrl̄
decē tribꝯ īdignate receſſe
rūt ab eo. iꝗ. Re. xꝗ. Gre
ci qꝛ videbāt viduas ſuas
quotidiano mīſterio dſpi
ci irati aduerſus hebꝛeos
murmurare ceperūt. Ac. vj
Impatiētes ſunt aliqñ
multi qñ inſtruūt ⁊ vitas
eis manifeſtaī qꝛ habenteſ
oculos tenebꝛatos illumi
nari recuſant. ſic vxoꝛ tho
bie cū eā thobias furti aui
ſaret. īpatiēter rñdit Tho
bi. ꝗ. Diſputantes marie
qñ ſupant ab oñdente veri
tatē. turbanī ⁊ īpatiētes
fiunt. ſic eliphas ꝯuictus
a iob multa ſigna īpatien
tie oñdit Job. xxꝗ. Quia
eleaʒarus inſtruebat in vi
tate qui eū ducebāt in ira
ꝯuerſi ſunt. ꝗ. Mach. vj.
Phariſei audiētes cecuʒ
illuminatū diſputantē et
ꝯuincentē eos maledixe-
rūt ei. Johā. ix. Audiēteſ
phariſei vba ſctī ſtephani
diſſecabātur coꝛdibus ſu-
is. Ac. vꝗ. Impatiētes
ſunt homīes ſupbi qui au
dire nequeūt verba que eo
rū excellentie opponuntur
nā cū ceſſaret loqui achi-
oꝛ. holofernus impatiēter

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tulit Judith. v. ⁊ vj. Sic
fuit ipatiens ſupbus amā
q: mardocheus eū paruū
reputās ⁊ omnē gloriam
eius mortē ⁊ alioꝝ iudeoꝝ
nequiter ꝑcurauit. ſed fo/
ueā quā fecerat alijs per ſe
cū ſuis alijs incidit Heſt.
iij Nabuchodonoſor audi
ēs ꝙ tres pueri ſtatuā quā
ſupbe erexerat adorare no
luerīt in ira ⁊ furore p̄cepit
eos mitti in fornacē ardē
tem Danie. iij. Herodes
rex audiēs xp̄m natum. ti
mēs priuatōem regni pro
pter ſupbiā ſuam mittēs
occidit omēs pueros qui
erāt in bethleem et in oībꝫ
finibus eius. Mathei. ij.

De ingratitudine bene
ficiorum.

Ingratus est homo
- De beneficiis largienti.
- Pijs seruitiis relucenti.
- De precipicijs eruenti

Ex initio cor de diligenti

Ngrati ſunt hoi/
nes deo ſua benefi
cia obliuioni tra/
dendo. nec de ipſis grates
referēdo. Sic filij iſrl'edu
cti ex egipto ⁊ de ſeruitute
pharaonis fecerūt vitulū
aureū adorantes eū obliti
oīm beneficioꝝ dei. Exodi
xxxij. Rep̄hendit angelus
iudeos ingratos de benefi/
cijs dei ſibi ipſis collatis Judi
cū. ij. Cito obliti ſunt bene
ficioꝝ dei filij iſrl' qui deſce
bant manna. ⁊ murmura
bant. Numeri. xj. Subli/
mauit deus hieroboā ſup
decē tribus. ⁊ ille auertit
populū a cultura dei. iij. re
gū. xiij. Ingrati ſunt ho
mines aliqñ ſeruientibus
eis fideliter in quocūqꝫ ſer
uitio. ſiue ore inſtruendo.
ſiue ope ſeruiendo Sic in
gratus fuit pincerna pha/
raonis ioſeph qui ſuccedē
tibꝫ ꝓſperis oblitus eſt in/
terpretis ſui Geneſis. xl.
Laban decies immutauit
mercedem iacob fideliter

et ſeruiēti Ge.xxxj. Mul
ta ſuitia accepat ſaul a dd̄
⁊ tamē ſepius nitebat̄ eū
occidere.j.Reg.xviij. ⁊ i
pluribꝫ ſeq̄ntibus Valde
ingratus fuit dd̄ vrie ſiōli
militi cui litteras ſue mor
tis tradidit.ij.Regum.xj
Ingratus eſt hō aliq̄n
liberanti eū de magno pi
culo.taliter liberati ſepius
nitūtur deſtruere liberantē
vnde metriſta. Poſtez ſp
emit aliū q̇ de cruce demit
Nam dd̄ ſaluauit ⁊ libera
uit habitatores ceyle. qui
poſtea eū in manus ſaul q̄
rentis eū tradere voluerūt
j.Regū.xxvj. Poſtq̄ꝫ dd̄
pepercit abſolō fratricidi
um ⁊ liberauit eū de exilio
ipſe eū poſtea grauiter per
ſecutus eſt.ij. Reg.xv.et
aliquibꝫ ſequētibꝫ. Miſit
ionathas viros vt libera
rent demetriū. qui tn̄ poſt
ea alienatus ab eo vexatus
ē.ij.Macha.xij. Dn̄s vi
nee pepcit pſequētibꝫ ſer
uos.qui tamē poſtea eius
filiū occiderūt Math.xxj
Decez leproſos mūdatis
a dn̄o ihesu. nouem fuerūt
igrati deo. Luc.xvij Que
ſtores ingrati de liberatōe
puelle ⁊ demone paululū
poſtea pſecuti ſunt. Actu.
xvj. Ingratus eſt aliq̄n
hō amicis honorātibꝫ euz
⁊ puro corde diligentibꝫ
eis vel herētibus eoꝝ retri
buendo cōtrariū.ſic filij a
mō. pro honore accepto a
ſeruis dauid ab eo pſona
liter ad eos dſtinatis p ho
nore vituperiū reddiderūt
ij.Reg. decimo Valde in
gratus fuit dd̄ amicicie io
nathe.quādo filiuz ſuū mi
phiboſeth iniuſte exhere
ditauit.ij. Reg.xvj. Nō
eſt recordatus ioab rex mi
ſericordie ⁊ amicicie quā
fecerat ei ioiadas ſacerdos
quando zachariā filiū io
iade interfecit ſecūdi Pa
ra.xxiiij. Heliſeus multū
honorauit filios iſrahel et
regē ⁊ tn̄ iuſſit eum rex de
capitari.iiij.Reg.vj.

De inimicicia ꝛ odio.

Inimicicia ꝛ odium
- Iniq̃tate ac quirit̃ prece dente.
- Cupiditate inquirit̃ ap parente.
- Maligmita te ꝑquirit̃ in uidente.
- Carnalitate exquirit̃ ĩua dente.
- Autoritate ↄcipit̃ argu ẽte cũ pieta te pacificãte

Nimicicias per mittit d̃us fieri ꝓ pter peccatũ. Eſt enim peccatum cauſa ini miciciarum. Unde aure lius. Peccatum eſt defor mitas quam d̃us deteſtat̃ iniquitas quam demõ am plexat̃ infirmitas q̃ totus mũdus diſſipat̃ In cuiuſ ſignũ ſtatim poſt pctm̃ pri moꝝ parẽtũ poſuit deus ĩi micicias ĩter ſerpẽtẽ ꝛ mu lierẽ ꝛ inter vtriuſq; ſemẽ Geñ. iij. Tres inimicos ſuſcitauit deus ſalamoni poſt pctm̃. ſ. filiũ helyade. adad. ꝛ iheroboã. iij. Re. xj Cũ filij iſrl' peccarẽt ꝛ fa cerẽt malũ corã dño. ĩſur rexeñt ĩimici eoꝝ. Judith ij. alias Judicũ. xiij Ju de is peccãtib' holofernes ob ſedit eos. ſ; penitẽtib' eiſ liberati ſunt. Judith ꝓto tũ. Occaſione pcti dyabo lus d̃r ĩimicus noſter Ipe enĩ eſt inimicus quẽ odio habere debemus. q̇ dormi entib' hoĩbus ſupſemina uit zizaniam. Mathei. xiij

Inimicicie mlt̃e ex cupi ditate rerũ tpaliũ oriũtur Nã inter paſtores abrahe ꝛ loth facte ſunt ĩimicicie ꝓpter ſubſtantiã Ge. xiij. Rixati ſunt paſtores gera re cũ paſtoribus yſaac q̃a locupletatus erat. Gene. xxvj. Oderat eſau iacob ꝓpter hereditatẽ ꝛ dicebat veĩent dies luct9 pr̃is mei ꝛ interficiã eũ. Geñ. xxvij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inimicitia ⁊ odiū aliq̄n
oꝛitᷣ ex inuidia. Nā viden
tes fratres ioſeph ꝙ a pr̄e
cūctis plus fratribꝫ ama-
retᷣ oderāt eū nec poterāt
ei quicq̄ꝫ pacifice loq̄ Ge
ne. xxxvij. Egyptij oderāt
filios iſrael qꝛ creuerant ⁊
multiplicati ſunt ⁊ affli-
ge bāt eoſ Exo. j. Vidēſ ſaul
ꝙ dd̄ prudēter ageret ⁊ po
pulus eū diligeret ⁊ factꝰ
eſt eius inimicus j. Reg.
xviij Inimicia magna fit
ꝓpter luxuriā. nā d̄florata
dina facta ē īimicicia ma
gna inter filios iacob ⁊ ſi-
chē Geñ. xxxiiij. Fūdebat
apd̄ ſampſonē lachrimaſ
vxoꝛ eius dicēs odiſti me
⁊ ꝓpter eā ablatā ſibi ſcūs
eſt inimicus oībus phili-
ſteis Judicū. xv. Judicio
dei fit vt poſt carnalē amo
rē ſequitur odiū vt patet ī
amon ⁊ thamar eiecta. ij.
Reg. xiij. Inimicicias
⁊ odiū portāt aliq̄n hoīes
mali reprehēdētibꝫ eos et
eis loq̄ntibus veritatē. Nā
cuꝫ helias argueret achab
ꝓ iniqua occiſiōe naboth
dixit achab nūc inueniſti
me inimicū tuū. iij. Reg.
xxj. Dixit achab ad ioſa-
phat ō michea ꝓpheta Ego
odi eū qꝛ nō ꝓphetizat mi
hi niſi malū licꝫ diceret ve
ritatē. iij Reg. xxij. De hac
materia reqꝛe multa in ca
pitulo de veritate. Inimici
cias debet hō fugere ⁊ q̄ꝫ tū
pōt inimicos pacificare ⁊
vt pacē cito īueniat nō ni-
mis offendere. nam iepte
pacificatus ē cū galaditiſ
qui expulerant eū ⁊ ꝓ eis
pugnauit. Judicū. xj. Co
gnouit ſimō ꝙ triphon in
dolo peteret argentū ⁊ pue
roſ. iuſſit tandē dari ne ī i
micicia magna in populo
fieret. j. Machabeoꝝ. xiij
Reprehēdēdi ſūt q̇ ꝓpter
bonas cauſaſ nō faciūt pa
cē inter inimicos cū ꝓpter
mortē ieſu facti ſunt ami
ci herodes ⁊ pilatus qui ā
tea erant inimici ad inui-
cē. Luce. viceſimotertio

Inimicis deuictis diuina non hũana ꝟtute deo grẽ reddẽde ſunt In cuius fi-gura thou rex emath audiens ꝙ dauid expugnaſſet adadezer inimicũ ſuũ. gratias ei egit. j. Para. xviij Amputato capite holofernis dixit iudith Laudate dñm deũ noſtꝝ q̇ interfecit in manu mea hoſtem pp̃li ſui Judith. xiij. Submerſis egiptijs dixit moyſes Cantemus dño glo̾ſe Exo. xv. Raguel ⁊ anna laudauerũt deũ. qui excluſit ab eis inimicũ vexantez Thob. viij. De hac materia plura inuenies in capitulo de diſcordia. ſupra

De intentione recta

Facit extermi-
nari q̃d fuerit
Opus accep-
tari ſi defuerit
Habz occulta
re ſi latuerit.
Nequit iudi-
care quomo-
do voluerit.
Debet regula-
rique merue-
rit.

Intentio in opere

Intentio ĩponit finẽ operi Opus eĩ de ſe nõ iudicatur Nã vna ⁊ eadẽ opatio facta diuerſa intentõe ſortit̃ viciũ ⁊ ꝟtutẽ Vñ cayn occidit abel ⁊ peccauit. qꝛ inuidia fecit ⁊ malã intentionem habuit. Geñ. iiij. Dauid interfecit goliath ⁊ meruit qꝛ ex iuſticia ⁊ vt pp̃lum defenderet fecit. j. Regũ xvij Abrahã ⁊ ſara riſerunt ambo in ꝓmiſſione filij ⁊ riſus Abrahe fuit ꝟtuoſus. qꝛ ꝓceſſit ex leticia. riſus ꝟo ſare rep̃henſibilis. qꝛ ex incredulitate. Gene. xvij. ⁊. xviij. Pharao dixit peccaui Exodi. ix. Judas etiã dixit peccaui. nec tñ veniã meruerũt. qꝛ erat intẽtio eoꝝ deprauata Mathei. xxvij. Non ſolũ aũt idem opus a diuerſis intentionibus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eſt ꝟtus ⁊ viciū. ſʒ ſcḋm ab
eodē. nā moyſes q̄ſi eadē
ꝟba dixit. educēs aquas
de petra. prio meruit. Ex-
odi. xvij. ſcḋo culpā incur
rit Nūe. xx. Multiplices
intenciones hēbant turbe
ī ſequēꝺo xp̄m Nā quidā
ſeq̄bant̄ eū vt nequiter eū
rephenderēt ⁊ hi grauiter
peccauerīt. Luc. xiiij. Qui
dam vt de panibꝫ eius ſatu
rarent̄. ⁊ hi nec merebāt̄
nec peccabant. ⁊ filii illi q̄
ſequebant̄ vt a lāguoribꝫ
curarent̄ de vtroqꝫ dr̄ Jo-
han. vj. Alij vt a languori
bus ſanarēt̄ Luce. vj. Alij
vt audirēt ꝟba eius vt in
de edificarent̄. ⁊ illi mul-
tipliciter meruerūt Luce.
. xj. Item zacheus q̄rebat
videre ihesum ⁊ ex hoc me
ruit Luce. xix. Herodes
multo tp̄e deſiderabat vi-
dere ihesum ⁊ ex hoc deme
ruit. Luce. xxiij. Hoc etiā
facit varietas intentionū
Intentio ⁊ voluntas repu
tant̄ ꝓ facto ſi poſſibilitas

affuerit operandi Nā ꝯmē-
dauit dn̄s bonā voluntatē
dauid de edificatiōe tēpli
licet ipſe noluerit ꝙ edifi-
caret̄ ꝑ eū. ij. Reguꝫ. vij.
Herodis intentio qn̄ occi
dit pueros fuit vt chriſtuꝫ
occideret licet non potuit
adhuc tn̄ verus chriſtici-
da erat nā ita peccauit ac
ſi chriſtum occidiſſet Ma
thei. ij. Sine cauſa nō dix
it ihesus Qui viderit mu
lierem ad ꝯcupiſcendum
eam iam mechatus eſt in
corde ſuo. Mathe. quinto
Intentio celat̄ ab opere
non opus ab intentione.
Nam dauid miſit ad vriā
vt veniret ⁊ requieſceret
non ꝓpter eius quietē ſed
vt peccatum ſuum occulta
ret. ij. Regū. xj. Ornauit
ſe iudith vt ſolent ſe orna
re meretrices. ſed illa or-
natio non fuit ex libidine
ſed ex maxima virtute la-
tente ⁊ vt patriam defende
ret. Judith. x. Herodis
intētio erat xp̄m occidere

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſed tñ adhuc ſub adoratio
nis pallio abſcondit. Ma
thei. ij. Intentio homi-
nis in his que agūt ab eo
nec debet nec poteſt de faci
li iudicari vtrū ſit bona vel
mala maxime in ambigu
is. Ideo dꝫ homo ſemper
opus in bonā partē ⁊ me
liorē viam interpretari. nā
filij ruben. gad ⁊ dimidia
tribꝫ manaſſes edificaue-
rūt altare ad bonā intētio
nem quā filij iſrl' in oppoſi
tum puerterūt Joſue. xxij
Quia mardocheus non a
dorabat aman. credebat
mardocheū hoc facere ex
deſpectu. ſꝫ nō ex deſpectu
pceſſit. ſed q2 creature no
lebat facere reuerētiā cre
atoris Heſter. iij. Prohi
bebat dñs duobꝫ cecis illu
minatis ab eo ne cui hoc
dicerent. At illi diffama
bant eū in tota terra. nec
tñ arguunt fore trāſgreſſo
res Mathei. ix. Inten-
tionē habendi in opibꝫ re
gulam dedit chriſtus quā
ſcilicet intentiōem homo
habere debet vel bona faci
endo vel mala ſuſtinēdo.
que oīa debent referri in-
tentōnaliter in ipſum di-
cens. Beati eritis cū vos
oderint hoīes ⁊ cū male
dixerīt vobis ꝓpter nomē
meum gaudete ⁊ exultate
Math. v. Luc. vj. Suis
regula habet cū d2 Qui de
derit potū vni ex minimis
iſtis calicē aque frigide tā
tum in nomine diſcipuli.
Amē dico vobis nō pdet
mercedē ſuam Mathei. x.
Itē omnis qui reliquerit
domū vel agrum ⁊c. Ma-
thei. xix. Elemoſinam da
re. ieiunare orare pcepit
dominus fieri non inten-
tione placendi hominibꝫ
ſed intentōe placendi deo
qui in abſcondito videt.
⁊ in abſcondito manens
iuxta intentōem remune-
rat quemlibet Mathei. v°
⁊ ſexto capitulis

De inuidia ⁊ emula tione

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inuidia ⁊ emulatio dat

Doloribꝯ mortis occaſionem
Summis honoribus minorationem
Detractoribuſ oblocutõnem.
Sapientibꝯ ſtimulationem.
Propinquioribns non portionem.
Melioribꝯ impeditionem
Dei cultoribuſ leſionem. ⁊ cetera.

Nuidia occaſio ē ſpũalis ⁊ corporalis mortis. Nam ꝑut ſcribit̃ Sapientie. ij. Inuidia dyaboli mors intrauit in orbem terrarum. q₂ videns dyabolus hominem eē in ſtatu felici. ⁊ ad illum locum poſſe aſcendere vnde ipe ceciderat voluit. ⁊ ideo temptauit ⁊ vicit ⁊ ſic homo vtriuſ₃ mortis ſententiã incurrit. Gene. iij. Cayn motus inuidia abel fratrē ſuum occidit. q₂ eius munera ⁊ non ſua dominus reſpexit. Gene. iiij De hac materia q̃re plura ĩ capitulo de homicidio

Inuident ab inuidis qui ĩ honoribus ⁊ diuitijs poſiti vident̃. nam q₂ dñs benedixerat yſaac ⁊ multiplicatus eſt. ob hoc inuidebant ei paleſtini. Geñ. xxvj Propter honorē dauid quem dabant ei mulieres pſallentes de percuſſione philiſtinoꝝ dicētes Saul pcuſſit mille ⁊ dauid decē milia inuidere cepit ſaul ⁊ pſequebat̃ eũ. j. Re. xviij. Videntes ſatrape ⁊ principes regis q̧ daĩel ſupabat eos in ſapĩa inuidebant eĩ querentes ɔtra eũ occaſionem. Daniel. vj. Principes ſacerdotu₃ audientes a pueris clamantibus. Oſanna in excelſis indignati ſunt. Math. xxj. capitulo. Luce decimonono ca.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Audiētes pharisei lazarū ſuſcitatū ⁊ turbā ſequentē chriſtum inuidētes conſilium collegerūt. Johānis xj. Inuidētes nō valentes aliqd facere murmurāt ⁊ detrahūt ad modū canis latrantis. Sic alchimus proditor iude ⁊ nichanor corā rege ex inuidia detrahebat. ij. macha. xiiij. De hac materia qre plura capit. de detractōne. Inuident ſapiētibꝰ ⁊ bona docentibꝰ ab hijs qui neſciūt ⁊ diſcere nolūt. Nā achitofel ꝙ chuſi ꝯſiliū preualeret doctrine ⁊ ꝯſilio ſuo īuidia ſtimulatus laq̄o ſe ſuſpendit. ij. Re. xvij. Petro ⁊ iohāne loq̄ntibus ad populū ſacerdotes dolebāt ꝙ inſtrueret populū. Act. iiij. Audientes pharisei verba ſapīe q̄ ſtephanus loq̄bat diſſecabāt cordibꝰ ſuis. quia inuidia inuidos corrūpit interius ⁊ exterius. nā ſtridebāt dentibus ſuis in eū. Act. vij. Cōueniētibꝰ ciuibꝰ audire paulū ⁊ barnabā iudei repleti ſunt zelo. Actuū xiij. Inuidi nō parcūt propinqs attinentibus eis quinetiā inuideant oībus ⁊ detrahant ⁊ offendant. Nam rachel ſterilis lye ſororis ſue fecūditati inuidebat. Gene. xxx. Fratres ioſeph inuidebāt ei. vidētes ꝙ a patre plus cunctis fratribus amaret. Geñ. xxxvij. Maria ſoror moyſi ⁊ aaron frater eius in moyſen īuidia moti ſūt. Nūe. xij. Frater filij prodigi videns fratrē ſuū a patre cū honore receptū indignabat ei. ⁊ noluit intrare. Luce. xv. Diſcipuli xp̄i q̄ erāt fratres ſpūales Juxta illud Mat. xxiij. Omnes vos fratres eſtis. audientes iacobū ⁊ iohannē velle ſedere a dextris xp̄i fuerūt ex inuidia indignati Inuidi inquātum pñt. nitunt impedire bonos eis plurimū detrahentes Nam edificantibꝰ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

templū filijs iuda poſt re-
ditū de babilone gentes
inuidentes eis multiplici
ter eos impediebāt. j. Eſ-
dre. iiij Audiētes ſanabal
lath et thobias ꝙ edificarē
tur muri cōtriſtati et moti
ſunt valde ꝯtra edificātes
Nee. iiij. Cū ex theſſaloni
cenſibus multi crederent
iudei inuidētes ꝯcitauerūt
ciues. Actu. xvij. Inui-
diā debent fugere boni ho-
nes quantūcunqꝫ ab ea ſti
mulant᷑ Nam cū duo viri
heldad et madad ꝓphetarēt
in caſtris cucurrit puer nū
cians moyſi dicens Hel-
dad et madad ꝓphetant in
caſtris Joſue filius Num
miniſter moyſi electus ex
pluribꝫ inuidēs eis qꝛ mo
ris eſt diſcipuloꝝ īuidere
doctrine alioꝝ mgr̄oꝝ dix
it moyſi. dn̄e mi moyſes ꝓ
hibe eos. ait illi. Quid e-
mulatis pro me. q̄s mihi
tribuet vt oīs pp̄ls ꝓphetet
et det eis dn̄s ſpūm ſanctū
Ecce nō potuit duci in in-
uidiā ꝑ vba ioſue. ſꝫ deſi-
derabat ſingulos ꝓphetare
Numeri. xj. Fugit iohēs
baptiſta inuidiam. Nam
cū dicerēt ei diſcipuli ſui
moti inuidia ꝯtra criſtum
Rabbi qui erat tecū tranſ
iordanē cui tu teſtimoniū
perhibuiſti. Ecce hic bap
tiſat et oēs veniūt ad eum
Reſpondit iohannes. in
hoc gaudium meuꝫ imple
tum eſt Johannis. iij.

De hypocriſi et ſīlatiōe

Hypocrite et ſimulatores

Decipiūt gē
tes bona ſi-
mulantes.
Magna pctā
faciūt ꝑua de
teſtantes.
Vocē ſuſcipi
unt mortē cō-
minantes.

Ipocrite et ſimula
tores intendūt ſꝑ
ſuis ſimulatiōibꝫ
aliquē decipe. ſic amon ſi
mulauit ſe dolere et lāgue-
re vt ſororem ſuā thamar
ad euꝫ venire faceret. et ſic

etiã eam decepit ⁊ violen
ter defloꝛauit .ij. Reg.xiij
Gyeſi ſimulauit dñm ſuũ
indigere veſtibꝫ vt naamã
deciperet ⁊ ipſe acciperet ve
ſtimẽta.iiij. Re.v. Appol
lonius pacem iudeis ſolẽ
niſantibus ſabbatuꝫ ſimu
lauit .⁊ ſic eos decipiens
arma ſumẽs plurimos eo
rũ nequiter trucidauit.ij.
Macha.v. Phariſei pla
cita ꝟba ſaluatoꝛi dicebãt
volentes eũ capere in ſer/
mone Mathei.xxij. Non
ſolũ hoies . ſꝫ etiã ipſum
deũ conant̃ decipe ypocri/
te Nam ananias fraudãs
de pꝛecio agri eſtimauit ſe
poſſe deũ decipe Actu.v.
Ipocꝛite cauent ſibi de
pctis minoꝛibꝫ.de maioꝛi
bus vo vicijs nõ curãtes
de quibus dĩt dñs Culiceꝫ
excolantes ⁊ camelũ glu/
tiẽtes Mathe.xxiij.Pha
riſei noluerũt intrare pꝛo
riũ in paraſceuẽ ne ↄtami
narent̃ ⁊ tñ nõ timuerunt
nec curauerũt eadem die

chꝛiſtũ occidere Johãnis
xviij. Archiſinagogus
volebat ſabbatũ cuſtodiri
increpans populũ ne ſab/
bato curaret ſꝫ non time/
bat deũ offendere detrahẽ
do ei ⁊ pplm a bono ſubtra
hendo Luce.xiij. Jpocri/
tas punit dñs maledictõi
bus repꝛhenſionibus ⁊ fla/
gellis .⁊ ſic ſunt a p̃latis
arguendi Nã vxoꝛi iheꝛo
boam q̃ de viri ↄſilio mu
tato habitu aliã ſe ſimula
uit . Abias pphꝫta dñi de
mãdato dei ſibi ⁊ viro ſuo
multas flagitatões ⁊ ma/
ledictões ſimul cũ nece fi
lij nũciauit.iij.Reg.xiiij.
Quãuis dĩna iuſticia vt
ſcribit̃ pꝛouerbioꝝ.viij.im
piũ deteſtat̃ general'r ſin/
gulariter tñ ve infernale
dñs ypocritis octies ↄmi
nat̃ Mathe.xxiij.Manife
ſtaꝫ ypocriſim ananie ⁊ ʒa
phire.petrus acriter icre/
pãdo puniuit Act.v Deli
mã maguꝫ paulꝰ acriter dĩ
ypocriſi icrepauit.act,xiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De ira dei cõtra delin-
quentes

Irascit̃ dominus.

Nõ obſequen
tibꝰ eius pre-
ceptis.
Non colẽtibꝰ
deum aris ere
ctis
Laudes non
canẽtibꝰ pro
boĩs receptiſ
Maculantibꝰ
ſe pctĩs ĩeptiſ
Et ꝑcit ꝓ pre
ſidentibꝰ ſub-
iectis

Raſcit̃ deus ꝯtra
inobediẽtes eius
p̃ceptis Sz notã
dum ante oĩa ꝙ ſm Au-
guſtinum in libro decimo
quinto. de ciuitate dei. ca.
xxv. Ira dei non eſt ꝑtur-
batio animi eius. ſed iudi
cium quo irrogat̃ pena ꝓ
pctõ. Cogitatio vo eius
⁊ recogitatio mutandarũ
rez eſt immutabilis ratio
neqꝫ enim ſicut hominem
ita deũ cuiuſqꝫ facti ſui pe
nitet. cuius eſt de omnibꝰ
rebꝰ tam fixa ſententia qꝫ
certa p̃ſcientia. ſed ſi vtit̃
ſcriptura talibꝰ vbis non
ſe ãmodo familiarius in-
ſinuabit oĩm generi hoĩm
quibꝰ vult eſſe ꝯſultũ. vt
⁊ perterreat ſupꝑbientes ⁊
excitet negligentes ⁊ exer
ceat querẽtes ⁊ alat intel-
ligentes. qḋ non faceret ſi
ſe non prius inclinaret ⁊
quodammodo deſcẽderet
ad iacentes ſcḋm auguſt.
vbi ſupra Deus itaqꝫ iraſ
cit̃ hoc mõ ꝯtra inobediẽ-
tes. ſic iratus eſt ꝯtra mo
yſen nolentẽ recipe popu-
li ducatũ Exodi. iiij. Con
tra egiptios nolentes obe
dire deo ⁊ dimittere popu
lum ſuum. iratus dñs mi
ſit in eos iram ſuam Exo
di. vij. ⁊ ſequentibus. ca.
Propter inobedientiam
populi ⁊ moyſi iratus eſt
dñs ꝯtra eũ ad aquas cõ-
tradictionis. vñ moyſes
dixit. Iratus ẽ mihi dñs
ꝓpter vos Deuter. j. Filij

iſrł qꝛ nō obedierūt ſꝫ tule
rūt de anathemathe irat⁹
ē ꝯtra eos dn̄s Joſue.vij.
Dixit ioſias. magnus fu
roꝛ dn̄i ſtillauit ſuper nos
eo ꝙ non cuſtodierūt pa-
tres noſtri v̄ba dn̄i.ij.Pa
rali.xxxiiij. Multū debent
chriſtiani iram dei timere
cū artarxerſes rex paga
nus dixit. Oē qd̄ ad ritū
dei celi ꝑtinet. tribuat̄ di
ligēter in domo dī celi ne
forte iraſcat̄ ꝯtra regnum
regis ⁊ filioꝝ eius.ij.Eſ-
dre.viij. Iraſcit̄ ydola
tris deū celi nō adoꝛātib⁹
Nā iratus ē dn̄s ſalomo
ni eo ꝙ auerſa eēt mēs ei⁹
a dn̄o. ⁊ deos alienos ꝓ-
ter mulieres adoꝛaret.iij.
Re.xj. Propter pctm̄ ido
latrie iratus eſt dn̄s ꝯtra
populum iſrael ⁊ tradidit
eos in manus azahelis.ii
ij.Re.xiij. Quia ioas ⁊ fi
lij iſrael fuierūt ſculptili-
bus iratus ē ꝯtra eos dn̄s
⁊ facta ē ira dei ꝯtra iudā
⁊ ihrłm.ij.Parali.xxiiij.

Increduli q̄ſi ydolatre re
putant̄ ſuꝑ quos deſcēdit
ira dei Nā qui credit in fi
lium dei hꝫ vitam eternā
in ſe. qui aūt incredulus ē
ira dei manet in eo Johā
nis.iij. Iraſcit̄ ds̄ ꝯtra
ignoꝛātes ſua bn̄ficia ⁊ nō
recognoſcētes ea maioꝛa
pctā cumulare Sic iratuſ
eſt ꝯtra amaſon regē iuda
qui dīno auxilio ſuꝑauit
ydumeos ⁊ p⁹ abſtulit de
os eoꝝ ⁊ adoꝛauit eos.ij.
Parali.xxv. Seruus ne
quā ingratus cui dn̄s tot
⁊ tanta debita dimiſerat
noluit miſerere ſeruo ſuo
Ideo iratus dn̄s tradidit
eū toꝛtoꝛib⁹. donec nouiſſi
muꝫ quadrantē exolueret
Mathei.xviij. Ezechias
nō retribuit ſcd̄m benefici
um dn̄i ſed eleuauit coꝛ ſu
um contra dn̄m ⁊ facta eſt
ira dei ꝯtra Judam ⁊ ihe
ruſalem. ſecundi Parali
pomenon triceſimoſecun
do. Judeis non recog
noſcentibus gratiam ſa-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nationis infirmoꝝ quam
xp̄s fecit infirmis ſed ob
ſeruantibus ſi ſabbato cu
raret vt eū accuſarēt .ira⸗
tus ē ſaluatoꝛ ſuꝑ cecitatē
coꝛdis eoꝛum Mathe.xij.
Luce.vj. Cōtra inuitatoſ
ingratos nō volentes veni
re ad cenā ſed ꝑſequētes
ſeruos ⁊ nuncios .iratus
dn̄s ꝑdidit homicidas ⁊
ciuitates eoꝛum ſuccēdit
Mathei.xxij Eadem ſimi
litudo de colonis habetur
Luce.xiiij. Iraſcit̄ dn̄s
ꝯtra pctōꝛes diuerſoꝝ vi⸗
cioꝝ .ſic iratus eſt ꝯtra fili
os iſrahel ꝓpter pctm̄ gule
qꝛ ꝑplus eſtuabat deſiderio
carnium ſedens ⁊ merēs
Nūe.xj. De guloſis etiaꝫ
dꝛ Comederunt ⁊ ſatura⸗
ti ſunt nimis ꝓuocauerūt
autē te ad iracundiaꝫ Ne
emie.ix Propter peccatū
murmurationis ⁊ detracti
onis egreſſa eſt ira ⁊ plaga
a domino in mariā ſoroꝛē
moyſi Numeri. duodeci⸗
mo Propter vicium luxu

rie iratus eſt dominus cō⸗
tra populū foꝛnicantē cuꝫ
filiabꝫ moab Nume.xxv.
Tractantes eucharistiam
indigne exterminat ira dī
Nam oꝫa qui indigne te⸗
tigit archā dei iratus eſt
dominus ⁊ ꝑcuſſit eum ⁊
moꝛtuus eſt.ij. Regū ſex⸗
to capit. Quia ioſaphat
ſociauerat ſe peccatoꝛi. A
chab dixit ei. irā dei meru
iſti vt habeꝰ .ſecūdi. Pa
ralipꝫ. decimonono Con
tra peccatores nō loquen
tes recta iraſcit̄ dominus
Sic locutus eſt ꝯtra ele⸗
phan ⁊ duos ſocios eius
quia cū iob nō loquebant̄
recta. Iob quadrageſimo
ſecundo Multum timen
da ē illa ira quā dominus
oſtendet peccatoꝛibus in
die extremi iudicij. Tunc
enim dicent mōtibus tali
ter Cadite ſuꝑ nos ⁊ ab⸗
ſcondite nos ab ira agni
Apoccalip.ſexto Iram
dei debent ꝑlati auertere a
populo oꝛōibꝫ ⁊ obſecratō

nibꝰ ꝛ ſacrificijs Sic fecit moyſes dicēs. Cur domīe iraſcit̃ furoꝛ tuus. Exod. xxxij. Occaſione choꝛe irato domino dixerūt moyſes et aaron oꝛantes ad dominū. Fortiſſime deus ſpirituū omnis carnis. Num vno peccante ꝯtra omnes ira tua deſeuiet. Numeri. xvj. Ob hanc cauſam conſtituit Joſaphat rex iuda iudices ꝛ pꝛelatos dicēs eis. Oſtendite fratribus veſtris ne peccēt. ne ira dei deſcendat ſup eos. ij. Paralipo. decimonono capi.

De ira hominis per zelum

Iraſcit̃ hō bono zelo contra	Dei mādata non iplētes
	Inoꝛdinata vita viuētes
	Obſtinata mente degētes
	Reos eos punientes

Iraſcūt̃ pꝛelati ꝯtra non obedientes preceptis ꝛ mandatis eccleſie Et ſciendū ꝙ ira que p bonum zelū eſt ꝯtra vitia tendit ꝛ non ꝯtra hoīes Nam ſcḋm augu. ſic diligēdi ſunt hoīes ne errores eoꝝ diligant̃. Aliud enī eſt amare qḋ facti ſunt. ꝛ aliḋ odiſſe qḋ faciunt. ſic moyſes cuꝫ pharao nollet acquieſcere precepto dn̄i vt dimitteret pplum. exiuit ab eo iratus Exoḋ. xj Preceperat dn̄s p moyſen populo ꝙ nlľus dimitteret manna. quibuſdam reſeruantibꝰ cū ſcateret vermibꝰ iratus eſt moyſes Exodi. xvj. Heliſeus iratus eſt ꝯtra ioab regem iſrł. qꝛ nō ſepius percuſſit terrā ſagitta ſicut ei fuerat impatum. iiij. Regū. xiij.

Iraſcunt̃ boni viri ꝛ maxime pꝛelati qn̄ vidēt inoꝛdinate viuētes ꝛ trāſgredientes obſuātias ꝛ cerimonias oꝛdīatas. ſic moiſes reuertēs de monte ꝛ vidēs

populū inordinate viuen-
tem ſiue ludentē ⁊ vitulū
adorantē iratus ꝓiecit ta
bulas ad radicē mōtis ⁊
ꝯfregit Exo.xxxij. Reppe-
rit moyſes hircū pro pctō
oblatū . q̇ debebat comedi
⁊ iratus eſt ꝯtra eleazar ⁊
thamar Leui.x. Iraſcū
tur viri dei ꝯtra hoīes ob
ſtinatos in malo q̇ nec am
monitōibꝫ nec exhortatio-
nibꝫ corrigunt Sic vidēs
moyſes obſtinatā rebellio
nē chore ⁊ ꝯplicuꝫ eius ira
tus eſt . nihilominus pro
eis orauit. Nūe.xvj. Con
ſiderās ionathas obſtina-
tam maliciā pr̄is ꝯtra dd
ſurrexit a menſa in ira fu-
roris .j. Re.xx. Reſpexit
dn̄s ieſus ī ira obſtinatos
iudeos . ⁊ ꝯtriſtatus ē ſuꝑ
cecitate cordis eoꝝ . Ma-
thei.xxiij Iraſcunt iudi
ces ꝯtra reos vt eos puni
ant Sic audita dauid pa-
bola a nathan iratus ad-
uerſus hoīem dixit. viuit
dn̄s quia bō mortis eſt .ij.
Regū .xij Neemias ꝓpter
vſuras quas exigebat op-
timates increpabant eū .
Nee.v. Audita ab heſter
nequicia de amā rex aſſue
rus ſurrexit de ꝯuiuio ira-
tus Heſter.vj.

De ira hoīs per odium

Iraſcunt mali.

- Ex inuiden tia ad felici tatem.
- Pro attra- hentia ad in iquitatem.
- Ex extollen tia ad rapa- citatem.
- Ex negligē tia ad vtili- tatem
- Ex illuden- tia ad verita tem

Raſcunt ſepe in-
uidi ꝓpter īuidiā
ꝯtra innocentes.
Sic iratus eſt cayn ꝯtra

frēm ſuū abel ⁊ occcidit eū
Geñ. iiij. Audiēs ſaul ꝯmi
dari dauid iratus ē. ⁊ diſ-
plicuit ei ſmo. j. Re. xviij
al's. xix. Inuidi etiā iraſcū
tur ꝯtra excuſantes illos q̈
bus inuident. Nā cū iona
thas excuſaret dd̄. iratus ē
ꝯtra eū ſaul in iurgio. j. re
gū. xx. Cū audiret ſanabal
lath ꝙ murus ihꝛl'm edifi
caret ex inuidia iratus eſt
valde. Neemie. iiij. Audi
ens antiochus ꝑlia ⁊ vic-
toꝛias Jude machabei ira
tus ē valde. j. Macha. iij.
Iraſcunt mali ꝓpter bo
nos qñ non pñt eos ad ma
lum inducere vel a bono re
trahere Sic irat⁹ ē balach
ꝯtra balaā. qꝛ noluit male
dicere ꝓpl'o iſrl' Nūe. xxiiij
Irati ſunt magnates holo
fernis ꝯtra achioꝛ loq̄ntes
ꝓpl'o dei volentes occidere
eū Judith. v. Heliud buſi
tes iratus eſt ꝯ̄ iob dicētē
ſe eſſe iuſtū Job. xxxij. Gē
tes irati ſūt qꝛ filij iſrl' edi-
ficauerūt templū ⁊ ſanctu
ariū. j. Macha. v. Toꝛto
res eleazari audiētes ver
ba ꝯſtantie eius in irā cō
uerſi ſunt. ij. Macha. vj.
Poſt cōſtantiam ſeptem
fratrū accenſus eſt āthio
chus ira magna vt habet
ij. Machabeo. vij. Artifi-
ces argentarij ꝯtra paulū
repleti ſunt ira Actuū. xix
Iraſcūtur tyranni ſuꝑ
bi contra ſubditos ſuos ⁊
eos ſpoliant ⁊ occidunt.
ſic iratus ē achab ꝯtra na-
both ⁊ de ꝯſilio iezabel in
iuſte fecit eū occidi deꝑda
ri ⁊ lapidari. iij. Re. xxj.
Sēnacherib fugiens a iu
dea ꝓpter plagā quā ei de⁹
ītulerat ꝓpter blaſphemiā
mltos iudeos occidit. tho
bie. j. Holofernes exarſit
in iracundiā audiēs ꝙ iu
dei ſe defēdere ꝑparēt Ju
dith. v. Iratus ē amā cō-
tra mardocheū qꝛ ei diui-
nos honoꝛes īpendere rcu
ſauit heſter. iij. Nabucho
dono. ī ira magna ꝑcepit
ſapiētes babilonis occdi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qꝛ neſciebant ei ſomnium reuelare. Dañ. ij. Uidẽs anthiochus ꝙ nõ poſſ3 expugnare pſipolim iratus eſt ira magna. ij. Macha. ix. Nabuchodonoſoꝛ in ira ⁊ furoꝛe iuſſit ſibi pſentari tres pueros ⁊ in caminũ ignis mitti Danie. iij.

Iraſcunt̃ mali ꝯtra inſtruentes ⁊ ꝯſulẽtes eis recta. ſic poſt ſalubꝛe ꝯſiliu3 heliſei naaman recedebat indignans. iiij. Regũ. v. Amaſias alias aza iratus eſt ꝯtra hoĩem dei rephendentẽ eũ. ij. Parali. xxv. Ozias rex iratus eſt ꝯtra ſacerdotes rephendentes eũ ꝙ adoleret incẽſum. ij Para. xxvj. Dicente thobia. videte ne hedus furtiuus ſit. vxoꝛ eius irata eſt Thobie. ij. Principes iuda irati ſunt ꝯtra hieremiam pdicantẽ veritatẽ ⁊ incarcerauerũt eum Hiere. xxxvij. Loqñte ihẽſu in nazareth in ſynagoga veritatẽ oẽs audientes repleti ſunt ira Luce. iiij. Iraſcunt̃ videntes vel credentes ſe decipi vel illudi. ſic irati ſunt viri de effraĩ qꝛ ſepauit eos amiſias ab exercitu ſuo. ij. Para. xxv. Jonas credẽs ſe dcipi qꝛ nimiue nõ ẽ ſubuerſa deficcata edera iratus eſt Jone iiij. Jratus ẽ herodes illuſus a magis Mathei. ij.

De iudicijs dei occultis

	Bonũ eligere ex indecentibꝫ
	Penas adijcere ſe diligẽtibꝫ
	Magna ſubijcere dure regẽtibꝫ
	Poſſe deficere ſe ſtare credentibus
Judiciũ di occultũ eſt.	Mala deponere mala opantibus
	Rebenedicere iam penitẽtibꝫ
	Nihil põt dicere quis de latentibus

Udicio dei occul
to fit vt aliqñ fi-
ant aliq̃ q̃ videñt
nobis malefacta vt inde
aliqđ bonũ eliciat. Nã ſci
ebat d̃s hoĩem peccaturũ ⁊
tñ factus ē ab eo peccabil'
Sed auſculta quantũ bo
nũ occaſiõe illius euenit.
q: xp̄i incarnatio. incar-
natio eñi filij dei non erat
cã culpe. ſʒ culpa cã incar
nationis Uñ canimus O
culpa nimiũ beata qua re-
dẽpta ē natura De hoc ꝙ
deus creauit hoĩem d̃r ge-
neſis .j. ij. ⁊ iij. Venditus
ioſeph a fratrib⁹ ſuis ꝯſe
cuta eſt liberatio egypti ⁊
circũiacentiũ regionum a
fame. Geñ. xlj. Exulauit
moyſes de egipto ⁊ poſtea
dei habuit viſiones ⁊ ad
ducendũ pp̄lum fuit prin
ceps pp̄li ꝯſtitutus Exo.
ij. Judicio dei occulto
permittit d̃s aliqñ iuſtos
flagellari ĩ mũdo vt ſi q̃d
habuerit rubiginis ſeu ce
citatis flagelli ꝑcuſſione
mũdet. Nam añq̃ filij iſrl'
educerent ex egipto ante
longũ tp̄s eos flagellari ⁊
⁊ affligi ꝑmiſit. Exo. j. ⁊
iij. ⁊. v. Thobias poſt pia
mĩe opa in quib⁹ erat ſoli
citus lumine eſt priuatus
Thobie. ij. alias. iij. Mi-
rabant etiã ac ſcandaliza
bant amici iob iuſti vidẽ
tes eũ ſic flagellari Job. ij
Prophanatũ eſt p Anthi
ochũ venerabile templũ
dei ⁊ dei fidelis pp̄ls inter
fectus eſt. j. Machabeorũ
ix. Tpe anthiochi multi
boni hoĩes interfecti ſunt.
ex quo deus elicuit malo-
rum punitionem ⁊ quorũ
dam correptionem ⁊ tũc
occiſorum merita fuerũt
a d̃o multipliciter augmẽ
tata. ſecundi Machabeo-
rum vj. ⁊. vij. ca. Judas
⁊ ionathas ⁊ ſimeon fra-
tres fideliſſimi fuerũt mi
ſerabiliter mortui. j. Ma
cha. ix ⁊. xiij. ⁊. xv. c. Ele
azarus vir bonus ⁊ illi
ſeptem fratres pro lege

dei fuerũt terribil̓r cruciati
ij. Macha. vj. ⁊. vij. Ma
ria ſcĩſſima ⁊ pijſſima vir
go ⁊ mater xp̄i ⁊ ioſeph cũ
puero ieſũ edocti ſunt fu-
gere in egiptũ ꝓpter timo
rē herodis Math. ij. Oc-
ciſi ſunt innocentes ab he
rode ſꝫ nũꝙ ꝓfuiſſet eis
impius tm̄ obſequio. quã
tum ꝓfuit odio Math. ij.
Johēs baptiſta ſanctita-
tis exemplũ fuit ab herode
neqͥſſimo decollatus Ma
th. xi. v. Ip̄e ieſus innocēſ
crucifixionē ſuſtinuit ab ĩ
iq̄s. ⁊ diuerſa genera tor-
mētoꝝ. Math. xxvij Ste
phanus ⁊ alij apl̄i de no-
uella eccl̄ia diuerſa ſuſtinu
erũt tormēta Actu. p totũ
Paulus fuit ĩcarceratus
pluries ⁊ ceſus vt p̄dica-
re ceſſaret. ⁊ tñ hoc totũ fa
ctũ eſt volũtate dĩna vt in
de multas vtilitates effi-
ceret Nã incarceratõ eiuſ
. ſ. pauli eius meritum cu
mulauit. exempla vtutuꝫ
reliqͥt ⁊ melius docuit per
opa q̄ȝ docuiſſꝫ p vba. nec
tm̄ ꝓfuiſſet docēdo quãtuꝫ
ꝓfuit ep̄las tranſmitten-
do Act. ix. Judicõ dei fit
vt mali inducerēt in ma
lo ⁊ exaltenť in mũdo ad
maiorē eoꝝ dãnationeꝫ ⁊
eternã ꝯfuſiõm. ⁊ qñqꝫ ad
mirabiliũ dei oſſionē. ſic
indurari pmiſit cor phara
onis vt nõ dimittereꝫ pplm
vt mirabilē vindictã oſ-
deret potēter ⁊ magnifice
ꝯtra eũ in mari rubro Ex
odi. xiiij. ⁊ pluribꝰ p̄cedē
tibꝰ. Multa regna pmiſit
d̄s ab holoferne deuaſtari
vt poſtea eũ p manũ femi
ne deijceret. Judith. xiij.
Satis pmiſit deus ꝓſpe
rari herodē qui decollauit
iohannē ad petitõem me-
retricis ⁊ ſaltantis puelle
Nec legimus ĩ canone de
aliquo illoꝝ vltõeꝫ deũ fe
ciſſe. reſeruauit eñ illis vl-
tionē ad futura ⁊ grauiora
tormenta. Marci vj. De
hac materia quere plura
de ꝓſperitate mundana.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Judicio dei occulto fit
vt aliqñ boni in multa pec
cata labant̃ Et ideo qui ſe
exiſtimat ſtare videat ne ca
dat ⁊ nullus ꝓ ſtatu quem
hꝫ ⁊ ꝓ bono qd̓ facit dꝫ al
ta ſapere ſꝫ timere Nã ge
deõ poſt admirabilẽ victo
riã dei obtentã ꝟtute fecit
ephot in quo fornicatus eſt
oīs iſrael Et factum eſt ge
deoni ⁊ oī domui eius in ru
inã. Judicũ. viij Moyſes
qui totiens ꝑplm reconcili
auit peccantẽ ipſe ad aq̃s
ↄtradictõis peccauit. Nu
meri. xx. Sampſon de ſte
rili miraculoſe angelo nũ
ciãte ↄceptus fuit pluries
ꝑ mulierẽ deceptus Judi.
xvj. Saul nõ erat melior
in populo qñ elcũs fuit. q̇
poſtea fuit peſſimus ⁊ a do
mino reprobatus. j. Reg.
xv. Inter alia mala que fe
cit ſaul vnuꝫ fecit qd̓ ſatis
mirabile videt̃ ꝙ ſcũm ſa
muelẽ a phitoniſſa feĩa fe
cit ſuſcitari. j. Re. xxviij.
Augu. tñ dt in libro de do
ctrina xp̄iana. ꝙ fuit ymã
go ſamuelis nõ ip̄e ſamu
el. nec eius aĩa. ⁊ talis y
mago fuit arte ſacrilega d̓
monũ p̄ſentata. Dauid ſa
cratiſſimus ⁊ ſalomõ ſapi
entiſſimus ſpãliter a dño
ↄmendati. ãbo tñ in pctã
grauiſſima corruerũt. De
dauid dr. ij. Regum. xj. de
ſalomone. iij. Regum. xj.
Jheroboaꝫ qui fuit ſuꝑ de
cem trib9 electus ꝑplm ad
ydolatriã ↄcitauit. iij. Re
gum. xij. Jheu rex iſrl' mag
no zelo perſecutus eſt baal
a pctĩs tñ iheroboam non
receſſit. iiij. Regũ. x. Joſi
as rex iuda ſanctiſſimã vi
tam duxit. q̇ poſtea ↄtra vo
luntatẽ dei cũ rege egipti
pugnauit. ⁊ vulneratus in
teriit. ij. Parali. xxv. Pe
trus princeps apl'orꝫ ⁊ ca
put ecc̃ie ter dñm nõ cog
nouiſſe aſſeruit ⁊ iurauit.
Mathei. xxvj. Thomas q̇
ↄfidenter dicebat Eamus
⁊ moriamur cum eo. in re
ſurrectione dñi dubitauit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Johan.xx. Et hi duo. ſ. pe
trus ⁊ thomas ſunt cōſecu
ti grām ⁊ miaȝ Ex quo ptȝ
ꝙ nullus pctōꝛ de dei omī
potētis mīa vnq̄ȝ deſpare
debet. Judas apl'us criſti ⁊
diſpenſatoꝛ collegiȷ in ſce/
lus ꝓditionis xp̄i incidit.
Mathei. xxvj. Judicio
dei fit vt aliq̄n peccatoꝛes
puniant̄ in pꝛeſenti vt in
illis magnificet̄ deus. Jō
dn̄s puniuit filios iſrahel
ꝙ permiſit eos in deſerto
quadraginta ānis pꝛopter
pctā ſua. ⁊ in ipſis magni
ficatus eſt dn̄s ꝙ tanto tp̄e
ī ſolitudine eos pauit. Jō
dr de quibuſdā dm̄ ſenten
tia fuit vt indurent̄ coꝛda
eoꝛū ⁊ caderēt ⁊ ꝑirent Jo
ſue. xxj. Jratus dn̄s filijs
iſrahel ꝓpter pctā eoꝝ dixit
non addam vt vltra liberē
vos. Judicū. x. Permiſit
dn̄s capi archā ab incircū
ciſis. ⁊ in his multa mira
bilia fecit ex q̄bus iuſtifica
tus eū dn̄s. j. Regum. iiij
⁊. v. Terribile fuit vt du/

os quīquagenarios pꝛīci
pes fecit helias ab igne de/
uoꝛari vt appareret dei ma
gna potētia ad cuius nutū
obediūt oīa. iiij. Regū. j.
Occidit leo virū dei ſȝ nō
comedit de carne ſua. iij.
Regum. xiij. Diuina iu/
ſticia punit interdū maloſ
hoīes per peioꝛes Sic filij
iſrael puniti ſūt ꝑ caldeos
Jſaie. xiij. Judicio dei
occulto dat ſepe dn̄s ſuper
pctōꝛes ſententiam pene
⁊ poſtea placatus ꝑ pn̄iam
eis parcit. Nam cū achab
eēt ſceleratiſſimus ⁊ audi
ret penam ab helia pro cri
minib9 ſuſcipiendam ipſe
cepit humiliari ſcindens
veſtimenta operiēs cilicio
carnem ſuā. ieiunauit ⁊ in
ſacco doꝛmiuit ⁊ dn̄s penā
infligere pꝛolongauit. iij.
Reguȝ. xxj. Ezechie dedit
deus ſententiā ꝙ moꝛi de
bebat ſed qꝛ cum lacrimis
oꝛauit ſn̄a reuocata ē. iiij.
Regū. xx. Manaſſes terri
bilia facinoꝛa perpetrauit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſed ad deū ꝯuerſus ꝛ coan
guſtatus dominū exorauit
ꝛ exauditus eſt.ij. Para.
xxxiij. Nimiue ſubuerti de/
bebat ſed ꝓpter pn̄iam eua
ſit ſubuerſionis periculum
Jone.iij. Judicio dei oc
culto fiunt aliqua quorum
deus ſolus inueſtigator ē
de quib9 nullus homo niſi
balbutiendo loqui pt que
ſunt ſolo ſuo ſecreto ꝯſilio
relinquenda Sic moritu/
rus dauid fecit ordinatōꝫ
ſatis mirabilē. ſꝫ qꝛ ſcrip/
tura ꝯmendat eū nō debet
vlterius ꝓquiri.iij. Regū
ij. Quidam ſcriba obtulit
ſe ad ſequendū dn̄m ꝛ nō
fuit admiſſus Alium vero
incitauit qui nō videbať
voluntarius ad ſequenduꝫ
dicēs Dimitte me ſepeli/
re primum patrē meū mor
tuū Mathei.viij. Luce.ix.
Fecit dn̄s virtutes in co/
rozaim ꝛ bethſayda. Ubi
paꝝ ꝓfecit ꝛ non in tyro ꝛ
ſydone vbi plurimū ꝓfe/
ciſſet. Mathei.xj.

De iudicijs hoīm veris

Judex vt re
cte iudicet

Querat que
ſunt decētia
Habeat ſen/
ſus ſufficien
tiam.
Exprimat re
ctam ſn̄iam.

Iudex vt rcē iudi/
cet cām debet pri/
us īueſtigare ꝛ ex
aminare vtꝫ plene ꝛ pfcē
ꝯgnoſcat quā ſn̄iam ferre
debeat Vn̄ dꝛ. Cām quam
neſciebā diligēter inueſti/
gabā Job.xxix. Deus quē
nil latere pt vt exemplū de
hoc iudicantib9 demonſtra
ret deſcendit videre ciuita
tem quā edificauerūt filij
adaꝫ anteꝗ͂ puniret eos p
diuiſionē linguaꝝ Gene.
xj. Noluit deus iudicare
zodomitas prius ꝗ͂ dice/
ret. vadā ꝛ videbo. Gen̄.
xix. Salomon diligenter
ꝛ ſubtiliter cauſam duarū
ꝯtendentiū mulierū ꝓqui
rebat. ꝛ ſic iuſtū iudicium
iudicabat.iij. Regum.iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Diligenter et diſtincte ex
aminauit daniel duos ſe-
nes de falſo crimīe in ſuſā
nam. Dañ. xiij. Noluit fe
ſtus preſes paulũ ſubito iu
dicare ſʒ dixit. nõ eſt ꝯſue
tudo romanis aliquē iudi
care anteq̃ʒ accuſatus ha-
beat preſentes accuſatores
locũq̃ʒ defendēdi accipiat
ad obiecta vt. ſ. veritas veri
us valeat ⁊ melius inda-
gari. Actu. xxv. Judex
vt recte iudicet non dʒ ſta
re ſuo proprio ſenſui. ſʒ in
q̇bus eſt aliq̇d dubiũ dʒ ꝑ
quirere diuinũ ꝯſiliũ ⁊ hu
manũ. Sic moyſes ꝯſilio
ietro acquieuit vt populũ
ſalubriter iudicaret. Exo.
xviij. Ob hanc cām conſti
tuit moyſes maiores iudi
ces ⁊ minores vt ſimul ha
beant ꝯſilium de agendis.
Exo. xviij. Cõſuluit dñm
moyſes propter cām filiaꝝ
ſalphaad. ⁊ reſpõdit dñs
cũ mortuus fuerit vir abſʒ
filio. ad filium eius reuer-
tet hereditas. Nũe. xxvij.

Judex vt recte iudicet
poſt inueſtigationē cauſe ⁊
ꝯſilium habitũ rectam dʒ
ꝓferre ſententiā. nec ꝑce
nec ꝑcio nec amore nec o-
dio debet declinare a ſemi-
ta ratiõis. Sic moyſes de
duodecim bobus et palu-
ſtris nullum iudicauit eſſe
filiorũ chaat. licet ei appro
pinque attinerēt. Nume.
vij. Recte iudicauit moy-
ſes ꝙ filij ruben et ceteri q̇
petebant terraʒ iam acqui
ſitā vt armati alios ad bel
lum precederēt donec alia
terra eēt acq̇ſita. Nume.
xxxij. Anthiochus licʒ eēt
malus tñ recte iudicauit
andronicum qui occidi fe-
cit oniam iniuſte. ſecundi.
Machabeorũ. iiij.

De iudicijs hominum
falſis.

Judicium iniuſtũ fit ex
- Judicis pigricia.
- Auaricia.
- Nequicia.
- Amicicia.

Iudex tunc iniuſte
⁊ iniq̃ȝ iudicat qñ
piger ē ad cām di
ligenter examinandā. ſed
ſignis ⁊ relatōib⁹ cito cre/
dit Sic iudas male īdica
uit thamar ꝯburendā cre/
dēs ꝙ fornicata eēt cū alio
nec prius examinās ꝟita/
tē. Gene. xxxviij. Dñs io
ſeph nimis cito credidit
ꝟbis vxoris . ioſeph falſe
⁊ neq̃ter accuſantis ⁊ eum
ſine examine īcarcerari fe
cit. Geñ. xxxix. Iudex iu
dicat īiuſte ꝑ auariciā cor
ruptus pecunia q̄ peruertit
oē iudiciū. Ideo ꝓhibuit
dñs moyſi dicēs Nō acci
pies munera que etiā exce
cant prudētes ⁊ ſubuertūt
ꝟba iuſtoꝝ. Exodi. xxxiij.
Sic eñ dr̄ de filijs ſamue
lis. declinauerūt poſt aua/
ritiā ⁊ ꝑuerterūt iudicium
j. Regū. viij. Iniuſte ꝓtu/
lit dauid ſñiaȝ ꝯtra miphi
boſeth ꝓpter munera q̄ cō
tulit ei ſiba. ij. Regū. xvj.
Poſtq̃ȝ āt dauid nouit ꝟi
tatē huius ſñie eam reuo/
care fecit. ij. Reg. xix. De
iudicib⁹ nr̄i tp̄is poteſt di
ci qd̄ dr̄ de principib⁹ iſrl̄
principes tui infideles ſo/
cij fuꝝ omnes diligūt mu/
nera ⁊ ſequuntur auariciā
Iſaie. j. ⁊ Iheremi. vj. A
maiore vſq̃ȝ ad minorem
oēs ſtudent auaricie. Me
nelaus culpabilis propter
pecuniā abſolutus ē ab an
thiocho. ⁊ accuſatores ei⁹
innocētes ſunt ab eo ꝯtra
iuſticiam iniq̃ȝ mortis ſñia
ꝯdemnari. ij. Macha. iiij.
De hac materia q̄re plu/
ra exempla ſupra de accep
tione muneꝝ ⁊ auaritia ca
pitulo. xvij. Iudicat iu
dex nō recte qñ iudicat cū
furore ⁊ ira Nam catho dr̄
Ira impedit aīm ne poſ/
ſit cernere veꝝ. Sic nabu/
chodonoſor male iudica/
uit. qñ ī furore ⁊ ira iudica
uit ꝙ occiderēt oēs ſapiē
tes babilonis q̄ eius ſom
nium ignorabant. Danie.
quarto. Ita qñ fecit idem

iudiciū cū furore precepit
mitti tres pueros in forna
cem. Dan̄. iij. Herodes imi
quū iudiciū ꝓtulit qn̄ ira-
tus valde eſt ⁊ mittēs occi
dit pueros multos q̄ erāt
in bethleem ⁊ in oībꝫ finibꝫ
eius. Math. ij. Iudex
nō recte iudicat qn̄ ad peti
tionem aliquoꝝ amore vel
timore a via ꝟitatis decli
nat. ſic male iudicauit ze-
dechias hieremiā ad peti-
tiōeꝫ principū ſine cā rōna
bili. Hiere. xxxviij. Dari
us rex pſarū licet ſciret da
nielē eē innocentē tn̄ fecit
eū tradi leonibꝫ ad ſuorum
inſtantiā ſatraparū. Dan̄.
vj. Ad petitionē ciuiū rex
babilonis eūdem danieleꝫ
pene ſic iudicauit. Dani.
xiiij. Ad petitionem vnius
ſaltatricis inique iuſſit he
rodes iniquiſſimus decolla
ri iohēm iuſtiſſimū Mar.
vj. Pilatus iniquuꝫ dedit
iudiciū q̄ vt placeret iude
is ad petitiōem eorū barra
bā ſediciosū dimiſit ⁊ ieſū
innocentē crucifigi māda
uit. Math. xxvij. Peruer
ſum iudiciū dederūt mgr̄a
tus cōtra paulū q̄ puellā a
demone liberauit. qn̄ ad pe
titiōem q̄ſtuarioꝝ eū flagel
lari ꝑcepērt ꝟgis. Act. xvj

De iuramento.

Iurant homines:
- Promiſſiōes fidelitatis.
- Conuētiōnes ſocietatis.
- Aſſertiones veritatis.
- Punitiōes iniquitatis.
- Peruerſiones temeritatis.

Iurare pn̄t homi-
nes licite ſeruare
promiſſa cū firma
fiducia ſeruanda. ſic abraā
iurauit abimelech ad requi
ſitiōem ſuā ꝙ nō noceret ei
Ge. xxj. Flente dd̄ mortē
abſalonis iurauit ei Ioab
ꝙ ſi nō deſiſterꝫ a fletu ipſe
⁊ oēs alij relinq̄rēt eū hoc
ꝓmiſit vt ad ꝯſolatiōeꝫ in
duceret eū. ij. Re. xix. Da

uid iurauit berſabee mr̄i ſa
lomonis ꝙ ſalomõ regna-
ret pꝰ eũ.iij. Re.j. Iurãt
hoĩes licite ꝯuẽtiões ſocie
tatũ mr̃imonioꝝ ⁊ ſocieta
tum ⁊ amiciciaꝝ firmas te
nere ⁊ ſuare. Sic iacob ⁊
laban iurauerũt fedus ſil.
Ge.xxxj. Moyſes iurauit
ꝙ hitaret cũ ihetro ⁊ acci-
pet filiã eiꝰ ĩ vxorẽ Exo.ij
Pie iurauit heliſeus nõ re
linq̃re heliã q̃diu poſſꝫ eẽ
cũ eo .iiij. Re.ij. Pepigit
fedus amicicie ionathas
cũ Dauid ⁊ iurauerũt ãbo
j. Re.xx. Iurãt hoĩes af
firmando ꝟitateꝫ vt fides
magis adhibeat̃ Sic xp̃s
in pluribꝫ locis ꝟitatẽ af-
firmando dicebat Amẽ a-
men dico vobis Iohãnis
v.vj ⁊.x. Apl'us paulus
ꝓpter hãc cãm multotiẽs
in ſuis lr̃is iuraſſe dicitur
dicens Deus ⁊ pater dñi
nr̃i Ihesu xp̃i ſcit ꝙ nõ mẽ
tior.ij. Corinthi.xj. Et ali
bi dt ipſe paulus. teſtis eſt
mihi deus cui ſeruio Ro.

.j. Idem coram deo ꝙ nõ
mentior. Gal.j. Propter
hoc ꝯſueuerũt mendaces
ſua mẽdacia iuramẽto fir-
mare vt viꝫ maior fides ex
hibeat̃ eiſdẽ quibꝫ quãto
plus iurãt fides minor eſt
adhibenda. ⁊ ſic iurauit pe
trus xp̃m nullatenus no-
uiſſe. Mathei.xxvj. Men
daciter ⁊ cũ fraude iurauit
anthiochus fidem tenere
vt crederet̃ ei.j. Macha.
vj. Iurãt aliq̃n iudices ſi
ue hoĩes ⁊ principes male
fcõres punire hũana vel di
uina ſñia. Sic rex ſalomõ
audita petitõne peſſima a
donie.ſ. ꝙ petebat ab iſaia
ſunamitẽ in vxorẽ iurauit
ꝙ occideret eũ.iij. Re.ij.
Dixit helias thesbites ad
achab peſſime opãtẽ viuit
dñs in cꝰ ꝯſpectu ſto ſi erit
ãnis hijs ros ⁊ pluuia niſi
iuxta ꝟbũ dei.iij. Re.xvij.
Audita dd' pabola de hoĩe
q̃ tulerat ouẽ paupis iura
uit ꝙ ouẽ ĩ q̃druplo redde
reꝫ ⁊ filiꝰ mortis eẽt.ij.re.xij

Iurāt aliqui temerarie facere mala quor iurare ꝑuersū est ⁊ ꝑuersissimū obſuare. ſic iurauit dauid deſtruere nabal ⁊ oīa que habebat. j. Regū. xxv. Benedab rex sirie īdignatus ad rñſionem achab iurauit ſi ſufficeret. iij. Re. xx. Siſ'e iuramētum fecit hiezabel īpia. ſ. ꝙ occideret heliam iij. Re. xix. Nabuchodonoſor iurauit ꝑ tronū ſuū ꝙ vindicarꝫ ſe de filijs iſrael Judith. j. Male iurauit ⁊ peſſime obſuauit iuramē/tū herodes dari ſaltatrici quicq̄d peteret petijt ⁊ ꝯceſſit ei caput iohānis bapti/ſte. Mathei. vij.

De iuſticia ⁊ equitate.

	Ferentibꝰ ſingula addantur
	Decidentibus bene diuidatur
Juſticia recta ē ſi	Ab egētibus ꝑ cijs ematur.
	Delinquenti/bus eque men/ſuratur.

Iuſticia ⁊ equitate redditur vnicuiqꝫ qđ ſuū eſt. ⁊ hoc iniciū hꝫ a đo qui reddit vnicuiqꝫ qđ ſuum eſt ⁊ iuxta oꝑa ſua vt ait pſalmiſta. Jō ait iacob ad labā. rñdebit mihi cras iuſticia mea. Ge. xxx. Teſtimonia dei īſtāter petiert filie ſalphat. q̄rū de iure erat hereditas cū in hereditate paterna a moyſe ſuccedere petierūt. Nūe. xxvij. Dixit dauid ad ſaul Dñs retribuet vnicuiqꝫ iuſticiā ſuā. j. Regū xxj. Juſticia ſeruari dꝫ in diſtribuendo coīa et cōmunicando diuiſa. in diuidēdo maior dꝫ diuidere et minor dꝫ eligere. ſic abra/ham volens ſepari a loth. dedit ei optionem vt eligeret ptē quā vellet. Ge. xiij. Cōſtitnit dauid ⁊ q̄ſi hītū eſt ꝓ lege ꝙ equa eſſet portio deſcendentiū ad bellū ⁊ remanētiū ad ſarcias. j. Re. xxx. Juſticia exigit vt q̄ indiget alieno nō furet

nec violenter accipiat ſed
ↄgruenti precio emat. ſic
dauid noluit violenter ac
cipe aream quā volebat a
iebuſeo. ſed ipſam iuſto p̄
cio ↄpauit. j palipo. ij. ſe/
cundi. Regū. xxiiij. Audi
ens thobias hedū balantē
dixit videte ne furtiuus ſit
ſed reddite eū dn̄is ſuis qꝛ
nō licet nobis aliquem ex
furto comedere Thobie. ij

Juſticia exigit vt retri/
buat malis menſura etiaȝ
quā ipſi alijs retribuebāt.
⁊ ideo iuſtū eſt vt nō peat
iuſtus cū impio vt abrahā
dixit Geñ. xviij. Adonibe
ſech iuſte āputate ſunt ma
nuū ſummitates ſicut ipſe
amputauerat. lxx. regibꝫ.
Judicū. j. Agad q̄ ſine li/
beris fecit mulieres remā
ſit ſine liberis mr̄ eius. iiij
Reg. xv. Aman ſupbꝰ ſuſ/
penſus eſt in eo patibulo
qḋ ipe pauerat mardocheo
Heſter. vij. Hoſtes iudeo
rum occiſi ſunt eodem die
quo ipſi iudeos occidere
decreuerunt. Heſter. viij.
Uiri qui miſi fecerunt da
nielem in lacū leonū miſſi
ſunt a leonibus deuorandi
Danie. vj. Duo ſenes qui
voluerunt ſuſannā occide
re iniuſte ſunt iuſte a pplo ī
terfecti Danie. xiij. In eo
dem loco in quo androni/
cus occiderat oniā fecit eū
antiochus occidi. ij. Ma/
cha. iiij. Jaſon qui mltos
in ſepulcra interfectos ab
iecerat inlamētatus ⁊ inſe
pultus abiectus eſt. ij Ma
cha. v Antiochus blaſphe
mus ⁊ homicida peſſiō vl
cere interijt. ij. Macha. ix
Seruo nequaȝ qui noluit
ↄſeruo ſuo dimittere repe/
tijt dn̄s debitū iā dimiſſuȝ
Mathei. xviij.

De iuſtis latentibus in
ter peccatores.

Juſti inue niuntur	Caſte viuentes inter luxuriantes
	Fidē ſeruantes inter ydolatrantes

Juſti inue-
niuntur
- Innocētes inter malig-nantes
- Clementes inter iniuri-antes.

Uſti inuenti ſunt
inter pctōꝛes. in-
ter luxurioſos ca-
ſte ⁊ honeſte viuētes qd̕ eſt
magnū. nam qn̄ omnis ca
ro coꝛrupe[r]at viam ſuā di
xit dominꝰ ad noe Te vidi
iuſtū coꝛam me. Ge. vi. et
vij. Loth tunc caſtus ⁊ pꝛu
dens hītauit in medio ſo-
domoꝝ. Geñ. xix. Joſeph
in egypto caſtam fideliter
duxit vitā cū muliere adul
tera ⁊ laſciua. Gene. xxxix
Suſanna iuueīs fuit in ba
bilōe caſtiſſima vbi ſenes
inuenti ſunt impudici. da
ni. xiij. Juſti inuēti ſunt
fideles ⁊ dei cultoꝛes inter
infideles ⁊ ydolatras Sic
in terra madian infideliū
paganoꝝ apparuit dñs mo
yſi fideli cū moyſes paſce-
ret oues in deſerto. Exo. iij

Credebat helias eē ſolus fi
delis inter ydolatras. ⁊ tñ
audiuit a dō. reliqui mihi
in iſrahel ſeptē milia viro
rum qui nō curuauerūt ge
nua ſua ante baal. iij. Re.
xix. Mardocheus ſolus ali
is adoꝛātibꝫ aman ei diui-
nos honoꝛes impendere re
cuſauit. Heſt. iij. Ezechie
li dixit deus. Increduli ⁊
ſubuerſoꝛes ſunt tecū ⁊ cū
ſcoꝛpionibꝫ habitas Eze.
ij. Daniel ⁊ ſocij eius ha-
bitauerūt inter ydolatras
chaldeos adoꝛantes dñm
deum ſuum. Danielis. iij.
Mathathias ⁊ filij eius cū
paucis tpꝛe antiochi inuē
ti ſunt fideles. j. Macha.
vij. De fide centuriōis di
xit dñs Non inueni tantā
fidē in iſrahel. Math. viij
Nicodemus inter iudeos
incredulos venit ad ieſum
nocte ⁊ credēs dixit ſcimꝰ
qꝛ a deo veniſti magiſter Jo
hannis. iij. Juſti inuēti
ſunt innocentes in medio
impioꝝ. Sic ſamuel cum

peſſimis filiis heli nutritus
ſcūs ⁊ innocens ꝑmanſit
vſqꝫ ad finē vite. j. Reguꝫ
ij. Thobias de tribu nepta
lim ſub rege ſamarie inter
peſſimos innocētiā ſerua
uit Thobie. j. Job de eſau
⁊ gentibus natus. dicebat
Frater fui draconum ⁊ ſo
cius ſtrutionum. Job. xxx.
Jheremias inter ꝓpim pec
cantē ⁊ pctōres innocenti
am ⁊ iuſticiā ſeruauit. Jhe
re. xiij. Juſti inuēti ſunt
pij ⁊ miſericordes inter fi-
deles. Sic inter crudeles
iudeos qui xpm crucifixe-
runt. nicodemus portauit
aromata Johan. xx. Alijs
petēribꝫ crudeliter vt xp̄s
crucifigeret Joſeph petijt
corpus eius vt ſepeliret il-
lud. Math. xxvij. Gama-
liel legiſdoctor inter pha-
riſeos pium dicit ꝯſiliū ꝓ
apl'is Actu. v. Cornelius
erat in ceſarea cū oī domo
ſua inter crudeles vir reli
gioſus ⁊ timens deū ⁊ faci
ens elemoſinā. Actu. x.

De lacrima ⁊ fletu.

Lacrimant homines ex.
- Demonſtra-tōne doloris
- Dñſiōe gau dioꝝ
- Expectatiōe cupidoꝝ.
- Motōne ver boꝝ pioꝝ
- Compaſſiōe miſeroꝝ.
- Contritione peccatoꝝ.
- Supportatō ne flagelloꝝ
- Sepatione amicoꝝ.
- orōe petitoꝝ
- Indignatō ne inuidoꝝ.

Lacrimāt ⁊ plorāt
hoīes aliqñ ex tri
ſticia ⁊ de morte ca
roꝝ ⁊ ꝓpīquoꝝ. ſic fleuit a-
gar nolēs vidre filiū moriē
tē. Ge. xxj. Venit abraā vt
plāgeret zarā vxorē ſuā de
functā. Ge. xxiij. Plāxit
iacob multo tempore. cre-
dens filium ſuum a beſtijs

deuoratum. Gene.xxxvij.
Planxit dd́ ſup mortem
ſaul ⁊ ionathe ⁊ alioꝝ occi
ſoꝝ in bello.ij.Re.j. Plã
xit dauid ⁊ oĩs pplus ſuper
mortẽ abner quẽ ioab ꝓdi
cioſe occidit.ij.Regũ.iij.
Fleuit dauid ꝓ morte ab/
ſolõ filij ſui licet eũ graui/
ter fuerit ꝑſecutus ij.Re.
xviij. In morte matathie
⁊ iude machabei ⁊ ionathe
factus ẽ fletus magnus.j.
Macha.j.ij.ix.⁊.xiij. Oc
ciſis pueris per herodẽ im
pletũ eſt illud. vox in rama
audita ẽ ploratus ⁊ vlula/
tus multus Math.ij Dñs
nr̃ in morte lazari vt vidit
magdalenã plorantẽ ⁊ iu/
deosq́ venerãt cũ ea lacri/
matus ẽ. Joh.xj. Lacri
mas fundũt ⁊ plangũt hoĩ
nes ecõuerſo p̃ gaudio qd́
hñt ꝓ aliquo. ſic eleuata vo
ce fleuit iacob ẽcognita ra
chel ꝯſobrina ſua. Geñ.xx
ix. Eſau videns frẽm ſuũ
iacob quẽ diu nõ viderat.
lacrimaſ nõ potuit ꝯtinere
Geñ.xxxiij. Cõmota ſunt
viſcera ioſeph ſup frẽ ſuo
beniamin. ⁊ lacrime erũpe
bant Ge.xliij. Joſeph vt
cognoſceret a fratribꝫ ele
uauit vocẽ cũ fletu ⁊ dixit.
ego ſũ ioſeph. Ge.xlv In
reditu babilõis vel d́ babi
lone iudeis edificantibꝫ tẽ
plũ voces letantiũ flentiũ
videbant Eſdre.iij. Legẽ
te eſdra vba legis oĩs pp̃ls
p̃ gaudio ⁊ deuotiõe plora
uit Nee.viij. Raguel reco
gnoſcẽs thobiam cũ lacri
mis oſculatus eſt eũ. ſilr ⁊
gabelus Thobi.vij.viij.⁊
ix. Thobie redeunti occur
runt ꝑentes ⁊ oẽs ⁊ ambo
p̃ gaudio plorauerũt. Tho.
xj. Lacrimãter flent hoĩ
nes pre deſiderio rei quam
hr̃e deſiderant. ſic fleuit e/
ſau ꝓ benedictõe pr̃na quã
deſiderabat pre ceteris ob
tinere Ge.xxvij. Uulgus
ꝓmiſcuũ qd́ aſcẽderat de
egipto ꝓ carniũ deſiderio
fleuit. Nũe.xj. Uociferãs
omnis turba fleuit dicens

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Utinā mortui eſſemus in
terra egipti qn̄ ſedebamuſ
ſuꝑ ollas carnium et come
debamus panē. Hoc deſi-
derio carnīū ꝓcedebat Nu
meri. xiij. Morā faciente
thobia mater eius eū vide
re deſiderans irremediabi
lib⁹ lacrimis flebat dicenſ
fili mi vt quid miſſus es ꝑ
egrinari. Thobie. x. Pro
deſiderio celeſtis patrie fle
uit dauid dicens. Quem
admodū deſiderat ceruus
ad fontes aquarū. fuerunt
mihi lacrime mee. ps. xlj.
Pater filij lunatici filij ſui
ſalutē deſiderās orauit cū
lacrimis dicens. Dn̄e mi
ſerere filio meo. Mathei.
xvij. Lacrimant̄ aliqn̄
hoīes ⁊ plangūt audiētes
pia verba moti deuotione.
Sic fleuit ioſeph fratrib⁹
eū rogātibus vt obliuiſce
retur iniurie ab eis recepte
Geñ. l. Saul auditis ver
bis dd̄ multū pie loq̄ntis
fleuit dimiſſa iracundia ꝯ
cū. j. Reg. xxiiij. Auditis
p̄ꝗs verbis noemi ambe nu-
rus eius eleuātes voces ſu
as flere vberrime ceperunt
Ruth pri. Lacrimant̄
hoīes ex ꝯpaſſione quā ha
bent ad alienas miſerias.
Sic fleuit oīs pp̄ls in mor
te moyſi ⁊ aaron. dei pp̄lm
acephalū remanſiſſe. Nu
me. xx. ⁊ Deutero. xxxiiij.
Planxerunt filij iſrahel ex
ꝯpaſſione ſuꝑ filios beniā
min quos ipi interfecerūt
ꝓpter ſcelus ꝯmiſſū in vxo
rem leuite Judicū. xxj Au
dita obſidione iabes filij iſ
rahel ꝯpatientes eleuauerūt
voces ⁊ fleuerūt. j. Re. xj.
Cum igit̄ veniſſet dauid ⁊
viri eius ad ciuitatē. ⁊ in-
ueniſſent eā ſuccenſam fili
os ⁊ vxores ductos capti-
uos leuauerūt dd̄ ⁊ pp̄ls vo
ces ſuas. ⁊ planxerūt donec
deficerent in eis lacrime.
pri. Re. xxx. Ex ꝯpaſſione
ꝑſecutionis ſaulis ꝯtra da
uid ionathas ⁊ dd̄ oſculā-
tes ſe alterutrū p̄iter fleue-
runt. dd̄ aūt amplius. pri.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Reg.xx. Lugebat ſamuel ſaulem. q2 dñm penitebat ꝙ ꝯſtituerat eum regem. j Reguz.xv. Manducauit thobias panem cuz lachrimis ſup mortuum quē ſepelire volebat. Thobie.ij. Cōpatiens iob afflictus dicebat. Flebam quondā ſuper eum qui afflictus erat. Job.xxx. Jheremias ꝯpatiens dicebat Quis dabit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fontē lacrimaꝝ ⁊ plorabo die ac nocte interfectos pp̄li mei Jhiere.ix. Flebant amici ſuſanne cuz viderunt ſacerdotes ꝯtra eā teſtimoniū ꝓlaturos Dañ xiij. Contriſtatus eſt antiochus aīo ꝓpter iniquā mortem oniē ⁊ flexus ad miām fudit lacrimas recordatuſ defuncti ſobrietatem ⁊ modeſtiā quā habebat.ij. Macha.iiij. Ex ꝯpaſſione fleuit xp̄s ⁊ maria magdalena ſup lazarū defunctū Johan.xj. Propter magnaz cōpaſſionē quam habebat maria ad xp̄um ſtabat ad monumentū plorans. Johan.xx. Lacrimantur ⁊ flent hoīes ex ꝯtritōe peccatoꝝ ſuoꝝ. ſic qñ angelus dm̄i improperauit filijs iſrael dei beneficia ⁊ eoꝝ peccata que corā deo ꝯmiſerant vocez vnanimiter eleuauerunt ⁊ fleuerunt Judicū.ij Cū audiſſz ozias rex iuda ꝯminatōes ſcriptas in legis libro dom ini ꝓpter peccata. ſcidit veſtimēta ſua ⁊ fleuit. qd̄ dño multum placuit. iiij. Regum.xxij. Fleuit eſdras ⁊ populus ꝓpter ꝯmixtionem populi iudaici inter gentes eoꝝ exēplo peccantis primi Eſdre.ix Pro peccatis ſuis fleuit dauid dicens Lauabo per ſingulas noctes lectuz meum. lacrimis meis ſtratuz meū rigabo. Pſalmo ſexto Non ſolum dauid de lachrimis facit lauacrum ꝓpter ſua peccata. ſed etiam cibum ⁊ potum. Ait enim in pſal. Fuerunt mihi la-

chrime mee panes die ac
nocte. Item alibi. Potuȝ
dabis lacrimis in mēſura
p̄mittēs ⁊ panē lacrimaꝝ
Unde Augustinus Huic lacri
me lauachꝝ panis potuſq̄
fuerunt. Magdalena pro
ↄtritiōe peccatoꝝ ſic fleuit
ꝙ christi pedes lacrimis
rigauit. Luc. vij. Petrus
poſt trinam negatōnem re
cognita culpa ſua egreſſus
foras fleuit amare. Lu. xxij

Lacrimas fundūt ⁊ plo
rant hoīes audientes gra
uia mala q̄ eos oportet pa/
ti in p̄ñti. vel vident alios
paſſuros Sic vidit dauid
ciuitatē ſichelech accēſam
⁊ hitatores ductos capti/
uos. planxerūt ipſe ⁊ p̄pl's
j. Regū. xxx. Heliſeus vi
dens coram ſe aſahelem ce
pit flere ꝓpter mala q̄ factu
rus erat iſraheli cū eſſet fa
cturus rex ſyrie. ſicut ei ꝓ/
phetico ſpū fuerat demon
ſtratum. iiij. Regum. viij
Cū audiſſet mardocheus
iniuſtam ſententiam ↄtra
iudeos ꝓlatam. ſcidit ve
ſtimenta ſua clamans cum
eiulatu animi ſui amaritu
dinē demōſtrauit. Heſter
iiij. Uidens yſaias amari
tudinē p̄p̄li ſui dicebat. re
cedite a me amare flebo I
ſa. xxij. Fleuit ſuſanna ſuſ/
piciens in celum timēs in
iuſte mortis ſententiam.
Danielis. xiij. Cum anti/
ochus faceret cedeȝ hoīm
in hieruſalē factus eſt plā
ctus. primi Machabeo. j.
Uidens iheſus ciuitatem
fleuit ſuper illam. q2 a ro
manis funditus deſtruēda
Luce. xix. Lacrimant ⁊
plorant amici ⁊ ſe tenerri
me diligentes ex quadam
teneritudine cordis. quo/
niam ab inuicem ſepanꝭ.
Sic dauid ⁊ ionathas fa
cta amicicia cum ab inui/
cem ſepararent ⁊ diſcede
rēt lacrimas vberes effude
runt. j. Regum. xx. Cū re
cederet thobias a parenti
bus eius. parentes amariſſi
me fleuerunt. Thobie. v.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Paulus dicēs fratrib⁹ va
le ait. vos ſcitis ꝙ cū mul
tis lacrimis ſeruierim. Ac
tu. ix. Lacrimant̃ ⁊ plo
rant hoīes in orōne ex qua
dam deuotōne. ſic filij iſra
el pugnaturi cū filijs benia
min in oratione eoꝝ coraꝫ
dño plorauerunt. Judicū
xx. Anna fleuit largiter in
orōe. filium a dño precib⁹
petitura. j. Regum. j. Fle
uit ezechias fletu magno
cum oraret vt leuaret dñs
ſniam mortis eius. iiij. re
gum. xx. Iſa. xxxviij. Tho
bias cecus audito impro-
perio vxoris. deū ꝓ recupa
tione viſus ꝑ lacrimas po
ſtulauit. Thobie. iij. Sara
audita ꝯtumelia ab ancil-
la orauit deū cuꝫ lacrimis
ab improꝑio liberari. Tho
bie. iij. Populus de bethu
lia auditis verbis holofer-
nis ab achior qui ꝛferebat
ea deū exorauerūt cū lacri
mis vt eos ab eius tyranni
de liberaret. Jud. th. vj.
Stetit iudith ante lectum
holofernis ⁊ orauit cum la
crimis vt dñs perficeret ſu
um cogitatum. exclamās
in corde. ꝯforta me domi-
ne. ⁊ ſtatī amputauit ei ca
put. Judith. xiij. Dauid
orauit dicens. dñe exaudi
orōnem meam. aurib⁹ per
cipe lacrimas. Pſal. xxxv
iij. Paulus poſitis genib⁹
ſuis cū his quib⁹ loqueba
tur orauit dñm. Magnus
aūt fletus factus eſt omniū
Actuum. xx. Circumdede
runt petrū vidue flentes et
orātes ꝓ dorcas que illas
ꝯtinue refouebat. Actuuꝫ
ix. Lacrimant̃ ⁊ plorāt
aliquādo inuidi de aliena
felicitate ex quadam ama
ritudine animi. videntes
ꝙ quib⁹ inuident non pñt
nocere Nam poſtꝙ̄ aman
vidit mardocheū tam ma
gnifice honoratum cui in-
uidebat feſtinauit lugens
⁊ operto capite ingreſſus
eſt domū ſuam. Heſter ſex
to capitulo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De liberalitate ⁊ curia-
litate.

Largiendo cuꝫ beniuolentia
Reuerendo di-gnos cum reue-rentia
Defendendo paſſos cum vio-lentia.
Subueniendo templis ad de-centia.

Largus ⁊ miſericors debet eſſe homo
Diſtribuendo ſi-ne indigentia.
Reſtituendo ſi-ne negligentia
In exhibendo ſpõſis compla-centia.
In relinquen-do nos ad licen-tia.
Pro acquiren-do hũs corre-ſpondentia.

Liberalis largus ⁊ miſericors dꝫ eſſe homo in referẽdo in dando. ſiue in cõicando ſua cum dare ſit beatius ꝙ̃ accipe. Sic valde fuit liberalis rebecca in verbis ⁊ factis. plus offerens ꝙ̃ ſeruus abrahe peteret. Gene. xxiiij Grata eſt liberalitas tẽpe neceſſitatis. Sic dauid gratũ habuit qñ berſalay ⁊ ſocij eius ſibi ⁊ eius exercitui neceſſaria obtulerunt. ij. Regũ. xvij. Obtenta victoria ꝺ amalechitis dauid liberaliter miſit dona ſenioribꝫ iuda. j. Regũ. xxxj. Largus donator ⁊ remunerator eſt xp̃s qui relinquẽtibꝫ tpalia ꝓmittit ſpũalia ⁊ eternalia tribuens centuplũ in pñti ⁊ glĩam vite eterne in futuro Math. xix. Nõ debet liberalis ꝓcraſtinare. ſed cito dare q: qui cito dat bis dat. Sic xp̃s non dixit ad latronem cras. ſed hodie mecũ eris in ꝑadiſo Luce xxiij. Liberalis dꝫ hõ eẽ ad honorandũ hoĩes dignos hõre ⁊ mariẽ ad ſuum hoſpitiũ venientes. Sicut

moiſes honorauit ihetro ve
nientem ad ſe. Exo. xviij.
Rex ſalomō liberaliter ho
norauit berſabee venientem
ad ſe qñ ſurrexit de ſolio ⁊
ei ſoliū preparari fecit iuxta
ſe. ⁊ quicqd peteret ſe ꝓmi
ſit facturꝝ. iij. Reg. ij. Rex
aſſuerus liberaliter ⁊ mag
nifice honorauit mardoche
um qñ fecit eū indui veſti
bus regijs. ⁊ ponere ſuper
equū de ſella ſua. Heſt. vj
Quia ſymon non recepit
xp̄m honorifice in domum
ſuā xp̄s reprehendit eū per
ꝯparatōnem ad magdale
nā dicens. Intraui in do
mū tuā aquā pedib9 meis
nō dediſti. Lu. vij. Libe
ralis debet eſſe hō ad defē
dendū illos quos videt in
iuriā pati verbis vel factis
Sic liberal'r egit moiſes fi
liā ihetro a paſtorib9 defen
dendo. Exo. ij. Liberalem
ep'lam miſit artarxerſis ꝓ
defenſiōe iudeoꝝ eſdre ſa
cerdoti Eſdre vij. Criſtus
liberaliter defendebat pub
licanos ⁊ pctōres approp
quantes ſibi a murmurati
one ſcribaꝝ ⁊ phariſeorū.
Math. xij. Luc. xv. Mag
dalenā xp̄s defendit ſoro
re ꝯquerēte. phariſeo mur
murante ⁊ iuda ꝓ effuſiōe
vnguenti eā ꝓdigā appel
lante. Lu. vij. Vire libera
litatis fuit paulus. q2 ſer
uū philomonis fugitiuuz
liberauit a pena. ſcribēs ꝓ
eo ep'lam liberalitatis ad
philomonē Liberales de
bent eſſe hōīes ad eccl'ias
eccleſiaſtica ſacrificia ⁊ ec
cleſiaſticos ſeruitores. bo
na tꝑalia tribuendo. quia
ſpūalia recipiunt in eiſdē
Sic liberales erāt filij qui
mente ꝓmptiſſima obtule
runt ad faciendū opus ta
bernaculi. Nūe. vij. Ad ſa
crificia eccl'e debemus eſſe
liberales. ſic ſeleucus aſye
rex ꝯſtituit ad ſacrificia. ij.
machabe. iij. Precepit rex
darius reedificari templū
et dare ſumptus de archa
regis. j. Eſdre. vj In pau

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pe maior virtus reputat li
beralitas. Jō duo minuta
paupcule poſita i gazophi
lacio templi muneribꝫ d
uitū preferunt. Lu. xxi.
Liberalis debet eē hō pau-
pibꝫ ꝛ egenis elemoſinas
ꝓ xp̄i noīe liberaliter lar
giēdo. nobilibꝫ aūt depau
peratis pre verecūdia men
dicare nolentibꝫ magis pi
um eſt eis largiendo. Sic
dauid precepit miphibo-
ſeth q̄ fuerat nepos regis
ꝙ in menſa ſp comederet
ſecū. ij. Reg. ix. Quidam
boni viri de iſrl' captiuos
nudos veſtierūt ꝛ illos qui
ambulare non poterant ex
magna liberalitate impoſu
erunt iumentis. ij. palip.
xxviij. Job liberal' fuit ad
paupes qui ait Cor vidue
ꝯſolatus ſum. ꝛ pater erā
pauperꝫ Job. xxix. Liberali
ter magi xp̄o pannis inuo
luto in preſepio ſtabulo re
clinato aptis theſauris ſu-
is munera obtulerūt Mat.
ij. Saluator noſter xp̄us li
beraliter pauit pauperem
turbā cū non haberent qđ
manducarent Math. xiiij
Multū erat largus zache'
qui dicebat xp̄o. Ecce di-
midiū bonoꝝ meoruz dn̄e
do pauperibꝫ Lu. xix. Reli
gioſis ꝛ predicatoribꝫ qui
ſunt pauperes xp̄i dn̄t eſſe
hoīes liberales. ſic lidda
purpuraria liberalis fuit
paulo p̄dicanti. Actu. xvj
Naufragis ꝛ in piculo po
ſitis ꝛ depaupatis paulo ꝛ
ſocijs barbari humanitatē
maximā preſtiterūt Actu.
xxviij. Liberales dn̄t eē
hoīes non auferendo alie-
na. ſed reſtituēdo ablata ꝛ
remittendo ablata. ꝛ ea q̄
de iure ſunt ſua. Jdo dixit
moyſes regi gedeon. Lice
at nobis tranſire p terram
tuā. nō ibimus p agros ne
ꝙ p vineas. nec bibemus
aq̄s de puteis tuis Nume.
xx. Rex cyrus remiſit ī ihe
ruſalē vaſa aurea q̄ tulerat
nabuchodonoſor rex pater
eius. primi Eſdre primo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Thobias multū fuit libera lis raphaeli quem hoīem putabat. offerens ei oīa q̄ adduxerat. Thobi. xij. In hoc zacheus magnā oñdit liberalitatē qui dicebat. ſi inquit aliquē defraudaui reddo quadruplū. Lu. xix. Magna liberalitas apparu it in ſilitudine de ſeruo ne q̄ cui omnia ſunt dimiſſa Math. xviij. Liberalis dz eſſe homo in mr̄imoni is. deſponſione. ⁊ nuptijs tam ex pte dātis q̄ ex pte recipientis vxorē. talis fu it liberalitas raguelis qui dando thobie filiā in vxorē dimidiū ſue ſubſtātie p̄ do tibꝫ dedit ei Thob. x. Rex aſſuerus fecit liberale ꝯui uiū in nuptijs heſter qñ eā deſponſauit ī vxorē Heſt. ij. Viri etiā dn̄t vxoribus eſſe liberales iō dixit aſſue rus heſter vxori ſue. dimi diū regni mei ſi petieris ī petrabis Heſt. v. Magnā liberalitatē oñdit xp̄us in nuptijs qñ deficiente vino aquā ꝯuertit in vinū. Jo. ij. Valde liberalis fuit ille rex q̄ fecit nuptias filio ſu o ⁊ miſit ſuos ſuos vocare inuitatos ad nuptias. do nec menſe diſcūbentibus ſunt implete Mathe. xxij.

Liberales dn̄t eē hoīes religioſi qñ intrant religi onem ad dimittēdum vel dandū paupibꝫ oīa. nihil ſibi retinentes. ſic em̄ xp̄s ꝯſuluit iuueni volenti eſſe perfecto dicens. Si vis p fectus eſſe vade ⁊ vēde oīa que habes ⁊ da pauperibꝫ ⁊ veni ⁊ ſeq̄re me. Mathei xix. Barnabas intrans re ligionē vendidit agꝝ. ⁊ po ſuit ad pedes apoſtolorum preciū eius. Act. iiij. Ma le ſucceſſit ananie ⁊ ſaphi re p̄fatā religionē intrā tibꝫ qui ptem precij ſibi re ſeruauerunt. ⁊ ptem diſci pulis attulerūt. Act. v.

Liberalis debet eē homo ſi attēdat liberalitatis remu neratōem ⁊ punitiōem tenacitatis etiam in p̄nti.

Nam q₂ berzelay prebebat
alimenta dauid ⁊ his qui
cū eo erant dixit ei dauid.
Ueni ⁊ requieſcas mecum
ſecurus in hirl'm.ij.Reg.
xix. Regina ſaba multum
obtulit ſalomoni. ⁊ ſalo-
mon dedit ei oīa que peti-
uit.iij.Reg.x.Publius li
beraliter recepit paulum ⁊
ſocios. ⁊ paulus vxorem
eius egrā ſanitati reſtituit
Actu.xxviij Quia viri ſo-
chot ⁊ phanuel non fuerūt
liberales gedeoī ab eo gra
uiter ſunt pūniti. Judicū
viij. Nabal ꝓpter ſuā tena
citatē que maximo fuit pe
riculo niſi largitas abiga-
yl ſuppleuiſſet.j.Re.xxv.

De loquacitate mu-
lierum.

Loquunt̄ mulieres ſtulte: Rn̄dendo. Conſulēdo. Reuelando Rixando

Oquuntur mulie
res ſtulte aliqn̄ pe-
tendo ⁊ petitōnibꝰ
reſpondēdo. Nam ſara in
terrogata cur riſiſſet. men
daciter reſpondit. non riſi
Geneſis.xviij. Stulte lo
quendo petunt aliquando
mulieres impoſſibilia fie-
ri. Sic rachel dicebat ia-
cob. Da mihi liberos ⁊c̄.
quaſi hec eſſent in ſua ptā-
te. Geneſ.xxx. Stulta fu
it petitio matris filioꝝ ze-
bedei. ⁊ ideo fuit a dn̄o
reprobata. q₂ petebat pro
eis quietem ante laborem
brauium ante curſum. co-
ronam ante victoriā. Ma
thei.xx. Importuna petitō
ancille fecit petrum nega-
re ſaluatorem. math. viceſimoſexto capitulo. Mul-
ta verba ſtulta petendo ⁊ re
ſpondendo anteq̄ chriſtū
cognoſceret dixit illi mu-
lier ſamaritana. Johānis
decimo capit. Loquun
tur aliquādo mulieres val
de ſtulte in conſilijs per ſe
neſcientes. neq̄ a pruden
tibus volentes addiſcere.
ſed ſuo ꝓprio appetitui cre
dere. ⁊ ſtultis alioꝝ ↄſilijs

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aſſentire. Ideo Eua ſtulte
locuta eſt ꝯſulēdo viro ſuo
vt de vetito fructu mandu
caret. q꞉ prius legit̄ fuiſſe
locuta cum ſerpente inſtru
ente facere malum q̄ꝫ cum
deo in oratione. vel cū vi-
ro inſtruente vt ab eo reci-
ꝑeret documentum. Gene
ſis. iij. Uxor amā audiēs
querimoniā viri de mardo
cheo ſtultum dedit viro ꝯſi
lium. ⁊ ille ſtultius credi-
dit ei dicenti Iube excelſā
trabem pari Heſter. v. ca.
De hac materia quere ex-
empla plura de ꝯſilijs ma
lis capitulo. xxxij. Lo
quunt̄ aliquādo mulieres
ſtulte reuelādo ſecreta eis
impoſita que ꝯtinere non
poſſunt. Ideo ſtultū eſt vi
ris eis reuelare ſecreta. nā
vxor ſamſonis ſtatim quā
do ꝓpoſitōem didicit a ma
rito in damnum eius alijs
reuelauit inimicis. Iudi-
cum decimooctauo. Dali
la ſciens vbi eſſet fortitu-
do ſamſonis ſtatim illō re
uelauit inimicis Iudicuꝫ
xvj. Loquuntur mulie-
res ſtulte aliquando rixan
do cum vicinis bonū ꝯuer
tendo in maluꝫ. nam quia
dauid ex magna deuotōne
ſaltauerat ante archā. vx
or eius yronice ⁊ quaſi ꝯui
tiando dixit ei. q̄ꝫ glorio-
ſus eſt hodie factus rex diſ
cooꝑiens ſe ante ancillas
ſeruoꝝ ſuoꝝ. ij. Regū. vj.
Ancilla ſare reprehenſa a
dn̄a ſua rixando dixit. am-
plius non videamus ex te
filios interfectrix viroꝝ tu
oꝝ. Tho. iij. Uxor thobie
cū rixa ei ꝯuitiando reſpō
dit. vana facta eſt ſpes tua
Thobi. ij. Uxor iob ꝯuitiā
do ei dixit. bn̄dic deo ⁊ mo
rere. Cui iob. quaſi vna ex
ſtultis mulieribꝫ locuta es
Si bona ſuſcepimꝰ de ma
nu domini. mala autē qua
re non ſuſtineamus. Iob
ſecundo capitulo.

De luxuria et inconti
nentia.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Luxuria ⁊ incontinētia ē:
- Cauſa homicidiorum
- Odiū domeſticorum.
- Origo multorū malorum.
- Reatus multarum penarum.

Luxuria occaſio eſt ⁊ fuit homicidiorum ⁊ effuſionis ſanguinis. Nam ꝓpter violationem dine ſichem ⁊ emor cū habitatoribus ciuitatis occiſi ſunt Gene. xxxiiij. Occaſione vxoris leuite icredibiliter vexate luxuria multi homines interfecti fuerūt Judicū. xx. Amon ꝓpter violationē thamar ſororis ſue ab abſolone in ꝯuiuio eſt occiſus. ij. Regum. xiij. Dauid ꝓpter pulchritudinem berſabee captus cū ꝓditōe homicidium perpetrauit. ij. Regum. xj. Propter luxuriam herodis ⁊ herodiadis fuit Johānes baptiſta nequiter decollatus in carcere. Marci. vj. Quia hiſboſeth abner reprehendit ꝙ ad ꝯcubinā patris eius fuerat ingreſſus facta ē indignatō inter eos ⁊ ambo poſt tempus modicum fuerunt occiſi. ij. Reg. iij. ⁊ iiij. Luxuria nulli ꝑcit. nam domeſticus ⁊ familiaris eſt hoſtis ⁊ ideo multū timeri debet. Nam deiecit virtuoſitate potentes Sic deiecit ſampſonem per dalilam Judicū. xvj. Deprimit ſanctitate viuentes. Sic depreſſit dauid ꝑ berſabee quam lauantem aſpexit. ij. Reguꝫ. xj. Dirimit ꝓbitate potentes. Sic diremit holofernem ꝓpter iudith quam cōcupiuit. Judith. xij Decipit ſagacitate prudentes. Sic deceptus ſalomon eſt per mulieres quibꝫ adheſit. iij. Reg. xj Deſtruit honeſtate ſeneſcentes. Sic deſtruxit duos ſenes propter ſuſannaꝫ cuius pulcritudinem aſpexerunt. Danielis. xiij. ca

Luxuriã ſectantibꝰ mul
ta mala ⁊ incõmoda acci-
dunt. ꝓpter que luxurie vi
tiũ eſt ab hoĩbus omnibꝰ ꝑ
ſertim chriſti familiaribꝰ
deteſtandũ. de quibꝰ quin-
ꝗ ꝯſiderãda ſunt Primũ
eſt diuina indignatio cuꝫ
ſeueritate. nam cã diluuij
videt̃ fuiſſe luxuria q₂ om
nis caro corruperat viã ſu-
am Ideo dixit dñs ad noe
Delebo hoĩem quẽ forma
ui. Gene. vj. Secundum
eſt dyabolica habitatio cũ
poteſtate. Nã qui libidini
vacant. habent ſuꝑ eos de
monia poteſtatẽ. Thob. vj
Ob hanc cauſaꝫ petierũt
deõnia inhabitare porcos
.i. luxurioſos. math. viij.
Terciũ eſt glorie celeſtis ꝓ̃
uatio ex iniquitate. nã ſi vx
ores ducentes nõ fuerunt
digni cena dñi quid erit d̃
adulteris fornicarijs ⁊ ali
is generibꝰ laſciuoꝝ. Lu.
xiiij Quartũ eſt tꝑalis ſub
ſtantie minoratio cũ pauꝑ
tate. nã filius ꝓdigus diſ-
ſipauerat ſubſtantiã luxu-
rioſe viuendo. ⁊ cũ ꝯſump
ſiſſet oĩa ipſe cepit egere.
Luce. xv. Quintũ eſt libi-
dinis accẽſio ſine ſaturita
te. Nũ luxuria nõ extĩguit
ardorẽ libidinis. ſed accẽ
dit. Ideo d̃r Cupiebat im
plere ventrem ſuũ. i. cõcu-
piſcentiã ſuã. Luce. xv
Luxurioſi grauiter puniũ-
tur a legibꝰ ⁊ a deo. Jõ cũ
relatũ eſſꝫ iude ꝙ thamar
ex adulterio ꝯcepiſſet ait.
ducite eã vt ꝯburat̃ Geñ.
xxxviij Duo ſenes luxurio
ſi volentes ſuſannam oppri
mere. a ꝑp̃lo ſunt grauiter
lapidati Dañ. xiij. Graui
ter puniunt̃ qui luxuriant̃
in ſacro loco. nam tꝑe an-
tiochi templũ luxuria fuit
plenũ. qd̃ ſumme deo diſ-
plicuit ⁊ iõ eos graui acer
bitate puniuit. ij. macha.
vj Mulier in adulterio de
prehenſa mandabat̃ a mo
yſe lapidari. Leui. xx.

De maledictione qua
deus maledicit.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Maledicit deus
- Laycis peccantibus
- Clericis male operantib9.
- Morā faciens penitentibus.

Maledicit deus laycos peccantes In cui⁹ figura ſerpēs qui euam ad peccandū induxit legit̃ a dn̄o maledictus Geneſ.iij. Sic deteſtatus eſt deus pctm̄. vt nō ſolum pctōres. ſed etiam alias creaturas in eoꝝ opere maledixit. Jō dixit a de maledicta terra ī ope tuo. Geneſ.iij. Pctm̄ homicidij ꝛ effuſionis ſanguinis innocentis ſic deus abhorret vt eis ſpecialiter maledicat. Sic maledixit cayn ꝛ terraȝ que ſuſcepit ſanguinem fratris ſui. Gene.iiij. Ocioſos in ope ꝛ vboſos in lingua ſpecialr̄ dn̄s maledixit. Jn cui⁹ figura maledixit dn̄s ficulnee cū folijs ſine fructu. math.xxj.

Terribiliſ erit illa maledictio in die iudicij cuȝ dn̄s dicet. diſcedite a me maledicti ī ignē eternū. math.xxv. Maledicit deus clericis ꝛ ſacerdotib9 male operantib9 ꝛ eoꝝ maledictō peior eſt maledictionib9 ſeculariū. Jdeo lamentans ihereṁias dicebat. Repulit dn̄s altare ſuū. maledixit ſcĩficatiom̄ ſue Tren̄.ij. Sacerdotib9 malis loqn̄s dn̄s per malachiā ꝓphetaȝ ait. maledicā benedictōni bus veſtris. malachie.ij. Maledictōnem tardat deus tanq̃ miſericors ſpectās reconciliatōem vel ꝯuerſionem pctōris. benedictōnem aūt feſtine ꝛ liberaliter donat. Jō de maledictōe dixit daniel oñdēs tarditatē. ſtillauit ſup nos maledictio. Dani.ix. Qđ aūt largus ſit ad benedicēdum oſtēdit ſapiens in eccleſiaſtico dicens Benedictio illius quaſi fluuius inundauit Eccl.xxxix.

De maledictione qua homo maledicit.

Maledictio hoim
- Primogenitorum fugienda.
- Filiorum cauenda.
- Prelatorum timenda
- Malorum non timenda.
- Sorte punitorum ferenda

Maledictio patris vel matris multuʒ timenda eſt. q2 ſicut bñdictio patris firmat domum filiorum. ſic maledictõ eradicat fundamenta. vt dꝛ Eccleſiaſtici. iij. Timere debent igit filij parẽtes offendere ne maledicãtur ab eis. Nam q2 cham offenderat noe patrem eius oñdens eius nuditatẽ ⁊ deridens. ipſe ⁊ filij filiorum eius maledictõem acerbiſſimã incurrerunt cũ dixit. maledictus cham. Gene. ix. Per locũ a ꝯtrarijs videri pt quantũ timebãt iacob ⁊ eſau maledictõeʒ patris ſui qui ita erant ſolliciti ꝓ benedictione patris. Vnd iacob dixit matri. timeo ne pt meus putet me ſibi voluiſſe illudere ⁊ inducat ſup me maledictiõem ꝓ benedictõe Geñ. xxvij. Quia ſymeon ⁊ leui ꝯtra voluntatẽ patris occiderũt ſichem dixit iacob pt eorum. maledictus furor eorum q2 ꝑtinax eſt ⁊ indignatio eorum q2 dura eſt. Gene. xlix.

Maledicere non dñt filij ꝑentibus carnalibus. nec ſubditi ſpũalibus prelatis ⁊ patribus. nã qui maledicit pri vel mri morte moriat. qd nõ ſolũ ꝓ carnali patre vel mre accipit ſed etiã ꝓ plato ⁊ mre eccia exponendũ eſt Leui. xx. Arguebant iu dei paulũ dicẽtes. ſummũ ſacerdoteʒ dei maledicis. ſed ille excuſauit ſe dicẽs. neſciebã fres ꝙ princeps eſſet ſacerdotũ. Actu. xxiij

Maledictio prelatoꝝ
⁊ excōicatio timenda eſt.
ſiue iuſta ſiue iniuſta. etiā
ſi prelati ſunt mali. nā ma
ledictus erat quem balaā
maledicere voluiſſet Nūe
ri. xxij. Seruare debemus
mandata dei ⁊ eccleſie ne
maledictōem vel excōica-
tionē aliquā incurramus
Nā multas maledictōes
dedit moyſes tranſgreſſo-
rib⁹ mandatoꝝ dei. Deut.
xxvij. Joſue capta iherico
dixit. maledictus ſit q̄ edi
ficauerit iherico Joſu. vj.
Saul volens pſequi phili
ſteos. imprecatus eſt pplo
dicens. maledictus q̄ co-
mederit panē vſq ad veſpe
ras donec vlciſcar me d in
imicis meis, j. Reg. xiiij.
Inſtruendi ſunt pueri ne
derideāt prelatos ⁊ ſenes
Nā pueris deridentib⁹ he
liſeū ipē maledixit. ⁊ duo
vrſi de lacu exierunt ⁊ plu
rimos occiderūt. iiij. Re.
ij. Maledictio maleui
uentiū quib⁹ non incūbit
maledictio ex officio timē
da ⁊ curanda nō eſt Sic ſi
chimite inter epulas male
dicebant abimelech Judi
cū. ix. Multi obſtinati q̄n
to plura pericula patiunt̄
plus maledicūt. quoꝝ ma
ledictio curanda non eſt.
nā obſeſſi in turri in iuda
maledicebāt ei. ij. macha
be. x. Nō fuit timenda ſed
deſiderāda illa maledictō
quā phariſei dederūt ceco
illuīato a dn̄o cum maledi
centes ei dixerunt. Tu diſ
cipulus illius ſis. ſ. criſti.
que maledictio deſcendat
ſup nos ⁊ maneat ſemper.
Johannis. ix. Maledi
centes alijs ſine cauſa. ma
ledictōib⁹ ⁊ alijs penis pu
niunt̄ Jdeo dixit iacob pt̄
ſuus benedicendo eū. Qui
maledixerit tibi ſit ipē ma
ledictus. Geñ. xxvij. Go
lias cū maledixit dauid in
dijs ſuis. i. primo occiſus
eſt ab eo. primi Regum
xvij. ca. Symei qui male-
dixit dauid fugientem ab

abſolone .ij. Re.xvj. occiſus eſt a ſalomone .iij. Regum .ij. Sichimite maledicentes abimelech fuerũt ab ipſo interfecti Judi. ix

De matrimonio.

Matrimonio iuncti debent hr̃e	Juris equalitatem In agendis aſſentialitatem Unius carnis pluralitatem. Diuerſi ritus idemptitatem Prolis tenere cauſalitatem. Honore ſummi dignitatem Scire fugere carnalitatem.

Atrimonio iuncti debent vir ꝛ vxor inter ſe habere equalitatem. Debet enim vxor viro ſuo eſſe ſocia nõ dñ͡a vel ancilla. Ad qd̃ ſignandum dominus euam fecit de coſta viri que eſt in medio non in capite vel in pede. Geneſ. ij. Quilibet tñ̄ ꝯiugum licet equales ſint debet alteri obedire ꝛ reuereri. Nam ſara obediebat abraham vocans eum dñ̄m ꝛ abraham ꝯdeſcendebat ſare. Geneſ. xij. xviij. ꝛ. xxj capitulis. Propter hanc cauſam ſcilicet equalitatẽ ad matrimonium requiritur ꝯſenſus partis vtriuſꝫ Ideo dixerunt parentes rebecce Queramus voluntatem puelle. Gene. xxiiij Et notandum eſt ꝙ equalitas iſta non eſt in ſapientia animi vel pulchritudĩe corpis ſed in eq̄litate voluñ tatũ ad bonum. Jmo aliquando expedit vt ſtultus ducat mulierem ſapientẽ quia per eam dirigit̃ ꝛ ſaluat̃. vt patet in nabal ſtulto ꝛ abigayl ſapiente. primi Regum. xxv. Parentes ſare matrimonialeꝫ regulam ſibi dantes. docuerunt eam diligere maritũ q꞉ dilectio actus communis eſt. non dixerunt timere qd̃ ſeruile eſt. Thobi. x.

Quantum ad actum piu-
galē iudicat apoſtolus eq̄
les vxorem ⁊ viꝝ dicens.
Mulier nō habet ptātem
ſui corpis ſed vir ſimiliter
vir non habet poteſtatē ſui
corpis ſed mulier. j. Coꝝ.
vij. Matrimonio iūcti
licet in multis debent eſſe
equales. in agēdis tñ ⁊ cō
ſulendis vir debet eſſe ca-
put ⁊ mulier dꝫ ſequi viꝝ.
Hoc aūt volens oſtendere
deus fecit viꝝ prius. ⁊ mu
lierēꝫ de viro poſtea forma
uit. Gene. ij. Ob hāc cau
ſam debent mariti vxores
tanq̄ꝫ caput mēbra dilige-
re. ſed ſecreta que ad eum
ptinent nec alijs vult pan
dere vxori caueat reuelare.
eo q̄ mulieres nō ſunt bo
ne ſecretarie. Nā q̄ꝛ ſamp
ſon ppoſitōeꝫ reuelauit vx
ori quā parentib9 noluit re
uelare. ipa in eius damnū
alijs ppalauit. Judic. xiiij
Sicut caput preualet cete
ris mēbris. ſic vir quantū
ad vxorē preualet omnib9
videlicꝫ filijs ⁊ pſanguine
is alijs Ideo dixit helcha
na vxori ſue anne. melior
ſum tibi q̄ꝫ decē filij. j. Re
gum. j. Sicut membꝛ ſer
uat fidelitatē capiti. ſic vx
or dꝫ ſeruare viro ſuo Sic
ſuſanna vt fidē thori ſerua
ret integre. ſe expoſuit in-
famie atꝫ morti. Dan. xiij
Matrimonio iuncti de
bent eſſe vnicus vnice ⁊ vni
ca vnico. Vir debet vnā ſo
lā vxorē habere ⁊ econtra.
Jō dixit deus. Erunt duo
in carne vna Gene. ij. An
te diluuium ſolus lamech
duas hūit vxores. qui du-
plex homicidiū poſtea ppe
trauit Geñ. iiij. In archa
noe tot viros quot vxores
iuſſit dñs preſeruari vt eēt
vnica vnico. ⁊ econuerſo.
Geneſ. vij. A chriſto que
rentib9 diſcipulis ſi liceꝫ
dimittere vxorem ⁊ duce-
re aliam quacūq̄ꝫ ex cauſa
reſpondit. Quos deus cō-
iunxit homo non ſeparat.
Mathi decimonono ca.

In illis qui vxores accipiunt vt deu a se excludant ⁊ libidini vacent hȝ sup eos ptātem demo

Matrimonio iuncti nõ
debent eſſe diuerſi rit⁹ nec
diuerſe ſecte. q2 vnus alte
rum ſtatim ad maluȝ facit
declinare. Nã iorã rex iu/
da ideo fecit malum ⁊ am
bulauit in vitijs achab. q2
filiã eius duxerat in vxorē
ex quo apparet ꝙ multum
dȝ reſpicere ad pentes pu
elle q̄ ducit vxorē. iiij. Re
gum. viij. Jõ filij tranſmi
gratõis dimiſerūt vxores
alienigenas quas hēbant.
Eſdre. x. propter hãc cau
ſam Neemias increpauit
ducentas alieĭgenas ⁊ ver
berauit Nee. xiij. Si forte
vult alter ꝯiugū facere ma
lum ⁊ puerſum ritū ſequē
do vel alia mala ꝯmittēdo.
non dȝ alter ſequi. Jõ ma
le excuſabant ſe mulieres
tranſlate in egiptū de ydo/
latria. q2 ſic videbant face
re viros ſuos Jhere. xliiij.
Quia ſaphira et ananias
ꝯſenſerunt in malū. ideo
ambo grauiter ſunt puniti
Actu. v. Matrimoniuȝ
debent ꝯtrahere viri ⁊ muli
eres non ad ſatietatē libi/
dinis ſed ad dei laudē ⁊ p
ductõeȝ plis Sic dixit ȝa
ra filia raguelis dicens vi
ro. Cum timore tuo dñe ⁊
non ꝯſenſi cū libidine ſuſ/
cipe. Thob. iij. Dixit an/
gelus thobie. In illis qui
vxores accipiunt. vt deū a
ſe excludant ⁊ libidini va/
cent hȝ ſup eos ptātem de
moniū. Thobi. vj. Hone/
ſtiſſimã cãm ducēdi expo/
ſuit angelus thobie. v. Ac
cipies vxorem cuȝ timore
dñi ⁊ amore filioꝝ magis
ꝙ̄ libidinis amore Thob.
vj. Propter hanc cãm no
ui ꝯiugati prius deberēt va
care diuino opi ꝙ̄ opi cõ/
iugali. ſicut thobias q̄ pri/
ma nocte ſecunda ⁊ tercia
docuit vxorē orare. anteꝙ̄
ꝯiungerent Thobie. viij.
Jlle q̄ ſe excuſauerat a ce/
na qui duxerat vxorem nõ
dixit. habe me excuſatū. ſȝ
alij. quia ſtatus eoꝝ qui du
cunt vxores vt libidini va

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cent ita fortiter eos allicit
vt ſepe eos retrahat a diui
nis. Luce. xiiij. Matri-
monium deus in veteri te-
ſtamento ⁊ in nouo multi
pliciter honorauit. Nā or
dinem matrimonij in pa-
diſo inſtituit qñ mulierē
homini ſociauit. Gene. ij.
Deſtruente dño p aquas
diluuij mundū ſolū matri
monio iunctos ſaluauit. ſ.
noe ⁊ eius vxorem ⁊ tres fi
lios cum vxoribꝫ eorundē
Gene. vij. Matrem ſuam
virginem chriſtus voluit
deſponſari vt contra hereti
cos qui damnāt matrimo
nium dicentes ipſum eſſe
a dyabolo ipſuz matrimo
nium ꝯmendaret Math. j
Matrimonialibꝰ nuptijs
chriſtus cum matre ⁊ diſci
pulis voluit intereſſe ⁊ ibi
primum manifeſtum mira
culū operari ⁊ ipſum ma-
trimoniū honorare. Jo. ij.
Celeſte ⁊ ſpūale ꝯuiuium
matrimonialibꝫ nuptijs a
dño ſimulatur. Luce. xiiij.

Matrimoniū repugnat
adulterio qd eſt maximuz
vitiū. ⁊ grauiter punitū a
deo ⁊ ꝓpter ipſum innume
rabilia mala ꝯmittunt᷑. Jō
egiptij magis deteſtabant᷑
adulterium q̄ꝫ homicidiū
Nā abrahā timebat occi-
di ꝓpter ſarā ⁊ cū eſſet ſine
viro pharao cognoſceret
eā. Geñ. xij Propter ſarā
vxorē abrae flagellauit de
ns pharaonē plagis maxi
mis ⁊ abimelech p ſomnū
exterruit ꝯminando Geñ.
xij. ⁊. xiij. Ex adulterio na
ti vt plurimū ſunt mali. q̄
male nutriunt᷑ nā primus
qui dr̄ deum blaſphemaſſe
ſpurius fuit q̄ poſtea iuben
te dño fuit lapidatus. Le
ui. xxiiij. Dauid ꝓpter ad-
ulteriū ꝓditōem ⁊ homici
diū ꝑpetrauit. ideo filium
abſtulit ei dñs. ij. Reg. xij.
Herodias vt liberiꝰ adul-
terio vacaret cū herode io
hānē bap. q̄ eā de hoc vitō
arguebat fec̄ incarcerari ⁊
neqter decollari Mat. vj.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De mendacio.

Mendacium
Cōmittit gra-
uem tranſgreſ-
ſionem.
Permittit ſepe
deceptionem.
Permittit mor-
tis occaſionem
Immittit men-
tis ꝑditionem
Obmittit bo-
nam relationē.
Admittit falſā
aſſertionem
Submittit cul-
pe confeſſionē.
Et hinc amittit
retributionem.

Mendacium pecca-
tum grauiſſimum
eſt q̄ʒ veritati imo
deo opponit̄ qui eſt veritas
ꝛ vita Ita nam ꝙ graue eſt
mentiri. ꝙ iudas eſtima-
bat grauiꝰ mentiri ꝙ̄ forni-
cari. ideo de thamar cum
qua ex pacto fuerat forni-
catus mittens ei hedum et
eam non inueniens dixit.
mendacij non p̄t nos argu-
ere. Gene. xxxviij. Prop-
ter grauitatē mendacij nō
licet alicui ex quacunqꝫ cā
mentiri. licet aliqñ liceat
expediatqꝫ veritatem tace-
re Sic fecit ſamuel qui di-
xit. ad immolandū dño ve-
ni. liʒ ad aliud principalr̄
venerat. illud nihilominꝰ
ꝓponēs. j. Re. xvj Mē-
daces querunt decipere au-
dientes. ideo primū men-
dacium fuit a dyabolo per
ſerpentem ꝓlatū. ſ. nequa-
q̄ʒ moriemini vt hominem
decipiēdo traheret ad pec-
catum Gene. iij. Gabao-
nite callide cogitantes q̄m
ioſue mendacio voluerunt
decipere. ſed ioſue v ſuis bo-
no ꝯſilio pactum initū nō
fregit. ꝛ eos vt meruerunt
in ſeruitutem redegit. Io-
ſue. ix. Uir dei qui predi-
xit hieroboam deſtructōeʒ
altaris a falſo ꝓpheta men-
dacio eſt deceptus. iij. Re-
gum decimotercio ca.

Mendaces ſuis men-
dacijs homines ducunt ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mortē. vt patꝫ in precedē
ti hiſtoria ꝓxima. vbi vir
dei deceptus mendatio fu
it a leone occiſus. iij. Re
gū. xiiij. Prophete mēda
ces pſua ſerit achab vt iret
ad pugnā vbi ad mortem
extitit vulneratus. iij. Re
gū. xij. Uerba q̄ dixit Ju-
dith holoferni duxerūt eū
ad mortē peſſimam. licet
ipſa Judith ꝓpter ſuaꝫ in
tentionē bonaꝫ quā habu
it excuſet Judith. xj. Peſ
ſimū mendatiū adinuenit
Aman vt poſſit occidere
mardocheum. Heſter. iij.
Mendaces ſunt hoīes ꝓ
ditores qui vt ꝓditōes va
leāt adimplere. pallio mē
dacij eas tegunt. Sic an-
thiochus poſt mēdatia v-
ba pacifica plaga ciuitatē
ꝑcuſſit. j Macha. j. Alchi
mus proditore volens eſſe
ſummus ſacerdos Jude
mendaciter detrahebat. j.
Macha. vij. Rupit āthi-
ochus iuramentū ⁊ māda
uit deſtrui murum. j. Ma

chabeoꝝ. vj. Bachydes ⁊
alchimus loq̄ntes menda
citer factū ſtatim aliter ꝑ-
uerterūt. j. Machabeo. vj
Promiſit dmetrius iona
the multa ſi liberatus eſſet
qui ſe poſtea alienauit ab
eo. j. Macha. ij. Prodito
rie triphon mentitus eſt ſi
moni. quando argentum ⁊
obſides pro Jonathe libe
ratione recepit. qui poſt-
modū Jonathan ⁊ filios
interfecit. j. Macha. xiij.

Mēdaces vt plurimū
ſunt accuſatores aliorum
et relatores nouorum qui
ſemper addunt aliqua re-
ferēda. Sicut occiſo vno
de filijs dauid ab abſalo-
ne fama accuſantium ⁊ re
ferentiuꝫ venit ꝙ abſalon
omēs filios regis interfe-
cit. ij. Regum. xiij. Ab ac
cuſantibus paulum fuerit
multotiens dicta menda
cia. ſ. a queſtuarijs Actuū
xvj Item a quibuſdā athe
nieſibus Actuum decimo
ſeptimo. Mendaces

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑſſimi ſunt falſi teſtes. q̄
mēdacijs ſuis ⁊ aſſertiōi-
bus falſis multos faciūt i
iuſte ꝯdemnari. ſic duo fal
ſi teſtes ꝯtra naboth ꝓdu
cti eū lapidari fecerūt. eū
blaſphemaſſe mendaciter
aſſerentes. iij. Regū. xxj.
Deteſtabile mendaciū di
xerūt duo iniqui ſenes cō
tra ſuſannā falſuz teſtimo
niū proferentes ⁊ eam ac-
cuſantes Danie. xiij. Fal
ſum teſtimoniuz dixerunt
contra ieſum qui principi
bus ſacerdotuz dixerunt.
hic dixit poſſum deſtruere
templū dei ⁊c. Mathei. xx
vj. Duo falſi teſtes qui lo
cuti ſunt contra ſtephanū
iniuſte eum lapidari fece-
runt. Act. vij. Menda
ces ſunt alique ꝑſone ⁊ ſpe
cialiter mulieres excuſan
tes ſe de malis opibus de
quibus arguūtur. ſic mēti
ta eſt vxor abrahe timore ꝑ
territa nō ſe riſiſſe menda
citer excuſauit Gen. xviij
ca. Multa mēdacia dixit
pharao moyſi ſe excuſan-
do ne dimitteret populuz
Exo. viij. ⁊ ix. Os illius
qui mentitur occidit aīaz
⁊ aliquando corpus ſicut
ananias ⁊ ſaphira ſe excu
ſanteſ corā petro dire mor
tis ſententiā incurrerunt
Actuū quinto. Mendaci
um officioſum remunera
tum eſt in preſenti ſed nō
in futuro. ſicut mēdaciū
obſtetricum que dixerunt
pharaoni vt filios iſrahel
paruulos nō necarent Ex
odi. j. Temꝑaliter remu-
nerata eſt raab que mētita
ē officioſe vt exploratoreſ
iſrahel liberaret. Joſue. ij.
Officioſe mentitus ē chu
ſi pro ſalute dauid dicens
abſalomi. ſicut fui cū patre
tuo ſic ero tecum. ij. Reg.
xvij. Mentita eſt illa mu-
lier officioſe dauid que il
los nūcios dauid ſub vela
mine abſcōdito celauit. ij
Regum. xvij.

De miraculis diuine
potentie.

Corꝑibus i
celo conten
torum.
Angelis mi
norib9 more
miſtrorū.
Ardorib9 ig
neiſ ſepe paſ
ſiuorum.
Tenoribus
aeris ꝓduc-
tis vapoꝝ.
A liquorib9
aq̄ q̄uis dat
humidoꝝ.

Miracula opaꝫ deus

Terra q̄ cl'to
ribuſ dat fru
ctū laboꝝ.
Beſtiaꝝ mor
ſibus atq3 iu
mentorū.
Ex ꝓgenito-
ribus ortu fi
liorum
Saporibus
hoiꝫ deditis
ciborum.
Errorib9 hoi
nū incorrigē
dorum.

Terrorib9 ho
minuꝫ exitu
bellorum.
Doloribus
hoīm carnis
egrotorū.
Saporibus
hoīm morti
deditorum.
Iracula fac̄ deus
in celo ⁊ celeſtib9
corꝑib9 inter que
miracl'a pricipiū fuit crea
tio prima qn̄. ſ. deus celū
creauit in principio. ⁊ po
ſtea quarta die ſolē ⁊ lunā
⁊ ſtellas in ſigna mirabil'r
ordinauit. Ge. j. Ita fuit
mirabilis mūdi creatō ꝙ
eius noticia nō potuit niſi
ꝑ reuelatōnē hri. Vn̄ gre
go. ſup ezechielē omel'. j.
De p̄teritis moyſes ꝓphe
tauit. d. In pricipio crea
uit de9 celū ⁊ terrā ⁊c. Nō
ꝙ predixit futura. ſ3 ꝙ p̄-
dixit occulta. Hec greg.
Stetit ſol ad vocem ioſue
dicētis. Sol cōtra gaba-
on ne moueaſ̄is. Joſue. x

Ualde fuit mirabile q ad
petionē ezechie regis ſol
decē lineas retroceſſit. iiij
Regū. xx. ⁊. Iſa. xxxviij.
Stella q̄ in oriēte mira-
biliter appuit. magos ad
orandū xp̄z pduxit. Mat.
ij. In xp̄i paſſiōe fcē ſunt
tenebre ſole miracl'oſe ob
ſcurato. nā qꝛ cū luna quī
ta decima die ⁊ ſol ī pte ce
li oppoſita. nō ſolet ſol na-
turaliter eclipſari. qđ mi-
rabilr vidēs dyoniſius in
grecia dixit. aut deꝰ natu
re patit. aut mūdi machi
na diſſoluet. Mat. xxviij
Marci xv. In aſcenſione
corpus dn̄icū miraculoſe
eſt in celū eleuatū. Act. j.
Hora tertia fcūs eſt repē
te de celo ſonus ⁊ ſpiritus
ſcūs de celo veniēs apl'os
illuſtrauit. Act. ij. Saulū
miraculoſe lux de celo cir-
cumfulſit. ⁊ ipſe celeriter
celeſti voce obediuit. Act.
ix. Mirabilia fecit de
us in angelis ⁊ celeſtibus
ſpiritibꝫ quos tanꝗ mini
ſtros in noſtro miſterio de
putauit. Unde āgeli loth
de zodomis mirabilr eru
erunt. Geñ. xix. Angelus
ad locum flentiū veniēs fi
lios iſrael ad penitentiā i
citauit. Judicū. ij. Hely ā
fatigatū in itinere āgelus
pane ſub cineritio ⁊ aqua
ſuſtentauit. iij. Reg. xiiij.
Puero territo oñdit heli-
ſeus currū auxiliantiū an
gelorū. iiij. Regū. vj. Re
ſurgente xp̄o angelus dn̄i
de celo deſcendit ⁊ cuſtodi
entes ſepulchrū exterruit
Math. xxviij. Apoſtolos
in carcere ſub publica cu-
ſtodia poſitos nocte ange
lus dn̄i miraculoſe libera-
uit. Act. v. Miraculoſe ā
gelus liberauit petrū vinc
tū cathenis duabus ⁊ ſede
cim militibus cuſtodiēti
bus eum Act. xij. De hac
materia quere multa de ā
gelis bonis in omībus di
ſtinctōibus eius. qꝛ ibi de
miſterijs āgelorꝫ mlta dixi
capitulo vndecio p totū.

Miracula multa fec deus in quatuor elemētis. et vt facilius a legētibus miracula predicta valeāt ordinate pquiri de quolibz elemēto distincte et singulari ptractemus Primo nam qꝫ mirabilia opatus est deus in elemento ignis qn̄ filios isrl' in columna ignis p noctē de egiptiaca seruitute eduxit. Exodi. xiij. et xiiij. Helias ignem cōsumentem holocausta miraculose a domino impetrauit. iij. Regum. xviij. Ad vocez helie descendit de celo ignis et duos quīquagenarios deuorauit. iiij. Regum. j. Ignis egressus a domino zodomā et ciuitates quīqꝫ. et homines submergendo deuastauit. Gene. xix. De thuribulis impiorum ignis egressus m'tos incredulos concremauit. Nume. xvj. Miraculum dignum memoria fuit illud qꝫ tres pueri in camino ignis ardentis laudantes et benedicentes deum illesi et incolumes psistebant. Danielis. iij.

Miracula fecit deus in aere et vaporibus existētibus in eodē. Nam egressos filios israel dn̄s ī columna .s. nubis p diem protegendo precessit. Exo. xiij. Leuauit moyses manū in aere. et facta est grando q̄lis nūquam fuerat in egipto Exodi. ix. Pugnantibus quīqꝫ regibus cōtra iosue facta est grādo sic̄ lapides magni sup eos. Josue. x. Orante helia ānis tribus et mensibus sex aer pluuiā non dedit. iij. Regū. xvij. Rursus eo iterum orante venit ex aere pluuia super terram. iiij. Regum. xviij Pulchrum miraculum ostendit tribus discipulis in transfiguratione eius. quando loquente domino nubes lucida obumbrauit eos. Mathei. xvij. Marci nono. Luce. ix. In ascensione dominica dominus

chriſtus in nube a diſcipu
lorum oculis eſt ſuſceptuſ
Actuum .j. Miracula
mira fecit dominus in ele
mento aque quādo firma
mētū fecit in medio aqua
rum. ſuꝑiores aquas ab in
ferioribus diuidēs ⁊ poſt
modum ex aqua reptilia ⁊
volatilia in eſſe ꝓducens
atqȝ piſces remittēs gur-
giti. aues in aere colloca
uit. Ge .j. Cū deus aquis
diluuij tegeret oēm terrā
Noe cū filijs ⁊ vxoribus
in archa ſuꝑ aquas mira-
culoſe ſaluauit. Geneſis.
vij. Satis fuit magnū mi
raculū ꝙ dominus aquas
egipti conuertit in ſangui
nem. Exodi. vij. Mirabi
lia magna oꝑatus eſt quā
do mare diuiſit ⁊ aque ſta-
rent pro muro a dexteris ⁊
a ſiniſtris. donec filij iſrael
libere tranſirent. Exodi. x
iiij. Per lignum oſtenſuȝ
a domino moiſi aque ama
re miraculoſe ſunt ſubito
dulcorate. Exodi. decimo

quīto. Aquam de petra du
riſſima populo ſitiente de
us miraculoſe produxit.
Exodi. x. Ingreſſis filijs
iſrahel in iordane aque ſu
periores ſteterunt. inferio
res vero in mare mortuuȝ
deſcenderunt. ⁊ ſic ipſi per
ſiccum ⁊ arentem alueum
tranſierunt. Joſue. tercio
Helias ſuo pallio tangēſ
aquas iordanis ipſas diui
dens libere pertranſiuit. qr
ti. Regum. ij. Fecit idem
heliſeuſ virtute diuina fer
rum grauiſſimum natare
ſuper aquas. iiij. Regum
vj. Tempeſtate ī mare dor
miente domino. commo-
ta ad eius imperium mare
quieuit. Mathei. viij. Ad
preceptū dn̄i diſcipuli re-
tia mittētes ī mari plenū
magnis piſcibꝫ extraxerūt
Jo. xxj. Dn̄s iheſus mira
culoſe ſuꝑ aquas maris ā
bulauit. Math. xiiij. Mi
racula multa oꝑatus ē do
minus in elem̄to terre qn̄
animalia produxit in ea ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hominem de eius limo ha
bita deliberatione ꝓduxit
Geñ. j. ⁊. ij. Grande ⁊ ter
ribile miraculũ fuit ꝙ ter
ra ſe apuit ⁊ dathan ⁊ aby
ron deglutiuit. Nũe. xvj.
Non fuit paruũ miraculũ
quãdo illi de nazareth ira
repleti dñz precipitare vo
luerunt cum inter eos ãbu
lans ſe abſcondit. Et ꝑm
bedã. Terra ⁊ lapides ce-
dẽtes corpi ſuaz ymaginẽ
tenuere impreſſam. Luce
iiij. In paſſione dñi terra
tremuit. petre ſciſſe ſunt ⁊
apta lapidea moumenta.
mathe. xxvij. Reſurgente
dño factus ẽ terremotus
cuius timore exterriti ſũt
cuſtodes. mathei. xxviij.
Paulo ⁊ ſila recluſis ĩ car
cere terremotus factus eſt
⁊ vincula ſunt ſoluta Ac.
xvj. Miracula fecit deus
in aĩalibꝫ ferocibꝫ atqꝫ ſil
ueſtribus. ⁊ aliis ꝙ̃ pluri
bus ꝯtra naturã ipſoꝝ mi
racula opãdo. Nã balaã
cũ iret ad maledicendum
dei populum fuit ab aſina
quã feriebat ſtimulãdo re
dargutus. Nũe. xxij. Ad
heliã pfugum a facie ieza
bel corui carnes ⁊ panes
quotidie offerebãt. iij. Re
gũ. xvij. Danieli poſito in
lacũ leonũ mirã mãſuetu-
dinẽ leones oñderũt. Da
nie. vj. ⁊. xiiij. Piſcis qui
ionã naufraguz deuorauit
p triduũ ipm ꝯſuauit ĩco
lumẽ ipſuz poſt triduũ libe
rũ in litore euomẽdo. Jo
ne. j. ⁊. ij. Multa miracu
la opatus eſt dñs in homi
bus in quibꝫ ẽ miracula o
patus. ⁊ primo in natiui-
tatibꝫ. Miraculoſe ẽ natꝰ
yſaac p repromiſſionez a
dño reuelatã Ge. xxj Sãp
ſõ miraculoſe ꝯcipit cũ eꝰ
ꝯceptio ab angelo pntibꝫ
nũciatur. Judi. xiij. Filiꝰ
mulieris ſunamitis fuit p
helizeum a dño precibus
impetratus. iiij. Re. iiij.
Angelus dñi q apparuit za
charie iohãnez miraculoſe
nũciauit naſciturũ. Lu. j.

Pium mirū ⁊ valde dulce miraculū qđ cristus de⁹ ⁊ homo conceptus ⁊ natus eſt de ꝟgine. quod miraculū annūciandū iohānes ī matris vtero exultauit. Lu. j. Miracula fecit deus ī hoībus eos cibis ⁊ potibus nutriēdo ⁊ alia q̄ ad corꝑis vitā ꝑtinēt largiendo. Jō deus vniuerſoꝝ fructus lignoꝝ homini in ꝑadiſo tradidit ad veſcendū ⁊ lignuꝫ vite in medio paradiſi vt pomū vetitum derelinquens ⁊ lignū vite comedēs viueret ī eternū Geñ. ij. Dedit dñs populo coturnices ⁊ manna ad manducandū ⁊ aquā ſiti͛ter ad bibendū. Exo. xvj. ⁊ . xvij. Miſit deus carneꝫ in abundantia filijs iſrael flagrātibꝰ in deſerto. Numeri. xj. Quadraginta annis eduxit dñs filios iſrael ꝑ deſertū ⁊ nō ſunt attrita veſtimenta eoꝝ nec calciamenta eoꝝ vetuſtate conſumpta. Deuterono. xix

Prepauit dñs cibos helie eſurienti ꝑ viduam ſareptanā cui farine hydria nō defecit nec ē olei lechitus diminutus. iij. Reg. xvij Per helizeuꝫ augmētauit dñs oleū mulieris debitis obligate in ſubſidiū. iiij. Regū. iiij. Deficiente vino in nuptijs aquā cōuertit in vinū dominus. vbi oꝑatus eſt primū miraculum. Johannis ſecundo. De paucis panibus ⁊ piſcibus dñs multa milia populi duabus vicibus ſaciauit ⁊ m͛ltas reliquias fragmentoꝝ apoſtoli collegerunt. Mathei. xv. Marci vj. Johānis. vj. Luce. ix.

Miracula oꝑatus ē dominus in hoībus eos diuinis miraculis corrigendo ⁊ puniendo. nam q꞉ omīs caro corruperat viam ſuā homines diluuij inundatione purgauit. Gene. vij. Peccatū ſuꝑbie turrim edificātiū deus linguaꝝ diuiſione puniuit. Gene. vj

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Scelus ꝫ domoꝝ abhomi
nabile a domino fuit diui
na vltõe correptũ. Gene.
xix. Propter punitõꝫ clho
re ⁊ cõplicum eius multa
fuerũt miracula ꝑpetrata
Nume. xvj. Propter du
riciã pharaonis nolentis
dimittere populũ mlta mi
racula facta ſũt. Exo. vij.
⁊ pluribꝰ ſeq̃ntibus Pro
pter archaꝫ captã puniẽs
dñs philiſteos eſt mlta mi
racula opatus. j. Reg. iiij
v. ⁊. vj. Exercitum regis
ſirie nequiter opãtem do-
minus cecitate percuſſit.
iiij. Reg. vj. Heliodoruſ
volens expoliare templuꝫ
miraculoſe fuit acriter ver
beratus. ij. Mach. iij. In
figura hoĩm ſiue bonorum
operum maledixit deus ſi
culnee. ⁊ fuit ſubito areſa
cta Mat. xxj. Helimã ma
gum reſiſtenteꝫ apoſtolus
paulus priuauit lumine o
culoꝝ. Act. xiij. Cũ quidã
in nomine domini ⁊ pauli
deriſiue demonem adiura
rẽt demõ ipe inſiluit ꝯtra
eos. Actu. xx. Miracula
multa fecit dñs in hoĩbuſ
bellis ⁊ terroribus vexatiſ
ab alijs eos defendẽdo mi
raculis ⁊ alios opprimen
do. Nam poſt ſeptẽ circui
tus iherico muri fũditus
corruere Joſue. vj. Immi
ſit dñs gladiũ ĩ caſtris ma
dian ⁊ mutua ſe cede cedẽ
tes. Judi. vij. Jonathas
⁊ eius armiger ꝑcuſſerũt
tot hoĩes. ꝙ factũ eſt mira
cluꝫ Et turbata ſũt caſtra. j
Re. xiiij Magnũ fuit mirꝝ
ꝙ dauid philiſteũ in fũda
⁊ lapide ſupauit. j. Reg.
xvij. Obſidente iheruſalẽ
rege ſennacherib centum
quinquagintaq̃nqꝫ milia
hoĩm ſunt ꝑcuſſi. iiij. Re
gum. xix. Aduerſarij ioſa
phat in ſemetipis ꝯuerſi
mutuo ſe vulneribꝰ ꝯcide
runt. ij. Parali. xx. Pro-
pter auxiliũ datum a dño
ſex milia hoĩm cẽtũ vigin
ti milia ꝑierunt. ſecundi.
Machabeorum octauo.

Miracl'a ſeu mirabilia
fecit dñs in hominibus do
lentibus ſeu infirmãtibuſ
quacũq; infirmitate fuerīt
grauati. In cuius figura
ꝑcuſſi filij iſrael a ſerpenti
bus ꝑ ſerpentē eneũ q̄ chri
ſtũ ſine veneno pctī pctōri
bus ſimilem figurabat ſũt
a doloribus liberati. Nũe.
xxj. Helizeus naaman le
proſum in iordanis flumi
ne ſeptena lotōne ſanauit
iiij. Regum. quīto. Tho-
bias quatuor annis cecus
felle piſcis eſt miraculoſe
curatus ꝑ angelum. Tho
bie. vndecimo. Chriſtus
multos egros ſanauit a va
rijs ⁊ diuerſis languoribꝰ
leproſum quendam ſana
uit cum de mōte deſcende
ret. Mathei. octauo. De
cem leproſos cuꝫ ingrede
retur quoddam caſtellum
ſanauit quibus ſolũ vnus
reuerſus reddidit laudem
deo. Luce. decimoſeptīo.
Demoniacos octo libera-
uit. de duobus dicit̃. Ma
thei. ix. de tertio. Luce. iiij
de quarto. Mathei. xij. de
quinto Luce. vndecimo.
de ſexto. Mathei. xvij. ca.
⁊ Luce. nono. de ſeptimo
Marci. ix. alias primo ca
pi. ⁊ Luc. quarto. de octa
uo. Mathei. decimo quin
to. Similiter vndecim in
firmos ſanauit. ſcilicet ſo
crum petri a febribus. ma
thei. octauo. paraliticũ ia
centem in lecto. math. ix.
paraliticum ꝑ tectum di-
miſſum. marci. ij. hydro-
picum. Luce. xiiij. haben-
tem manum aridam. ma
thei. xij. languidum ad piſ
cinā. Iohā. v. incuruatā
mulierē. Luc. xiij. ſeruum
centurionis. mathei. viij.
ſurdos facit audire ⁊ mu-
tos loqui. math. ix. filiuꝫ
reguli qui poſt incipiebat
mori. Iohannis. iiij. mu-
lierem fluxũ ſanguinis pa
tientem. mathei. ix. mar-
ci quīto. ca. Et malchum
ſeruum principis ſacerdo
tum cui petrus auriculam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

amputauit. Luc. xxij. Pe-
trus ſanauit claudũ. Act.
iij. Et paraliticum iacen-
tem in lecto. Act. ix. Um-
bra petri ſanauit infirmoſ
Actuũ. v. Philippo predi
cante multi ſanati ſunt.
Actuũ. viij. In ciuitate li
ſtris paulus claudũ ex vte
ro matris ſanauit. Actuũ
xiiij. Puellam a ſpiritu
phitonico liberauit. Act.
xvj. Sudaria ⁊ veſtes pau
li languores curabãt Act.
xix. ⁊ ipſe patrem publij
febribus ⁊ diſſenteria la-
borãtem facta oratione ſa
nauit. Actuum. xviij. Mi
racula facta ſunt vtute di-
uina ſup hominibus mor-
tuis eos ſuſcitãdo. Sic he
lias filiũ mulieris matriſ
familias eius hoſpitem a
mortuis ſuſcitauit. iij Re
gũ. xvij. Heliſeus filium
mulieris ſunamitis ſuſci-
tauit a mortuis. quẽ ei ſu
is precibus a domino im
petrauit. iiij. Re. iiij Oſſa
defũcti cadaueris tangẽs

ipſe heliſeus. defũctus pro
tinus reſurrexit. iiij. Re.
xiij. Saluator noſter treſ
mortuos ſuſcitauit. ſ. filiã
archiſinagogi ĩ domo pa-
tris. Math. ix. Marci. v
⁊ Luc. viij. Filiũ vidue ex
tra portas delatũ. Lu. vij
Et lazarũ quatriduanũ iã
fetidum ⁊ ligatum Johã.
xj. In paſſione domini in
ter alia ſigna miraculoꝝ
multa corpa ſanctorũ ſur-
rexerunt. Mathei. xxvij.
Ipſe ſaluator etiã mirabi
liter ſurrexit a mortuis ap
parens mulieribus. Ma
thei. xxviij. Et diſcipulis
clauſis ianuis Johan. xx.
Petrus vocauit thabitaꝫ
mortuã ⁊ illa apuit oclos
⁊ reſedit. Act. ix. Cũ pau
lus predicaret cecidit in
feneſtra tercij cenaculi ado
leſcẽs. ⁊ ſublatus ẽ ⁊ mor
tuus ad quẽ deſcẽdẽs pau
lus in nomine dñi ſuſcita
uit. Actuum viceſimo ca-
pitulo.

De morte communi.

Ex peccato in
orbē introiuit.
Uite carnis
deditus timet
homo dum vi
uit.
Mors Sed veritate
preditus chri-
ſtuz exquiſiuit
Quam preſſu
re deditus val
de concupiuit.
Mortis ſentētiam
homo per peccatū
incurrit. quia dya
bolus motus inuidia mor
tem procurauit. Inuidia
enim dyaboli mors intra-
uit in orbem terraruz. Sa
pientie. ij. Non ſolū ſcđz
corpus ſed ſcđm animam
homo moritur ꝑ peccatuz
Nam dictū eſt primis pa
rentibus. quacūqꝫ hora co
mederitis ⁊ mandatū hoc
trangreſſi fueritis. morte
moriemini. Geneſis. ij.
Longa vita videbatur eſſe
merces cuſtodie legis vn-
de longeuo viuetis tempo
re. Deuter. xxiij. Ob hāc
cauſam ob memoriam ꝙ
patres noſtri peccauerunt
⁊ mortē incurrerūt poſt de
ſcriptōnē vite. cuilibꝫ añ
diluuium dr̄ ⁊ mortus eſt.
Ge. v. Timenda ē morſ
ſcđm carnez cum ſit finis
omniū terribiliuz. patres
enim antiqui qui mortem
timebāt cū rōne horribili
tatis eius. tñ qr̄ non pote
rāt in celū aſcēdere donec
ſaluator nr̄ aſcēdit q̄ apu-
it ianuaz paradiſi. iō loth
timuit aſcendere mōtē ne
forte apprehenderet eū ma
lum ⁊ moreretur. Ge. xix
Quāuis moiſes ſeru9 dñi
vellet dño obedire. tñ vide
tur ꝙ libēter vixiſſet ſi dñs
voluiſſet. Unde dr̄ iratus
eſt dñs. ecce moriar ī hac
humo Deute. iiij. Ezechi
as rex magn9 iuſtus ⁊ bo
nus audita mortis ſenten
tia ab iſaia pphā voce lacri
mabili pro ꝓlongatōe vi
te dñz rogauit. Iſaie. xxx
viij. iiij. Regum. xx. cap.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jhremias ſupplicit[er] ro-
gauit ſedechiā ne eū occi-
derz. ⁊ ſilr ne ī carcere mo
reret̃ Jhre. xxxviij. Ante
aduentū ſpūſſancti mortē
timebāt apſti. nā in paſſio
ne dñi oēs fugierunt Ma
thei. xxvj Mors bona ⁊ in
bono ſtatu hoīs ē appeten-
da Aliqñ etiā mali deſide
rant bñ mori Sic balaam
dicebat. moriat̃ aīa mea
morte iuſtoꝝ Nume. xiij.
Tobias iuſtus mortē deſi-
derabat dicēs Precipe in
pace reponi ſeu recipe ſpm̃
meum Tobie. iij. Apl'i ſic
ſunt poſt aduentū ſpūſſan
cti ꝯfortati vt mortē ⁊ vbe
ra nō timerent Vñ legitur
in actib[us] apoſtoloꝝ Ibant
apoſtoli gaudentes a ꝯſpe
ctu ꝯſilij qm̃ digni habiti
ſunt ꝓ noīe ihēſu ꝯtumeli
am pati Actu. v. Deſide-
rabat paulus mortē cū di
cebat In ihēruſalē non ſo
lū ligari. ſed etiā mori cu-
pio pro noīe dñi ihēſu xpi
Actu. xxj. Itē dixit Si di

gnum morte aliqđ feci nō
recuſo me mori. Act. xxv.
Alibi dixit. Cupio diſſol
ui ⁊ eſſe cū xp̄o. Mortem
deſiderāt hoīes cū aliquas
graues ſuſtinēt paſſiōes.
vt ab eis citius eruāt̃ Si
cut helias ſedēs ſub iunipe
ro petiuit aīe ſue vt more-
ret̃. iij. Reg. xix. Poſt cō
tumeliā ab āncilla receptā
orauit ſara. d. Peto dñe
vt de vinculo īproperij hu
ius me eripias. Tho. iij.
Jonas afflictus afflictiōe
magna ⁊ iratus orauit. d.
Tolle q̄ſo aīam meā a me
q[uia] melior ē mihi mors q̄
vita. Jone. iiij. Per mor
tē crucis quaz ſaluator nr̃
ſuſtinuit oñdit q[uod] nō ſoluz
mortē ſ[ed] etiā oē genus tri
bulatōis xp̄ianus ſuſtine-
re dz libēter Math. xxvij.
Quāuis paulus vitaret ī
ſidias ⁊ đ ciuitate ī ciuita
tē fugeret pſeq̄ntis non ti
more mortis hoc fec̄. ſ[ed] fu-
rori cedēs vt exēplū pbērz ⁊
ſe vtilitati maiori reſuarz

Actuum. per totum.

De morte horrēda malorum.

Morte horribili moriuntur:
- Homicide.
- Tyranni.
- Luxurioſi.
- Nequicioſi.
- Sacrilegi.
- Parētes negligentes.
- Mali conſiliarij.

Morte horrēda moriunt̄ homicide aliorꝝ ſanguinē effundētes. ſic cayn qui fratrē ſuū occiderat fuit a lamech poſtea interfectus. Ge. iiij. Pharao qui ſubmergi fecerat pueroſ hebreorꝝ in mari cū exercitu ſuo eſt ſubmerſus. Exo. xiiij. Adonyboſeth q̇ manuū ſūmitates ⁊ pedū abſciderat ab alijs ſīl'iter ipē p̄ciſus ē Judi. j. Salmana ⁊ zebee q̇ frēs occiderāt gedeoniſ a gedeōe ſīl'iter ſūt occiſi. Judi. viij Abimelech qui lxx. frēs ſup lapidē occiderat fuit ſub vna feīna ꝑcuſſus molle fragmine ⁊ īterfectus Judi. ix. Adoleſcēſ q̇ ſaul ſe dixerat occidiſſe fuit dd́ iuſſiōibꝫ īterfectuſ ij. Re. j. Latrones q̇ occiderēt iſboſeth fuerēt a dd́ interēpti. cui crediderēt ꝯplacere. ij. Re. iiij Joab q̇ duoſ viros ꝓditōe occiderat fuit ſalomōis ꝑcepto īterfectus. iij. Re. ij Sābri q̇ occidit helā regē poſt octo dies in palatio ſe ꝯbuſſit. iij Re. xvj. Achab qui īiuſte fec̄ lapidari naboth caneſ eius ſāguinē potauerēt. iij re. xx. ij Jezabel homicida ihe̅u p̄cipitari mādauit ⁊ equorꝝ pedibꝫ ꝯculcari. iiij. Re. ix Athalia q̇ oē ſemē regiū extirpauerat ipa valde turpiter ē extincta. iiij. Re. xj. Andromic⁹ ī eodē loco occubuit occiſ⁹ ī quo fecerat onyā trucidari. ij. mach. iiij Morte horrēda moriūt̄ tyrāni q̇ alios iniuſte opprimere deteſtāt̄. nā zizara tyrān⁹ ꝑ manū feīe

Universitäts- und
Landesbibliothek Düſſeldorf

clauo ꝛ malleo eſt ꝯfoſſus
Judi. iiij Saul q̄ inimic⁹ pſe
cutus eſt dauid ſeipm̄ pro
prio gladio īterfec. j. Re
gū. xxxj Impius benadab
a ſeruo ſuo aſahele. fuit di
iudicio iugulatuſ. iiij. Re
gum. x. Jonas tyrānus in
gratus qui fecerat zacha-
riaz lapidari fuit a ꝓprijs
ſeruis interemptus. iiij.
Regū. xxij. ꝛ. ij. Parali.
xxiiij. Holofernes qui mlꝫ
ta vaſtauerat p manū femi
ne capite truncatus ē. Ju
dith. xiij. Supbus tyran
nus aman q̄ ſe fecerat ado
rari fuit ſuſpenſus patibu
lo qd preparauerat mardo-
cheo. Heſter. vij. Anthio
chus qui multoꝝ viſcera
torſerat eſt dolore viſcerū
interemptus. ij. Macha.
ix. Jaſon qui fratrē capti
uauerat. ꝛ multos expule
rat p regem eſt mortuus ꝛ
nō ſepultus. ij Macha. v
¶ Horrēda morte moriun
tur luxurioſi ꝛ maxime qui
deſeruiūt horrēde luxurie.

Nā q2 omīs caro corrupe
rat in luxuria vias ſuas.
facte ſūt aque diluuij ex q̄
bus mortui ſunt oēs hoīeſ
ſup terrā. Geñ. vij. Sup
zodomam pluit dominus
ſulphur ꝛ ignez. ꝛ ſubuer
tit nephariaſ ciuitates.
Geñ. xix. Filij beniamin q̄
vxorē leuite turpiter delu
ſerūt etiā crudeliter ſūt de
ſtructi. Judicū. xix. ꝛ. xx.
Amon q̄ ſororē ſuā oppreſ
ſerat ab abſolōe in ꝯuiuio
ē occiſus. ij. Re. xiij. De
hac materia quere capitu
lo. lxxviij. de luxuria ¶ Mor
te turpiſſima moriūtur q̄
deū nequiter offēdūt. Nā
nadab ꝛ abiu ꝯtra dei volū
tatē ignē alienū offerētes
ſunt ab ignis incendio cō
cremati. Leui. x. Blaſphe
mus qui nomen dñi blaſ-
phemauerat a populo la-
pidatus ē Leuitici. xxiiij
Chore dathan ꝛ abyron q̄
ꝯtra deuz ꝛ moyſen in ſur
gebant. abſorbuit eos ter
ra viuos. Numeri. xvj.

Goliath ſupbū dn̄m blaſ
phemātē dauid ꝓprio gla
dio interfecit.j. Re.xvij.
Sēnacherib blaſphemās
deum poſt fugā a proprijs
filijs eſt occiſus.iiij. Re.
xix. Sedechias rebellis
deo fuit. ideo vidit filios
occidi ante ſe ⁊ ipſe malo
exitu clauſit vitā.iiij. Re.
xxv. Alchimus dei aduer
ſarius ꝑcuſſus ē paliſi gra
uiſſima ⁊ mortuus eſt cum
tormento.j. Machabe.ix
Herodes qui ſibi diuinaſ
vſurpauerat laudes ꝑcuſ
ſus a vermibus expirauit
Actu.xij. Morte horren
da moriūť ſacrilegi ⁊ rap
tores. nā achar qui tullit
de anathemate aliqd dino
iudicio fuit lapidat9 a po
pulo. Joſue.vij. Siliter
ſacrilegus menelaus tur-
ri altiſſima ē precipitatuſ
ij.Mach. iiij. Liſimach9
ſacrilegus digne iuxta era
riū ē occiſus.ij.mach.iiij
Ananias et ſaphira frau-
dātes de precio agri qd iā
dn̄o erat deditū dei iudici
o morte ſubitanea ſunt pu
niti. Ac.v. Morte horrē
da moriūť ꝑentes qui nō
corrigūt filios ſuos delin
quētes ⁊ filij ſpūalib9 ꝑen
tib9 nō obediētes vel eos ī
ſui ꝯſenectutib9 deridētes
nā qꝛ heli nō correxit filioſ
acriter de eoꝝ ſceleribꝰ de
ſella cadēs fractis ceruici
bus expirauit. Siliter ⁊ e
ius filij duo ei nō obedien
tes in bello mortui ſunt.j.
Re.iiij. Abſalō nō ſolū n̄
obediēs ſed ꝑſeq̄ns patrē
ſuū capillis herēs quercui
lācea fuit ꝑforat9.ij.Re.
xviij. Pueri male nutriti
q̄ deridebāt heliȝeū abor-
ſis ſunt dei iudicio deuora
ti.iiij.Re.ij. Virū q̇ nolu
it credere heliſeo ꝯculcauit
turba ī ciuitatis exitu.iiij
Re.vij. Balthaſar q̇ non
fuit pr̄is exēplo correptuſ
poſt manū ſcribētis ad por
tā aliaſ ad ꝑietē fuit ea no
cte penalr̄ īterfectus. Da
niel.v. Morte horrenda

moriunt̃ ꝯſiliarꝗ mali ſua dentes mala ⁊ falſa teſtificantes. nã achitofel qui ꝯ dauid dedit malum ꝯſiliũ laqueo ſe ſuſpendit. ij. Regum. xvij. Syba qui ꝯmouit populuꝫ ꝯtra dauid fugiens in abela alias in euola fuit decapitatus. ij. Regum. xx. Falſi accuſatores danielis fuerunt a leonibꝫ deuorati. Danielis. xiiij. Duo ſenes teſtes falſi dephenſi a puero daniele iuſte a populo ſunt occiſi. Danielis. xiij.

De morte precioſa iuſtorum.

	Innocenter
Moriũt̃ precioſe q̃ viuũt	Patienter
	Decenter
	Sapienter.

Morte precõſa moriunt̃ martires qui ꝑ eoꝝ innocentia vel ꝑ iuſticia vel fide ſuſtinent paſſiones Sic abel a cayn innocenter occiſus ẽ Gene. iiij. Miſerunt impij lapides in zachariã filiuꝫ ioiade ⁊ eũ martirem fecerunt. ij. palipo. ij. Iudas dixit. ſi appropinquat tps moriamur ⁊ nos in virtute cum noſtris fratribꝫ. pri. machabe. ix. Poſt tormenta mortuus eſt eleazarus exemplũ fortitudinis derelinquens. ij. mach. vj Septem frẽs cũ pia eorũ matre morientes ꝑ legibꝫ exempla ſimiliter reliquerunt. ij. macha. vij. Pro virtute ⁊ honeſtate fuit iohannes baptiſta ꝓpter herodiadem decollatus Math. vj Stephanus plenus ſpiritu ſcõ ieſum vidit qñ fuit a ꝑſecutoribꝫ lapidatus. Actuũ. vij. De hac materia loquit̃ augu. iiij. de ciuita. dei dicens ꝙ deus tantam ꝯtulit fidei grãm vt mors que vite ꝯtraria ꝯſtat eſſe. inſtrumentũ fieret ꝑ quod tranſiret ad vitam Morte precioſiſſima moriũtur hoĩes tribulati ſuas tribulatões ⁊ paſſiões patiẽter ⁊ ſine murmure tolerãtes

Ideo iob in ablatõe reꝝ ⁊ ꝑditõe filioꝝ ⁊ infirmitate corꝑis ſic ꝑtulit pacienter vt in his oĩbus nõ pecca⸗ ret vixit poſt flagella centũ et .xl. ãnis ⁊ filios filioꝝ ſu oꝝ vidit vſqȝ ad quartã ge neratõem ⁊ mortuus ẽ ſe⸗ nex. Job .xlij. Lazar⁹ pau per ⁊ plenus vlceribꝰ mor tuus in ſinũ abrahe ab ãge lis eſt deportatus Lu. xvj. Qualitercunqȝ vixerat la⸗ tro q̇ pependit a dextris q2 penã crucis paciẽter ſuſti⸗ nuit dixit. nos digna fcĩs ꝛcipimus felicit̃ mortuus eſt Luc. xxiij. Saluator nr̃ poſt m̃ltas tribulatões mo riẽs pri feliciter ſpm̃ ꝯmẽ dauit. Jo. xix. Et ita opor⸗ tuit pati xp̃m. ⁊ ſic intrare in gloriam ſuã. Luc. xxiiij.

Morte precioſa moriũ tur homĩes q̇ in mũdo bñ vixerũt. Nã nõ poteſt niſi feliciter mori qui bñ vixit. Nam ſm̃ auguſtinum ma la mors putãda nõ eſt quã bona vita ꝑceſſit. Sic am bulauit enoch cũ deo ⁊ tu⸗ lit eũ deus Geñ. v. Abra⸗ ham mortuus ẽ in ſenectu te bona ꝑfcẽqȝ etatis Ge. xxv. Cõpleti ſunt dies yſa ac. centũoctogĩta anoꝝ cõ ſumptuſqȝ etate mortuus eſt. Geñ. xxxv. Aaron cuȝ expoliauit veſtẽ ĩduit elea zarum ⁊ obijt. Nume. xx. Mortuus eſt ſeruus domi ni moyſes iubẽte dño ⁊ euȝ dominus ſepeliuit. Deut. xxxiiij. Curr⁹ ⁊ equi ignei diuiſerunt helias ab heli⸗ zeo felicit̃ aſſumẽtes. iiij. Regũ. ij. Morte precio ſa moriunt̃ homĩes qui cũ bona cognitõe decedũt eo rũ familias inſtruẽtes ſic iacob finita inſtructõne fi⸗ liorũ collegit pedes ſuper lectũ ⁊ obijt. Geñ. xlix. ca pit. Cũ inſtruxiſſet ioſeph frẽs ꝙ oſſa eius aſporta⸗ rent quando egrederẽtur de egipto ad terraȝ promiſ ſionis mortuus eſt in pace Geñ. quinquageſimo Da uid poſt inſtructionem filij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et facta orõe in bona obijt ſenectute. j. Paralipo. xxj Thobias. ppe ē interitus meus Thob. xiiij. Mathathias poſt ammonitõem filioꝝ appoſitus ē ad patres ſuos. j. Machabeoꝝ. ij.

De multitudīe maloꝝ.

Multo plures ſunt
- Damnati ꝙ̃ ſaluati.
- Luxurioſi ꝙ̃ caſti.
- Infideles ꝙ̃ fideles.
- Contra iuſticiaꝫ ꝙ̃ pro iuſticia..

Multo plures ſunt hōīes damnati ⁊ filij dyaboli ꝙ̃ dei. In cuius figura plures erāt filij iſmahel ꝙ̃ yſaac. Geneſis. xxv Sexcentaria milia viroꝝ quingentiqnquaginta numerati fuerunt. Nume. j. De quib° ſolum duo. ſ. caleph ⁊ ioſue in terrā ꝓmiſſionis intrauerunt. Nume xiij In cuius figura maior pars filioꝝ iſrahel erant ſamarie. q̄ꝛ decē tribus. minor autē in regno in iherufalem. ſ. due preciſe. iij. regum. xij. Multo plures ſunt luxurioſi et carnales hoīes ꝙ̃ honeſti ⁊ caſti. nā tpe diluuij ſolum octo inuenti ſunt. ſ. noe ⁊ vxor. ⁊ tres filij eius. ⁊ vxores eorundē. omnis alia caro corruperat viam ſuā. Gene. vj. In cuius figura abraā plures filios habuit de cethura ꝙ̃ de zara Gen̄. xxv In quinqꝫ ciuitatib° ſodomoꝝ nō ſunt inuenti decē viri qui carnis vitio contaminati non eſſent. luxurioſoꝝ maxima multitudo Gene. xviij Multo plures ſunt hoīes infideles ꝙ̃ fideles deo ⁊ dominis ſecularib° ⁊ prelatis ⁊ fratrib° ⁊ amicis. Nam inter fratres ioſeph qui erāt vndecī. ſolū duo fuerūt eū liberare volentes ceteris ꝓcurantibus eius mortē. Geneſis tricesimoſeptio ca.

Miſit moyſes explorato-
res duodeci ad terrā ꝑmiſ
ſiōis ſed tm̄ duo ſcꝫ ioſue ꝛ
caleph fideliter ꝑegerunt
Nūe.xiij. Plures erāt cū
abſalone regnū patris ſibi
iniuſte vſurpāte qꝫ fideles
cū dauid iuſte ꝛ rónabilit̄
regnāte.ij. Regū.xv. Cū
eēt in iheruſalez maxima
multitudo clamātiū dimit
te barrabā ꝛ dominū cruci
fige nō eſt īuentus vnus fi
delis q̄ peteret dn̄m relaxa
ri. Iohan.xix. Quidaꝫ iu
dei dixerūt rome paulo no
tū eſt nobis ꝙ vbiqꝫ xp̄ia-
noꝝ ſecte ꝯtradicit̄ Actu.
xxviij. Multo plures ſūt
hoīes bellātes ꝯtra iuſti
ciam ꝓ tyrānis qꝫ pugnan
do ꝓ iuſticia defendēdo op
preſſos. Nā tantus bella-
torum exercitus erat ſyrie
cōtra iſrahel ꝙ puluis ſa-
marie nō ſufficiebat ſuis
equis.iij. Reg.ij. Tātus
erat exercitus holofernis
vt ſicut locuſte terram ope
rirent Iudith.ij. Non re-
manſerūt cum iuda niſi oc
toginta viri ꝛ in exercitu
bachidis ꝛ alchimi prodi
toris viginti milia homi-
num pugnatorum. primi.
Machabeorum nono

De obediētia ꝛ ſubiectōe.

Obedire debet homo

Deo nō gentibꝫ ei oppoſitis
Preſidētibꝫ ſibi ꝑpoſitis.
Parētibus niſi pactis ſaluti oppoſitiſ
Factis patētibus atqꝫ cōpoſitis
Nō differētibꝫ modis ꝓpoſitis
Magna iubētibus ſibi repoſitis
Ad plenum ſicut decꝫ viatorijs
Nō obſequētibꝫ malis expoſitis

Bedire debemus do
magis ꝙ hominibꝫ.
qui nobis precipiunt ꝯtra
ria ad ſalutem. Unde ma/
thathias dixit nuncio re/
gis anthiochi Et ſi omēs
obediunt anthiocho. ego ꝛ
filij eius obedimus deo. j.
macha. ij. Unus illoꝝ ſep
tem fratꝝ qui noluerūt obe
dire regi. vt carnes porci/
nas ꝯtra preceptū dm̄i co/
mederent dixit. ꝑati ſumꝰ
mori potius ꝙ tranſgredi
legē dei. ij. machabeo. vij.
Petrus ꝛ iohannes prin
cipibꝫ ſacerdotū precipiē/
tibꝫ ne in noīe ihesu loque
rent taliter rn̄derunt. Si
iuſtū eſt vos potius audire
ꝙ deū iudicate. Actuū. v.
Obedire oportet prela/
tis ſiue ipſi boni fuerint ſi
ue mali dūmodo ipſi bona
precipiunt. Ideo dixit xp̄s
Suꝑ cathedrā moyſi ſede
runt ſcribe ꝛ phariſei ſciē/
tes oīa. quecunqꝫ dixerint
vobis facite. Math. xxiij.
Cornelius dixit btō petro
quem dn̄s prelatum reliq̄
rat. oēs nos in ꝯſpectu tuo
ſumus ꝑati obedire quecū
ꝙ ꝑcepta ſunt tibi a dn̄o.
Actu. x. Paulus eligens
ſibi in ſocium barnabam.
ꝑambulabat ꝯfirmās om/
nes eccleſias. ꝛ precipiēs
obedire preceptis apoſto/
loꝝ. Actuum. xv. Obe
dire debet homo ꝑentibus
ſi non precipiant que ꝯtra
ſalutē ſunt Ideo dixit pau
lus Obedite filij ꝑntibus
veſtris in dn̄o. Coloſenſ.
iij. c. Sic ioſeph obediuit
patri ſuo mittenti eum ad
fratres ſuoſ ꝙuis prius ac
cuſaſſet eos ex quo timere
poterat. nec ꝓpter hoc obe/
dientiam recuſauit. Geñ.
xxxvij. Dauid iam vnctus
in regem obediuit parenti
bus ꝛ fratribꝫ victualia de
portando. primi Regum
xvij. Thobias iunior dixit
patri Omnia que precepi
ſti faciā pater mi. Thobie
v. Patrinis etiam qui re/
manent loco patris obe/

dire debemus. ſic heſter obe
diebat in oībus mardocheo.
ſicut qn̄ nutriebat eaȝ ꝑuu
lam Heſter. ij. Obedire
debet homo nō ſolum lin-
gua ſed etiā opere. nam mag-
nā obedientiā ꝓmiſerunt
filij iſrahel dicentes. oīa q̄
p̄cepit nobis deꝰ faciemꝰ.
ſtatī poſtea ↄ̄tria facientes
Exo. xxiiij. De obediētibꝰ
verbo ⁊ nō facto ꝓponit de-
us exemplū duoruȝ filiorū
quoꝝ vnus dixit ſe iturū ⁊
laboraturū in vineam ⁊ nō
iuit. Alius negauit ⁊ iuit.
Mathe. xxi. ca. Obedien-
du eſt ꝓmpte nō ꝓcraſtinā
dum. ſic noe ſponte obedi-
uit deo in omnibꝰ que pre-
cepit ſibi. Gen̄. vij. Ad p̄-
lationes aſſumpti dn̄t q̄n-
tum poſſunt rēnuere ex hu
militate ſed ad volūtatem
maioris poſtmodū obedire
Exemplo moyſi q̇ quinqui
es ſe excuſauit de ducatu
ꝑpl'i poſtea humiliter obedi
uit. Exod. iij. ⁊ iiij. Filij iſ
rahel ad p̄ceptū dn̄i ꝓmpte

erigebāt tētoria ad eius ī-
periū feſtīe ⁊ ſollicite repo
nebāt Nūe. ix. Cito ⁊ ꝑfe
cte obedierūt illi apl'i. qui
ſtatim relictis rethibus ſe
cuti ſunt dominum. Mat.
quarto. Similiter legitur
de matheo qui relictis om
nibus ſecutus eſt eum. Lu.
quinto Mathei. ix. Saulꝰ
audiens voceȝ iheſu ꝓmp
te reſpondit. domine quid
vis me facere. vbi patȝ ꝙ
correctio ⁊ caſtigatio facit
hominē obedientem Act.
ix. ca. Obedire debet ho-
mo quātumcū ꝗ; ſibi man-
datur difficile. nam abra-
ham mandatū circumciſi
onis licet difficile eſſet nō
diſtulit ad implere. Gen̄.
decimoſeptimo cap. Gra
ue erat abrahe de filij īmo-
latione preceptū quod niſi
deus aliter ordinaſſet ſine
mora īplere voluiſſet Ge-
neſis viceſimoſecūdo ca.
Hanc āmonitōem fecerūt
ſerui naamā dicētes. Si
rem grādem dixiſſet tibi ꝑ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

plexta. certe facere debuiſ-
ſes. Ubi pȝ q̄ ꝯfortacõ va
let ad obediendũ, iiij. Re.
v. Mirabilem ꝛ difficileȝ
obedientiam impleuerunt
rechabite a patre ipſoꝝ ip
ſis mandatũ. q꜠ non bibe-
bant vinũ. nec edificabãt
domum in ſempiternum.
Jhere. xxxv. Predixerat
dñs ſalomoni q̄ ſi eius pre
cepta ſeruaret in ſempiter
num ſuper iſrahel thronus
eſſet. iij. Regum. ix. Pre-
ceptum circumciſionis li-
cet difficile. tamen ſalua-
tor in ſe voluit adimplere.
Luc. ij. Obedientes ad
plenam victoriam tempta
tionũ in mũdo ꝓ mercede
recipiunt. ꝛ exaltatõem in
celo. ꝛ ideo dixit ſalomõ.
Uir obediens loquitur vi
ctorias. Prouerbioꝝ. xxj.
Jn cuius rei figura quan-
documqȝ filij iſrahel de mã
dato domini pugnauerũt.
pauci de multis victoriaȝ
habuerunt. Numeri. xxxj.
Propter hanc cauſam ex

emplo obedientie in ſalua
tore noſtro ꝓponit apoſto-
lus nobis dicens. Factus
eſt obediens vſqȝ ad mortẽ
Et ponit fructum obedien
tie ſubſequenter. dicens.
Propter qđ ꝛ deus exalta-
uit illum ꝛ dedit illi nomẽ
quod eſt ſuꝑ omne nomẽ.
ad Philippenſ. ij. Obe
dire nolentes ſed inobedi-
entes grauiter puniuntur.
Nam prima precepti trãſ
greſſio in primis ꝑentibꝯ
grauiter punita eſt maledi
ctionibꝯ. Geneſis. iij. Fi-
lij iſrahel cum ꝯtra manda
tum domini ierãt ad bellũ.
fuerunt violenter debella-
ti. Numeri. xiiij. ca. Quia
mandatum ioſue trãſgreſ
ſus eſt achar. ipſe fuit a po
pulo lapidatus. ꝛ ioſue ꝛ
ille populus ex illa ĩobedi-
entia fuerat in bello ab ini
micis ſuperatus. Joſue ſe
ptimo capitulo Jtem ſaul
quia contra preceptum ſa
muelis ſacrificium obtu-
lit. ꝛ agag regi ꝛ pinguibꝯ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝯtra preceptū dñi ꝓcere vo
luit. iō fuit a dño reproba
tus. j. Re. xv. ⁊. xvj. Dix-
it dñs salomoni. ꝙ si non
custodierit mādata dei de-
leret de supficie terre thro-
nū eius. ij. Paralip. vltīo
Vir dei ꝯtra preceptū dñi
cum ꝓphēta manducans a
leone extitit interfectꝰ. iij.
Regū. xiij. Similiter per-
cussus est a leone ille q̄ de
mandato percutere noluit
vnum de filijs ꝓphetarum
vbi ostendit ꝙ obediencia
datur interdū in his q̄ vi-
dent sine rōne mādati. iij.
Regū. xx. Jonas qui refu
giebat domino obedire pre
cipienti vt in niniue predi
carē verbū dei in mari fuit
dño disponēte submersus
Jone. primo. ⁊. iij.

De opatõe q̄ deꝰ itēdit

Opantē resꝑicit deꝰ si sit
- Perfectus ĩ opatione
- Rectꝰ in intentione
- Electus ĩ execucione.

Perantē ostendit
deꝰ primo si sit ꝑfe
ctus in opatiõe bo
nus ⁊ deo gratus. nā si per
sonā nō acceptat seruiciū
nō acceptat. licet enī in po
liticis homo faciēdo iuste
ostendit iustus. in gratui-
tis tamē. nō quia facit iu-
sta est iustus sed iusta facit
quia est iustus. s̄m Criso-
stomū. Nō q2 oculus acu-
te videt est. sed q2 acute vi
det que a lōge sunt ē acutꝰ
prius enī respicit deus ope
rātem si est bonus anteꝗ̄
acceptet vel recipiat deus
eius opus. Cayn nāq3 ma
lus ⁊ abel bonꝰ munera ob
tulerunt. sed deus respexit
ad abel ⁊ ad munera eius.
ad cayn autē ⁊ ad munera
eius nō respexit. Gen̄. iiij
capi. Mirabilia fecerunt
in egipto moyses ⁊ aaron
silr̄iter ⁊ malefici pharaõis
sed primorum nō vltimo-
rum mirabilia domīo pla
cuere. Exod. septimo capi
tulo. Bethsamite viderūt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

archā ⁊ ſacrificiū domino
obtulerūt. ⁊ tñ ꝑcuſſit eos
dñs graui plaga . qꝛ ꝓpter
peccata eoꝝ videre archā
domini nō debuerūt primi
Regū ſexto. Reprobat do
minus ſacrificiū qd̓ iuſſe/
rat fieri ⁊ hoc ꝓpter offeren
tiū prauitatem Iſaie p̄io
Operantem acceptat de/
us ex intentōe quā habet ī
operando magis ꝙ̄ ex ope.
Cum eñ opus inordīabi/
le pueri poſſet ex praua in
tentōe. vt dare elemoſinā.
ieiunare ⁊ orare ꝓpter fauo
rem vel queſtū. Malū etiā
ex genere bñ poſſet fieri ex
bona intentiōe vt hominē
iuſticia exigente occidere
oportet operātem ⁊ opus
eſſe ordinatū recta intētio
ne. Nam ſcd̓m ābroſium.
Intentō tua operi tuo finē
imponit. nā ꝓmiſſio a deo
filio abrahe naſcituro de za
ra riſit abrahā. ⁊ riſit zara
ſed riſus Abrahe nō fuit a
dño reprehenſus . ſʒ riſus
zare. qꝛ riſit ex diffidentia
ꝓmiſſiōis Geñ. xviij. Ta
lia thuribilia ⁊ forte nobi
liora hūit chore ⁊ ꝯplices
eius q̄lia habuit aarō ⁊ tñ
ꝓpter bonā intentōeʒ aarō
habuit deus grata ſua opa
illoꝝ vero opera ꝓpter intē
tionē peſſimā reprobauit.
Nūeri. xvj. Pretulit dñs
duo minuta vidue pre mu
nerib⁹ diuitum. qua purio
ri intentōne donabat. Lu.
xxj. Deſiderabat zacheus
videre iheſuʒ pura intētio
ne bonitatis . iō fuit a dño
ꝯſolatus Luce. xix. Deſi/
derabat etiā herodes vide
re iheſuʒ. ⁊ eo viſo gauiſuſ
eſt. ſed mala intentōne cu/
rioſitatis Iō de eius viſio
ne fructū quē volebat nul/
laten⁹ reportauit Lu. xxiij.
Operantē attēdit deus
ſi opus qd̓ facit ex officio
ſibi incūbit. alioquī ſi ſibi
vſurpat qd̓ ſuuʒ nō eſt non
placet deo ſed diſplicʒ nec
acceptat. ſed reprobat tale
opus. Nā ſaul expoliauit
ſe ⁊ fuit inter prophetas ⁊

ꝯplectare cepit. ſed pax ei
ꝯfuit ſui officiu3 ꝯplectare
j. Regū. xix. Oza extendit
manū ⁊ tetigit archam ne
caderet de plauſtro. ſed fu
it ꝑcuſſus a dn̄o. q2 tange
re archam ſolum fuit offi/
cium leuitaꝝ vel ſacerdo ū
ij. Regū. vj. Licet offerre
ſacrificiū ſit bonū. tn̄ non
niſi ſacerdotib9 ꝯuenit. ido
Ozias percuſſus eſt lepra
q2 more preſbiteri incēſu3
voluit adolere. ij. Parali/
pome. xxvj.

De operatione mala

Dn̄s amplifi/
cat magnis do/
cumentis
Placet ſi edifi
cat domum ſa/
cramentis

Opus bonum.

Hoc malus vi
uificat cum im
pedimentis
Homines qua
lificat ſuis īcre
mentis.
Homines ma/
gnificat ſuis do
namentis.
Quem non le/
tificat manet ī
tormentis.

Opus bonū placz do
in quolibet ſtatu illd
precepit ꝯſuluit ⁊ hortat.
ideo in ſtatu innocētie po
ſuit deus hoīem in paradi
ſum voluptatis vt oparet
⁊ cuſtodiret illud. Gen̄. ij.
Similiter poſt pctm̄ miſit
dn̄s hoīem de padiſo vt o/
peraret terram. Gene. iij.
Laudabilia opera patrum
precepit ds imitari dicēs
Si filij abrahe eſtis opa a/
brahe facite. Johan. viij.
Propter hanc cām dicit
Jn oī gente que timet deū
⁊ opatur iuſticiā placet il
li. Act. x. Ut deo placeret
paulus manſit cū aquila.
Act. xviij Opus bonū ⁊
valde deo acceptū ē edifi/
care eccl'ias. cui ds dat bo
nā ꝑfectōe3. nā ſalomō in
modico tpe opuſ tēpli ma
ximi ꝯſūmauit. iij. Re. vj
Septē filij iſrahel incep

rũt edificare templũ ante-
q̃ȝ alia oꝑa ĩciperẽt Eſdre
iiij. Precepit dariꝰ vt edi
ficaret̃ domus dei in iħru
ſalẽ vt darent̃ ſumptus de
archa dei ⁊ regis ne ĩpedi
retur opus. Eſdre. ſexto

Opꝰ bonuȝ hȝ multos
impeditores. Nã oꝑa q̃ fi
lij tráſmigratõis faciebãt
fuerũt ſepe ab ĩpedientibꝰ
moleſtata Neemie ꝑ totũ.
Iſtõ opus qđ maria mag
dalena exercuit vngẽdo ca
put ⁊ pedes dñi. Iudas cũ
alijs diſcipul' ĩpedire volu
it Mar. xiiij. Opus bonũ
maĩfeſtat hoĩem ſicut frc̃s
maĩfeſtat arborẽ. Jõ dixit
ſaluator. Attẽdite a falſis
ꝓphetis a fructibꝫ eoꝝ cog
noſcetis eos Math. vij.
Ipſe etiã dicebat de ſeipõ
Oꝑa que ego facio ĩ noĩe
patris mei. ipã teſtimoniũ
ꝑhibẽt de me. Et alibi. Si
mihi nõ creditis oꝑibꝫ cre
dite Johan. x. Duo diſci-
puli nõ ꝯgnouerũt xp̃m do
nec fuerũt cum ipõ in via
poſtmodũ cognouerũt euȝ
in fractõe panis Lu. xxiiij

Opus bonũ largiter re
mũeratur ab eo qui nullũ
bonũ irremũeratũ dimit-
tit. Jõ ezechias q̃ fecit bo
nũ corã dñõ valde ꝓſꝑatuſ
eſt. ij. Paral'. xxxj. Meret̃
enĩ opus bonũ ꝓ remũera
tõe indulgẽtiã pctõꝝ. naȝ
vidit deꝰ oꝑa niniuitarũ ⁊
miſertꝰ ẽ eis Jone. iij. Ser
ui q̃ acceꝑũt talẽta ⁊ oꝑati
ſunt in eis remũerati ſũt ĩ
duplo. math. xxv. Propt̃
hãc cãm apl'us ꝯꝑat bona
oꝑa ſeĩ de quo modicũ ia-
cit̃ ⁊ magnꝰ ⁊ multus fru-
tus expectat̃. Qui ꝑce ſe-
miat. ij. Coꝝ. ix. Thabita
ꝓpter bona opera q̃ agebat
meruit a petro miſericordi
ter ſuſcitari. Ac. ix. Oꝑa
ri nolẽtes ⁊ ocioſitati vacã
tes grauia faciora ꝑpetrãt
⁊ iõ repħẽdunt̃ ⁊ grauit' ⁊
acrit' corrigũt̃ Nã tꝑe quo
ſolebat ad bella cõſurgere.
dđ vacãs ocio adulteriũ ⁊
hoĩcidiũ ꝑpetrauit. ij. re. xj

Arguunt̃ ocioſi a domino quando vocant̃ operarij ad mercedẽ. Math. xx. Ser-uus qui in vno talento no luit opari tripliciter fuit a dño reprobatus. Mathei xxv. Paulus reprehendit grauiter ocioſos dicens. qui non vult opari nõ mã ducet. Theſſalo. iij.

De oppreſſione bonorũ a malis.

Opprimũt mali bonos.
- Inuidentes felicitati.
- Laſciuientes i carnalitate.
- Perſeqũtes ex malignitate.
- Odientes dicta veritate.

Opprimunt mali bonos aliqñ ex ſola inuidia. qꝛ vident illos feliciter pſpari. ſicut cayn ex inuidia preualuit in abel ꝛ eum nequiter occidit. Gene. iiij. Eſau inuidus quia iacob benedictõem patris vſurpauerat voluit eũ occidere. pter qd iacob eſt cõ pulſus fugere ad labã. Gene. xxvij. ꝛ. xxviij. Egiptij inuidentes filijs iſrahel. qꝛ creſcebant ꝛ oderunt eos. ꝛ grauiter oppreſſerũt. Exod. j. Saul ex ſola inuidia perſecutus eſt dauid eo qꝫ ſibi victoria goliath fuit aſcripta. j. Regum. xviij. Saluatoꝛ noſter ex ſola inuidia fuit damnat⁹ ſub anna. caypha ꝛ iudeis. Mathei. xxvij. Opprimunt mali bonos pter eoꝝ luxuriam quaꝫ bonis impedientib⁹ exercere nõ poſſunt vel qꝛ eos de luxurie vitio reprehenderunt Sic domina cui ſeruiebat ioſeph qꝛ ſuam ꝯcupiſcentiam exercere nõ poterat eum opprimi falſe fecit. Gene. xxxix Sodomite pter luxuriam eorũ loth multipliciter ei inferendo moleſtiam vexauerũt. Geneſis. xix. Duo luxurioſi preſbiteri ſuſannam propter eorum luxuriã nequiter opprimebant Daniel. decimotercio ca.

Herodes ꝓpter luxuriā ad
petitōem meretricis iohā
nem. baptistā in carcere de
collari fecit. Marci sexto.
Opprimūt mali bonos ꝓ
ter eoꝝ ſupbiā ⁊ ambitōez
dominij. Sic abimelech
ābiens pricipatū. frēs ſu-
os neqter interfecit Judi.
ix. Abſalon ābiens regnū
patris ipm eſt grauiter pſe
cutus. ij. Regū. xv. ⁊. xvj
Aman pre ſuperbia ꝓcura
uit mardocheum occidere
et deus aliter ordīauit He
ſter. iij. Propt ſupbiā na-
buchodonoſor fecit ſtatuā
aureā ⁊ eam adorari fecit.
et pueros nō adorātes eā
ꝓyci fecit in fornacē ⁊ da
nielem in lacū leonū mitti
Dañ. iij. alias. xiiij. Pro
pter ſupbiā ſatrapaꝝ dani
el ꝓiectus eſt in lacum leo
nū. Daniel. xiiij. Triphō
qui ꝓpter dñm ſuū anthio
chū adoleſcentem occide-
rat proditorie ionathan ⁊
duos eius filios īterfecit
j. machabeo. xiij. Oppri
mūt mali bonos ex ſola cor
dis neqcia ⁊ depravatōne
mētis. Sic impia iezabel
opprimebat heliā ꝓ hērā. iij
Regū. xix. Rex iorā audi
ens famem eſſe in terra ca
put helisei ꝑcepat āputari
iiij. Reg. xvj. Neqſſimus
holofernes voluit iudeos
opprimere nup de captiui-
tate reuerſos Judith. ij.
Propter ſuam nequitiam
anthiochus in iheruſalem
hominū cedem fecit. j. ma
chabeoꝝ. p̄rio. Ex magna
neqcia cordis herodes p-
ſecutus eſt xp̄m ⁊ pueros ī
terfecit math. ij. Similit̄
herodes agrippa occide-
rat iohannē baptiſtā. iaco
bū. ⁊ petrū apoſtolum īcar
cerauit Actuū. xij. Op
primūt etiam mali bonos
q2 boni veritatem loquunt̄
quos ipi odio hñt Sic ab
ipio ioas lapidatus ē za-
charias q ipm veriſſime ī
ſtruebat. ij. Parali. xxiiij.
Sic ihere. fuit a rege ī car
cerē miſſus q2 nūciauerat

ueritatem. Hiere. xx. Sic
ananias falſus ꝓphcta volu
it ꝯfudere hieremiā veriſſi
mum ꝓphetam. Hiere. xxv
iij. Princeps ſacerdotum
⁊ ſocij incarcerauerūt apo
ſtolos qui veritatē domini
loquebanť Actu. v. Judei
lapidauerunt ſtephanum.
qꝫ non poterāt reſiſtere ſpi
ritui qui loquebať. Actuū
vj. ⁊. vij. Paulus qui pre-
dicabat publice veritatem
multas oppreſſiones ſuſti-
nuit a iudeis Actuum. xiij
xiiij. ⁊. xvj.

De oratione.

Orare volentes attendant.
- Pro quibꝫ inquiritur ⁊ quid de predicatur.
- Tempus qđ exquiriť hijs qui exorantur.
- Modum qui requiriť his qui poſtulanť.
- Cauſam qua ꝑquiritur qui exaudiantur.

Rare volentes debēt
primo attendere qui
ſunt illi qui debent orare. ⁊
ꝓ quibꝫ debent facere ora-
tiones ſuas. Ubi ſciendū
ꝙ orare debent preſidētes
ſingulariter pro ſuis ſubie
ctis. ſpecialiter eligentes
ꝓ ſuis electis. oēs gentes
generaliter ꝓ ſuis viris ab
iectis Primo dn̄t orare ꝑ
lati ꝓ ſuis ſubditis qꝫ eoꝝ
officiū eſt vt orōnibus irā
dei a populo auertāt. ſic cū
poſt adoratōem vituli deuſ
vellet ꝓplm deſtruere. moy
ſes eoꝝ prelatus ꝓ eis fer-
uenter orans veniā meruit
a dn̄o īpetrare. Exo. xxxij.
Per orōem moyſi abſorp
tus ē ignis q̄ deuorabat ca-
ſtra murmurātiū pre labo
re. Nume. xj Maria ꝓpter
pctm̄ ſuū eſt facta leproſa.
ſed moyſes frater ⁊ prela-
tus eꝰ ꝓ ea orauit ad dn̄m
⁊ reſtituta eſt priſtine ſani
tati. Numeri. xij. Pro af-
flicto poplo ab ignitis ſer
pentibus orauit Moyſes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et ſalubre remediũ habue
rũt Exo. xxj. Samuel dix
it ad pplm. Abſit a me hoc
peccatum vt ceſſem orare
pro vobis. oñdens graui
ter peccare plātos qui pro
populo ſuo nõ exorant pri.
Regũ. xij. Bonus prelat⁹
erat beatus paulus qui di/
cebat thimotheo ſibi ſubdi
to. Sine īterm iſſiõe orãs
habeo tui memoriã in orõi
bus meis. ij. Thimoth. j.
¶ Orare dñt elcõres cum
ad elctõem alicuius plāti
ꝯueniũt vt deus ꝓuideat
illis de plāto ydoneo q̃ po
pulũ ſibi ſubiectũ bñ regat
In cuius figura ipē domi/
nus ad hoc nos volēs idu
cere ait. rogate dñm meſ/
ſis vt mittat operarios in
meſſem ſuã. Math. ix. Lu
ce. x. Apoſtoli volētes eli/
gere in apoſtolũ vnũ de di
ſcipulis pmiſſa orõe dixe
runt. Tu dñe qui noſti cor
da hominũ oſtende quem
eligeris. Actu. primo Cũ
dixiſſet dñs. Segregate
mihi barnabã ⁊ paulũ in
opus ad q̃d aſſumpſi eos
ſcilicet in apoſtolatũ. ſeq/
tur. erant in orõne ⁊ impo
nētes eis manus dimiſe
rũt eos Actuũ. xiij. O/
rare debent oēs hoīes pro
pctõribꝫ ⁊ inimicis que ꝓ
ſe nõ ſunt apti ad orandũ
Sic deuote abrahã orauit
deũ vt parceret zodomitiſ
Gene. xviij. Multotiens
moyſes orauit dñm vt pla
gam auerteret ab egipto ⁊
licet egyptij eſſent mali fu
it tñ a dño pluries exau/
ditus Exodi. viij. ix. ⁊. x.
Sũmus pontifex onyas
orauit ꝓ heliodoro q̃ era/
riũ voluit expoliari. ij. Ma
chabeoꝝ. iij. Saluator nr̃
nos ꝓ inimicis orare docu
it Mathei. v. Et ipē ꝓ cru
cifixoribus orauit. Luce
xxiij. Feruēter orauit ſte/
phanus ꝓ ſuis perſecuto/
ribus. ⁊ magis q̃ꝫ ꝓ ſeipo
qr pro ſe orans ſtetit ſed
pro perſecutoribus orans
genua flexit. Actuum. vij.

Paulus apoſtolus p̱ ſuis
pſecutoribꝫ orauit vt deus
eos vocaret ad penitentiā.
Jdō dicebat. rogamus ſp
p̱ vobis vt dñs digneť voſ
vocare ad pñiam .ij. Thi-
mothe. primo.

De tempore orandi.

Orandū eſt
- Quando ab itinerantibus ire diſponitur.
- Dum loqui volentibus verbū pponitur.
- Duȝ cenā querentibus cibus apponitur.
- Cum patientibus mūdus opponitur.

Orare debemus cū
ad aliquem locuȝ
pergere volumus.
vt dñs in viam pacis diri
gat pedes nrōs. ⁊ cuſtodi
at nos angelus dñi euntes
ꝯmorantes ⁊ redeuntes.
Judith. xiij. Propter hāc
cauſaȝ dixit eſdras. oraui
mus dñm p̱ incepto itine
re. ⁊ ſecure euenit nobis ⁊
pſpere. j. Eſdre. viij Mul
tum ꝯfidebat iudith in ora
tione qñ debebat ire ad ho
lofernē cum dicebat. nihil
aliud fiat p me niſi oratio.
Judith. viij. Recedens
paulus a fratribꝫ de achia
poſt pulcros ſermones di-
utius orauit. Act. xx. Jdē
paulus dicebat romanis.
obſecrans ſi quo mō pſpe
rum iter habeā veniēdi ad
vos Roma. j. Orare de
bet homo cū debet aliq̄ ver-
ba ponere vel ad interro-
gata rñdere vt dñs aperiet
⁊ mundet labia ſua vt dig
ne verba pnunciet. qui la-
bia yſaie calculo mūdauit
ignito. Jſa. vj. Neemias
rogauit dñm celi cum de-
beret ad interrogata rñde-
re. Nee. ij. Heſter locutu-
ra ad regeȝ aſſuerū rogauit
mardocheū vt iudeos ꝯgre
garet qui erant in ſuſis. ⁊
ipſe ⁊ illi p ea dñm preca
renť Heſter. iiij. Paulus
ꝯſiderās iſta dicebat colo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſenſib₉. fratres orate ꝑ no
bis vt deus aperiat nobis
oſtium ad loquendū miſte
riū dei vnde forte ſumpſit
exordiū ꝙ predicatores in
principio ſermonis petūt
orōnes fieri vt digne ꝓnū
cient verbum dei. Coloſ.
iiij Orare debet hō cum
debet cibum accipe. ꝛ cum
accipit ꝛ grās referēdo lar
go modo ſumendo orōem
Sic neemias orauit cū da
ret regi bibere. Neemie. ij
Saluator cum multa mi-
lia hominū diſcumbere fa
ceret quos de paucis pani
bus ſatiauit prius ꝙ̄ come
derent orauit in celum ocu
lis leuatis Johan. vj. In
cena cum xp̄s corpus ſuuz
ſanctiſſimū ꝯſecrauit. cuz
de menſa cū ſuis diſcipu-
lis ꝛ apoſtolis ſurgerez gra
tias reddiderūt qū ymno
dicto exierunt in montem
oliuar. Math. xxvj O-
rare debet homo certo tpe.
vt mūdo ſe nobis accuſan
tib₉ opponente recurram₉
ad eū qui nos de aduerſan
tib₉ liberet Sic thobias ce
cus vxoris improperijs tri-
bulatus ꝯfugit ad orōnis
remediū. Thobi. iij. Filij
iſrl̄ tribulati ab holoferne
orantes ad dn̄m clamaue-
runt Judith. iiij. Tribula
tus ꝛ afflictus mardoche₉.
pro ſe ꝛ populo dn̄m exora
uit. Heſter. iiij. Azarias ꝛ
ſocij eius ī fornace ad orō
nis remedium ꝯfugierunt
Dani. iij. Jonas afflictus
in ventre ceti orauit. ꝛ ſal-
uus per dn̄m eſt eductus.
Jone. iiij. Judei in tribu-
latōe poſiti orauerunt ꝛ fu
erūt a dn̄o exauditi. ij. ma
chabe. iij. Saulus in terrā
ꝓmiſſionis ꝓſtratus ꝛ ce-
catus veniens in damaſcū
orauit ꝛ fleuit ꝛ liberatus ē
Actuū. ix. Quando petrus
ſeruabat in carcere tribu-
latus. oratio fiebat ꝓ eo ſi
ne intermiſſione ab eccle-
ſia. Actuum. xij.

De modo orandi.

Orare volẽtes digne debẽt orare cũ

Sollicitudine ociositatis
Teneritudine lachrimositatis
Promptitudine vere vnitatis
Certitudine sue vtilitatis
Sollicitudine ſue aſſiduitatis

Oratio debet eẽ ſolitaria ⁊ ſepata a tumltu hũane ſollicitudinis. Naz iacob de nocte orare deſiderãs ſe ab vxoribꝰ ⁊ alia familia ſeq̃ſtrauit. Geñ. xxxij. Oratõ mẽtalis ⁊ſolitaria clamat ĩ aures dei. ſic ptz de moyſẽ mẽtaliter ⁊ ſolitarie depcãti cui dixit deus. q̃d clamas ad me. Exo. xiiij. De pcaturus dñm ꝓ puulo ingreſſus ſeorſuz iacuit in terra. ij. Regũ. xij. Dimiſſa turba aſcendit ihꝫſus in mõtẽ ſolus orare nos orare ſimiliter inſtruẽdo Mathei. xiiij. Aſcẽdit petrus ſimiliter orare in ſupiora domus ut poſſꝫ orare diutiuſ ab alijs ſepatus Act. xxij.

Oratio debet eẽ lachrimoſa tenerrime deuotõis Jõ ezechias ſe ꝯuertit ad dñm ⁊ orãs cũ lachrimis fuit a domino exauditus. iiij. Regũ. xix. Conuertit ezechias ⁊ orauit cũ lacrymis. ⁊ dixit ei dñs. audiui oratões tuas ⁊ vidi lachrimas tuas. iiij. Regũ. xx. Flens ſuſanna aſpexit in celũ ⁊ orauit ad dñm et orõ eius exaudita ẽ. Dañ. xiij. Magdalena in ſua cõuerſiõe nõ legiť oraſſe vocaliter. ſed credẽdũ eſt eã oraſſe mẽtaliter ⁊ fleuiſſe cũ lachrimis pedes dñi rigauit Luce. vij. Oratio dꝫ eẽ vnica in multitudine hoim vĩculo caritatis. mľtũ eĩ placꝫ deo orõ aliciꝰ mľtitudĩs vľ ſocietatis eoꝝ q̃ ſunt in caritate cõiuncti

Ideo ſacerdotes ⁊ viri vna
nimes cū mulieribꝫ reſolu
tis ceruicibꝫ deū orauerūt.
⁊ extenſis manibꝫ dñm de
p̄ecabant̄. ⁊ eripuit eos
ab impio nichanore. ij. ma
chab. iij. Saluatoꝛ noſter
dixit Si duo ex vobis ꝯſē
ſerint de quacūq̄ re petie-
ritis. Mathei. xviij. Poſt
aſcenſionē dñi erant oēs
diſcipuli in orōne cū muli
eribꝫ ꝑſeuerantes vnanimi
ter cū maria mr̄e eius Ac.
p̄imo. Omnes fideles in
p̄imitiua eccīa erant vna
nimes in orōne ⁊ doctrina
apoſtoloꝝ. Actuū. ij. Cum
oraſſent diſcipuli vnanimi
ter vna voce ꝯmotus eſt lo-
cus in quo ꝯgregati erāt ⁊
repleti ſunt ſpū ſancto ⁊ v
bū dei loquēbant̄ cū fidu-
cia. Actu. vij. Oratō de
bet eſſe hūilis ⁊ ſui ſtatus
recognitiua. Nā miro mō
fuit humilis ⁊ deuota orō
manaſſes vt apparet intuē
ti. ij. pali. xxxiij. Daniel in
telligens tp̄s captiuitatis
eſſe ꝯpletuꝫ. humiliter do
minū exorauit. Danie. ix.
Breuē ⁊ humilē orōeꝫ ha
buit lepꝛoſus q̄ flexis genī
bus orauit ad dñm. d. dñe
ſi vis potes me mundare.
Math. viij. Mar. j. Lu. v.
Hūiliter orauit cēturio ꝓ
paralitico ſuo indignū ſe re
putans p̄ñtia xp̄i. Mathei
viij. Ad orandū hūiliter
nos inducit exēplū de hūi
li publicano q̄ breuibꝫ ver
bis meruit remiſſionē om
niū pctōꝝ. dixit eīn. deus
ꝓpicius eſto mihi pctōri.
Lu. xviij Orō debet eſſe
aſſidua ⁊ ꝯtinua. vt ſi non
ſtatim obtineat hō cuꝫ pe-
tit nihilominꝰ adhuc oret
Nā orans helias ꝓ pluuia
cū pueꝝ mitteret ad viden
dū vſq̄ ad ſeptē vices nihil
penitus appebat Que orō
nis ꝯſtantia mirabilr̄ ꝯmē
datur. iij. Regum. xviij.
Non dimiſit daniel ꝓpter
decretū darij quī oraret ter
in die flexis genibꝫ. ſicꝫ an
ꝯſueuerat facere. Dan̄. vj

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ad hoc idē hortaē nos dicēs. Oportet vos ſp orare et nō deficere. Lu. xviij. ca Ad oratōis inſtantiā ipſe etiam dominus īducit exēplo vidue que ad iudicem cū īportūitate iudicare petebat. ⁊ exēplo amici q̄ panes iſtāter ꝯmodari petijt Lu. xj. ⁊. xviij. Paulus apl'us ſine intermiſſiōe orare monebat Theſſal'. quinto. Hoc idē ſollicite faciebat dicēs. ſine ītermiſſiōe memoriā vrī facio in oratiōnib' meis. Romañ. j.

De exauditōe orationū

	Scđm appetitum ſuū audiuntur
	Licz petāt tamē nō exaudiuntur
Dominū quidam	Bonū cōcupitū aſſequūtur.
	Magis expeditū hic adipiſcuntur

Xaudiunt quidā ſcđm eoꝝ appetitū et placitū. licz nō ad eoꝝ vtilitatē. naz petijt ppl'us carnes in deſerto et dñs irat' ꝯceſſit eis. ꝑ q̄ꝺ patz ꝙ nō ſemꝑ exauditio orōis eſt ſignū diuine dilectōis Nūe. xj. Nō placuit dño ꝙ filij iſrl' petierunt ſibi regem ⁊ tñ eos exaudiuit ad vocē eoꝝ. j. Regum viij. Hoc modo exaudiuit xp̄us demones petētes in porcos intrare. math. viij marci. v. Luce. viij. Orantes ſecūdo aliquādo nō exaudiūtur q2 nō petūt ſibi licita ⁊ bona. etiam q2 mali ſunt ⁊ īdigni qui petūt ſic dñs dauid orantez ꝓ puulo ſ nō exaudiuit. lcz deuote orauit q2 tūc nō erat dign' exaudiri. ij. Re. xij. Magne ꝛ̄probatōis erat orō hieremie q̄ñ dicebat ei de' noli orare ꝓ ppl'o iſto. nec ſumas ꝓ eis laudem ⁊ orationē. quia nō exaudiam te Hieremi. xj. Jacob' apl's

dicit petitis ⁊ nõ accipitiſ eo ꝙ male petatis Jac. iiij Populo indigno ⁊ malo dixit ds Cũ multiplicaue ritis orões nõ exaudiã. qꝛ manus vre ſanguie plene ſunt ⁊c̃ Jſa. j. Orantes tercio aliqñ exaudiunt ad vocẽ ⁊ ad vtilitatẽ. qꝛ bõa ⁊ ſibi expedientia petunt. Sic exaudiuit niniuitas dñs clamantes ⁊ orantes ad dñm qui eiſ pctã remit tens ⁊ a ſubuerſione libera uit ciuitatẽ Jone. iij. Sic exaudiuit etiã ſuſannã cũ eã a morte ⁊ infaia libera- uit Dañ. xiij. Hoc mõ ex- audiuit dñs oes. de quib; quere hic infra eodẽ ca. et de effectu orõnis ca. viij Orantes aliqñ exaudit de us nõ ad vocẽ ſed ad vtili- tatẽ, circa q̃ vide ꝓlogũ ſu per abacuc ꝓphetã. qꝛ iuxta ſententiã auguſtini ꝓuidet illis ds meliora q̃ꝫ petant. qd maniſeſte ptꝫ in paulo qui patiẽs carnis ſtimulũ vt amoueret ab eo pluries exorauit. qui nõ amouit ſꝫ melius ei ꝯceſſit. ſ. gratiaꝫ ſupandi dicẽs. ſufficit ti- bi grã mea. Nã vtus in in firmitate pficit ij. Cor. xij

Orare volẽtes dñt attẽ dere orõnis effectũ vel finẽ .i. fructũ q̃ ex orõe acqret.

De orationis mercede recipienda.

Orantes digne recipient:

- Peccatorum re miſſionem glo rioſam.
- Filiorum adepti- onem gaudio- ſam.
- Aduerſorum de preſſionem rui noſam
- Temptationũ repulſionẽ vir- tuoſam.
- Signorum placa tõem fructuoſã

Ratio quidem pri- mo impetrat pctõrũ remiſſionẽ. ſicut ꝑ orõem moyſi dicentis. Dimitte eis hanc noxã aut dele me de libro tuo. ad c⁹ orõnem p. iij.

dñs populo ſuo pctm̃ dimi
ſit Exo. xxxij. Propt̄ hāc
cauſaȝ docuit nos ſaluator
vt debitorū ⁊ peccatoꝝ di-
miſſionē in orōe dñica pe-
teremus dicētes. dimitte
nobis debita nrā Mathei.
vj. In cuius rei figura di-
miſit rex omne debitū ſuo
q̄ eū rogauerat licet poſtea
ex ſua neq̄cia fuerit reperi
ta Math. xviij. Oratio
impetrat his filios q̄ non
poterāt ex ſterilitate ſua fi
lios naturaliter procreare
nam yſaac dep̄catus eſt do-
minū ꝓ vxore ſterili ⁊ fili-
os meruit obtinere Geñ.
xxv. Anna ſiliter dñm de-
uote exorauit cū lacrymis
et filiū a dño p̄cibꝫ īpetra-
uit. j. Regū. j. Helizeꝰ hoſ
pite ſue ſterili īpetrauit a
dño filiū quē ſil'r ſuis orō
nibꝫ reſuſcitauit. iiij. Re.
iiij. Elizabeth ⁊ zacharie
nō erat filiꝰ eo ꝙ elizabeth
eēt ſteril' ⁊ ābo ꝓceſſiſſent
in diebus ſuis angelus au-
tem apparuit zacharie di
cēs. exaudita eſt orō tua ⁊
vxor tua pariet tibi filium
et vocabis nomen eius io
hānes. Luce. j. Oratio
tribuit victoriam de inimi
cis nā in bello filioꝝ iſrl' ꝯ
amalech plus fecit oratio
moyſi orādo q̄ȝ ioſue pug-
nādo. Exo. xvij. Ido pug
naturi filij iſrl' cōtra phili-
ſteos rogauerūt ſamuelem
vt oraret ꝓ eis vt victoriā
obtinerēt. j. Reg. vij. Io-
ſaphat rex iuda timore per
territus ꝓpter mltitudinē
q̄ venerat ꝯtra eū ſe ꝯtulit
ad orandū vt victoriā im-
petraret. ij. Paralipo. xx.
Judith qñ decapitare vo-
luit holofernē dñm pro vi
ctoria exorauit Judith. de
cimotertio. Cōmiſſurus iu-
das bellū ꝯ gorgiā orauit
et extitit victor belli. j. Ma
cha. vij. Q2 iudas ꝯtra ā-
thiochū in bello nō orauit
nō vicit ſȝ diuertit. j. Ma-
cha. vj. Item q2 iudas nō
orauit ī exercitu ꝯ bachidē
ipſe fuit occiſus ⁊ exercitꝰ

debellatus.j.Machabe.ix
Judas ⁊ qui erant cum eo
per orõnem ſunt ꝯgreſſi ꝯ̃
exercitum nichanoris ma
nu quidẽ pugnantes. ſed
cum cordibꝰ orantes belli
victoriã habuerunt.ij.ma
chabe.xv.Dicebat paulꝰ.
Obſecro vos vt iuuetis
me in orõnibus.vt liberer
ab infidelibꝰ. Roma.xv.
Oratio expulit dyabo-
lum ⁊ eius temptationes.
Ideo raphael monuit tho
biã vt tribus diebꝰ abſtine
ret ab vxore ⁊ tã ipſa ꝙ̃ ip
ſe orarẽt ꝯtinue ne diabo-
lus haberet in eos ptãtem
Thob.vj.Propter aſſidu
am orõem chananee filia
eius a demonio liberabat.
Mathe.xv.Dum diſcipu
li quidã demonẽ non poſ-
ſent eijcere. ⁊ de hoc mira-
rentur.dñs dixit eis Hoc
genus demoniorum in nullo
eijcit niſi in orõe ⁊ ieiunio
Mathei.xvij Marci nono
Cũ paulus iret ad orõem
obuiauit puelle hñti ſpiri
tum phitonicũ. quem pau
lus expulit in noĩe ieſu.A
ctu.xv. Orõ facit opa-
ri miracula.nam per orati
nem helie clauſum eſt celũ
ne plueret. ⁊ per oratiõem
eius ad pluuiã apertũ eſt.
iij.Reg.xviij.Ad oratõez
deuotam helie puer qui iã
erat mortuus ſuſcitatus ẽ.
iij.Regum.xvij.Martha
⁊ maria magdalena oraue
runt ⁊ impetrauerunt laza
rum ſuſcitari. Johannis
xj.Decem leproſi orauerũt
ad dominum ⁊ meruerunt
recipere ſanitatẽ Lu.xvij.
Petrus ⁊ iohannes aſcen
dentes ad oratõnem libera
uerunt claudũ ex vtero ma
tris ſue.Actu.xiiij.Simi
liter petrus ⁊ iohãnes ora
uerunt pro illis de ſamaria ⁊
imponebant manus ſuper
illos ⁊ ſpũm ſanctum acci
pere faciebant.Actu.viij.
Patrem publij febribus ⁊
diſſenteria laborantẽ pau
lus ſua oratione ſanauit.
Actuum.xxviij.

De ornatu mulierum

Ornatus mulier est. — Ad p̄ſonarũ deceptiõem. Ad p̄fector ꝛ rep̄henſionẽ.

Ornatus mulierũ ſepe fit ad decipiẽdum hoĩes. licȝ ipſe aliqñ vt viris placeãt ornare ſe dicãt. nã thamar volens de iuda ſocero ſuo ↄcipe veſtib⁹ viduitatis depoſitis ornauit ſe ↄcubitũ faciẽs ab eodẽ. Ge. xxxviij Jezabel audito aduentu iehu depīxit oculos ſuos ſtibio ⁊ ornauit ſe. iiij. Re. xix. Propter ornamẽta q̃ iudith aſſũpſit potentẽ holofernẽ decepit Judith. vj Occurrit mulier iuueni ornatu meretricio p̄parata ad capiendas aĩas Prouer. vij. Non ſine cauſa dicit̃ auerte faciẽ tuã a muliere q2 ſp̄ decipit ⁊ ĩcitat ad peccatũ Eccl. ix. Ornari nõ debẽt mulieres bone ⁊ honeſte q̃ ſoli deo placere deſiderãt. ideo heſter quãdo debuit intrare ad regẽ nõ queſiuit cultũ mulierũ ſiue muliebrẽ ſicut querebãt cetere mulieres. heſter ſcdo. Cõminando dicit̃. aufert dñs ornamẽta calciamẽtorũ ⁊ lamina ⁊ torques ⁊c. Iſaie. iij. Mulieri nõ ſit extrinſecus capillatura l' circumdatio auri vel veſtium cultus prima Petri. iij.

De paciencia

Patiẽtes ferre debẽt

- Attinẽtes p̄pinquorum offenſiones.
- Seruiẽtes dñorum correctiones
- Patientes tormentorũ afflictõnes.
- Rẽnuentes receptor ꝛ illationes
- Audiẽtes benignoruȝ reſpõſiones
- Attendẽtes exemploruȝ oſtenſiones

[illegible]

Atienter ferre de-
bēt iniurias ꝯsan
guinei ⁊ ꝯiūcti ſi
aliqñ vnus ab altero offen
dit̄ ꝯbere vel corrigatur.
Sic patiēter tulit yſaac ſi
ne murmure qñ abrahā pr̄
eius eū voluit īmolare Ge
neſ.xxij. Joſeph patiēter
tulit iniuriam quā ei ꝓꝑrij
frēs intulerūt. eiſqꝫ poſtea
illatā eandē iniuriā clemē
ter indulſit Gen̄.xxxvij. ⁊
xlv. Cito orauit Moyſes
ꝓ maria ſorore ſua q̄ eum
offēderat murmurādo. Nu
me.xij. Dauid ꝑſecutōem
ſuſtinuit quā ei ꝓprius filiꝰ
inferebat.ij. Regum.xv.
Thobias patienter ſuſti-
nuit ꝯſanguineoꝝ īprope-
ria pariter ⁊ vxoris Thob.
ij. Patiēter dn̄t ſuſtine
re ſerui ⁊ ſubditi ſi aliquā
moleſtiā recipiāt a dn̄is ⁊
ꝑlatis. dn̄i etiā ⁊ prelati ſi
aliquādo a ſubditis offen
dūtur. Naꝫ miphiboſeth
patienter ſuſtinuit iniquā
ſententiaꝫ quā dauid tulit
ꝯtra eū.ij. Regū.xvj. Qr
mulier in adulterio repre-
henſa ſcribarum ⁊ phariſe
orū accuſatōnem patiēter
ſuſtinuit ⁊ nihil ad accuſa
ta reſpōdit dominꝰ eaꝫ ne
lapidaret. miſericorditer
liberauit. Jo.viij. Simili-
ter dn̄i ⁊ prelati debent eſſe
patiētes ſi aliqñ offendun
tur a ſubditis. Nam moy
ſes ꝓpter populi murmur
ſe nō turbauit. ſed patien-
ter ſuſtinuit ⁊ miſit aaron ī
tercedere ꝓ eis Nūe.xvj.
Sara patiēter ſuſtinuit cō
tumeliam ancille ſibi iniu
rioſe illatā Thobie.iij.

Patiēter debꝫ homo tri
bulatōes ⁊ penas a deo af
flictas vel ꝓ eo vel ꝓ eius
fide ſuſceptas ferre. Sic
thobias excecatꝰ patiēter
ſuſtinuit ⁊ portauit cecita-
tē Thob.ij.⁊.iij. Job fuit
patiēs ꝑdēdo ſua ⁊ filios
et ſeipm ꝑ grauē īfirmita-
tē quā habuit vxore ⁊ ami
cis plus inferentibus ſibi
deſolatiōem qꝫ ꝯſolatōem

Job per totū. Alacrem pa
tientiā habuerunt tres pu
eri in fornace q̇ noluerunt
ydolis immolare. Dañ. iij
Eleazarus duros cruciatꝰ
patienter ſuſtinuit ꝓ legis
obſeruātia. ij. macha. vj.
Septē fratres cū pia eoꝝ
matre in eoꝝ tormētis mi
rabilem patiām habuerūt.
ij. mach. vij. Patiēter
ferentes iniurias nō debēt
vltionem querere de offen
ſis licȝ ipſi valeant vindica
re. nā ſaul noluit ſuſtinere
ꝙ viri q́ ei detraxerāt occi
derent in detractionis vin
dictā. j. Reg. xj Deliſeus
etiā nō ꝑmiſit vt occiderē
tur viri qui eum ceperene
rant. ſȝ eos plene reficiēs
libere abire permiſit. iiij.
Re. vj. Noluit dd̄ occide
re ſaulē ꝑſeqñtem eū licet
pluries potuiſſet. j. Re. xx
iiij. Ipſe etiā dd̄ noluit ꝙ
abiſay eū de ſemey cum ei
malediceret vindicaret. ij
Re. xvj Nō ſolū vindictā
dȝ hō q̄rere de offenſa. ſed
offendentibꝰ dimittere dȝ
ex corde nō ſolū ſemel ſed
pluries. nam petro q̄renti
quotiens dittere et, ꝓximo.
xp̄s rñdit. nō ſolū ſepties
ſed ſeptuagieſſepties Ma
th. xviij. Ad portandū pa
tiēter ⁊ multotiēs dimittē
dum iniurias inducit nos
xp̄s in exemplū ſerui neq̄
cui dimiſſa fuerūt. x. milia
talentoꝝ. Math. xviij.
Patiām ꝯfert hoī multis
modis hūilis ⁊ deuota rñ
ſio. ⁊ ecōuerſo dura ⁊ aſꝑa
ſuſcitat furorē. quia rñſio
mollis frāgit irā. ⁊ ſermo
durus ſuſcitat furorē. pro
uer. xv David q̄ ad durā
rñſionem nabal fuerat per
turbatus ad humilē rñſio
nem abigayl ē mirabiliter
placatus. j. Re. xxv. Filij
effraim iurgantes ꝯ gedeo
neȝ ſedati ſunt ꝓpter eius
humilē rñſionē Judi. viij
Sic roboā ſi iuxta ꝯſiliuȝ
ſenū humilē rñſioneȝ ꝓtlo
dediſſet in impatiām ⁊ in
dignationem populū non

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſnduxiſſet.iiij.Regum.xvij.
Patiētie exemplū habe
mus a xp̄o. maxime vt fu-
rori cedamus. Nam xp̄s
q̄ pati venerat iudeos plu
ries incitauit. ⁊ ab eis de-
clinauit Luce.iiij. Johan
nis.viij. Mathei.x. Exem
plum etiam patiētie habe-
mus a christo tempore paſ
ſiōis quia patientiam cō-
ſeruauit ī verbis detracto
rijs ⁊ cōtumelioſis. in fa-
ctis in illuſionibꝫ verberi-
bus. crucifixione in morte
Math.xxvj. Marci.xiiij.
Luce.xxij. Johānis.xviij

De paupꝫtate ⁊ inopia.

Paupes ſpū debēt:
- Poſſeſſiōez ꝓprietatis de ſpicere
- Refectionē ſobrietatis ꝑficere
- Oſtenſionē xp̄i paupꝫtatis aſpicere.
- Ditatōnem ſublimitatiſ inſpicere

Paupꝫtas ſpiritual'
ſiue pauper ſpū ni-
hil debet ꝓpriū poſ
ſidere. Jn cuiꝰ figura. Ja-
cob pr̄iarcha fugiēs eſau
ad laban vadens nec aīal
nec famulū habuit. ſꝫ ī ba-
culo ſuo iordanē trāſiuit ⁊
volens requieſcere lectū nō
habuit. ſed lapidem ſuppo
nens capiti ſic dormiuit.
Geñ.xxviij. Moyſes paſ-
cebat oues ihetro. q̄ oues
ꝓprias nō habuit. Exodi.
iij. Filij rechabitarum do-
mos non inhabitāt. vinū
nō bibebāt ⁊ vineas nec ta
bernacula edificabant. ⁊ a
gros nō ſerebāt Jhere.xxx
v. Adoleſcēti dixit dn̄s ſi
vis ꝑfectus eſſe vade ⁊ vē
de oīa q̄ habes ⁊ da paupi
bꝫ Math.xix. Jn primitiā
ecc̄ia oīa dabant ⁊ q̄ſi coīa
hēbant Act.iiij Petrꝰ ve
rꝰ paupꝫ dixit claudo. argē
tū ⁊ aurū nō eſt mihi. ſꝫ qđ
hēo tibi do act.iij paulꝰ di
xit fr̄ibꝫ achie. argētū ⁊ au
rū ⁊ veſtē nō ↄcupiui Ac.xx

Pauperes ſpū parce viuere debent ⁊ de modico victu ꝯtētari. nā ſic viuebat ruth que colligebat ſpicaſ poſt terga metentiū Ruth ij. Multū pce ⁊ magna cū penuria viuebat helias qn̄ petijt buccellā panis ⁊ paululum aque a ſareptana vidua ſibi dari. iij. Re. xvij. Filij pphetaꝝ ſatis tꝑate viuebāt. q꞉ parum de pane ⁊ pulmentū inſipidu comedebant. iiij. Re. iiij. Paulus apl's dicebat. eſurim⁹ ⁊ ſitimus. Pauptatis exēplū habemus a xp̄o qui eſt de paupe mr̄e natus ⁊ paupe fabro nutritus ⁊ in paupe loco reclinatus. pānis paupꝛimis inuolutus. in paupeꝝ oblatōe templo ꝓſentatus. redēptus. ſ. turturibꝫ colūbaꝝ duodenis in tēplo ſine faīlia eſt reptus. hec oīa nobis in exemplū pauptatiſ ſuſtinuit patienter Lu. ij. Ad paupes nuptias vbi vinū defecit ⁊ defuit inuitatus acceſſit. ⁊ ibi aquā in vinum ꝯuertit Joh. ij. Caput vbi reclinaret nō habuit. math. xxvij Paupem familiā habuit Math. iiij. In cruce patiens nudus pepēdit ⁊ mortuus iacuit in ſepulcro alieno. Jo. xix. Paupes ſpū ⁊ paupertatē patiēter ſuſtinētes ⁊ ferentes exaltant̄ ditant̄ ⁊ remunerant̄ a deo in pn̄ti ⁊ ī futuro. nā ſaul qui vno ſeruo ꝯtētus longe q̄rebat aſinas pr̄is nō equos. ⁊ cuius familia mīma fuit vnctus eſt in re gem. j. Reg. x. Dauid exiſtens in paſcuis ⁊ q̄ſi nihil reputatus fuit p ſamuele ꝫ etiā vnctus eſt in regē quē etiā miſit pater ad fratres victualibꝫ oneratū. j. Re. xvj. ⁊. xvij. In cuius figura nabuchodonoſor paupe res dimiſit. diuites interfecit vel captiuos duxit. ⁊ ſignificat ꝙ dominus paupe res dimittit ſolutos ire ad gaudia celi. diuites vo ad penas infernoꝝ deducit

Hieremie.xxxix. Inter bea
titudies quas dñs poſuit ⁊
poſuit. prima eſt pauperta
tis. Mathei.v. Miram re
muneratiōez ꝓmittit xp̄s
diuicias relinquētibꝫ ꝓp-
ter eum Luce.xviij. Mat.
xix. Lazarus pauper in ſi-
nu abrahe ab angelis eſt de
portatus Lu.xvj. Ob hāc
cauſam paupes ⁊ debiles
ceci ⁊ claudi ad magnā ce
nam ꝑregis nūcios intro
ducti ſunt. Luce.xiiij

De pace ⁊ ꝯcordia

Pax et ꝯcordia

Approbatur placentia diuine dilcōis
Cōprobatꝰ ſignis exterioris ꝯplacē-tie.
Roboratur ſubiectiōis beniuolentia.
Turbatꝰ mlꝰtis vicijs
Cōſūmatꝰ in excellētia ſuꝑne dilcōis

Pax ⁊ ꝯcordia vni-
tas īter hoīes ſuꝑ
om̄ia alia opa deo
placēt. In cuius ſignum
oīa aīalia preter hoīem fe
cit duplicia. ſcꝫ marē ⁊ fe
minaꝫ. hoīem vero vnū vt
bonū vnitatis pacis ⁊ cō
cordie ꝯmēdaret. Geñ.j.
Quāuis dauid eēt ſanctꝰ
noluit tñ deus vt edificarꝫ
ei domū. qꝛ fuit bellicoſus
ſed ſalomō qui interp̄tatꝰ
pacificus vt oñderet paci
ficoꝝ ſolum accepta ſacri-
ficia ſeruicia reputari. iij.
Reg.iiij.v.⁊.vj. capitul.
Diligit corda pacifica ⁊ ī
eis habitat In cꝰ rei figu-
ra oſtēſum eſt helie ꝙ dñs
nō erat in ꝯmotione nec ī
in grandi vento alias grā
dineto ſꝫ ī ſibulo aeris te-
nui. i. ī loco pacifico ⁊ q̄e-
to. iij Re.xix. Qđ deus pa
cē ſic diligat patꝫ ex his qꝛ
in eius natiuitate āgeli pa
cē annūciauerunt Luce.ij.
Pacem p̄cepit diſcipulis
inter ſe habere Mathei.ix

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Pacē apoſtolis miſit pre/
dicare. Lu. x. Pacem p̄ te
ſtamento reliq̄t dicēs. pa
cē meā do vobis. pacē me
am reliq̄uo vobis Jo. xiiij
Poſt reſurrectōem ſuā di
ſcipulis nunciauit pacem
Lu. xxiiij. Jo. xx. Pacē
debent querere q̄ prius fue
rūt inimici. ⁊ maxime qui
hn̄t inimicos potentes Jō
abimelech pacificatus eſt
cū yſaac quē pſpari vide/
bat Gen̄. xxvj. Gabaonite
audientes q̄ fecerat ioſue
potentiſſimus hierico. ve
nerūt ſecū pacē facere. Jo
ſue. ix. Miſit ionathas le
gatos ad bachidē vt cōpone
ret pacē cū eo ⁊ bachides
tn̄ fuit dux exercitus ī quo
iudas occubuit frater euiſ
j. macha. ix. Rex demetri
us miſit ad ionathā ep̄laʒ
rogans pacē. j. macha. x.
Pacē inducūt inter ho
mines furori cedentes vel
rn̄dentes hūiliter. furori
eñi malorꝝ cedendū eſt. ſic
fecit iacob recedēs ab eſau
Ge. xxviij. Phinees ⁊ ce
teri legati ad filios ruben
miſſi in excuſatōe eorꝝ beni
gna hūilitate dulciter ſunt
pacificati. Joſue. xxij. De
hac materia q̄re in p̄cedē/
ti de patiā. ſ. in furori cede
re vel humiliter rn̄dere
Pacē pturbāt multa ⁊ de
ſtruūt. nā aliq̄n pacē ptur
bat īuidia. nā frēs ioſeph
inuidētes ei nō poterāt ei
pacifice loq̄ quicq̄ Ge. xx
xvij. Auaricia ſeu copia tē
poraliū rerꝝ ſunt cā pturba
tōis pacis ⁊ fomentū diſ/
cordie ⁊ iurgiorꝝ. vtꝫ in pa
ſtoribꝰ loth ⁊ abrahe Gen̄.
xiij. Silr̄ habet̄ de yſaac et
paſtoribꝰ gerare pp̄ter cām
predictā Gen̄. xxvj Ambi
cio ⁊ ſupbia dn̄andi paceꝫ
pturbāt diſcordias ⁊ guer
ras ſuſcitāt inter pp̄inquoſ
vt pꝫ de abſolon ꝯ patrem
ſuū dauid. ij. Reg. xv. Fi
cta etiaꝫ pax pturbat ⁊ im
pedit pacem bonā ⁊ veram
Jdeo ionathas nolebat re
cipere pacem demetrij. q̄a

ficte pacificari querebat. primi Machabeoꝝ.x. Pacis bonū ex gratia ⁊ dono dei ꝓcedit. vnde bonitas gratioſi prelati ⁊ bonitas ſubditoꝝ cauſa aliquando extitit magne pacis. vt patet de onya. ⁊ populo iudeorum. ij. Machabeorū. iij. Propter hāc cauſam paulus in ſuis epiſtolis ꝑpoſuit pacem dicens. Gratia vobis ⁊ pax. dans intelligere. ꝙ ſine gratia eſſe nō eſt pax impijs ut dicit dñs yſaie. lvij. De magno dono gracie diuine ꝓcedit. quādo ille qui recipit iniuriam vel offendenti offenſam parcit ex animo. ⁊ pacem eius qui eum offendit cōcupiſcit. Sic dauid lꝫ ab abſalone perſecutus q̄rebat eius pacem dicens Eſt ne pax puero abſolon ſecūdi Regum decimooctauo capitulo.

De peccato ⁊ eius effectibꝫ

Peccatū nocet hoī
- Ab interiori deprauando naturam
- Ab exteriori ꝓcurādo iacturam
- A ſuperiori exclamando preſſuram.
- Ab īferiori deuaſtādo figuram

Peccatū ex ſui natura nocet hoī ab intrīſeco. qꝛ hūanam naturam deprauat et exterminat. Tollit enī homini audaciā ⁊ cauſat erubeſcētiam. Nā primi parētes qui in ſtatu innocētie nudi nō erubuerūt. poſt peccatū erubeſcentes ſe pizomatibꝫ texuerūt Gen̄. iij. Itē aufert hoī ſenſum ⁊ infatuat eū Vn̄ adam quādo ante peccatū tanta ſciētia pollebat ꝙ rebus omnibꝫ impoſuit nomina ſcd̄m ꝓprietates earum. poſt peccatū intantū infatuatꝰ eſt

ꝙ a facie dñi cui nuda ⁊ a-
perta ſunt oīa abſcondere
ſe credebat Gene.iij. Sa
lomonē ſapientiſſimum
pctm̄ infatuauit maculās
eius famā.iij. Regū.xj. ⁊
Eccī.xlvij. Item peccatū
fecit hoīem timidū auferē
do ſecuritatē. Nam adam
ante pctm̄ pluries audiuit
dñm ⁊ vocē eius ⁊ nihil ti
muit. poſt peccatum cū vo
caret a domino ait. Audi-
ui vocem tuam ⁊ timui Ge
ne.iij. Itez dauid qui fuit
audax ⁊ bellicoſus ⁊ victo-
rioſus vt pz.j.⁊.ij.regum
in diuerſis capitulis. poſt
pctm̄ adulterij cum berſa-
bee ⁊ homicidiū vrie fcūs
eſt pauidus. adeo ꝙ abſo
lon filiū ſuum nudis pedi-
bus fugeret vt pz.ij. Reg.
xv. Item tulit quietē intrī
ſecam hoīnem non ſinens
quieſcere. nā cor impij ꝗſi
mare feruēs qḋ quieſcere
non poteſt Iſa.lvij. Simi
liter percuſſit dñs cor da-
uid poſtꝙ peccauit populū

numerando.ij. Reg.xxiiij.
Peccatum nocet hoīni
ab extrinſeco. qꝛ multipli
ci pena corporali ⁊ guerra
punit in pñti. vt patet in a
dā ⁊ in eua expulſis de pa
diſo. de maledictōibus ⁊
penis eis a deo adiunctis.
pena viri fuit ſimplex qꝛ in
labore vultus tui veſceris
pane tuo. pena mulieris fu
it duplex. in dolore pies fi
lios. ⁊ ſub viri ptāte eris.
Cā huius duplicatōis fu
it. qꝛ ipā vir induxerat ad
peccandū. Gen.iij. Sodo
mite etiam ꝑ penā ignis ⁊
ſulphuris ſunt puniti. Ge
nes.xix. Vxor etiā loth qꝛ
peccauit ꝯ preceptū dñi ſe
vertendo in ſtatuā ſalis eſt
ꝯuerſa Gen.xix. Pharao
etiam ꝓpter peccatū cogno
uit ſe flagellari dicēs. pec
caui in deū. Exo.x. Quia
filij iſrahel deū multotiēs
offenderūt peccādo fuerūt
ab eo ſepi⁹ flagellati vt hr̄
Numeri. Joſue. Ruth.
Iudicum. Iudith. Regū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ ꝑ totum vetus teſtamen
tum. Deſerta eſt iheruſalē
et omnis vrbs iude ꝓpter
maliciā quā fecerunt. Jhe
re. xliiij. Pctm̄ nocet ho
mini a ſuperiori. q2 clamat
vindictā. ⁊ pctm̄ ſpeciali-
ter enorme qđcunq3 fit il-
lud. ideo dixit dn̄s ad cayn
Vox ſanguis fratris tui a-
bel clamat ad me de terra.
Gene. iiij. Clamor pctōꝝ
veſtrorū in aures dei ſaba
oth introijt Jacobi. v.
Pctm̄ nocet hoī ab inferi
ori rectā eius figurā ad mlˀ
ta incōmoda incurrendo ⁊
ſpecialiter recidiuatio in
pctm̄ que multū debilitat
hoīem. ſicut recidiuatō in
egritudinem debilitat cor
pus plura in ipſū ꝑicula
inducendo Vn̄ in huius fi
gura dr̄ ꝙ poſtq3 ambula-
uit iorā ī vias peſſimas ſic
debilitatus ē ꝙ receſſit ab
eo edom ⁊ noluit ei ſoluere
tributa. iiij. Re. viij. Dici
tur etiā ꝙ ꝓpter pctm̄ Jhe
ruſalē inſtabilis facta eſt.
Treno. j. Seruus ſalomo
nis auſus ē inſurgere ꝯtra
eū ꝓpter peccata ſua. iij Re
gū. xj. Ad hoc facit xp̄i pa
bola cū immūdus ſpūs ex
iret de hoīe Mat. xij. Ob
hanc cām dixit xp̄s langui
do curato. vade ⁊ amplius
noli peccare ne deterius a-
liquid tibi ꝯtingat. Et ſilˀe
dixit mulieri in adulterio
deprehenſe. Johan. viij.

De penitentia peccatoꝝ.

Pn̄ia debet fieri.
- Statim ⁊ ſine dilatione
- Cū vera cordis contritione
- Cū nuda cōfeſſione.
- Cū integra ſatiſfactōne.
- Cum iuſtificatōne ⁊ ſanctitate.
- Cum receptione ⁊ benignitate.

Enitētia debꝫ fieri
celerit ⁊ nō differ-
ri uſqꝫ ad ſenectu
tē vel mortē. nō eſt em̄ tutū
ire p deſertū huiꝰ vite ſine
amaritudine penitētie. In
cuꝰ figura maria qꝫdiu man
ſit extra caſtra nō pceſſerūt
filij p deſertū. Nume. xij.
Hoc ē etiā ꝯſiliū ſapiētis
qꝛ dıt. nō tardas venire ad
dn̄m ⁊ ne differas de die ī
diē Eccī. v. ca. Ut dn̄s ad
penitentiā feſtinā͠t induce-
ret hoīes. recitat exēplum
de quibuſdā ſup quos ceci
dit turris. ⁊ ſubdit dicēs
niſi penitentiā feceritis ſi-
mul pibitis. Luc. xv. Ad
hoc idē facit pabola de ſer
uis vigilātibꝫ in penitētia
et expectātibꝫ dn̄m ſuū qn̄
reuertat̄ a nuptijs. qꝛ diē
et horā mortis ignoramus
penitus Lu. xij. Querenti
bꝫ quibuſdaꝫ iudeis q̇d fa
cerēt reſpondit petrus Pe
nitentiam agite. Actuū. ij.
Dixerunt fideles. deus pe
nitentiaꝫ dedit fidelibꝫ ad
vitam. i. in vitā exercēdā.
Act. xij. Penitētia debꝫ
eſſe cū ꝯtritōe cordis cuiꝰ
ſignū ſunt lachrime fluen-
tes ab oculis. Idō audiēs
populus iratū eſſe dn̄m p-
pter murmur eorū luxit ni
mis ⁊ in mane plus qꝫ deꝰ
p̄ceperat facere voluit Nu
meri. xxiiij. Ad vocē ange
li increpātis populū leua-
uerunt vocē pariter et fle-
uerūt Iudi. ij. Lamentāte
eſdra pro peccatis populi
dictū eſt ei ſi eſt pnīa in iſ
rael. i. Eſdre x. Peccatrix
mulier penitēs ſic lachry-
mis abundauit qꝫ de eis
pedes domini lauit Luce
vij. Quia dominus vidit
magnā cōtritionē ī mulie
re in adulterio deprehēſa
leuem et breuē penitentiā
ei dedit dicēs. vade ⁊ am
plius noli peccare Iohā.
viij. Homo volēs de pec
catis ꝯtritionē habere de
bet a turba ſecedere In cu
ius figura petrus q̇ pecca
uit ī atrio foras exiēs plo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛauit amare Math.xxvij.
Pn̄ia poſt ꝯtritiōem re
quirit nudam ⁊ aptam cō
feſſionem ꝓpter quod dn̄s
tranſtulit pctūm dauid.qꝛ
ad repꝛehēnſionem nathā
ſe humiliter accuſauit.ali
as excuſauit.ij.Regū.xij.
Poſt pctm̄ numerationis
populi ꝯfeſſus ē dauid di/
cens.ego ſum qui peccaui
ij.Regum.xxiiij.Ideo di
cebat iob Si iuſtificare vo
luero.os meū ꝯdemnabit
me.Iob.ix.Dixi ꝯfitebor
aduerſum me iniuſticiam
meā dn̄o ⁊ tu remiſiſti im
pietatē peccati mei ait da
uid.p̄s.xxxj.In huius fi/
gura dominus decez lepro
ſis penitentibꝰ dedit ſanita
tem ⁊ dixit.Ite ⁊ oſtēdite
vos ſacerdotibꝰ ⁊ dū irent
mundati ſunt.Luce.xvij.
De hac materia quere in
ca.de ꝯfeſſione per totū
Pn̄ia poſt ꝯfeſſionē requi
rit ſatiſfactōem que ꝯſiſtit
in aſperitate ieiunioꝝ ⁊ de
uotiōe orōnis ⁊ elemoſina
rum largitōe vt ꝑ aſperitā
tem ⁊ ieiuniū ⁊ orōnem ſa
tiſfaciamus ⁊ in his q̄ ꝯmi
ſimus in noſmetipſos.in
hisque in deū per orōnem
⁊ elemoſinā.in hisque in
ꝓximos fuimus opati Io
achab ſceleratiſſimus ope
ruit carnē ſuā cilicio.ieiu/
nauit ⁊ dormiuit in ſacco ⁊
ambulauit dimiſſo capite
⁊ dn̄s temꝑauit penam pe
nitentie quā ei inflixerat ꝓ
peccato.iij.Reg.xxj.Sa/
cerdotes induerūt ſe cilicio
⁊ ieiunauerūt audita potē
tia holofernis.i.dyaboli.
Iudith.iiij.Uiri niniuite
fecerunt pn̄iam.induti ſūt
ſacco ⁊ ieiunauerūt ⁊ deus
indulſit eis.Ione.iij.Iu
dith habebat ſuꝑ lūbos ci
liciū ⁊ ieiunabat oībꝰ die/
bus vite ſue p̄ter ſabbata
⁊ neomenias Iudith.viij
Machabeus ⁊ qui cum eo
erant dep̄cabantᷣ dn̄m ca/
put terra ſpgētes ⁊ lūbos
ciliciis p̄cincti ad crepitu/
dinē ꝓuoluti.ij.macha.x.

Penitentiā etiā debent facere viri boni quantūcū q̄ amicos dei ſe ſenciāt qꝛ ex hoc merita eoꝝ augmētant. Jō iob q̄uis eēt vir ſcūs dicebat ago penitētiā in fauilla ⁊ cinere. Job. xlij Johānes baptiſta ſanctificatus ī vtero mrīs fugit ī annis teneris ī deſertū vbi tam aſpere vixit ⁊ tantā penitentiā fecit q̄ dicebatur nō māducans neq̄ bibēs Math. iij. Saluatoꝛ nr̄ q̄ peccatū nō fecit in deſerto q̄draginta diebꝫ ⁊ q̄dragīta noctibꝫ ieiunabat. Mathei. quarto ca. Penitētes deus benigne recipit eorū penitentiā acceptando. Nam manaſſen regem iuda q̄ pꝛopter peccata ductus fuit in babilonem. q̄n̄ repenituit deus eū benigne recepit. ⁊ in pꝛiſtinum gradum collocauit. ij. Paral. xxxiij. Libēter recipit dn̄s peccatoꝛes ad penitentiā. quoniam predicatōem ſuam penitencia dicit incepiſſe. Mathei. iiij. Magdalenam benigne recepit ⁊ magnam familiaritatem oſtendens eam multipliciter ↄmendauit. Luce. ſeptimo Ad hoc idem facit exemplum de filio pꝛodigo q̄ benigne fuit receptus a patre. Luce. decimoquinto. Sic alacriter r̄cipit deus penitentes vt dicant gaudium eſſe in celo ſup̱ vno peccatoꝛe penitentiam agēte magis q̄ ſuper nonagīta nouē iuſtis qui nō egent penitentia. Luce. decimo quinto. capitulo. Libēter recepiſſet deus penitētiam iude ſi quādo penitētia ductus nō deſperaſſet ⁊ nō ſe ipſum laqueo ſuſpendiſſet Mathei. xxvij.

De peregrinis ⁊ hoſpitibus.

Peregrini recipiēdi ſunt ad hoſpicium	Letanter Liberaliter Utiliter Gratāter

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

Eregrinos dz ho-
mo recipe hilari-
ter. q₂ freqn̄t reci
pit xp̄um ⁊ angelos in ſuo
hoſpitio. Nam abrahā in
ſuum hoſpitiū recepit an-
gelos quos credebat eē ho
mines peregrinos Gene.
xviij. Loth angelos repu
tans hoīes ꝑegrinos tranſ
euntes recepit hoſpitio. et
defendit vt potuit a zodo-
mitis eis nephandā violē
tiā volentib₉ irrogare. Ge
ne. xix. In diſcipulis ſeip
ſum aſſerit recipi ⁊ ꝯtemni
dicendo. Qui vos accipit
me accipit. ⁊ q̄ vos ſpernit
me ſꝑnit. Math. x. Paul⁹
ait. hoſpitalitatē nolite ob
liuiſci. ꝑ hanc em̄ placue-
runt angelis hoſpitio rece
ptis Hebre. xiij. Pere-
grinos dz homo recipe li-
bēter leta facie eis nccāria
miſtrare. Sic liberalis ⁊ ꝓ
uida videbat̄ eſſe rebecca.
qn̄ ſeruo abrahe dixit. Pa
leaꝝ ⁊ feni ⁊ pabulū pluri-
mū eſt apud nos Gen̄. xx-
iiij. Cū magna prece ⁊ libe
raliter ihetro moyſen pere
grinū recepit hoſpitio. ex
quo poſtea eius filia ⁊ nepo
tes fuerūt magnifice hōra
ti. ſic ipē vellet libenter ⁊ le
tanter recipi. Iō dixit mo
yſes. dn̄s amat ꝑegrinū ⁊
dat ei victū ⁊ amictū. vos
debetis amare peregrinos
q₂ ipſi fuiſtis aduene Deu
ter. x. Exploratores quos
miſit ioſue raab liberalr re
cepit Ioſu. ij. Liberalis ho
ſpitator fuit iob c⁹ hoſpiti
um viatori patuit ⁊ non re
māſit foris ꝑegrinus Iob
xxxj. Ambulās ieſus ꝑ mū
dū non habebat vbi caput
reclinaret. ſed martha libe
raliter recepit eū hoſpitio
Lu. x. Sic liberaliter debēt
recipi ꝑegrini qui ſūt etiā
cogendi intrare hoſpitiū.
exemplo duoꝝ diſcipuloꝝ
euntiū in emaus qui chri
ſtum peregrinū cogerunt
manere Luce. xxiiij. ca.

Peregrinos recipien-
tes multas a deo recipiunt

grās ⁊ multa miracula. nā
helias ſuſcitauit filiū muli
eris a morte apud quā ho-
ſpitio ē receptus ⁊ ei filiū
īpetrauit. ⁊ poſtea eū ſuſci
tauit mortuū. iij. Re. xvij
Gaudēs recepit in ſuo ho
ſpitio zacheus ſaluatorē ⁊
ipe gaudiū ei multiplicauit
qñ ſalutē eius domui nūci
auit. Lu. xix. Publi- prin
ceps paulū cū socijs de cō
fracta naui euaſo ſuſcepit
hoſpitio. paulus aūt libera
uit prēm eius febribꝫ ⁊ diſ
ſenteria laborātē Act. xxv
iij. Peregrīos recipiūt ho
ſpicio paupes ⁊ artifices
magis q̄ꝫ nobiles ⁊ diui-
tes abūdātes nā in gabaa
ciuitate beniamin nō inue-
nerūt leuite q̄ eos hoſpitō
recipent niſi ſenē de opere
uertētē. Judi. xix. Jtē heli
as ī ſarepta ſidonie ſolū a
vidua paupcula hoſpicō ē
receptus. iij. Re. xvij. Pe
trus apl's apud quēdā co-
riariū hoſpitatus ē Act. x.
Paulus manebat apd pri
ſcā ⁊ aquilā q̄ erant eiuſdē
artis Ac. xviij. Lidda pur
puraria rogauit paulū ⁊ ſo
cios ſecum in hoſpicio ma
nere Actuū. xvij.

De ꝑmiſſione diuina

Permittit deus
- Bonos flagel-lari addens cō ſolationem.
- Electos temp-tari ſubtrahēs deprauatōnem
- Malos debella-ri iniungens de ſolationem

Ermittit deus bo
nos affligi ad tem
pus eos poſtea mi
rabiliter exaltādo. ſic ꝑmi
ſit iacob pati pſecutōnem
ab eſau qui poſtea repatria
uit ditat'/ Geñ. xxvij. Tho
biā excecari permiſit quē
poſtea illumīatum gaudio
āpliauit. Thobie. ij. Job
grauiter affligi ⁊ depaupa
ri permiſit deus cui poſtea
oīa duplicauit Job. j. Da
uid longo tpe ꝑmiſit deus
pati perſecutioaem ſaulis

quem in regē poſtea ſubli-
mauit .j. Regū .xvij. Filij
iſrahel affligi p holofernē
pmiſit. de quibꝫ poſtea ma
gnā victoriā dedit Judith
per totū. De hac materia
quere plura de iudicijs dei
occultis Permittit ds
aliqn̄ bonos in diuerſ pec
catis vt nō glorient̄ de ſua
ſanctitate. nec cōfidant de
ſua ꝯſtantia. ⁊ alijs ſciant
ꝯpati qn̄ peccant. Sic per
miſit cadere ſampſonē for
tiſſimū. Judi. xvj. Dauid
ſanctiſſimū. ij. Re. xx. Pe
trum ꝓmptiſſimū Math.
xxvj. De hac materia que
re plura exēpla d̓ iudicijs
dei occultis Permittit
deus aliqn̄ populū flagella
ri ꝑpter populi pctā ⁊ prela
toꝝ maloꝝ. ſic pmiſit ꝙ fi
lij iſrahel debellauerūt fili-
os beniamin ꝑpter eoꝝ ſce-
lus Judicū. xx. Sic etiam
ꝑpter pctā populi ⁊ filiorū
heli pmiſit deus a philiſte-
is iſrahel debellari. j. Reg.
iiij. De hac materia quere

plura exempla ſupra de iu
dicijs dei occultis capitu.
lxx. Plures etiam diuiſio
nes ⁊ exempla quere ibidē
quia fere eadem eſt mate-
ria vtriuſqꝫ capituli.

De pmiſſione humana.

Permittūt boni aliqua fieri.
- Ut euitētur eminētes defectus
- Ut ꝯſolentur ſubiacentes affectus.

Ermittunt aliqn̄ bo
ni viri aliqua fieri. n̄
tn̄ libenter. ⁊ hoc ad euitā-
dum maius malū qd̓ poſſꝫ
accidere. ſic pmiſit iacob
beniamin predilectū filiuꝫ
ire cū fratribꝫ in egiptū ne
ſymeon remaneret in vin-
culis ⁊ ceteri filij vna ſecū
fame ⁊ inopia morerent̄.
Geneſ. xliiij. Sic pmiſit
abrahā vt loth ſepararet̄ ab
eo timens paſtoꝝ iurgium
ne homicidium ſequeret̄.
Geneſis decimotercio ca.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Moyſes ꝑmiſit vxori a vi
ro dari libellũ repudiȷ. ne
vxoricidiũ exerceret Deu
terono.xxiiȷ. Permit-
tunt boni hoĩes aliqñ fieri
aliqua non tamen libenter
vt ſocios aut ſubditos cõ-
tentent aut ꝯſolent. ſic da
uid nõ iuit ad bellũ poſtq̃
vidit ꝙ erat populo gratũ
⁊ ait. quod videt vobis fa
ciam.ij. Reguȝ.xviiȷ. He
liſeus vt cõtentaret filios
ꝓphetaꝝ qui certificari vo-
lebant de helia permiſit ire
ad querendum eum. quia
ipe ſciebat eum aſſumptũ
quarti Regum ſecundo ca
pitulo Symeon cognouit
ꝙ triphon peteret cum do-
lo duos filios ionathe. ⁊ cẽ
tũ talenta argenti. ⁊ tamẽ
permiſit dari vt populum
contentaret ⁊ ne populus
crederet ꝙ fratrẽ ſuum ne
gligeret liberare.p²i. Ma
chabeoꝝ.xiiȷ.ca.

De peruerſitate quo
rundam.

In extollentia
ſublimitatis ſu
perbiendo.
In affluẽtia cu
piditatis poſſi-
dendo.
In exigẽtia gu
loſitatis come-
dendo.

Peruerſi tas hoĩm ꝯſiſtit

In ꝯcupiſcen-
tia carnalitatiſ
laſciuiendo.
In impatiẽtia
ferocitatis ira-
ſcendo.
In inuidentia
felicitatiſ detra
hendo.
In negligẽtia
ſedulitatis exer
cendo.

Eruerſos facit hoĩeſ
ſupbia ⁊ ambitio do
minãdi. nã vocati dathan
⁊ abyron a moyſe. q² iniu-
ſte dñari volebant ⁊ nõ po-
terãt puerſe rñderũt dicẽ-
tes. nũquid paꝝ nõ eſt no
bis ſ tibi q² eduxiſti nos d
terra fluente lacte ⁊ melle.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Nume.xvj Supbi ⁊ vane
glorioſi ſic ꝑuerſi ſunt. ꝙ
cauēt a minimis vitijs ⁊ ma
xima ſcelera ꝑpetrāt. Sic
xp̄s dicit. excolantes culi-
cem ⁊ camelū deglutiētes
Math.xxiij. Tales ſunt ſi
miles balaā qui voluit ma
ledicere dei poplo. ⁊ dedit
ꝯſiliū quo a mulierib' po-
pulus dei ē ſeductus. Nu
me.xxiij. ⁊.xxiiij. Ita puer
ſi ſunt ſupbi vt ſi aliquē of
ſendant ſemel nō ꝯtentan
tur niſi peius faciāt. Simi
les regi filioꝝ ammon qui
videns ꝙ iniuriaꝫ feciſſet
dauid adhuc eū voluit im-
pugnare cum eum potius
placare debuiſſet. ij. Re. x
Sic etiā ꝑuerſi ſunt ſuper
bi qui non timent mala cō
mittere ne videāt aliquid
non facere. ⁊ ſi arguuntur
interficiunt arguentes. Hi
ſimiles ſunt iheroboā. qui
ſublimatus in regē. popu-
lum a cultu dei deuiare fec̄
⁊ capi fecit ꝓphetaꝫ qui eū
ſuper hoc ſcelere arguebat
iiij. Reg.xiij. Idolatriam
ſacrilegia. homicidia ⁊ di
uerſa ſcelera manaſſes ſup
biſſim' ꝑpetrauit. iiij. Re.
xxj. ⁊. ij. Paralipo.xxxiij.
Solus mardocheus nō ad
orabat aman. ⁊ tn̄ ipſe om
nes iudeos conatus eſt oc
cidere. Heſter. iij De hac
materia quere plura exem
pla in ca. de ſupbia ꝑ totū
Peruerſos facit hoīes
peccatū auaricie. nam aua
ri ditāt filios ſuos malos
de ſpolijs bonorū. oppoſiti
deo qui ditauit hebreos de
egiptioꝝ ſpolijs. Exo. xij.
Magna ꝑuerſitas fuit iu-
de ꝓditoris qui ꝓpter aua-
riciā ⁊ cupiditatē tradidit
xp̄m a quo immēſa benefi-
cia receperat. math. xxvj.
Quō auari ſunt ſupbi. per
uerſi ⁊ diſcoli. q̄re exēpla
pl'a de auaricia Quō aūt ꝑ
uertunt iudiciū q̄re ibidē
eodē ca. Quō ꝓditōes ex
erceant q̄re ibideꝫ Per
uerſos facit hoīes vitiū gu
le. Nam prima mulier or-

dinem nature ꝑuertit que
pomum vetituꝫ comedere
viro dedit cũ vir debuiſſet
ei iponere quid deberet co
medere vel vitare Geñ.iij
Filij iſrael in deſerto gule
ꝑuerſitate ꝯmoti memora
bant ollas carniũ de egyp-
to. ſed de ſeruitute grauiſ-
ſima de qua virtute dñi fue
runt liberati nõ faciebant
aliquã mentõem Exo.xvj
Eandem ꝑuerſitatẽ idem
ꝓplus memorabat qñ dice
bat. recordabamur piſciũ
quos comedebamus. ſꝫ de
manna eſca angelica non
curabãt. Numeri.ij. Quõ
vitiuꝫ gule ꝑuertat hoĩes
⁊ deordinet quere ſupra de
gula. Peruerſos facit
hoĩes vitiũ luxurie. Nã a-
mon ꝑuerſitate victus lux-
urie thamar ſororẽ ſuã ex-
pelli fecit quam primo op
preſſerat violenter.ij. Re-
gum.xiij. Sicut ꝑuerſum
eſt ingredi ad ſororem vt
ſupra ſtatũ oſtendit exemplũ.
ꝑc ꝑuerſum ẽ lectũ patris

polluere. Ideo iacob attẽ
dens ꝑuerſitatẽ filij ſui ru-
ben qui igreſſus fuit ad ba
lam ꝯcubinam patris ſui
vt pater Geneſis.xxxv.ca
pi. Ad mortem iacob veni
ens rubẽ dixit ei iacob. nõ
creſcas. quia aſcendiſti cu
bile patris tui. Gene.xlix
Abſolon valde peruerſus
fuit. quando ad ꝯcubinas
patris patenter intrauit ⁊
fuit maior peruerſitas ꝙ ſi
ad eas clam intraſſet. ſecũ
di Regum.xv. Duo ꝑuer
ſi ſenes vnde debebant ho-
norare ſuſannam. quia no
luit frangere fidẽ viro ſuo
eis non ꝯſentiẽdo eã dam-
nauerunt ad mortem. Da
nielis.xiij. De multis per
uerſitatibꝰ ⁊ malis que fe-
cit luxuria require de luxu
ria per totũ Peruerſos
facit hoĩes vitiũ ire. ſic enĩ
ꝑuerſi ſunt iracundi vt nõ
ꝑcant benefactoribꝰ ⁊ inno
centibꝰ vel ꝓpinquis. ſimi-
les ſauli qui cum dauid ei
ſeruiens vt eum letificaret

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pſalleret coram eo agitat⁹ ira ipm in pariete ɔfigere ꝓcurauit. j. Regū. xx iij. ⁊ xix. Anthiochus p ſuā culpā fugatus iratus culpam in iudeos voluit retorqre. ij. Machab. ix. Herodes ꝑuerſus irat⁹ de natiuitate xpi inocentes puulos ꝑiuit vel interemit. math. ij. De puerſitate iracūdoꝝ q̄re plura exempla de ira in oī bꝫ diuiſionibꝫ ei⁹ p totū

Peruerſos facit hoīes viciū inuidie. Sic em̄ peruerſus eſt inuidus vt de eo qd ſibi nō nocet aliis ꝓdeſſe nō velit. ſimiles edom ⁊ ſeon regibꝫ amorreoꝝ qui noluerūt vt filij iſrahel per terrā eoꝝ ſine leſione tranſirēt. ſic poſtea iuſte eis accidit qui noluerūt cōcedere modicū ſine damno mlta cū ſuo diſpendio pdiderūt Nūeri. xx. ⁊ xxj. Inuidi ſubuerſores ſūt. ſic fuit balaam qui noluit bn̄dicere ſꝫ voluit maledicere populum quē credebat benedictum a deo. ſed ipi plura mala dicūt de bonis ⁊ iuſtis q̄ȝ de peccatoribꝫ ⁊ malis. nūeri. xxij. Saul pueꝛ ſus voluit pcutere ionathā q⁹ excuſauit dd cui ipe nequiter īuidebat. j. Regū. xx. Principes pſaꝝ accuſabāt danielē ſolū ꝓpter īuidiam q tribꝫ tpibus deum adoraret Dan̄. vj. Inuidi ſic puerſe agūt vt ɔpatriotas quos rōnabiliter plus diligere deberēt eos plus odiāt ⁊ diffamāt. ſiſes alchimo qui cū eēt de gente iudeoꝝ ⁊ iudeos defēdere deberet eos puerſe ⁊ nequiter accuſauit. j. Machab. vij. Inuidi em̄ ſic peruerſi ſunt vt nihil poſſit fieri qd ipi nō puertunt ⁊ ɔuertāt in malum. Naȝ ſicut dicit brūs bernardus. Inuidus om̄ia opera peruertēdo diffamat. Nam ſi ieiunas dicit te eſſe hypocritam. Si comedas dicit te eſſe voracem. Si ambulas. inquietum. Si quieſcas pigrum

ſi erogas ꝓpria vane glorie cupidum. ſi tenes auarū. ſi taces neſciū. ſi loqueris garruloſum ⁊ preſumptuoſum. ſi gaudes diſſolutū. ſi matureſcis melancolicū ſi ſapiens ſuperbum. Hec bernar. Similes ſunt iſti iudeis quos nec auſteritas victus Johannis. nec decens manducatio ſaluatoris potuit ꝯtentari Math. xj. Similiter ihesu eijcien te demonia pharisei inuidi miracula ꝑuertentes dixerunt. in beelzebub principe demonioꝝ eijcit demonia. Mathei. xij. capi. De hac materia q̄re plura exempla ſupra de inuidia. de detractōe. ⁊ de ira. Peruerſos homines facit vitium accidie. nam accidioſi inconſtantes ⁊ ꝑuerſi ſunt Nam ſi eis aliquid iniungitur nolunt operari. ſi autem non iniungit̄ ꝯquerūtur. ſimiles filijs iſrael qui auditis exploratoribꝫ nūc volebant in egiptum redire. nunc volebant ꝯtra dn̄i volūtatē feſtinare. Numeri. xiij. Filij effraym rogati noluerunt ire cum iepte ad prelium. ſed ipſo redeunte cum victoria iurgati ſunt contra eum quaſi non eſſent vocati. Judicum. xij capitulo.

De perſeuerantia in ꝓpoſito.

Perſeuerare debet homo

- In bonitate operando ferventer.
- In caſtitate. obſeruando decenter.
- In virilitate preliando valenter.
- In penalitate tolerando patienter
- In grauitate collaudando frequēter
- A vanitate declinando prudenter.

Erſeuerādū eſt in
ope bono incepto
licet hō multa ha
beat ī̄pedimēta tñ̄ eſt oꝑan
dū feruent̄ ⁊ ꝯtinue In cuius
figura licet neemias mul-
ta impedimēta haberet nō
ceſſauit ab ope donec mu-
rus in iheruſalē totalit̄ cō
pleret̄. Neemie. iiij. ⁊. vj
Si aūt deſiſtat hō ab ope
iam īcepto accidit ei exem
plū de homīe deridendo q̄
cepit edificare ⁊ nō potuit
ꝯſummare Lu. xiiij. Nō de
bet hō dimittere opus bo-
nū licet ꝯtingat eū ꝑturba
tionē incurrere. Nā thobi
as mãſit in timore dñ̄i licȝ
plaga cecitatis accidit ei.
Thobie. ij. Nec minus ſepe-
liuit mortuos poſt ꝓhibiti
onē regis. Tales ſic oran-
tes ad dñ̄m exaudiūt̄ a do
mino. Jō dixit eliachī ad
ꝑplm̄ Exaudiet dñ̄s orōes
vrãs ſi ieiunijs pſeuerauc-
ritis ⁊ orōibꝰ. Judith. iiij
Non dimiſit daniel ꝓpter
ꝑceptum regis darij ⁊ de-
cretū quin dñ̄m vt incepe
rat adoraret Dañ. vj Hoc
eſt qđ barnabas hortabat̄
antiochenos in bono ꝓpo-
ſito cordis ꝑmanere Act.
xj. Perſeuerādū eſt ma
xime in ꝓpoſito ⁊ firmitate
caſtitatis. Nam licȝ hō ſti
mulet̄ interius a carne ⁊ ſol
licitet̄ exterius a pſona ma
le diſpoſita. ſemꝑ debet fir-
mū ꝓpoſitum caſtitatis re-
tinere exemplo ioſeph ado
leſcētis quē caro plus de-
buit ſtimulare. ⁊ tñ̄ quamuis
quotidie moleſtaret̄ a dña
firmū ſeruauit ꝓpoſituȝ ca
ſtitatis Geñ. xxxix. Con-
ſtāter reſtitit ſuſanna duo-
bus ſenibꝰ licȝ ip̄a eēt cum
eis ſola. ⁊ ip̄i eēnt iudices
et maiores. ⁊ minas mor-
tis īferrēt nec thoꝝ mrīmo
nij violauit Dañ. xiij. Ma
ria plenū tenebat ꝓpoſituȝ
caſtitatis q̄ in ꝯceptōe tāti
filij nō ꝯſenſit donec audi-
uit q̄ꝺ eius ꝯceptō nō eēt hu
mana ſed diuina. Luce. j.
Quō ꝓpoſitū caſtitatis ſer

derẽ in societate bonoꝝ ꝛ ꝑ
daẽ in societate maloꝝ q̄re
ſupꝛa de caſtitate ca. xxvj.
ꝛ. j. Quõ aũt caſtitas ſit di
ligenda. ꝛ qualiter clerici
ꝛ religioſi ꝛ vidue debeant
ꝓpoſitũ eius retĩere quere
ibidẽ. Perſeuerandũ ē
in pꝛelijs tꝑalibꝫ ꝛ ſpũali
bus. qꝛ non coꝛonabiẽ niſi
qui legitime certauerit Et
ſm greg. ſi vos delectat ma
gnitudo pꝛemioꝝ nõ deter
reant certamina laboꝝ In
huius figura dd dure rep
henſus a frẽ ſuo ꝛ diſſuaſus
a ſaule ratõnibꝫ nõ deſiſtit
ab incepto. ſꝫ cũ philiſteo
viriliter pugnauit ꝛ vicit.
j. Reg. xvij. Quia ioab ꝑ
ſeuerauit in obſidione ra
bach ciuitatis. iõ eius muni
tões obtinuit ꝛ qꝛ pſeuera
uit in bello ꝯ abſalõ victo
riã habuit Et nota ꝙ ioab
ab incepto ñ deſtitit ꝙuis
eẽt abſolon debellatus ſed
pſecutus eſt eũ donec herẽ
tẽ quercui ꝑcuſſit tribꝫ lã
ceis ꝛ occidit. ij. Reg. xij.

ꝛ. xviij. Sic perſeuerauit
idẽ ꝯtra ſiba in obſidione
abela. nec deſtitit donec ab
ſciſuꝫ cerneret caput eius
ij. Reg. xx. Perſeuerã
dũ eſt in tolerando patien
ter aduerſa. ſiue a deo ſiue
ab hoĩbꝫ ſint afflicta. nam
ꝯſtanter ꝛ patienter pſeue
rauit iob ſuſtinẽdo ablatõ
nem reꝝ. moꝛtẽ ſubitaneã
filioꝝ. ꝛ coꝛpis ꝓꝛij duriſ
ſimas paſſiões qm̄ in his
oĩbus non peccauit Job. j
Perſeuerandũ eſt mul
tum in tolerantia toꝛmen
toꝝ ꝓ noĩe ieſu xp̄i ꝛ defen
ſione fidei xp̄iane exẽplo
eleaꝫari qui oĩa toꝛmenta
pſeueranter ſuſtinuit ne fa
ceret ꝯtra legẽ. ij. Macha.
vj. Septem illi fratres cũ
pia eoꝝ matre magnũ con
ſtantie exemplũ ꝛ perſeue
rantie oñderunt nobis ꝓ
fide xp̄iana ſeruanda. qui
tot ꝛ tanta ſuſtinuerũt paſ
ſionũ genera ne paternas
traditiones ꝛ legem tranſ
gredi cogerentur. ſecundi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Machа. vij. Stephanus firmiter pſeuerauit duros ictus lapidū alacriter ſuſtinēdo donec xp̄o p cuius amore patiebat moriens ſpm̄ ꝯmēdaret Actu. vij. Qualiter aūt pſeuerādū ſit ī pacientia tribulationū quere infra de tribulatōnib pro tū. Perſeuerandū eſt in virtute gratitudinis domini p receptis bn̄ficijs ſine ītermiſſiōe laudādo. ſicut cecus natus a dn̄o pluries interrogatus vt in laude dei deficeret. ſz ſemp in laude dei. ꝯfeſſioneq̄ꝫ ꝛ publicatōe miraculi pſeuerauit ꝯſtāter Johan. ix. In liberatiōe ſurdi ꝛ muti precipiebat ihesus ne cui diceret. Quāto aūt magis precipiebat. tāto āplius laudabat dicēs bene om̄ia fecit ꝛ ſurdos fecit audire ꝛ mutos loqui Mar. vij. Apl'i poſt xp̄i aſcenſionē erant pſeuerantes ī laudib cū maria matre ihesu Actu. j. Qualiter aūt laudandus ſit deus p receptōne beneficiorum ꝛ euaſione piculorum ꝛ eiectione inimicorū ꝛ adeptione filiorum ꝛ ſanatione infirmorum ꝛ in aſſumptiōe cibi. Quere exempla plura de gratijs dandis ꝛ agēdis capitu. ij. viij. j. ij. iij. iiij. v. ꝛ. xj. Perſeuerādum eſt in malorum tēporum declinatione ꝛ deteſtatione. nec reſpiciendū eſt retro poſt egreſſum de ſocietate malorum ne accidat homini ſicut vxori loth que poſt egreſſum de ſodomis retroſpiciēs ī ſtatuā ſalis eſt cōuerſa. Geneſis. xix. capitulo. Mardocheus licet ſciret aman eē magnū in conſpectu regis. tamen propter timorem eius nō dimiſit qui maneret ī propoſito nō adorādi eū. Heſter tertio ꝛ quīto Socij danielis multū conſtantes ꝛ perſeuerātes fuerūt ne ſtatuā quam erexerat rex Nabuchodonoſor ſcdm q̄ p̄cepe rat adorarent. Daniel. iij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

De pietate mulieꝝ.

Pietatē exemplo mulieꝝ dꝫ hr̄e homo
Cum iter agentibus ⁊ necessitate ꝯstrictis
Paꝝ potentibꝯ ex prauitate relictis.
Et attinentibꝯ cōſanguinitate aſtrictis.
Uim patientibus ⁊ penalitate afflictis.
Famam perdētibus ex impietate ꝯuictis.
Et cum viuentibus viuant deitate aſſcriptis.

Pietatem mulierū ad hoc ſcripta veteris teſtamēti ⁊ noui ꝯmemorant vt homīes duros ad pietatē inducāt. Pia igiꝉ eaꝝ exempla docent nos pios eſſe ad pauperes ⁊ egenos maxime ꝑegrīos. In cuius exemplū rebecca videns ſeruū abrahe ꝑegrinum ⁊ aduenā bibere poſtulantē pietate mota non ſoluꝫ ſibi bibere tribuit. ſed adaquauit camelos ⁊ ſibi etiā plurima repromiſit. Geneſis. xxiiij. Uidua etiā ſareptana pietatem oñdit que pauit heliam aduenā ⁊ peregrinum iij. Reg. xvij. Tantam pietatem ad heliſeū ꝑegrinū habuit mulier ſunamitis vt viꝝ ſuum induceret vt ipſi aptum locum faceret ad manducandū. iiij. Regum. iiij. Magna apparet pietas marie virginis. q̄ ad pauꝑis nuptias ire voluit. ⁊ deficiente vino verecundoꝝ pauꝑeꝝ corā filio fieret aduocata. Johānis ij. Larga etiam pietas marie in hoc ꝑpendiꝉ ꝙ cuꝫ in die epiphanie aurum ⁊ dona a magis reciꝑet poſtmodum in ſua purificatione non potuit emere agnū queꝫ offerret pro filio. ſed obtulit oblationem pauꝑum. ſcꝫ par turturum aut

duos pullos columbarum
q2 illa munera iā erant per
ipſam paupibus erogata.
Math.ij. Lu.ij. Saluato
ri nr̄o pauperi ꝛ peregrino
martha prepauit hoſpitiū
ꝛ neccāria ei preparauit ꝛ
miniſtrauit. Lu.x. Multū
pie fuerunt ille mulieres.
quas dꝫ lucas miſtraſſe do
mino predicanti. Lu.viij
Hanc pietatē hn̄t pauper
cule mulieres magis q̄ꝫ di
uites ꝛ multo magis merē
tur. Jdeo dn̄s prefert duo
minuta paupis vidue ob/
lationi diuitū. Marci.xij.
Lidda purpuraria magnā
pietatē ad paulū ꝛ ad eiuſ
ſocios paupes demonſtra
uit. Actuū.xvj. Qualiter
pietas debeat haberi ad pe
grinos quere ſup̄ de pegri
nis cap̄. C. De liberalitate
ca.lxxvij.lij.cap is Pi
etas mulieꝝ a quibus debe
mus ſumere exemplū ē ad
pueros puulos q̄ ſeipſos
iuuare non pn̄t. Vn̄ eſt q̄ſi
pietas infirmoꝝ. Sic pie
fuerūt obſtetrices in egip
to que pietate mote ꝯ pha
raonis preceptum pueros
puulos ſeruauerūt. Exo.j.
Filia pharaonis videns
pueꝝ moyſen in fiſcellā la
crimabiliter vagientē ipſi
us miſerta in ꝓprium filiū
ſibi adoptauit ꝛ mulieri he
bree tradidit ad nutriēdū
Exo.ij. Cum athalia occi
deret omne ſemen regium
ioſaba miſerto puulo pue
ro ioas tulit ipſum ꝛ ne cū
alijs occideret abſcondit ꝛ
nutriuit. iiij. Regum.xj.
Pietatē in exemplo pi
arum mulieꝝ habere debet
homo ad filios ꝛ ſibi carne
ꝛ fide iūctos. Sic aarō vi
dēs ſuos ſpūales filios ab
ignis incēdio deuaſtari cu
currit ad mediuꝫ multitu/
dinis pie deū deprecans vt
plaga ceſſaret. Nume.xvj
Jllaꝝ duarum mulierum
vna habuit cor valde piū.
cuius viſcera ſuper ꝓprio fi
lio que3 ſalomon diuidi p
mediū iuſſerat ſunt ꝯmota.

iiij. Regū. iiij. Mulier cha-
nanea tantā habuit pieta-
tē erga filiā que vexabatᷣ a
demone ꝙ illius vexatōnē
ꝓpriā reputabat dicēs dn̄e
miserere mei. math. xv. c.
Mater filiorū zebedei pia
erat ad filios ꝓ q̇bꝫ ſollici-
te dep̄cabatᷣ dn̄m math. xx
Multū erat pia mater ihū
ad filiū eius quē ꝑditū cuz
in templo remāſit ſollicite
et cū dolore requiſiuit ꝑtri
duū Lu. ij. Maximā autē
pietatē habuit mater eius
qn̄ diſcipulis fugiētibꝫ ip
ſa ſi eū iuuare ī aliquo poſ-
ſet iuxta crucem filij ſtetit.
Johā. xix. Pietaem ex
emplo mulieꝝ debet homo
hrē ad eos in tribulatōne
poſitos ⁊ mortis ꝑiculo ſi-
ue extranei fuerīt ſiue ꝓpin
qui. ſic raab vidēs explora
tores iſrl̄ ad mortez turba-
tos que pia miſerta ē eos
abſcondit querētes ſubtili
ter deludebat Joſue ſcdo.
Sic pia quedā mulier nū
cios dd̄ quos abſalon q̄re
bat ad mortē pie abſcōdit
in puteo os putei velamīe
ſuppoſito ꝯtegēdo. ij. Re.
xvij. In magno ꝑiculo po-
ſuit ſe heſter pia vt mardo
cheū ⁊ iudeos a mortis ſen
tēcia liberaret Heſter. vij.
Mulieres ille multū erant
pie q̄ xp̄o patiēti ꝑſonalitᷣ
aſtiterūt ⁊ ſecute ſunt eum
plāgētes dū duceretur ad
crucē qn̄ apl̄i eū reliq̄runt
Lu. xxiij. Jo. xix. Ip̄o etiā
poſito in ſepulcro vngēta
portantes pietatē oſtēdere
voluerīt Mar. vl. Lu. xxiiij
et math. xxviij. Petꝝ edu
ctū de carcere quē herodes
incarcerari decreuerat ma
ria mater iohānis pie rece
pit hoſpicio vbi erat multi
tudo credentiū abſcōdita
ꝓpter metū iudeoꝝ Act. xij
Pietatē debet hō exem
plo mulieꝝ habere ad eos
quos audiūt turpitᷣ diffa-
mari vel eis detrahi publi-
ce vel occulte. eos pie excu
ſādo. ⁊ ſi poſſent eos iuridi
ce de bonis opibꝫ ꝯmēdādo

Sic namq̧ blaſphemanti
bus ⁊ depꝛauantibus iude
is xp̄i miracula pia mulier
extollens vocē de turba di
xit illi. Beatus venter qui
te portauit. Luce. xj. Accu
ſantibus iudeis chꝛiſtum
⁊ eum de pluribus corā pi
lato diffamando. vxoꝛ pi-
lati chꝛiſto ꝯpatiens iniu-
ſtam eius mortē voluit im
pedire eū de iuſticia ꝯmen
dando. qđ de nullo viro le-
git accidiſſe. Math. xxvij
De hac materia q̄re plu-
ra exempla ſupra de libera
litate Pietatem hn̄tes
exemplo ſanctaꝝ mulierū
vitam corꝑalem ⁊ ſpūalez
impetrant ⁊ ꝯſeruant ſibi
⁊ ſuis. ſicut manifeſte ap-
paret in abigail cuius viꝝ
ꝓpter eius credulitatē da-
uid ⁊ eius ſocij volebāt oc
cidere. ſed ipſa ꝓpter pieta
tem quā habebat ad dauid
⁊ ſe ⁊ viꝝ a mortis ꝑiculo
liberauit. j. Re. xxv. Pro-
pter pietatē quā exercebat
martha dn̄m hoſpitādo me
luit chꝛiſtus fratrem eius
Lazaꝝ mortuum iam qua
triduanum ſuſcitare. Jo-
hannis. xvj. Thabitam ꝓ
pter opa pietatis petrus a
poſtolus ſuſcitauit a moꝛ-
tuis. cū a viduis ⁊ paupe-
rib⁹ quas ipſa alebat deuo
tis precib⁹ rogaret. Actu.
ix. Simile eſt hoc miracu-
lum illi qđ de druſiana le-
git in legenda beati Johā
nis euangeliſte.

De populi mobilitate.

Populus cito mouet

Propria ma
licia ⁊ ꝑuerſi
tate.

Modica tri-
ſticia ⁊ pena-
litate

Neſciēs ſer-
uicia ſcā lar
gitate.

Si corripiū
tur vitia cuz
acerbitate.

Signis ⁊ ne
quicia vtens
bonitate.

Opulus cito mo-
uet̃ ex ꝓpria mali-
cia ⁊ ꝑuerſitate in
varias voluntates ⁊ varia
verba ꝯtradicẽtes pluries
ſibiipſis in opib⁹ ⁊ verbis.
nã filii iſrahel qñ habebant
manna petebant carnes ex
ſua ꝑuerſitate cepas pepo-
nes et cucumeres poſtula-
bant Exo.xvj. ⁊ Nũe.xj.
Maliciosus ꝓpl's in pñtia
dñoꝝ demonſtrat ſe ſubie-
ctũ ⁊ obedire ꝑatũ. ſed ĩ eo
rum abſentia inobediẽs ⁊
rebellis efficit̃. nã in pñtia
moyſi dixit ꝓpl's. oĩa que
precepit dñs faciemus. et
cũ moyſes abeſſet receſſerũt
a dño vitulũ ꝯflatilẽ adorã
tes Exo.xxiiij.⁊.xxxij. Au
dientes gentes predicatõꝝ
pauli ⁊ barnabe eos cũ gau
dio ſuſceperũt. ſed ꝑuerſi
poſtmodũ eos de ſuis finib⁹
expulerũt Act.xiij. Hoĩes
de ciuitate liſtris paulũ ⁊
barnabã voluerũt adorare
vt deũ ⁊ eos poſtea lapida
uerũt eos occidiſſe putan

tes. Actu.xiiij. Idem ꝓpl's
qui ad hieremiã dixit. oẽ
verbũ ad qð te miſit dñs
faciem⁹. poſtea dixit. dñs
te nõ miſit. Hiere.iiij Si
militer idẽ ꝓpl's qui obuiã
ſaluatori clamauit. o ſãna
.i. ſalua nos poſt quinq; di
es dixerũt clamantes mag
nis vocib⁹ crucifige. Luce
xxiij. Math.xxvj. Po-
pulus cito mouet̃ ad volũ-
tates diuerſas, ꝓpter modi
cas tribulatões. nã redi
ens moyſes in egiptũ nar
rauit ꝓpl'o verba dñi quõ de
ſcenderet eos liberare, cre
diderũt ⁊ letati ſunt ⁊ cito
moriꝯ moyſen ⁊ ꝯq̃ſti ſunt
de eo ⁊ aaron cũ affligerẽ-
tur ab exactorib⁹ pharao-
nis Exo.iiij.⁊.v. Silr filij
iſrl' ꝯtra holofernẽ ſe viri-
liter ⁊ vnanimiter ꝑauerũt.
ſed poſtea modicũ tribula
ti aliqualiter ꝯuſi ſunt ꝯtra
oziã pontificẽ ⁊ dixerũt. iu
dicet dñs inter te ⁊ nos Iu
dith.vij. Populus ideo
mouetur de facili. quia de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

acceptis beneficijs ē ingra
tus. Nā cū gedeon populū
de manu madian liberaſſz
dixerunt. dñare tu nobis.
⁊ filij tui. quo mortuo prīſ
beneficijs obliti ſunt. ⁊ de
ſeptuaginta filijs eius nul
lum in eoꝝ dñm eligere no
luerunt Judicū. viij. ⁊. ix.
Samuel recuꝑatis viribꝫ
de manu philiſtinoꝝ ꝓplm
liberauit. ⁊ tñ ipſi ingrati
ↄ volūtatē dei ⁊ ſamuelis
regē ſibi tribui ꝑetierūt. j.
Re. viij. Licet dd̄ bene re
xerat ꝓplm habitis mltis
victorijs. tñ ipſi oīm bene
ficioꝝ obliti cuz abſolone
eius aduerſario inſurrexit
magna ꝑs populi ↄtra eū.
ij. Reg. xv. Cū xp̄us paue
rat populū pane voluerunt
eū ponere regē ſupra ſe. ſz
ſtatim beneficioꝝ obliti. ſi
gna ab eo poſtulauerūt fieri
Jo. vj. Populus moue
tur de facili ꝓpter correptō
nes ⁊ increpatōnes vel ꝓp
ter verba aſꝑa dñoꝝ. nā po
pulus iſrl̄ ſub ſalomōe ho-

nore ⁊ abūdantia reꝝ abū
dauit. ⁊ tñ ad vnū verbum
duꝝ qd̄ roboā filius eius
dixit indignati ſunt vehemē
ter. ⁊ ꝑ maiori ꝑte ab eius
dñio receſſerunt. iij. Reg.
xij. Judei ſatis bono aīo
dicebāt xp̄o q̄ ī nazareth
ciuitate ſua oꝑaret mirabi
lia. ⁊ tñ poſt increpatōem
eis factā modicā a dño p̄-
cipitare eū de montis ſuꝑ
cilio voluerūt. Luc. iiij.
Populus aliqñ mouet de
malo in bonū lz raro ⁊ hoc
ꝓpter miracula q̄ aliqñ vi-
det. Naz cū ↄprehenderet
ꝓpls iheremiā dicēs. mor-
te moriat. qui poſtea viſis
ſignis dixerūt. nō eſt dign⁹
morte. Jhere. xxvj. Quia
populus nimis cito credi-
dit ſenibꝫ ſuſannā accuſan
tibus. condemnauerunt
eā morti. ſz viſo q̄ ſuſcita
uerat dñs ſpm̄ danielis re
uerſus ē ꝓpls cū feſtiuatōe ⁊
liberauerūt eā ⁊ ſenes īpios
occiderūt Da. xiij. Filij iſrl̄
q̄ vitati ⁊ armati exierūt de

r. iij.

egipto videntes egipcios
ↄtra moysen ⁊ aaron mur
murare ceperunt. ſꝫ poſtq̄
deus mare diuiſit miracu-
loſe ⁊ pharaonē ſubmerſit
dño cecinerūt ⁊ moyſi cre-
diderūt. Exod. xiiij. ⁊. xv.
Cū vipa manū pauli arri-
puiſſet oēs eū homicidā eſſe
crediderunt ſed cū eam ex
cuſſiſſet in ignē ⁊ nihil leſi
onis ſentiret q̂libet eū aſſe-
ruit ſeruū dei Actu. xxviij.

De preceptis dei

Preccepta dei ſūt ſeruāda
- Ex leuitate iun
  ctōis mādatoꝫ
- Ex fidelitate ↄ
  ditionis ſubdi-
  rum
- Ex ſedulitate
  oſtenſionis ex-
  emplorum
- Ex autoritate
  impletionis p̄-
  latorum
- Ex acerbitate
  punitionis trāſ
  greſſorum
- Ex remūeratio
  ne ſaluationis ſeruatoꝫ

Recepta dei ſunt
ſeruanda q² leuia
ſūt ⁊ pn̄t facilit̄ ad
īpleri. naꝫ leue p̄ceptū ad
obſeruandū ⁊ breue ad me
moriter retinendū deus de
dit ade ne de pomo ligni de
titi māducaret. Genes. ij.
Ut filij iſrl̄ precepta dm̄i le
uia obſeruarēt firmiter iuſ
ſit eos dn̄s iuſtificari cū ea
deberēt recipe vt leues ab
oneribus peccatoꝫ poſſent
eſſe ⁊ eius p̄ceptis leuius
ↄfirmari. Exod. ix. Quia
naturaliter om̄ia leuia ten
dūt ſurſum precepit dn̄s fi
lijs iſrl̄ vt vittas ponerēt
in angulis palliorū vt ha-
berent memoriā mādatoꝫ
celeſtium. Nūeri. xv. Ob
hāc cauſam cōquerit̄ dn̄s
ꝓ filij rechab p̄cepta pris
eoꝫ ſeruabāt que erāt val-
de grauia. ſ. nō bibere vinū
et nō habere domus ſed po
pulus eius dei precepta le-
uia ↄdēnabat. Ihere. tricc
ſimoquinto. Precepta
dei ſeruāda ſunt q² ſerui ⁊

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſubditi eius ſumus .iō ea
vſq ad mortē ſeruare debe
mus ❡Propter qȯ balaam
licet eſſet malus dixit regi
moab. dixi tibi ꝙ facerem
quicquid mihi preceperit
dñs. Nume. xxiij. Suſan
na melius iudicauit incid
re in manus hoīm ꝙ dere-
linquere legē dei. infamie
⁊ mortis periculo ſe expo-
nens. Dani. xiij. Cū truci
darent̄ ſub antiocho legis
obſeruatores multi de po-
pulo noluerūt infringere le
gē dei. ſed elegerūt potius
trucidari. ij. Machabeo. j.
Due mulieres delate ſunt
filios circūcidiſſe iuxta p̄-
ceptū dei q̄ publice per mu
ros infantibꝰ ſuſpenſis ad
vbera ſunt ꝓiecte. ij. Ma-
chabe. vj. Eleazarus anti-
quus diros cruciatus ſuſti
nuit ne p̄cepta diuine legis
infringeret. ⁊ illud idē ſe-
ptē frēs cū pia eoꝝ matre
fecerūt inaudita tormenta
⁊ cruciamenta ſuſtinētes
ij. Macha. vj. ⁊. vij. ca.

❡Precepta dei adimplē
da ſunt. ⁊ obediendū ē eis
exemplo aliaꝝ creaturaꝝ.
Nā eius preceptis obedi-
unt angeli boni. qꝛ cū nu
meraſſet dd̄ populum pre-
cepit dñs angelo vt percu
teret ꝑplm ⁊ ꝑcuſſit. ⁊ poſt-
ea imꝑabat deſinere ⁊ deſi
nebat. ij. Regū. xxiiij. ⁊. j.
❡Parali. xxj. Mali etiā an
geli obediūt preceptis eiꝰ.
nā precepit dñs immūdo
ſpūi vt exiret ab hoīe. ⁊ ſe
quit̄. ſtatim demones exie
runt. Lu. viij. Coruis pre
cepit dñs vt paſcerent .i.
nutrirent heliā ꝓphetā. qui
ei panē ⁊ carnes. mane ſꝑ
⁊ veſꝑe deferebant. iij. Re
gū. xvij Silt ventis in ma
ri precepit dñs ⁊ obediēdo
ventus ⁊ mare ſiluit ⁊ qui-
euit. Lu. viij. Generaliter
etiā omnibus creaturis dꝛ
❡Preceptum poſuit ⁊ non
non preteribit. ignis gran
do nix glacies ſpūs ꝓcella
rum que faciunt verbum e-
ius. ❡Pſalmo. Cxlviij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Precepta dei debent ge
neraliter ꝯuari a p̄latis et
alios poſtea facere obꝯua-
re iō ſpāle memoriā fecit
deus ioſue de obſeruantia
mandatoꝝ qn̄ ip̄m princi-
pē populi ſui ordiauit Jo-
ſue .j. Rex dauid inſtituēs
ſalomonē regnare poſt ſe.
inſtruxit eū dicens . Tunc
pficere poteris ſi cuſtodie-
ris mādata que p̄cepit do
minus obſeruari .j. Para.
xxij . Ordiante ioiade pon
tifice ioas in regē impoſu-
erunt in capite eius diade
ma dederūtq̄ in manu eiꝰ
tenendā legē ⁊ regē ſup po
pulū ſtatuerūt .ij. Parali.
xxiij. Rex pſaꝝ monarcha
totius mūdi nō verecūda-
bat dicere. p̄cepit mihi de
us vt edificē ſibi domū in
ihr̄l̄m .j. Eſdre pri. Pater
iohānis baptiſte zachari-
as qui erat pōtifex ⁊ p̄latꝰ
et vxor eius elizabeth erāt
ſine querela in mandatis
dn̄i ⁊ dei iuſtificatōnibꝰ in-
cedentes Lu. prīo Pre
cepta dei obſeruanda ſunt
timore pene ⁊ maledictōis
que tranſgreſſoribꝰ ſūt pa
rate. nam maledicti q̄ de-
clināt a mādatis tuis p̄s.
cxviij. Grauiter ē punitus
adam q2 preceptū dn̄i nō
ſeruauit cū ⁊ ip̄e de paradi
ſo fuit expulſus ⁊ ad mor-
tē ip̄e eiuſq̄ poſteritas cō-
dem nati Gen̄. iij. Saul tā
ſignanter electus ⁊ ꝯſtitu-
tus in regē p tranſgreſſio-
nē dn̄i precepti a regno ir
reuocabiliter eſt p̄iectus.
primi Regū decimoſexto.
Uir dei q2 cōtra p̄ceptū do
mini panem comedit fuit
a leone occiſus. tercij Re
gum decimotercio capit.

Precepta dei implēda
ſunt propter remuneratio
nē que datur obſeruantibꝰ
et cuſtodientibus ea. quia
in cuſtodiendis illis retri-
butio multa Pſal. cxviij.
Qr noe fecit oīa q̄ p̄cepit
ei deus ſic fuit remūeratus
a domino qꝫ fuit ſaluatus
ab aquis diluuij cum tota

familia sua ꝯſumpta omi carne q̄ cōtra preceptū dei corruperat viā ſuam Geñ. vij. Adoleſcenti querēti a dño quō poſſʒ fieri ſaluus reſpondit xp̄s. ſi vis ad vitam ingredi ſerua mandata dei. Math. xix. De illa materia q̄re plura exēpla de obīa. Q̄d aūt magis diuinis mandatis obediēdū ſit q̄ȝ preceptis hoīm. non ſolū lingua ſed ope velociter, pmpte ac parate. quere ſupra in multis locis

De prelatis ⁊ principibus bonis

Prelatus bon⁹ ⁊ princeps debet eſſe

Amator ſubditorum.
Perſcrutator ſecretorum
Defenſor ꝯmiſſorum
Doctrinator iuſtorum
Ordinator agendorum.
Cōfortator timidorum
Liberator oppreſſorum
Conſolator afflictorum.
Excitator tepidorum
Suſtentator egenorum
Refrenator ſuperborum.
Viſitator orphanorum.
Verberator trāſgreſſorum.
Extirpator peruerſorum
Exhortator petendorum
Diſpēſator tradendorum.

Relatus debet ſubditos ſuos diligere ſiue ſpūalis ſiue temporalis prelatus vl' princeps fuerit. Ido moyſes populum ſibi cōmiſſuʒ amauit ⁊ reſpuit maiorem populum quem dominus ſibi pmittebat ſuo contentus populo quem amabat Exo. xxxij. Signū amoris

pꝛelati ad ſubditos eſt eli/
gere honorē cuiuſlibet ſub
diti ſicut ſuū. hoc ſignū ha
buit moyſes qui deſidera/
bat ꝙ oēs de populo ſuo ꝓ
phetarent licet ex hoc eius
honoꝛ ⁊ fama diminui vi/
deret̄ Nume. xi Voluit do
minus delere populuz poſt
reditū exploꝛatoꝝ vt moy/
ſen ſuper maioꝛē populuz
pꝛincipez faceret. moyſes
aūt ꝓpter dilectōem quam
habuit ad populū ſibi cō/
miſſum recuſauit Nume.
xiiij. Sic v̄bo docuit dn̄s
bonū paſtoꝛem diligere po
pulum. vt animā ſuam po
nat ꝓ ouibus ſuis Johan.
x. Exemplo etiam ſuo hoc
idem nos docuit. qui cum
dilexiſſet ſuos in finē dile
xit eos. Johan. xiij. Sic
amabat paulus ſubditos
ſuos ꝙ dicebat. ego liben/
ter impendar ⁊ ſupimpen
dar ꝓ animabus veſtris. ij
Coꝝ. xij. c. Pꝛelatus ⁊
pꝛinceps debet eſſe ſcruta/
toꝛ ſecretoꝝ per ſcientiam

qtiam debet habere. ſic enī
inſtruūt pꝛelati diligere lu
men ſapiētie qui pꝛeeſt po
pulis. Sapientie. vj. Ta
lis pꝛinceps fuit ſalomon
qui ſua ſcientia ꝑſcrutatuſ
eſt cuius duarū mulierum
eſſet filius ille pꝛo quo iſte
mulieres ad inuicem ꝯten
debant. ꝓpter qď cū audiſ/
ſet ꝓplꝰs ꝙ iuſte iudicaſſet
timuerunt eū videntes in
eo ſapiām dei eſſe. iij. Re/
gum. iij. Signū eſt ꝙ dn̄s
diligit populum qn̄ dat ei
ſapientiam ⁊ pꝛincipez ſa
pientem. vel dominum vel
pꝛelatum. Ideo dixit regi
na ſaba ſalomoni. Diligit
dominus populum iſrahel
quia te regem ꝯſtituit ſuꝑ
euz. vera enim ſunt que au
diui de virtutibus ⁊ ſapiē/
tia tua. ſecundi Paralipo
menon. ix. ca. Hanc ſapi/
entiam paulus habuit qn̄
do vſqꝫ ad tercium celum
raptus fuit. vbi audiuit
archana que non licent ho
mini loqui. ſecūde ad Co/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

rinthios .xij. ca. Ideo de diuinis archanis ⁊ huma-
nis ſcientijs lac potum ⁊ eſ
cam ſuis ſubditis dedit .j.
ad Corinth .iij. Prela-
tus debz eē defēſor gregis
ſibi ꝯmiſſi vt ſit verus pa-
ſtor nō mercennarius qui
obmiſſis ouib⁹ fugiat qñ
lupū aſpicit venientē Jo.
decimo. Talis p̄latus fuit
moyſes q́ defendit hebreū
iniuriam ab egipcio patiē
tem. Exo .ij. Bonus prin
ceps fuit etiā gedeon qui
de manu madiā ſibi cōmiſ
ſum populū viriliter ⁊ pru
denter defendit. Judi .vij.
Sic xp̄s defendit Mariā
magdalenam a ſymone de
ipſa ī ſua ꝯuerſione nequi
ter cogitātē. Luc .vij. Sic
xp̄us defendit diſcipulos
a iudeis dicentib⁹ eos mu
ſto repletos ipſos iudeos
rationib⁹ ⁊ autoritatibus
confundendo Actuū .ij.

Prelatus debet eſſe do-
ctor neſcientium ⁊ imperi
torum eos in neceſſarijs ⁊
vtilibus inſtruēdo Tales
ꝓmittebant a dño cū dice
bat. Dabo vobis paſtores
iuxta cor meū. ⁊ paſcēt voſ
in ſciā ⁊ doctrina Jhere .iij
Jdō artarxeſes monuit eſ-
dram ⁊ principes verba le-
gis inſtruere īperitos pri.
Eſdre .vij. Joſue populuz
ſibi cōmiſſum inſtruxit ꝙ
cunctis dieb⁹ quibus ipſe
vixit populus eius nō de-
ſtitit ſeruire deo Joſue .xx
iiij. Qr paulus verbo dei ⁊
ſcripto docuit ⁊ exēplo me
rito doctor gentiū noīatur
prime ad Theſſal' .ij. Ipſe
etiā ſaluator cū aſcendiſſet
in mōtem congregatis di
ſcipulis docebat eos Ma-
thei .v. Et cū turbe irruerēt
in euz ſedens de nauicula
docebat turbas. Luce .v.

Prelatus debz ordīare
oīa officia exercēda a ſub-
ditis. vt oīa fiāt ſcd̄m or
dinem bene ⁊ honeſte. Si
militer em̄ Moyſes qui cō
ſilio Jhetro ordinauit de-
canos ⁊ quīquagenarios

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Exodi.xviij Ipſe etiã mo
yſes in ſuo populo ſic ordi
nauit officia. vt ioſue tan/
ꝗ̃ princeps tꝑalis iret ad
pugnã.⁊ ipſe tanꝗ̃ prela/
tus ſpũalis ꝓ victoria exo
raret. Exo.xvij. Qñ prela
tum aliqñ abſentari ꝯtin/
gat ĩ ſuis ſubditis debet or
dinare vicarios Exemplo
moyſi qui cũ ſe abſentaret
a populo aaron eius vica/
riũ ordinauit dicens. Ha
betis aaron vobiſcũ refera
tis ad eum ſi quid natũ fue
rit queſtionis Exod.xxiiij
Ioſaphat rex iuda ꝯſtitu/
it prĩcipes iudices ⁊ vica/
rios ordinauit ꝓplo ita di/
cens ordinaui.ij.ꝑali.xix.
Paulus apl̄s dixit ad titũ
que deſunt corrigas ꝑticu
lares preſbiteros ꝯſtituen
do Tytum.j. Prelatus
vel prĩceps dz ꝯfortare po
pulũ in tꝑalibus ⁊ ſpũali
bus bellis. Sic moyſes ex
hortarijs verbis populũ pu
ſillanimẽ ꝯfortauit. nolite
inquit timere q2 dñs pug-

nabit ꝓ vobis Exodi.xiiij.
Silr̄ audita magna potẽ/
tia holofernis heliachim ſa
cerdos magnus adunauit
oẽm populum.⁊ ꝯfortauit
eos mirabilr̄ Iudith.iiij.
Apl̄s paulus timidũ ⁊ pu
ſillanimẽ populũ ſuis epi/
ſtolis plurimũ ꝯfortabat.
dicens ꝯfortamini in dño
⁊ in virtutis potẽtia eius.
ad Ephe.vj. Prelatus
debet inquãtum eſt ſibi poſſi
bile oppreſſos liberare. Ta
lis prelatus extitit moiſes
qui nunꝗ̃ ceſſauit ꝓ libera
tione populi ſui ſe ponens
in multa ꝑicula corã pha/
raone vt oppreſſuz populũ
liberaret de egipto ⁊ miſe/
ria ⁊ ſeruitute. Exodi.vj.
vij.viij.⁊.ix.capi. Simi/
liter ꝑeunte populo ꝓpter
murmur miſit moiſes aa/
ron vt ꝑeuntem populũ li/
beraret oñdens ꝙ eos tam
ꝑ ſe ꝗ̃ per alios voluit libe
rare. Numeri.xvj. Ideo
mandauit dominus ꝑ ꝓphe
tam ꝙ rex iſrael inciperet

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pꝛeliari vt populū in Sa-
maria oppꝛeſſu3 ab oppꝛeſ-
ſione regis ſyrie liberaret.
iiij. Reg. xx. Princeps
⁊ pꝛelatus debet ꝯſolari af
flictos ⁊ tribulatos ī tribu
lationibꝫ ſuis. Sic helias
ꝯſolatus eſt viduā ꝑ moꝛ-
tem filij ſui tribulatā cū ei
redderet filiū ſuū a moꝛte
mirabiliter ſuſcitatum. iij
Re. xvij. Heliſeus ꝯſola
tus eſt mulierē debitis ob-
ligatā oleū augmentando.
⁊ ſunamitē tribulatam ꝓ
moꝛtuo filio. qñ eū a moꝛ-
tuis ſuſcitauit. iiij. Re. iiij
Saluatoꝛ nr̄ cōſolatus eſt
viduam cuius filius effere
bat moꝛtuus extra ciuita-
tem dicens Noli flere. cui
filium reddidit ſuſcitatū.
Luce. vij. Mulierē in ad-
ulterio dep̄henſa3 ſaluatoꝛ
fuit pie ꝯſolatus. Johan.
viij Pꝛelatus bonus de
bet ſubditos ſuos excitare
⁊ incitare ad bonū vt ſit ſi
cut patriarcha iacob. qui
audiens ꝙ alimēta vende

bant in egipto peregrinā
tes filios excitauit dicens
Quid pigritetis Geñ. xlij
Quādiu vixit ioiada ꝓphe
ta vel pontifex q2 ioas pꝛin
cipem incitauit ad bonum
bonus ipſe fuit. quo moꝛ-
tuo. ioas carēs excitatoꝛe
peſſimus eſt effcūs. iiij. re.
xij. Talis p̄latus fuit pau-
lus apl's qui in ſuis epiſto
lis pigritantes filios ⁊ doꝛ
miētes ſubditos excitauit
dicens Hoꝛa eſt iā nos de
ſomno ſurgere Rom̄. xiiij
In hꝰ figura angelus qui
pꝛelatū ſignificat qui debet
angelicā ducere vitam pe-
trum vinctū cathenis ⁊ doꝛ
mientē in carcere liberauit
Actu. xij. Pꝛelatus bo-
nus debet paſcere ⁊ ſuſtēta
re bonos ſubditos paupeſ
⁊ egenos eos ſpūali vel tē-
poꝛali cibo vel ſubſidio re-
fouendo vt ſit alter ioſeph
q̄ fame ꝑeuntibꝫ in egipto
larga manu aꝑuit hoꝛrea.
Geñ. xlij. Talis p̄latus ex
titit heliſeus q̄ panes fecit

diſtribui filijs ꝓphetarum. iiij. Reguȝ. iiij. Saluator noſter videns multitudinē deficientem ieiunijs ne in via deficerēt eos multipli catis panibus ⁊ piſcibus pluries reficiens ſatiauit. Mathei. xiiij. Johan. vj. Quū chriſtus petrū ↄſtituit in prelatum populi rex di xit ei. paſce oues meas nō comede vel occide. q2 pre latus debet paſcere populū verbis ⁊ exemplis ⁊ ſubſi dio. Johannis. xij. Paulus apoſtolus ſic deſiderabat pauperes ſuſtentare ꝙ quū non habebat de ſuo qđ tribueret alijs ab alijs req rebat vt patet de collectis j. Cor. xvj Prelatus bo nus debet verbis ⁊ factis refrenare ⁊ domare ſupbos. Talis fuit moyſes qui refrenauit ſuperbiā chore da than ⁊ abyron dicens. eri gimini erigimini filij leui. Nume. xvj. Ezechias rex volens iude refrenare ſupbiā fecit excelſa deſtrui. ne ſuperbꝫ pp̄lˢ ydolis immolaret. iiij. Reg. xviij. Samuel prelatus pfectus ſaulem ſuperbū increpauit re frenando. q2 inobediens fu it preceptis q̄ precepit ei deus. j. Reguȝ. xv. Summus pontifex onyas ſuper bo helioddoro reſtitit qui tē pluȝ dn̄i expoliare volebat ⁊ inde auferre depoſita viduarꝫ. ij. Machabeoꝝ. iij. De hoc inſtruxit apoſtolus paulus thimotheū dicens Diuitibꝫ huius ſeculi pre cipe ſupbe non ſapere Thi mo. vj. Prelatus bonꝰ debet ſepe ſuos ſubditos q̄ longe ſunt poſiti viſitare. vt bonos ↄfortet in bono. ⁊ malos de perpetratis ma lis corrigat puniendo. pro pter qđ dixit Jacob ad io ſeph. quem fratres ſui vt prelatuȝ vel principem ado rare debebant. vade ⁊ viſita frēs tuos ſi recte agant. et vide ſi cuncta proſpera ſint ⁊ renuncia mihi quid agant Geneſis triceſimoſ

vij.ca. Talis prelatus viſi
tās extitit ſamuel q̄ circui
bat ciuitates ⁊ loca. vt illi
qui eo in aliquo īdigerēt.
poſſent ad eū habere recur
ſum. j. Regū. vij. Q̄n pre
latus p̄ ſe non pōt viſitare
abſentes debet alios mitte
re viſitātes Sic ezechias
miſit curſores p̄ vniuerſuʒ
iſrl' vt reuerterent̄ ad dn̄m
ſecūdi Paralipo. xxx. ca.
Ipſe etiā ih'eſus circuibat
ciuitates ⁊ caſtella. ⁊ vbi-
cūq̄ p̄ſonaliter adeſſe nō
potuit. illic diſcipulos ſu-
os mittere ſatagebat Luc.
decimo Prelat⁹ bonus
debet ſubditos trāſgreſſo-
res corrigere ⁊ punire Sic
moyſes populum puniuit
acerbe qn̄ conflatilē vitulū
adorauit. Exod. xxxij. capi
tulo. Saluator noſter nun
q̄ legit̄ fuiſſe ſeuerus niſi
contra delinquentes ven-
dendo ⁊ emēdo in tēplo. q̄
ſi ad puniendū acceſſit fa-
cto flagello de funicul' ⁊ mē
ſas nūmulariorū euertēs
eos de templo tanquaʒ ex
cōmunicatos eiecit. Iohā
nis. ij. capitu. Ideo p̄lato
per prophetā dicitur. Re-
ges eos ī virga ferrea ⁊ tā
q̄ vas figuli ꝯfringes eos
Pſalmo ſecūdo. Talis p̄
latus extitit paulus apoſto
lus qui dicebat. Arma mi
licie noſtre nō ſunt carna-
lia. ſed potentia dei. in vir
ga enim veniam ad vos. ij.
ad Corinthios decimo

Prelatus bonus debet
extirpare peruerſos. rebel-
les. ⁊ cōtumaces. ne ouis
morbida alias inficere pre
ſumat. Et hoc ſcd̄m Augu
ſtinū in regula. non hoc fit
crudeliter ſed miſericordi
ter. ne cogitatiōe peſtifera
plurimos perdat. Sic em̄
Moyſes chore proteruū ⁊
cōplices ne populū infice
rēt extirpauit. Numeri de
mo ſexto. Judas machabe
us extirpauit a ſuo populo
peruerſos. ſʒ eo mortuo ſūt
exorti qui operabant̄ iniu-
riā. primi Machabeoꝝ. ix

Paulus apoſtolus ꝯſuluit
ꝛ mandauit corinthijs de
ꝑuerſo hoīe qui vxorez pa⸗
tris ſui tenebat eum expel
li de medio eo ꝙ ipē adiu⸗
dicauerat ſathane in inte⸗
ritu carnis ſue. j. Corin. v.
Sic petrus ananiā ꝛ ſaphi
ram dura extirpauit ſnīa.
ne diſcipuli alij diſcerent
mentiri ſpūiſcō. ꝛ de agro
rum precio defraudari. A
ctu. v. Prelatus dꝫ ora
re ꝓ ſe ꝛ ꝓ ſubditis ea que
ſunt neccāria ad ſalutē ma
xime ꝛ ꝓ redemptōe culpa
rum. ſic moyſes prelatus
ꝑfectus deuote ꝛ ꝑfecte ꝓ
populo qui peccauerat exo
rauit. Exo. xxxij. Samuel
dixit. abſit a me hoc peccm̄
vt ceſſem orare ꝓ vobis. j.
Regum. xij. Videns autē
dauid angelū percutientē
populū rogauit vt punitio
reuerteret in eum. ij. Reg.
xxiiij. Orans prelatus
inducit populum ad oran
dum. nam orante eſdra fle
uit populus ꝛ orauit. pri.
Eſdr. ix. De hac materia
quere plura exempla ſuꝑ
de oratione. Prelatus
bonus debet diſtribuere be
neficia que tradere debet nō
reſpectu carnis ꝛ ſanguīs
ſed reſpectu meritoꝝ ꝛ vir
tutis. exemplo moyſi qui
diſtribuens plauſtra leui⸗
tis nullum de ꝯſanguineiſ
vicarium reliquit. ſed ro⸗
gauit deū fideliter ꝛ deuo
te vt de bono duce populo
ꝓuideret. Numeri. xxvij.
Saluator nullū de ꝯſang⸗
uineis quos habebat apo⸗
ſtolum humano generi re
liquit vicarium. ſed petrū
ſolummō quem non electi
one ſed dilectione. nō que
ſiuit de practica. nō de the
orica. de facto ꝛ non de iu⸗
re dicens. Symō petre di
ligis me plus his. ꝛ tunc
eum ſuum paſtorem ad pa
ſcendum populum dereli⸗
quit. Johannis. xxj.

De prelatis ꝛ principi
bus malis.

Prelati mali ſunt.

Conſentiẽtes in ſubditorum errores nõ corrigendo.
Impedientes operatorum errores in ſeducendo
Non attendentes excuſandorũ dolores ore fremendo.
Deſtruentes iferiorum labores ſua querendo
Simoniam ſequentes predicatorũ mores ſpernendo
Diſtribuentes concedendorũ honores lucra volendo
Non ſuſtinentes tormentorũ horrores puniendo

Prelati ꝛ principes mali ſunt illi qui cõſentiunt malis opibꝰ ſubditoꝝ ꝑpetratis non corrigẽdo. vel eoꝝ ꝑuerſe volũtati ꝛ opatõi prebendo ↄſenſum. Talis fuit aaron qñ ad populi vocẽ fecit vitulũ aureũ quẽ populus adorauit. Ideo dixit moyſes. Quid fecit tibi iſte pplˢ vt induceres ſup eũ hoc peccatum maximũ Exo. xxxij. ꝛ. xxxiij. Heli dꝛ ↄſenſiſſe filiorum pctĩs. qꝛ eos non correxit vt debuit. ꝛ tñ legitur ꝙ eos corripuit ſolo verbo. j. Regũ ij. Malus princeps extitit Ezechias q̃ ↄmiſit principibꝰ iheremiã occidendũ. Iheremie. xxxviij. Sciebat pilatus ꝙ iudei ꝑ inuidiã tradidiſſent ieſũ. ꝛ tñ eis ꝓpter fauorẽ ↄſenſit. ꝛ xp̃m crucifigendũ eoꝝ volũtati tradidit Johannis. xix. Prelati mali bona nolentes agere nituntꝛ ſubditos ad mala inducere Sic iheroboã q̃ fecit vitulos aureos eos pplm adorare fecit

iiij. Regū.xxiij. Manasses induxit iudā et hītatores hierl'm ad opandum mala ideo causa fuit oīm malorum q̄ fuerunt ab ipsis facta.ij. Para.xxxiij. Mali prelati fuerūt principes sacerdotū qui cecū a natiuitate a dño illuminatū ab eius laudibus volebāt retrahere ꝛ eius sequelā nitebātur impedire. Johan.ix. Similiter principes sacerdotū petrū ꝛ iohannē ne verbū predicatōis seminarēt in ppl'o mandantes eis ne in noīe dm̄ loqrent᷑. Act. iiij. Similiter oībus apostolis post ascensionē ꝛ incarceratōem impedimēta hmōi tribuerunt. Actu.v.

Prelati mali excusationes subditoꝝ qui non sunt culpabiles audire ɔtēnūt. sed eis aspere ꝛ pverse ore fremētes loquunt᷑ minas terribiles inferendo. iō sepe faciūt subditos esse rebelles. talis fuit roboā qui vocē exclamantis ꝛ lamētantis ppl'i non attendens sꝫ aspe ꝛ rigide eis loq̄ns coegit maiorem ptem populi ab eius dominio rebellare. iij. Re.xij. Maystratus sine acceptōe excusatōnis paulū ꝛ silā fecerunt incarcerari furiose. Act.xvj Ad primū verbū pauli prīceps sacerdotū fec̄ eū acriter verberari. Act.xxiij. Felix ꝛ festus p̄sides ꝛ prelati pauli excusatiōem noluerūt recipe. ppter qđ paulus est ɔpulsus ad cesarē appellare. Actuū.xxv.

Prelati mali bona subditorū rapiunt ꝛ furant᷑ ꝛ destruūt. nō primoꝝ ꝛ subditoꝝ salutē sed suam propriā vtilitatē querentes. de talibꝫ em̄ đr principes tui infideles socij. oēs diligunt munera ꝛ infideles socij fur. Jsa.j. De naboth pricipe đr. terram tuā perdidisti ꝛ ppl'm occidisti Jsa.xiiij Per ezechielē etiā đr malis pricipibꝫ ꝛ prelatis qui nō pascunt gregē sibi ɔmissum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſed deuorant . lac comede
baris ⁊ lana operiebamini
Ezechi.xxxiiij. Prelati
etiam mali beneficia ⁊ dig
nitates ſibi ſimilibꝰ tribu
unt.nō attendentes ad me
rita vel ỽtutes . ⁊ ſp ꝓpter
pecuniā vel alia lucra . ⁊ ſūt
vt freqn̄ter ſimoniaci. Ta
lis fuit demetrius qui ſum
mum ꝯſtituit pontificē Al
chimū ꝓditorē.j. macha.
vij. Jaſon qui ſummū ſa/
cerdotiū emit ab āthiocho
fecit ritum' gentiū . ⁊ ideo
ſymonia heresis nuncupat̄
ij.macha.iiij. De hac ma
teria quere plura exempla
de auaricia . Prelati ⁊
principes mali in reueren
tia habendi ſunt ⁊ eis defe
rendū eſt ratione prelatio
nis nō rōne vite . ⁊ eorum
bona doctrina eſt tenenda
licet eoꝝ vita ſit ſpnenda.
Nā dauid ꝑcuſſit cor ſuū
⁊ preciderat orā clamidis
ſaul ne faceꝛ ei quicq̄ȝ ma
li.j.Reg.xxiiij. Hoꝝ vita
peſſima nō ſequenda . ſed
non ſpernenda verba docet
nos xps cum ait. Sup ca/
thedrā moyſi ſederunt ſcri
be ⁊ phariſei. quecunq̄ȝ di
xerint vobis facite. ſȝ opa
eoꝝ nolite facere. Mathe.
xxiij. Prelati ⁊ princi/
peſ mali grauiter a dn̄o pu
niunt̄ etiam in pn̄ti. Nam
precepit dn̄s moyſi ſuſpen
dere oēs principes ꝯtra ſo
lem.qꝛ ꝯſenſerunt populo
in peccatis. Numeri.xxv.
Quia ſaul fuit malus prī
ceps permiſit dn̄s ꝙ totuȝ
pondus belli irrueret ſuper
eum.j.Regum.xxxj. Rex
ſyrie dixit ſeruis ſuis ꝙ ſo
lum ꝯtra regem iſrahel pu/
gnarent quoniam erat ma
lus . vnde quidam eum in
ter pulmoneȝ ⁊ ſtomachū
ſagitauit.iij. Regum.xxij
capitulo. Sennacherib p̄/
poſitus populi qui diu cre
debat viuere audiuit a do/
mino. Jbi morieris ⁊ erit
currus glorie tue Et ſequi
tur. Expellam te de ſtatio/
ne tua Yſaie.xxij.capitulo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Jlli ãt luxurioſi ⁊ mali p̃ſ‑
biteri qui ꝯtra ſuſannã in
nocentem tulerũt mortis
ſñiam. diuino iudicõ ſunt la
pidati Dañ. xiiij. Nõ ſolũ
p̃latos ⁊ pĩcipes punit de
us ſȝ aliqñ flagellat pplm
ꝓpter malũ pĩcipẽ ⁊ p̃latũ
Nã qa dauid ꝯtra volũta‑
tem dñi numerauit pplm
graui plaga populus eſt ꝑ
cuſſus. ij. Regum. xiiij.

De proditione ⁊ prodi
toribus.

Proditor in ſua pro ditione

Benefaciẽtibꝫ
neſcit amicari
Carne attinen
tibus querit ad
uerſari.
Signis fraudu
lentibus querit
occultari.
Ambit ⁊ poten
tibus credit do
minari.
Paceꝗꝫ credẽ
tibus vult inſi‑
diari.
Peĩs ſe torq̃n
tibꝫ dȝ mãcipari

Roditores non ꝑ
cunt ſuis bñfacto
ribꝫ nec eis recta
amicicia ꝯiũgunẗ. inuidia
vel aliquo vicio ſtimulanẗ
Nam patiẽte ſaule vexati‑
onẽ a demõe cũ dauid qui
eũ liberauit ab opprobrio
goliad philiſtei pſalleret
corã eo vt demonis vexatõ
nẽ minueret ſaul niſus eſt
ꝯfigere eũ ⁊ lancea ꝑfora‑
re. j. Reg. xviij. Saluauit
dd hĩtatores ceyle ⁊ tñ ipi
ꝓditores eũ in manu ſaul
inimici ſui ad mortẽ trade
re voluerũt. j. Regũ. xxiij.
Multũ bñ ⁊ fideliter age‑
bat vrias bella ⁊ relationẽ
belli in ꝯſpectu dauid et tñ
fecit eũ dauid portare lr̃as
ſue mortis. ij. Regũ. xj.
Proditores aduerſanẗ cõ
ſanguineis carne ꝯiũctis.
Nã chayn exiuit cũ fr̃e ꝓ‑
ditioſe in campũ quẽ in a
gro poſtea ꝑ inuidiã inter
fecit. Geneſis. iiij. Licet
diuina diſpenſatõne ſit fa
ctuȝ iacob pro paterna bñ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dictione eſau ꝓdiens ſup
plātauit. Gene. xxvij.
Amon vocauit ſororē ſuaꝫ
thamar quaſi accepturus
cibū de manu eius. quam
violenter poſtea oppreſſit.
ideo nō dn̄t mulieres in v-
bis fallacibꝫ hoīm crede-
re quantūcunqꝫ ꝯſangui-
nitate iungantꝰ ne decipiā
tur. ij. Reg. xiij. Abſolon
fratrē ſuum amon ꝓditio
ſe inuitauit. quē poſtea te-
mulentū de eius precepto
pueri occiderūt. ij. Regū
xiij. Proditores ſignis
fallacibꝫ ⁊ fraudulentis ſu
as ꝓditōes palliare nitun
tur. aliqn̄ falſis ꝓmiſſioni
bus. aliqn̄ falſis ⁊ ſimula
tis lacrimis aliqn̄ falſis ⁊
fraudulentis oſculis. Nā
ſaul ꝓmiſit dauid filiā ſuā
vt a philiſteis occideretꝰ.
pri. Regū. xviij. Palliatꝰ
aliqn̄ ꝓditio lacrimis. nā
poſtqꝫ ſaul fleuit quaſi dole
ret de perſecutōe dauid. ⁊
iuraret eū non ꝑſequi am-
plius. perſecutus eſt eum
poſtea ſicut prius. j. Regū
xxiiij. Uxor ſamſonis ⁊ da
lila fundebant multas la-
crimas apud eum. ⁊ ambe
eū poſtea deceperunt Judi
cum. xiiij. ⁊. xvj Salutati
one verbis ⁊ oſculis prece
dentibꝫ aliqn̄ ſuam nequi-
ciam palliant proditores
Nam cū ſalutaſſet ioab a-
maſa ⁊ q̄ſi oſculari volens
⁊ apprehenderet manū eiꝰ
⁊ diceret Aue frater. ꝑcuſ
ſit eum cū gladio in ingui
ne ⁊ occidit eū. ij. Reg. xx
Inimicabatꝰ Amaſe co ꝙ
adulteraſſꝫ abigayl ſororē
ſaruie mr̄is ioab. ij. Regū
xviij. Scd̄m alios amaſa
eſt mortuus qꝛ voluit eē lo
co Joab comes dauid. ij.
Reg. xx Illa nephāda ſal
uatoris ꝓditio quā iudas
peſſimus ꝑ triginta dena-
rijs ꝑpetrauit fuit ſalutatō
ne premiſſa ⁊ fraudulenti
oſculo palliata Mat. xxvj
Judei paulo parauerūt inſi-
dias. ⁊ tn̄ aliud facere pre
tendebant. Actuū. xxiij.

Proditores ꝓpter am-
bitõem dñij ꝓditões exer-
cent cupiẽtes ob hoc alijs
dñari. Sic zãbri ꝓpter ap
petitum dominij hela dñm
ſuũ interfecit. iij. Re. xvj.
Sellum filius iabes ↄcita
uit zachariã dñm ſuũ ⁊ in
terfecit eũ. ⁊ regnauit poſt
eũ tm̃modo menſe vno. iij.
Re. xxv. Cũ ſennacherib
in domo dei ſui adoraret.
duo eius filij ꝓpter ambitõ
nem occiderũt eũ licʒ neu
ter eoꝝ regnauerit vt credẽ
bãt. iiij. Re. xxv. Triphõ
cũ ambularet cũ antiocho
dño ſuo eũ doloſe ⁊ ꝓditio
ſe occidit. ⁊ qđ ille habue
rat vſurpauit. j. mach. xiij
Proditores noĩe paciſ
alios decipiũt ⁊ occidunt.
ſic̄ quidaʒ inimici neemie
ſecũ amiciciã voluerũt fa-
cere vt eũ ꝓditioſe frauda
rent Nee. vj. Jſmahel fili
us nathanie ⁊ alij cũ eo cũ
godolia in ſignũ pacis ⁊ a
micicie panẽ comederũt.
⁊ poſt prãdiũ eũ cũ multis
alijs occiderunt Jhere. xlj
Antiochus pacẽ ſimulãs
pacẽ ꝓmiſit. ⁊ muros hie
ruſalẽ poſtea diſſipauit. j.
Macha. vj. Pacifice fuit
prĩceps tributoꝝ locutus
qui ꝑcuſſit poſtea ciuitatẽ
j. Macha. j. Triphon ſub
noĩne pacis ionathã ↄpre
hendit quẽ ꝓditioſe cũ fili
is ſuis interfecit. j. mach.
xij. Appollonius pacem in
hirl̃m ſimulans venit ⁊ vſʒ
ad diẽ ſabbati requieuit.
ſed poſtea iudeis feſtiuan
tib9 maximã multitudinẽ
interfecit. j. macha. v.
Proditores ſtatim ⁊ gra
uiter puniunt̃ a deo. ⁊ ſunt
inter alia genera peccatoꝝ
grauiter ab hoĩbus puniẽ
di. ſic punitus fuit zambri
qui poſt ꝓditiõeʒ regnauit
tm̃ ſeptẽ dieb9. ⁊ poſtea in
cendio ſe ꝑemit. iij. Regũ
xvj. Sic ianitores aſſueri
qui ↄ eũ voluerũt inſurge-
re in patibulo ſunt ſuſpẽſi
Heſt. ij. Judas machabe9
illos qui ꝑ pecuniã inimi-

mos ꝑmiſerūt recedere tan
q̄ ꝓditores ⁊ fratrꝝ vendi-
tores occidit. ij. macha. x.
Judas qui xp̄um tradidit
poſt modicū abiens laq̄o
ſe ſuſpendit Math. xxvij.

De ꝓſperitate mundana

In delicijs cā
delictorū male
terminabilis
In diuitijs la-
queus ſtultorū
damnabilis
In vitijs. ſed
dignitas hono-
ris parꝝ perdura
bilis.
Gaudet letici-
is belli triūpho
rum breui mo-
ra labilis
In amicicijs glo
bum dat multo
rum dū prepa-
tur ſterilis.

Proſperitas mūdana eſt

Roſpitas mūda
na q̄ eſt in delicijs
corpis eſt cā mul-
torꝝ peccatorꝝ ⁊ ſpecialiter
carnaliū ⁊ male terminat
exemplū hꝫ in zodomitis
quorꝝ culpa cā fuit abūdā-
tia panis. iocus ⁊ ociū. ꝓp
ter que nephanda ſcelera
cōmiſerūt. Ge. xix. Filijs
zābri faciētibꝫ nuptias ve
nerūt iudei cum ionatha
multitudinē occidentes ⁊
ↄuerſe ſunt nuptie in lamē
tū. ſonitus muſicorꝝ in lu-
ctū. ⁊ gaudiū in merorē. j
Mach. ix. Filijs ⁊ filiabꝫ
iob veſcētibꝫ ⁊ bibentibꝫ vi
nū in domo primogeniti fra
tris. domus ſuper eos ceci
dit ⁊ opprimēs ſingulos et
occidēs. Job. j. Finis em̄
deliciarꝝ eſt mors ⁊ odium
dei ſic neemias dicebat ex
preſſe. Manducauerūt ⁊ ſa
turati ſunt. abūdauerūt de
licijs ⁊ ad iracundiā ꝓuo-
cātes. Nee. ix. Ille diues
epulo qui epulabat quoti-
die ſplēdide in breui ē por
tatus ad inferos ⁊ torq̄ba
tur in lingua Luce. xvj.
Proſpitas mundana que
eſt in diuitijs hoīem infatuat
⁊ ad damnatōem inducit

Nam argentum tp̄e ſalo-
monis non erat alicuius p̄
cij ſiue valoris reputatum
q2 tanta erat in hieruſalē
copia argenti quanta lapi
dū.iij.Reg.ix.Sed plus
nocuit ſalomoni tanta reꝝ
abūdantia q̄3 tanta ſapien
tia ꝓfuiſſet.iij.Regum.xj
Abundantia reꝝ tempali
um eſt deſpicienda.oſten-
dit exemplū quod dn̄s po
ſuit de diuite cuius ager v
beres fructus afferebat Lu
ce.xij.Adoleſcens qui erat
diues triſtis receſſit qn̄ au
diuit a dn̄o q· oportebat e-
um pauperem fieri ſi vellet
eſſe de numero perfectoꝝ.
Math.xix Diues ille qui
tot abundauit diuitijs vt
purpura ⁊ biſſo veſtiretur.
ad tantam venit pauperta-
tem ⁊ inopiam ꝙ guttam
aque petens non obtinuit
Luce.xvj Proſperitas
mundana que eſt in hono
ribus ⁊ dignitatibꝫ hoīem
ligat vinculis vitiorū.ſed
paꝝ ꝑdurat.Nam ſaul an

teq̄3 eſſet in regia dignita-
te fuit bonitate decoratus
qui accepto regno cuncta
quaſi precepta dei preteri
uit.j.Regum.xv.Dauid
ꝓpter multitudinez ſubdi
toꝝ ſuperbiendo populum
numerauit.ij.Reg.xxiiij.
Hieroboā anteq̄3 eſſet rex
puer bone indolis extitiſſe
legit̃.qui habito regno vi
tulos adorauit ⁊ populum
adorare fecit.iij.Regū.xij
Cū roboratus eſſet ozias
eleuatum eſt cor eius.⁊ vo
luit adolere incenſuz.⁊ q2
reprehenſus eſt a ſacerdoti
bus deſiſtere noluit.meru
it incurrere plagam lepre
ij.palipo.xxvj Manaſſes
rex iuda fuit peſſimus tp̄e
regie dignitatis ſed angu
ſtiatus ⁊ victus in babilo
ne penitentiam agens fuit
bonus.ij.palipo.xxxiij.ca
Modicū durant honores
⁊ dignitates.⁊ male vt in
plurimū terminant̃ Nam
aman qui erat ſcd̄s poſt re
gem ⁊ adorabat̃ ab oībus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

poſtea ē turpiter ſuſpēſus.
Heſter.vij. Statuā quaꝫ
vidit nabugodonoſoꝛ per-
cuſſam a lapide ⁊ in fauil
lam redactā indicat ꝓſpe-
ritatem mundanā in dig-
nitatibꝰ ⁊ honoꝛibus nihil
eſſe. Daniel'.ij. Magnum
honoꝛem fecerūt iudei do-
mino in hieruſalem venie-
ti. ſed in ſero reuerſus ē in
bethaniā. qꝛ in hieruſalem
non inuenit hoſpitium. et
poſt dies paucíſſimos fuit
etiam crucifixus. Johan.
xix. Cum populus laudes
diuinas acclamarꝫ herodi
ipſe herodes ab angelo eſt
ꝑcuſſus Actu.xij. Pro-
ſperitas mundana que eſt
in victoꝛijs ⁊ triūphis. de
quibꝰ ꝯſueuerunt hoīes le
tari freqñr eſt occaſio pec-
catoꝝ. cito labit̄ ⁊ in triſti
ciam ꝯmutat̄ Nā gedeon
excutiens frumentū in hoꝛ
reo fuit bonus. ita ꝙ volu
it ei angelus apparere. qui
poſtea victoꝛia magna ob-
tenta factus eſt malus. Ju

di.viij. Dauid primo ſan
ctus poſt mltas victoꝛias
glorioſas. adulteriū ⁊ ho
micidiū ꝑpetrauit.ij. Re.
xj. Qd pax durat hmōi ꝓ
ſperitas pꝫ. nā poſtq̄ꝫ ama
ſias rex iuda ꝯbellauit edō
eleuatus male ſucceſſit ſi-
bi qñ cum ioas regi voluit
preliari. iiij. Regum. xiiij
Ptolomeus debellato ale-
xandro ⁊ habito leius capi
te tribus tm̄ diebꝰ ſuperui
xit. j. machabe. xj. Pro
ſperitas mundana in pre-
dictis omnibꝰ hoc ſolū ha
bet ꝙ ꝯgregat homo multi
tudinē amicoꝝ q̄ tꝑe tribu
latōis ⁊ anguſtie diſꝑgūt̄
Juxta illud poeticū Dū ze
phirus flabat multis comi
tabat̄ amicis Nos oēs aq̄
lo turbīe flāte fugat. Hoc
patet in thobia ꝙ qñ erat
pauꝑ ⁊ cecus. Thobie.ij.
non legimus eū ab aliquo
cōſanguineo viſitatū. ſed
poſtq̄ꝫ fuit illuīnatus ⁊ di
ues venerunt ad eū ꝯſang
uinei gaudētes Thob.xj.

Job ꝙ diu fuit afflict⁹ nō
habuit amicū ei aliqd de
ferentē. ſed ꝯſolatores ha
buit oneroſos. ſed poſtꝙ
dedit ei ōs duplicia. vene-
runt ad eū oēs ſui ferētes
opem ſuā. Job. xlij. Et hoc
eſt qd ſaluator dixit. oī ha
benti dabit Luce. xix.

De prudētia ꝛ ſagacitate

Prudentis officium eſt

- Verba ꝯfinge-
re ꝛ ſe ſimulare
- Diſcordes re-
ſtringere. eoſqꝫ
placare
- Iram nō impi
gere. ſed abſen
tare.
- Falſos arte cō-
ſtringere atꝫ re-
probare.
- Ordine depin-
gere ordīateqꝫ
dare.
- Verbis multa
tāgere paucaqꝫ
monſtrare.
- Robur attinge
re ꝛ diſſimula-
re.

Prudētia magna
eſt aliqū diſſiīare.
ꝛ fingere verba. et
oñdere vnū ꝓ alio. nā abra
hā veniens in egiptū cela-
uit veritatē vxorē dicēs eē
ſororē Gen. xij. Siīe etiā
fecit abrahā qū venit ad a-
bimelech regē. Gene. xx.
Samuel ſimulauit ſe velle
offerre ſacrificiū cū veniret
vt dauid vngeret in regē.
j. Re. xvj. Magna ſagaci
tate vſus ē ioſue ſimulādo
fugā in obſidione gabaon
Joſu. viij. Callide cogita
uerūt gabaonite ſimulātes
ſe venire de longīquo habe
re ioſue ſecreta loq. qui ip
ſum aſtutia decipiebāt Jo
ſue. ix. Aioth ſimulans ſe
portare dona ꝛ mūera eglo
neū aſtute decepit Judi. iij
Dauid corā achis ſimula
uit ſe fatuū vt poſſet ab eo
fugere. j. Re. xxj. Jheu fin
xit ſe hōrare ꝓphetas baal
poſtea occidit eos iiij. Re
gū. x. Siīauit villicus pie
tatē erga debitores. c⁹ pru

dentiam dñs ꝯmendauit. Luce.xvj Prudentis officiũ est ꝑ verba dulcia placare iratos ⁊ discordes. ſic prudẽter placauit abrahã loth ⁊ ſedauit iurgiũ inter vtriuſqꝫ paſtores Ge.xiij Nũcij miſſi ad filios rubẽ prudẽter locuti ſunt. ⁊ illi dulcib9 verbis placauerũt eos. Joſue.xxij. Abigayl prudenter placauit dd̃ iratum ꝯ nabal viꝝ ſuũ.j.Regũ.xxv. Uerba mulieris prudentis fecerũt reuocare abſolõ ad dd̃ ꝯ eũ iratũ ij.Re.xiiij. Sapiẽs mulier de abela fecit ioab ab obſidiõe recedere.ij.Re.xx. Filij iſrl' ſimulantes fugã caute debellauerũt tribum beniamin. Judi.xx. Prudentia eſt irã nõ impingere ſed ſe abſentare. nã poſt q̃ rebecca ꝯſuluit iacob filio ſuo vt abſentaret ſe ab ira frĩs ſui eſau acquieuit ei. Geñ.xxvij. Exploratores quos miſit ioſue prudẽter ſiluerũt vt cederet furori Joſue.ij. Rex ezechias diſcrete ꝓhibuit ne ꝑpls rñderet nũcijs regis aſſirioꝝ loqñtib9 blaſphemias. qꝛ nõ expedit fidelib9 ꝯ linguatos ĩfideles litigare.iiij Re.xviij. Prudẽtia eſt ꝑ verba dephẽdere falſos ⁊ artẽ arte deludere. nã arte deluſit iacob labã qñ voluit ei dare ꝑ labore mercedem Ge.xxxj. Joſeph caute dephẽdit frẽs ſuos ꝑ v̓ba eoꝝ. Ge.xliiij. Dephẽndit iepte prudẽter q̃ eſſent ephratei ⁊ galadite ꝑ thbboleth Judi.xij Salomõ deprehendit mulierẽ meretricẽ non eſſe mrẽm pueri ꝑ verba.iij.Reg.iij Daniel prudenter ꝯuicit ⁊ ꝯprehendit illos duos ſenes teſtes falſos ꝑ verba eoꝝ Danie.xiij. Sapienter deprehendit chriſtus phariſeos interrogantes vt cuius poteſtate faceret miracula. Math.xxj. Prudẽtes viri omnia ordinate facere vel diſtribuere ſolent.

Jdeo abrahā ordinate di
uiſit filijs bona ſua ne poſt-
ea inter ſe certarent Geñ.
xxv. Ordinate ⁊ ſagaciter
egit iacob qñ debuit obuia
re fratri ſuo irato munera
premittendo res diuidēdo
⁊ minus dilectos maiori
ꝑiculo exponendo. Prudē
tes debent ꝓbare rē aliquā
prius ꝙ̄ attemptent eā. nā
moyſes anteꝙ̄ inuaderet
terrā ꝓmiſſionis miſit ex-
ploratores ſuos Joſue. ij.
Dauid ꝓbauit ſapiēter ſi
poſſȝ armatus incedere an
teꝙ̄ iret ad bellū. j. Regū
xvij. Gedeō ꝓbauit viros
valentes ⁊ ꝓbos ad fontē
aque anteꝙ̄ ꝯmitteret bel-
lum. Judicū. vij. Pru-
dentes ⁊ diſcreti ꝯgnoſcū
tur in verbis ſiue futura ꝑ-
cogitando. ſiue ꝯgruentes
ꝑabolas aſſumendo vel diſ
crete loquendo vel bonum
ꝯſiliū dando. nam ioſeph
corā pharaōe ſomnia pru-
denter expoſuit ⁊ ſapiens
bonū ꝯſiliū ſibi dedit. Ge
ne. xlj. Diſcretum ⁊ bonū
ꝯſiliū dedit ietro moyſi vt
prelatos eligeret in popu-
lo Exo. xviij. Similitudi
nem prudentē accepit na
than. arguendo dd̄ de ſuo
pctō. ij. Reg. xij. Roboā
fuit imprudens qui ſenum
ꝯſiliū nō adimpleuit. ſed
iuuenum. iij. Regum. xij.
Filius ꝓphete prudenter ſi
militudinez ſumpſit qñ re
prehendit achab ⁊ ꝯmen-
dauit. iij. Regū. xx. Mag
ne prudētie verbū dixit zo
robabel in fortitudine mu
lierū ⁊ veritatis. iij. Eſdre
iiij. Jnter prudentie docu
menta thobie fuit ꝙ filius
a ſapiente ꝯſiliū quereret.
Thob. iiij. Viſiones nabu
go. daniel prudenter expo
ſuit. Dani. iiij. Mire pru
dētie ⁊ diſcretionis fuerūt
verba beate marie ad ange
lum ⁊ eliſabeth Lu. j. Pru
dentie ſignū eſt diſſimula-
re iniurias. licȝ cognoſcat
quid ſit. Nā ipſe ſaul pru-
denter diſſimulauit audire

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mala de ipſo loq̄ntes .pri.
Regū x. Cognouit iudas
dolū michanoris ⁊ ſe prudē
ter ſubtraxit. j. Mach. vij
Symon cognouit dolū tri
phonis ⁊ tū fecit qđ petijt.
vt ſcandalū vitaret. j. ma-
cha. xiij. Volens paulus
ire in ſyriā cognoſcens pa
tas īſidias caute decliauit
Actu. xx. Paulus pruden
ter aduertens fraudē volē
tium eum ducere in hirl'm
ad ceſarē appellauit. Actu
um. xxv. cap̄.

Depueris bone indolis

Pueri boni ſunt
- Male agentibus diſſentientes.
- Suis parentibus obedientes.
- Rebus decētibus ſe exercentes.

Pueri bōe indolis
ſunt parentibus obe
dientes. nec mur
murant qn̄ eis aliq̄d preci
pit. Nā yſaac nō legit mur
muraſſe qn̄ Abrahā pater
eius voluit eū immolare.
Gen̄. xxij. Qn̄ dauid debe
bat vngi in regē erat puer
paſcens oues patris ſui. ⁊
patri obediens. j. Re. xvj.
Pueri boni cognoſcun
tur ſi vitia ⁊ malas ſocieta
tes odiunt Nā ioſeph tan
q̄ crimen odiens accuſa-
uit frēs ſuos apud patrem
peſſimo crimine Gen̄. xxx
vij. Thobias cū eſſet iuni-
or ſic vitia odiuit q̄ nihil
puerile geſſit Thob. j. Se
ptē fratribus adoleſcentibus
ſic erat odiū ſacrilegiū. vt
crudeles ſuſtinerēt penas
.ij. Macha. vij. Pueri
boni ad bona ſe exercitāt.
⁊ eccleſias ⁊ loca ſctā viſi
tant ⁊ freq̄ntant. nā ſamu-
el adhuc puer miſter erat
in ꝯſpectu dn̄i. j. Regū. iij.
Joas erat ſeptē annoꝝ cū
regnare cepiſſet ⁊ fecit bo
num coram dn̄o. iiij. Re.
xij. Daniel ⁊ ſocij eius ſine
magiſtro ſeruantes legem.
ſobrie ⁊ ſctē inter pueros

gentiles vixerūt. Dani. j.
Johānes baptiſta cõfortabaſ ſpū ꝛ creſcebat. ꝛ erat in deſerto vſqꝫ ad diē oſtēſionis ſue. Luc. ij. Puer ieſus duodenus inuētus eſt in templo inter doctores ꝛ deſcendit cū parentibus ꝛ erat ſubditus illis Luce. ij

De punitiõe delinqntiū

Punit deus delinquentes ppter pctm̄

Tranſgreſſionis obedire nō obſequendo.
Monſtratōis incontinentie laſciuiendo.
Elatōnis ꝛ excellentie ſupbiendo.
Rebellatōnis ſūme potentie vana colendo
Turbatōnis ꝛ impatīe iram ſequendo.
Detractōis ꝛ inuidētie murmur inferēdo
Exactionis et affluentie ī apetendo.
Repletionis et corpulentie in comedendo
Preſumptōis et irreuerentie deridendo
Oſtenſionis et extollētie ſe preferendo.
Obmiſſiōis et negligentie nō exercendo

Punit ds grauiter pctm̄ inobie. nam primi pentes grauiter puniti ſunt ppter primā inobīam q̄ credebāt ſe nō ita grauiter puniri. gñ. iij. Colligēs ligna in ſabbato ꝯ pceptū di fuit nutu di a pplo lapidatꝰ Nu. xv. Quia ſaul fuit inobediēs deo ī cede amalec h reprobatus ē a regno. j. Re. xv. Uir dei ꝯ mādatū dei cõedit panē in domo pphete q̄ fuit a latrõe occiſus. iij. re. xiij. Ciuitatē ſcām pmiſit ds deſtrui ꝛ pplum captiua

ri ꝓpter inobẽiam. iiij. Re.
xxv. Punit d's pctm̃ lu-
xurie. nã origiãli mõdo nõ
pepcit. ſ3 pene totũ aquis
diluuiũ deleuit. q2 oĩs caro
corrupat viã ſuã Geñ. vj
⁊. vij Quinq3 ciuitates ig
ne ⁊ ſulphure delete ſũt ꝓ
ter pctm̃ ꝯtra naturã. Ge.
xix. Propter pctm̃ ꝯmiſſũ
in vxorẽ leuite q̃ſi tota tri-
bus beniami fuit deſtructa
Judi. xx Punit d's pctm̃
ſupbie. Nã pharao ⁊ egi-
ptij ſubmerſi ſunt ꝓpter eo
rum ſupbiã Exo. xiiij. Se
ptuaginta duo milia hoĩm
interfecti ſunt ꝓpter pctm̃
ſupbie dd q2 fecerat nume
rari pplm̃. ij. Regũ. xxiiij
Antiochus q2 ſuperbꝰ fuit
male pcuſſus ẽ ⁊ graui pla
ga ab angelo ita vt ſcaturi
ret vmibꝫ. ij. Machab. ix.
Herodes ſuperbꝰ cui ppls
acclamabat hõies dinos
pcuſſus ẽ ab angelo ⁊ cõe-
ſus a vmibꝫ. Actu. xij.
Punit d's pctm̃ ydolatrie.
nã ꝓpter ydolũ qd adoraue
runt filij iſrl ydolatre ceci-
derunt vna die. xxij. milia
hoĩm Exo. xxij. Egreſſus ẽ
ignis ⁊ deuorauit dathã ⁊
abyron. q2 tulerunt ignem
alienũ. Leuit. x. Punit
deus pctm̃ ire. nã blaſphe
mus q̃ ex ira deũ blaſphe-
mauit a pplo lapidatus eſt
Leuit. xxiiij. Seruus neq3
qui noluit dimittere ꝓxĩo
miſſus eſt in carcerẽ donec
oĩa redderet. Math. xviij
Punit deus pctm̃ mur-
murationis. nã murmurã
te populo egreſſus ẽ ignis
⁊ deuorauit caſtra. Nũe.
xj. Maria pcuſſa eſt lepra
q2 ꝯtra moyſen murmura-
uit. Nume. xij. Serpẽtes
ignitos miſit dñs in popu
lum murmurantẽ Nume.
xxj. Punit deus pctm̃ a
uaricie. Nã achar cũ ſup-
pellectili ſua perijt eo q2 de
anathemate iherico p auar-
iciã tulit Joſue. vij. Gra
uiter punitus eſt gyezi. q2
munera a naaman p auari
ciam ceperat. iiij. Reg. v.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Heliodorus grauiter puni
tus fuit ⁊ flagellatus. quia
theſaurꝫ viduarū voluit aſ-
portare. ij. Machabeo. iij.
Auaricia ananie ⁊ ſaphire
fuit per petrꝫ graui punitio
ne punita. Act. v. Punit
deus pctm̄ gule vt patet in
primis parentibꝫ comeden-
tibꝫ fructū vetitum. Gen̄.
iij. Filij heli qui violenter
tulerant carnes crudas vt
lautius parent quos pater
eorꝫ nō corripuit vt debuit
grauiter a dn̄o cū patre pu
niti ſunt. j. Reg. iiij Pu
nit deus peccatū irreueren
tie ad deum ⁊ ad hoīes. nā
oza cū irreuerenter tange
ret archam vt iuuaret ꝑcuſ
ſus eſt a dn̄o ⁊ ſubito deceſ
ſit. ij. Reg. vj. Quadragī
taduo pueri fuerunt ab vr
ſis lacerati. q2 irreuerēter
heliſeum deridebant. iiij.
Reg. ij. Ozias qui ad mo
dū ſacerdotū voluit adole-
re nō exhibens ſacrificō re
uerentiam factus eſt lepro
ſus. ij. ꝑali. xvj. Punit
deus pctm̄ vane glorie. nā
ezechias qn̄ oſtēdit theſau
ros ſuos nuncijs regis ba
bilonis. oēs dei ſententia
amiſit. iiij. Reg. xx. Quia
eleuate ſunt filie ſyon erit
ꝓ ſuaui odore fetor Iſa. iij
Punit deus pctm̄ acci- Accidia
die. nam ſeruū inutilē qui
talentum ſibi commiſſum
multiplicare non ſtuduit.
precepit dn̄s in tenebras
mitti Math. xxv. De hac
materia quere multa exē-
pla de accidia.

De puſillanimitate.

Puſillanimes ⁊ timidi:

Parua timē
tes. magna
ſortiunt.
Praue mor
dentes mur-
mura ſequū
tur.
Cūcta pauē
tes timidi fe
runtur.
Bella geren
tes ſepi9 vin
cuntur.

Puſillanimes dum ti-
ment minas vincun
tur ⁊ ruunt in magna picu
la. Nã loth qui timuit nõ
poſſe ſaluari in monte inci
dit poſtea in ſtupꝝ ⁊ in in-
ceſtum. Gene. xix. Sede
chias dũ timuit ꝙ diſpli-
ceret principibꝫ in mortez
hieremie ꝯſenſit. Hiere.
xxxviij. Darius rex perſaꝝ
timẽs ꝯtradicere ſatrapiſ
miſit danielẽ in lacum leo
num. Danie. vj. Dum pe-
trus timuit vocẽ mulieris
ter chriſtũ negauit. Math
xxvj. Puſillaĩmes mur
murare ſolent. Sic filij iſ
rahel quando viderunt egi
ptios venire poſt ſe nõ attẽ
dentes miracula dei timẽ-
tes murmurare ceperunt.
Exo. xiiij Relato ab explo
ratoribꝫ terre ꝓmiſſionis
cultores eſſe fortiſſimos.
mumurauit pp̄ls. Numeri
xiij. ⁊. xiiij. ca. Puſilla-
nimes oĩa timent etiã non
timenda. Nam filij iſrael
audientes vocem dñi dixe
runt moyſi timentes. non
loquatꝰ nobis deus. loque
re tu nobis. Exod. xx. Ba
lach timens iſrahel miſit
ad balaam plus ꝯfidẽs in
verbis ꝙ̃ armis. Numeri
xxij. Gabaonite dixerunt
ioſue ⁊ ad eũ venientes ⁊ ti
mentes fecerũt pacta que
ipſe voluit. Joſue. ix. Vi-
dens petrus ventũ validuz
timuit cum ſuper mare ad
dñm ambulabat. Math. xi
xiiij. Timuiſſe videtur ni-
chodemus qui veniens ad
ieſum nocte quaſi non au-
dens ire de die. Johan. iij.
Arguit dñs diſcipulos qꝛ
ipſo pñte fluctus maris ti
muerunt. Math. viij. Di
ſcipuli timentes xp̄m reli
querunt. ⁊ adoleſcens reli
cto ſindone fugit. Marci.
xiiij. Parentes ceci nati ti
midi rñderunt qꝛ timebãt
extra ſynagogã fieri Jo. ix
Puſillanimes eſſe in p̄
lijs piculoſum eſt. nã poſt-
ꝙ̃ filij hay fugauerunt fili
os Iſrahel. ⁊ mortui ſunt

triginta ſex homines perijt
coꝛ populi ⁊ ad ĩſtar aque
liquefactum ē. Joſue. vij.
capitulo. Gedeon pugna
tur / dixit exercitui ſuo qui
foꝛmidulosus eſt reuerta
tur. et reuerſi ſunt viginti
duo milia Judi. vj. Iſra⸗
hel e audientes goliad ti
muerũt nimis ⁊ fugerũt p̄
timoꝛe. j. Reg. xvij. Et iu⸗
das machabeus dixit his q̇
edificabãt domos ⁊ foꝛmi
doloſis vt redirent. j. Ma
cha. iij. Saul vidẽs caſtra
philiſtinoꝝ timuit ⁊ expa⸗
uit coꝛ eius ⁊ ibi occubuit
p̄ꝛi. Regũ. xxxj. ca. Robo
am rudis ⁊ coꝛde pauiduſ
non potuit reſiſtere exerci
tui hieroboã. ij. paralipo.
xiij. Moꝛtuo holoferne ſu
us exercitus ſolo timoꝛe ē
fugatus. Judith. xiiij. Vi
dẽs iudas machabeus qm̄
defluxit exercitus eius ⁊ bel
lũ vrgeret ↄtra eũ fractus
eſt coꝛde ⁊ in bello illo ceci
dit nec alibi legitur timu⸗
iſſe pꝛi. Machabeoꝝ nono

De ſabbati obſeruatõe

Sabbatis ⁊ diebꝫ feſtiuis debent

Quieſcẽtes
nihil operari
vanitatis
Deliquẽtes
male toꝛmẽ⸗
tari pro pec⸗
catis
Attẽdentes
v̄ba pꝛedica
re veritatis.
Omnes gẽ⸗
tes rebus oc
cupari ſancti
tatis

Abbatũ interpꝛe⸗
tať requies. quia
ĩ ſabbatis vł in fe
ſtis debet homo q̇eſcere ab
omni op̄e ſeruili ⁊ feſta cu
ſtodire. qꝛ req̇euit dñs ſep
tĩo die ab omni op̄e qď pa
trauerat Geñ. ij. Ob hãc
cãm filij iſrahel colligebãt
manna in duplo vt ſabba⸗
to feſtiuarẽt Exo. xv. Int̃
p̄cepta decalogi ſolius mã
dati de obſeruãtia ſabbati
ratio reddiť. Exoď. xx. ca.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ita iudei cuſtodiebāt ſab
batū vt nollent ſe defen de
re ab impugnantibꝫ.j.ma
chabe.ij.Mulieres ſancte
que parauerunt aromata ad
vngendū chriſtū ſabbato
ſiluere.Luce.xxiij.In hu
ius etiam figura requieuit
dn̄s in ſepulcro ſabbato.
Luce.xxiij. Sabbatum
non ſeruātes debent corri-
gi ⁊ puniri.nam colligens
ligna ſabbato fuit lapida-
tus.Nume.xv.Arguit ne
emias ꝯculcantes torcula
ria ⁊ portantes onera ī die
ſabbati.Neemie.xiiij.ca.
Sabbati ⁊ feſtoꝝ obſerua
tio debet populo nunciari.
⁊ in feſtis verbū dei predi
cari.Ideo hoc preceptum
de cuſtodia ſabbati freqn̄t
repetit᷑ Exo.xx.Nichano
rem volentem preliari die
ſabbati iudei ſequentes eū
inſtruxerunt ſabbatum ſer
uari.ij.Machabe.xv.Ob
hanc cām dixit petrus ig-
norantes ieſum ⁊ voces ꝓ
phetaꝝ que per oē ſabbatū
legunt᷑ Actuū.xiij.Dicit᷑
etiā ꝙ apoſtoli loquebant᷑
cum mulieribꝫ que ꝯuene-
rant die ſabbati.Actuum
xvi Sabbato ⁊ feſtiuis
diebꝫ debet homo plura bo
na facere ꝙ̄ ferialibꝫ diebꝫ
Nā ſabbato die offerebā-
tur duo agni ⁊ alijs diebuſ
vnus tm̄ Nume.xxix.Po
pulus iſrl᷑ videns ꝙ hoſteſ
die ſabbati eos impugna-
rent melius cogitauerunt
die ſabbati ſe defendere vt
oñdatur ꝙ in die feſto ma
gis reſiſtendū eſt temptati
onibꝫ.j.Machabeoꝝ.ij.
Chriſtus multa miracula
fecit in ſabbato.vt pꝫ per
euangelia.⁊ huius eſt tri-
plex ratio.Prima ratio ē
vt oñderet ſe dn̄m ſabbati
Math.xij.Scōa vt intel-
ligeret᷑ ꝙ ab omī malo ceſ
ſandū eſt non a bono.qꝛ li
cet die ſabbati benefacere.
Math.xij.Tercia vt ples
videntes edificaret.vt pꝫ
in ſanatione mulieris Lu
ce.xiij.

De ſapientia mulierꝝ.
Filialē īdu/
cētes exhor/
tationem
Cōiugalem
exercentes
operationem.

Sapiētes debent eſſe mulieres

Uidualē ſu/
ſtinētes deſo
lationem.
Uirginalem
offerētes illi
bationem
Corporalem
impediētes
violationē.
Apiētes mulieres
ſunt q̄ filios ſuos
inſtruūt 7 eos bn̄
curant. Nam zara bene p/
curans intellexit ludum iſ
mahel cū filio ſuo yſaac nō
eſſe bonuz 7 voluit dominꝰ
ꝙ abrahā acquieſceret vo
lūtati eius Gene. xxj. Re/
becca fuit valde argumēto
ſa ad inſtruēdum iacob vt
haberet bendictionē Geñ.
xxvij. Caute etiam docuit
rebecca iacob abſentare ſe
ab ira fr̄is ſui Geñ. xxviij
Berſabee mater ſalomōis
ſapiēter vba ꝓpoſuit vt fili
us eius regnaret. iij. Re/
gum primo. Una illarum
mulierum ſapiēter allega
uit ſalomoni regi vt filius
eius non diuideretur. iij.
Regum. iij. Mulier ſuna
mitis prudenter noluit ꝓp
ter gyezi dimittere heliſeū
vt ſuſcitaret filiuz. iiij. Re
gum. iiij. Sapiētes de
bent eſſe mulieres ꝯiugate
et prudenter viris 7 alijs
reſpondere. nā delbora vx
or laphidoch ſapiēter do/
cuit barach populum libe/
rare de inimicis. Judi. v.
Anna vxor helchane ſapiē
ter ſe excuſauit corā heli ſa
cerdote. pri. Regū. j. Abi/
gail vxor nabal ꝑ ſapiētiā
et eloquētiaz ſuā liberauit
virū ſuum a morte. j. Re.
xxv. caꝑ. Olda vxor ſellū
ſapienter cōfortauit ioziā
et populo vētura mala pre
dixit. iiij. Regū. xxij. He/
ſter vxor aſſueri regis cuz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſapiēti cautela fecit petitō
nem ſuā regi. Heſter. vij.
Eliſabeth vxor zacharie ſa
pienter recogitauit aduen
tum mrīs filij dei. Luce. j.
Vxor pilati ſapienter locu
ta eſt ⁊ prudenter egiſſ3 pi
latus ſi ei crediſſet. Ma
th. xxvij. Sapīa debet
eſſe inviduis ad inſtruen-
dū alias. nā aſtuta fuit no
emi vidua docens ruth nu
rum ſuā aliemigenam quō
nubere poſſ3 booz nobili ⁊
potenti. Ruth. iij Mulier
vidua thecuites ſapienter
inſtruxit dauid vt filiu3 re
uocaret exulem. ij. Regu3
xiiij. Regina ſaba que poſt
mortē viri regnabat venit
videre ſapīam ſalomonis
⁊ diſcere. iij. Regum. x.
Miram prudentiā ⁊ ꝯſtan
tiam oſtendit iudith popu
lum ⁊ holofernē occidēdo
Judith. viij Sapiētes
multū debent eſſe v̄gines.
in orando. loquēdo ⁊ ꝯuer
ſando. Nam zara filia ra-
guelis ſapiēter dominum

rogauit vt eum ab obpro-
brio liberaret. Thobie. iij.
Tam tacendo q̄3 loquendo
beatam virginem patet fu-
iſſe prudentem. Nam pa
rum ⁊ cū paucis locuta eſt
vt alias filias inſtrueret.
Nam locuta eſt primo cū
angelo diſcrete querēdo ⁊
diſcretius acq̄eſcendo quo
modo fiet iſtud qm̄ virum
non cognoſco. Ecce ancil
la dn̄i. Luce. j. ⁊. ij. Locuta
eſt cum eliſabeth eam ſalu
tando. Et nota q̄ poſt ma
gnas laudes eliſabeth ni-
hil reſpondit. ſed deu3 lau
dans dixit. Magnificat a-
nima mea dominū. ⁊ exul
tauit ſpūs meus in deo ſa-
lutari meo. Luce primo.
Tercio locuta eſt cu3 filio
dulciter interrogando. fili
q̄d feciſti nobis ſic. pater
tuus ⁊ ego dolentes quere
bamus te. Luc. ij. Quarto
locuta eſt cū filio dulciter
interpellādo, pverecūdis ⁊
paupibꝫ nuptijs dicēs fili
vinū non habent. Johan.
c. iij.

ſecūdo .ca. Quīto locuta
eſt miniſtris eos inſtruēdo
de obediētia dicēs .qdcun
q̄ dixerit vobis facite Jo.
ij.ca. Sapiētes ſūt ali
qn̄ meretriceſ.nā raab me
retrix nūcios ioſue prudē-
ter abſcondit. Joſue. ſcdo
Magdalena ſapienter ad
pedes iheſu ſtetit q̄r remiſ
ſionē peccatoꝝ ibidem pri
mo inuenit. Luce. vij. Se-
cūdo exhibuit chriſto debi
tam ⁊ deuotā reuerentiā la
uādo tergendo ⁊ vngēdo
pedes ſaluatoris .Lu. vij.
Tertio audiuit diuinaꝫ ſa
pientiā ⁊ ſedebat ad pedeſ
dn̄i ⁊ ibi audiebat verbum
illius Lu. x. Quarto obti-
nuit fratris ſui lazari reſur
rectionem Johan. xj.

De ſacra ſcriptura.

Sacra ſcriptura ꝯtinꝫ
- Teſtamētuꝫ vetuſtatis ꝯtentiuum figurarum
- Sacramentū nouitatis expreſſiuū do-

ctrinarum.

Acra ſcriptura di
uiditur in duas ꝑ
tes ſcilicꝫ in vetus
et nouum teſtamentū Ve-
tus autē teſtamentū diui-
ditur in q̄ttuor ꝑtes ſcdm
quattuor que pertinent ad
vitam ſpiritualem ī qua ꝑ
ſcripturā reformamur Vi
ta namq̄ ſpiritualis in p̄-
ceptis tribuitur. ī exēplis
oſtenditur in monitōibus
ꝓmouetur in predicatōni-
bus ꝑficitur. Jdeo quattu
or ſunt partes ſcripture ve
teris teſtamēti. ſcilicet lex
p̄ceptoꝝ. hiſtoria exemplo
rum. ſapiētia monitionū.
prophecia predicatōnum.
Lex preceptorum continꝫ
quinq̄ libros ſcdm ꝙ qui
q̄ requiruntur in precep-
tis. Primo quibus prece
pta traduntur ⁊ ideo poni-
tur primus liber vbi legem
recipientiū generatio ſcri
bit. videlicet Geneſis. ſe
cundo que p̄cepta precipi

ſūt moꝛtui. hec daniel. Aut pꝛedicunt̄ opera filioꝝ xp̄i Jō opa duodecim tribuū filioꝝ pꝛedicant̄ in libꝛo duodeci ꝯplexta. Scriptura ſacra noui teſtamenti diuidit̄. quia in euāgeliis cōtinent̄ opera ꝛ verba xp̄i quia primꝰ deſcribit eius hūanitatem dicens. Liber generatiōis ihesu xp̄i ſcilꝫ matheus. Secūdꝰ deſcribit eius pꝛedicatōnem dicēs. Vox clamātis ī deſerto parate viam dn̄i ſcilicꝫ marcus. Terciꝰ deſcribit ſacrificiū paſſionis dicēs Fuit in diebꝰ herodis regis ſcilicet lucas. Quartꝰ eius diuinitatem dicens. Jn pꝛincipio erat verbum et verbum erat apud deum hec iohannes. Opera vero apoſtolorum recitant̄ in libꝛo quē fecit lucas pꝰ paſſionē ꝛ reſurrectionē chꝛiſti ꝛ ille liber dicit̄ Actuū. apoſtolorum. Verba apoſtolorum cōtinētur in epiſtolis pauli ꝛ in ſeptē epiſtol' canonicis vbi fideles ommimode inſtruūtur. Futura pericula ꝛ āmonitōes eorum in ſeptem viſionibꝰ Johānis euāgeliſte. ꝛ hic eſt liber apocalipſis. ꝛ hec ſufficiētia totius ſacre ſcripture ꝛ omnium libꝛorum Et nota ꝙ cū chꝛiſtus tēptaret̄ a dyabolo tribus verbis ſacre ſcripture ſe defēdit. Sicut patet ī matheo capitulo quarto.

De ſepultura

Sepultura tpe moꝛtis eſt

- Eligēda voluntate loco venerabili
- Exercēda cū pietate ope laudabili
- Negligēda etate viro indomabili
- Exhibenda caritate parētela laudabili

Epulturam debet ho
mo eligere in ſancto
loco ꝛ honorabili ꝛ dilige͂
ter d ea cogitare ante mor
tem. ideo abraha͂ cum dili
gentia emit agꝛ vbi mor
tuam vxorem ſepeliuit Ge
ne. xxiij. Noluit iacob ſepe
liri cu͂ malis. ſed dixit io
ſeph filio ſuo vt eum cu͂ ſu
is parentib ſepeliret. Ge
neſis. xlix. Hoc idem peti
uit inſtante morte ioſeph
a fratrib ſuis ꝛ filijs ſuis
Geneſis. l. Hoc moyſes
impleuit quando exie͂s de
egipto tulit oſſa ioſeph.
Exodi. xiij. Apparet dn͂m
de ſepultura curaſſe quan
do dixit iude. fine vt in die͂
ſepulture mee ſeruet illud
Johannis. xij. Sepeli
re mortuos opus pietatis
ꝛ co͂mendabile eſt ꝛ opus
miſcdie. ideo dauid comen
dabat viros iabes qui fece
runt miſcdiam cu͂ ſaule et
filijs ipſos ſepeliendo. pri.
Regum. xxxj. ꝛ. ij. Reguꝫ
ij. Commendat thobias q

reuerenter ſepeliebat occi
ſos. Thobie. j. ꝛ. ij. Erga
ſepulturam occiſoꝝ impij
menelai iudei fueru͂t mul
tum liberales ij. Machabe
oꝝ. iiij. Poſt preliuꝫ contra
triphonem peruenit ſimon
vt defunctoꝝ corpa ſepeli
ret. j. Machabeoꝝ xiij. ca.
Joſeph ꝛ nicodemus pie
ſepelierunt ihesum monu
mento nouo. Math. xxvij
Viri timorati ſepelierunt
ſtephanum ꝛ fecerunt pla͂
ctum magnum ſuper eum
Actu. viij. Jaſon qui mul
tos inſepultos ꝓiecerat ꝛ
ipſe inſepultus ꝛ no͂ lame͂
tatus interijt. ij. Machabe
orum. iiij Sepultura in
digni ſunt rebelles ꝛ inobe
dientes fidei. ideo vir dei
caruit ſepultura. iij. Reg.
xiij. Item ꝓ peccato priua
tur quis ſepultura. vt hie
roboa͂ ꝛ omnis ſtirps eius
excepto vno filio q de ſpe
ciali gratia traditus eſt ſe
pulture. iij. Regum. xiiij.
Sepulturaꝫ debent filij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

untur ⁊ ideo ponitur ſecun
dus liber vbi p̄cepta legis
traduntˀ .ſ. Exodus. Ter-
cio qui ſunt obſeruantie ꝓ
motores. ideo ponitˀ terci-
us liber vbi miſtri eccleſie
ſtatuuntˀ ſcilicꝫ Leuiticus
Quarto q̇ ſunt ydonei ex-
cuſatores. ideo ponitˀ quar
tus liber vbi infirmia forti
bus diſtinguuntˀ .ſ. Nume
rus. Quinto qui ſunt du-
biorū declaratores. Ideo
ponitˀ quintus liber vbi per
moyſen dubia declarantˀ.
ſcꝫ Deutronomius Scri
pture ſacre veteris teſtamē
ti ꝑs ſecunda. ſcꝫ hyſtoria
exemploꝝ diuiditˀ. Quia
quedā ſunt exempla prela
toꝝ. quedam ſunt exēpla
ſubditoꝝ Prelatoꝝ exem
pla ſunt ſex. Nam debent
primo ſubditos ad verum
finem dirigere. qđ oſtendi
tur per ioſue qui populū di
rexit in terraꝫ ꝓmiſſionis
Joſue. ij. Lites diſſoluere
ideo diuerſi iudices diuer
ſis temporibꝫ ordinantˀ in
libro Judicuꝫ Tercio ſub
ditos inſtruere. Ideo noe
mi inſtruxit ruth quo nu-
beret booz. qđ oſtenditˀ in
libro Ruth. Quarto ſub-
ditos defendere. ideo a bel
lis tꝑalibus reges ꝓtegūt
qđ oſtenditur in libris Re
gum. A bellis temporalibꝫ
ſcꝫ ab his qui volebant le-
gem diſſoluere defendunt
machabei in libris macha
beoꝝ Quinto debent deſtru
cta reedificare. iđo neemi
as reedificauit muros Jhe
ruſalē in libro neemie. Eſ
dras reedificauerat tēplū
qđ fuit ab hoſtibꝫ ꝓ bana-
tum in libro eſdre. Sexto
debent deo firmiter adhere
re Ideo iob deo adheſit in
ꝓſpis ⁊ aduerſis. in libro
iob. Exēpla vero ſubdi-
toꝝ oñduntur in tribꝫ Nā
dn̄t ſubditi primo ſeruare
patiam in aduerſis. qđ do
cemur ꝑ thobiā qui exceca
tus ſuſtinuit valde patien
ter vt patet in libro thobie
Scđo ſubditi dn̄t habere

ꝯſtantiā in ꝑiculis ideo
iudith ponēs ſe in ꝑiculis
hoſtes deiecit in libro Ju/
dith. Tertio debēt hrē beni
uolentiā in ꝓſꝑis iō heſter
ſublimata ꝑplo beniuola fu
it in libro heſter. Scrip
ture ſacre tercia pars ſcilꝫ
ſapiētia monitōnū diuidi
tur. Quia quedā eſt moni/
tio generalis qua monent̄
vniuerſi cuiuſcūqꝫ ſtatus ⁊
ꝯditiōis exiſtāt. ⁊ hoc oñ/
dit in libro. Eccī. Alia eſt
monitio ſpecialis ⁊ hec eſt
aliqñ prelatorū qui debent
obſeruare iuſticiam ⁊ hoc
oſtēdit ſalomon dicēs di/
ligite iuſticiaꝫ q̇ iudicatis
terrā. ⁊ hoc oſtēdit in libro
Sapiētie. Alia ē monitio
ſubditoruꝫ ⁊ hec eſt triplex
ſcđm triplicē ſtatuꝫ ſubdi/
toꝝ. Prima eſt īcipientiū
et hāc ponit ſalomon diri/
gens ſermones ad paruu/
los in libro Prouerbiorū
Secunda eſt ꝓficientium
in qua oſtenditur vanitas
temporaliū quaꝫ dimittūt

ꝓficientes ⁊ hoc oſtēdit
in libro Eccleſiaſtes. Ter
cia eſt perfectoꝝ in qua vir
perfectus in ꝯtemplatoni/
bꝰ erudit̄ multis modis ⁊
hoc oſtendit̄ in libro Can
ticorū. Scripture ſacre
quarta pars veteris teſtam̄
ti ſcilicet ꝓphecia diuidit̄
Quia aut p̄dicunt̄ opera
xp̄i in propheciis. Prima
prophecia p̄dicit eius īcar
nationē dicens. Ecce vir
go ꝯcipiet ⁊ pariet filiū et
cetera. hec Jſaias. Secū/
da prophetia p̄dicit eius
paſſionē dicēs. Ego qua/
ſi agnus māſuetus qui por
tatur ad victimā hec Hie/
remias. Tertia prophecia
predicit eius aſcēſionem
dicēs. Aquila grādis ma/
gnarū alaꝝ ⁊ hec Ezechiel
Quarta ꝓphecia predicit
ſpūſſācti emiſſionē dicēs
Emitte ſpiritum tuū ⁊ crea
buntur. hec Dauid ī libro
Pſal. Quīta dicit finalis
iudicii retributōem dicēs
aperti ſunt libri ⁊ iudicati

cum ſollicitudine parenti
bus exhibere Nã inter mo
nita que dedit thobias fi-
lio. fuit hoc. Cum accepit
deus animam meã corpus
meum ſepeli. Thobie. iiij.
Ideo ſpũales filij iohan-
nis baptiſte diſcipuli cor-
pus ei⁹ ſepelierũt. Math.
xiiij. Marci. vj. cap. Jeza
bel inſepulta manebat ꝓ-
ter ſua ſcelera. ſed Jheu fe
cit eam ſepeliri quia regĩa
fuit. iiij. Regum. xix. capi-
tulo. ſed ex quo canes cor-
pus eius comederunt pre-
ter manuũ ⁊ peduꝫ ſummi
tates. inſepulta remanſit.

De ſilẽtio ⁊ eius
operatione.

Silere dñt
ſpecialiter

Clericaliter
Obſeq̃ntes
noxam fugi-
endo
Intima non
oñdentes ſe
creta tenẽdo
Ad vicia fe-
rẽtes hijs nõ
reſpondẽdo

Mulieres
viuentes ſa
cris aſſiſtẽdo
Moĩeſqꝫ ſa-
pientes tpe
tacendo

Silentiũ tenere de-
bẽt maxime mulie
res. qꝛ eaꝝ loq̃ci-
tas ꝑiculoſa eſt. ido ꝑcep
tũ dedit dñs ade ⁊ nõ eue
vt mulier hr̃et materiã mi
nus loq̃ndi. ſꝫ a viro diſcẽ
di. Ge. ij. Eua ꝑiculoſũ le
git cũ ſpẽte habuiſſe col-
loquꝫ ⁊ ñ vtile cũ viro ſuo.
Geñ. ij. Uxor iob ſtulte lo
cuta eſt qñ iob ꝑcuſſus fuit
a deo. ido iob repheñdit eã
Job. ij. Silere debẽt ho
mĩes ſecreta ſua ⁊ nõ alio
rũ. nã ſaul patruo ĩdicauit
ꝙ ĩuente eẽnt aſine. ſed de
vnctõe regni ſiluit. j. Re. x
Silere dñt hoĩes ſecreta
ſua ⁊ alioꝝ nec ea reuelare
⁊ maxĩe mulierib⁹ qꝛ neſci
unt ſecreta tenere. nam qꝛ
ſampſon vxori ſue reuela
uit ſecreta ipa ĩ ei⁹ damnũ
ſecreta ĩuelauit Judi. xiiij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Item qꝛ ſamſon reuelauit
dalile ſecretũ fortitudinis
ſue ipſa ꝑdente fortitudi-
nem ⁊ oculos demũ ⁊ vitã
amiſit. Judicũ. xvj. Si
lere debent hoĩes ad oppro
bria ꝯtentõnes ⁊ lites nec
dicendo nec ad dicta rñdẽ
do. Naz qꝛ cham opprobri
um patris fratribꝫ reuela-
uit a patre maledictus fu-
it. Gene. ix. Ob hanc cau
ſam ſilebat ſaul ⁊ diſſimu-
labat ſe audire male loqñ
tes de eo vt non reſponde-
ret. j. Reg. x. Thobias au
ditis verbis iniurioſis ab
vxore non rñdit ei vt non
litigaret. Thobie. ij. ⁊. iij.
Cũ ancilla ſare dixit ei ob
ꝓbrium ipã tacuit ⁊ ceſſit
liti. Thobi. iij. Mandauit
ezechias vt non reſponde
ret aliquis rapſaci ꝯminã
ti ⁊ ſiluerunt omnes. Iſa.
xxxvj. ⁊. iiij. Regũ. xviij.
Falſis criminibꝫ ſuſanna
non reſpondit ⁊ flens in ce
lum aſpexit. ideo liberata
fuit. Danie. xiij. Nota ꝙ

chriſtus defendit ter mag-
dalenã. maria peccatrix in
domo ſimonis leproſi tacu
it. ideo dñs ipſam ꝯmen-
dauit ſimoni loquenti Lu.
vij. Conqrenti ſorori etiã
nihil rñdit. ideo xp̃s eius
aduocatus fuit. Lu. x. Di
ſcipulis in eandẽ fremen-
tibꝫ ꝓpter effuſionẽ vnguẽ-
ti etiã ſiluit ⁊ xp̃s eã defen
dit. Mathei. xxvj. Marci
xiiij. Mulier in adulterio
deprehenſa accuſantibꝫ nõ
reſpondit. ideo xp̃s eaz ab
ſoluit. Johannis. viij.
Silentium obſeruare dñt
religioſi ⁊ clerici ⁊ ſpiritu
ales viri ⁊ maxĩe in eccle-
ſia. Unde poſtq̃ʒ locutus ẽ
dñs ad moyſen impeditio
ris ⁊ tardioris lingue fuit
Exod. iiij. Anna mater ſa
muelis in templo loqueba
tur in corde. ſʒ vox penitus
non audiebat. j. Regũ. j.
Non indicauit ſamuel vi
ſionẽ heli ſacerdotis donec
interrogatus fuit ab eo. j.
Regum. iij. Job ſanctus

repħendit ſe de locutõe di
cens. Unum locutus ſum
et vtinam tacuiſſem. Job
xlij. Hieremias in vtero ſã
ctificatus excuſabat ſe di/
cens Neſcio loqui Jhere.
pri. Locuturus paulus in
ſinagoga ſilenciũ indixit.
quia vbi nõ eſt auditus nõ
debet effundi ſermo Actu.
xiij. Silere debent ſapiẽ
tes vſq ad temp us ⁊ con
gruo tempore loqui. Nam
cũ abigayl placaſſz dauid
nõ indicauit viro ſuo vnũ
verbũ ſz tacuit vſq mane
dũ digeſſiſſet vinũ. j. Re/
guz. xxv. Diu tacuit heſter
nõ loquẽs pplo ſuo ne a re
ge odiret. ſed tempore ſuo
eſt locuta Heſter. ij. ⁊. iij.
Beata maria audita ſalu/
tatõne pri⁹ tacuit ⁊ poſtea
modeſte rñdit. Luce. j. Et
nota ꝙ maria tm̃ quinq vi
cib⁹ legit fuiſſe locuta ſcz
cũ angelo Luce. j. Cum eli
zabeth ⁊ cũ filio in templo
Luce. ij. Cũ eodem in nup
tijs. Johãnis. ij. Et cum
miniſtris. eodẽ capitulo.

De ſocietate bonorum

Societas bona habz
Ab iminẽti/
b⁹ liberatos
efficere.
Cõueniẽtib⁹
locupletatoſ
reficere.
Sãcte viuẽ/
tes aſſocia/
tos pficere.

Ocietas bonoruz
liberat hoĩem a pi/
culis. Nam ſi fu/
iſſent inuẽti decẽ iuſti ĩ ci/
uitatib⁹ zodomoꝝ pepciſ/
ſet domin⁹ vniuerſis ⁊ eua
ſiſſent Gene. xvj. ca. Ho/
mines de lachis occiſi fue
runt. quia nõ habuerũt ſo
cietatem cũ aliquo bono.
Judicũ. xviij. capitu. Ra
phaelis ſocietas quaz ha
buit thobias ipm de mltis
piculis liberauit. Thobie.
quinto capitulo. Occaſio
ne danielis boni ⁊ pruden
tis pepercit Nabuchodo/
noſor ariolis ⁊ ſapientib⁹
babilonis. Danielis ſcdo

Propter ſocietatem pau/
li oẽs de naufragio ſunt li
berati ⁊ ſaluati. Act. xxvij.
Societas bona cauſa ē
abũdantie. nã ditatus eſt
laban ꝓpter ſocietatem ia/
cob Gene. xxx. Benedixit
dñs domui egipti ꝓpter io
ſeph. ⁊ multiplicauit ſub/
ſtantiã Geñ. xxxix. Prop
ter ioſaphat bonum impe
trauit heliſeus exercitui a/
quas alioꝝ maloꝝ regum.
iiij. Reg. iij. In huius fi/
gura ſup̱ diſcipulos ꝯgre/
gatos ſpũſſanctus abũdã/
ter deſcendit. Actuum. ij.
Societas bonoꝝ bonos
facit hoĩes. nam ſaul cum
aliijs ꝓphetis ꝓphetiſare ce/
pit. j. Regũ. xix. Ideo ho
mines deum timentes vo/
lebant ſecũ habere thobiã
Thob. ij. Illi ſeptem frẽs
cum pia eoꝝ matre vincti
inuicẽ ſe hortabant̃ ad bo
num. ij. Machabeorũ. vij.
Quamdiu petrus fuit cu͡z
diſcipulis fuit bonus. ſed
cum aſſociatus fuit iudeis
xp̃m negauit. Math. xxvj
Marci. xiiij. Cecus a criſto
illuĩnatus a ſynagoga eie
ctus fuit inter fideles a cri
ſto receptus. Johãnis. ix.
Paulus adhuc poſt ſuam
ꝯuerſionẽ tẽptabat ſe con
iungere apl'is vt fieret me
lior. Actuum. ix.

De ſocietate maloꝝ

Societas mala eſt
- Effectiua occu/ pationum hu/ manarum.
- Diſtractiua cõ ſolationum di/ uinarum.
- Illatiua tribu/ lationum mun danarum.
- Cauſatiua per/ turbationnm il latarum.
- Inductiua de/ teſtationũ ⁊ cul parum.
- Deſtructiua fe derationum ꝑ/ fectarum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ocietas maloꝝ
vitãda ē ne homo
cũ eis efficiat̄ ma
lus. Jdo ſalubriter exiuit
abrahã de chaldea vbi erãt
homīes ydolatre. Geñ. xij
Non ſolum corpore ſꝫ mē
te debet quis vitare malaꝫ
ſocietatem. Jdo dñs dixit
abrahe cũ iam exiuiſſet de
chaldea ⁊ de cognatōe ſua
Egredere de terra tua ⁊ no
ta ibidē ꝓmiſſiōes Geñ.
xij. Noluit Jacob ambula
re cũ frē malo. licꝫ eñꝫ pla
catus ⁊ ſigna dilectōis oñ
deret. Geñ. xxxiij. Hoſtes
filiorum iſrahel voluerunt
cũ eis edificare ſed ipi bo-
no vſi ꝯſilio noluerũt pri.
Eſdre. iij. capi. Cum irent
oēs ad ſimulachra. tho-
bias ſolus fugiebat in ihe
ruſalē vitãs ꝯſortia eorũ.
Thob. j. Societas ma-
la cauſa eſt ꝑdēdi ꝯſolatio
nes diuinas. Nam donec
Abrahã fuit ĩter chaldeos
nō legit̄ aliquas ꝯſolatio
nes habuiſſe. ſꝫ illis relic-

tis habuit plures. Gene.
xij. ⁊ xvij. capitulis. Fugi
ēte iacob malũ frēm. dñs
multipliciter ꝯfortauit eũ
Geneſ. xxviij. Socie-
tas malorum ducit hoīes
ad magna ꝑicula. nã ꝓpter
ſocietatem ⁊ habitatiōem
quã loth habuit cũ illis de
ſodomis debellatus ē Ge
neſ. xiiij. Jdo p̄cepit moy
ſes populo rcedere a taber
naculis impioꝝ ne cũ eis
ꝑirent Nume. xvj. Occa-
ſiōe achar qui tulit de ana-
themate fuit populus in p̄
lio ſuꝑatus Joſue. vij. ca
pi. Propter quoſdam qui
cōmiſerunt facinus fuerũt
quaſi omnes filij beniamin
deſtructi Judi. xix. Prop-
ter quoſdam malos de do-
mo ſaul facta eſt fames in
terra donec occiſi ſũt. ij Re
gũ. xxj. Joſaphat bonꝰ fu-
it fere occiſus vadēs cũ a
chab ad p̄liũ. iij. Regũ. ij.
Pō di dixit ad amaſiã q̄ ō
bellaret̄ ſi iret cũ iſrl̄ q̄ tũc
erat malꝰ. ij. Paralip. xxv

Quando iudas machabe
us fuit ſociatus romanis.
tunc ⁊ nõ prius fuit debel/
latus .j.macha.ix. So
cietas maloꝝ cã eſt multa/
rum iniuriaꝝ. Nã loth in
iurias mltas ⁊ iacturas ſu
ſtinuit a ʒodomitis cũ qui
bus habitabat Gene.xix.
Quidam mali ſic ↄcitaue
runt bonos vt paulũ face/
rent lapidari Actuũ.xiiij.
Demetrius argẽtarius in
epheſo oẽs bonos ꝑturba/
uit. Act.xix. Societas
mala cã eſt peccatoꝝ mul/
toꝝ. Nã amicicia quã ha/
buit amon cũ ionadab de/
dit ei viã vt opprimerꝫ tha
mar ſororẽ ſuã.ij. Re.xiij
Multi prius neſciẽtes re
bellionẽ poſt adheſerũt ab/
ſolom regi ſuo rebellauerũt
ij. Regũ.xv. Ochoſias fe
cit malũ corã dño qꝛ erat
gener ⁊ ſocius domus A/
chab peſſimi.iiij. Reg.xxij
Amicicia duorũ ſenũ ma/
loꝝ fuit cã falſi impoſiti ſu
ſanne ⁊ mortis eoꝝ Dañ.
xiiij. Petrus qñ fuit cũ mi
niſtris iudeoꝝ xp̄um nega
uit quem cũ diſcipulis eſt
ↄfeſſus. Math.xxvij. He
limas magus querebat a/
uertere ꝓconſulem a fide.
ideo ei aſſociabať. Actuũ
xiij. Societas maloruꝫ
facit eos ↄcordes in malo
vt noceant bonis. nam ba
lach ⁊ balaam ↄcordauerũt
ſe ad maledicendũ popu/
lum dei. Numeri.xxij. A/
domboſeth ⁊ q̃tuor reges
ↄcordes fuerunt cõtra ga
baonitas qui fecerunt pa/
cem cum ioſue ⁊ filijs iſra/
hel Joſue.xj.ca. Jabin rex
aſor cum pluribꝫ alijs re/
gibus ↄuenerunt ↄtra io/
ſue ⁊ filios iſrahel. Joſue
.xj. Madian ⁊ abimelech
⁊ ceteri orientales contra
populum domini conuene
runt. Judicum.ix.capitu
lo. Jn paſſione chriſti he/
rodes ⁊ pilatus facti ſunt
amici cum ante inimici e/
rant. Luce viceſimotercio
capitulo.

De ſpe ⁊ lõganimitate.

Sperare debent hoīes

Merito.um re
promiſſiones li
cet differantur.
Aduerſorum cõ
ſolationes quã
do tribulantur.
Triumphorum
coronationes
quando preliã-
tur.

Sperare debet ho-
mo ⁊ expectare bo
num repromiſſuz
licet differatˀ. Nā multis
annis expectauit abraham
qꝛ centenarius erat qñ na-
tus eſt ei filius ſuus yſaac.
Gene.xxi. A ꝓmiſſione a
braħe facta vſq; ad ingreſ-
ſum ſeīs ſui in terram pro
miſſionis fluxerunt anni q̈
dringenti Erat ſymeon in
hieruſalem expectans ꝯſo
latiõem iſrahel.i.aduentū
chriſti. Lu.ij. Aſcenſurus
xp̄s in celum precepit apo
ſtolis ne diſcederent. ſ; ex
pectarēt ꝓmiſſum patris. Actuum.j. Sperare de
bent tribulati recipe ꝯſola
tionem. Nam ꝑmiſit dñs
iſrahel flagellari longo tē-
pore in egipto ⁊ in deſerto
anteq̃ venirent ad terram
ꝓmiſſionis que erat patri
bus repromiſſa. vt p; Ex-
odi.ij. ⁊ Numeri per totū
Afflictus corpore orbatus
filijs. ſpoliatus reb9 dice-
bat iob. Si occiderit me
deus ſperabo in eum. Job
xiij. Parentib9 thobie irri
dentib9 eum ⁊ dicentibus
vbi eſt ſpes tua reſpondit.
Filij ſanctoꝝ ſumus. ⁊ vi
tam illoꝝ expectamus quã
daturus eſt dominus his
qui non mutauerunt fidez
eius. Thobie.ij. Cū ſuſan
na eēt morti deputata erat
cor eius habens fiduciam
in domino. Danielis.xiij.
Unus illorum ſeptem fra
trum cruciatus a tyranno
ait. De celo membra iſta
poſſideo. ſ; propter leges
dei hec ipſa deſpicio. quia
ipſa me recepturum ſpero

ſecundi Machabeoꝝ. vij. capitulo. Sperare debꝫ homo victoriam dum eſt i bello. Nam filij iſrahel cõtra tribũ beniamin prelian tes preliati ſunt. tandẽ ſperantes in domino victoriã habuerunt Iudicum viceſimo capitu. Dixit dauid philiſteo tu venis ad me cũ gladio ⁊ haſta. ego autem venio ad te in nomine domini ſperabat enĩ firmiter obtinere victoriam ⁊ ſic factum eſt primi. Regum. decimoſeptimo

De ſtragibus hominum diuerſis

Strages facte ſunt multe

- Delinquẽtibus ꝓ maleficijs vt puniantur.
- De nõ credẽtibꝫ veris iudicijs vt cõfundantur.
- De innocentibus dei iudicijs que ignorantur.

Trages hoĩm puniſtit ꝺs fieri ꝓpt pctĩ Nã terribil ſtrages hoĩm ⁊ aĩaliũ fctã eſt tpe diluuij qñ ſolũ octo aĩe rõnales remãſerũt. Gene. vij. Quot hoĩes ꝑierũt diuerſis plagis in egipto ⁊ in mari rubro q̄re exẽpla in libro exodi ꝑ totũ De ſexcẽtis milibꝫ bellatoꝝ hoĩm a vigĩti ãnis ⁊ ſup̄ nũeratis Nũe. pri. Nõ intrauerũt ĩ terrã ꝓmiſſionis niſi duo ſcꝫ caleph ⁊ ioſue. ſꝫ oẽs alij ꝑierunt in deſerto ꝓpter pctã eoꝝ Deute. j. ⁊. iij. Nũeri xxxij. Occaſiõe vxoris leuite. lxv. milia hoĩm p̄ter mulieres ⁊ puulos oẽs ſũt occiſi. Iudi. xx. Propter ſuꝑbiam numeratõis ꝓpli ꝑ dd factã ceciderunt. lx. milia hominum viroꝝ. ij. Regũ. xxiiij. Strages magna facta eũ de ĩfidelibꝫ a fidelibꝫ iuuãte deo. nã magnã cedẽ fecerũt filij iſrl' madianitis quod patꝫ in p̄da quã fecerunt. que fuit. xij.

milia virginū.omnes aūt
mľieres corrupte ⁊ viri oc
ciſi fuerunt. Numeri.xiij.
Tpe ioſue fuerūt occiſi in
finiti infideles tam in ciui
tatibꝫ q̃ȝ in caſtris. Joſue
per totū. Tpibus delbore
gedeonis ⁊ iepte multi fu-
erunt occiſi. vt pȝ Judicū
iiij.v.vj.⁊ vij Interfecto
goliath multi philiſtei fu-
erūt interfecti.j.Re.xvij.
Aduerſus galaaditas ſex
milia hoīm perierunt ⁊.xx
milia hoīm ꝑ auxiliuȝ eis
datū a deo.ij.macha.viij.
Propter prelia que cōmi
ſit iudas machabeus ꝯtra
apollomiū ⁊ ſaron principē
exercitus eius.de quibus
habeť.j.Macha.iij.legiť
xij.habuiſſe victorias.ab
octauo caplo ſecundi Ma
chabeoꝝ vſq̃ȝ ad finem.in
quibꝫ multa milia hoīm pe
rierunt.In primis cecide
runt de his qui erant cū ni
chanore.ix.milia.poſtea d̄
his qui cū thimotheo ⁊ ba
chide erāt.xij.milia hoīm

Itē cū lyſia.xij.milia.poſt
ea in quodā p̄ſidio thimo
thei.x.milia.Itē cū antio
cho.xvj.milia.Deinde iu
charmon fortiſſima ciui-
tate.xij.milia. Item in e-
phron .xxv.milia. In ca-
ſtris antiochi imꝑatoris.
iiij.milia.Itē cū nichano
re.xxv.milia Nūerus oīm
occiſoꝝ.ccxxj.milia.Kue
roꝝ nūerus nō ponit Geñ.
xiiij. Strages hoīȝ aliqñ
fctā eſt occulto dei iudicio
de boniſ.nā magnā ſtragē
feceřt illi.iiij.reges qñ de
bellauerūt.v.reges.liȝ oc-
ciſoꝝ numerus nō ponať.
Ge.xiiij.In diebꝫ heli qñ
capta fuit archa ceciderūt
de iſrľ.xxx.milia pugnato
rū.j.Re.iiij Aza rex iuda
hūit ī exercitu ſuo.d.lxxx.
milia pugnatoꝝ.ethiopū
ꝟo erāt decies cētena mili
a.⁊ veneřt ethiopes ad īte
ritū.ij.paľ.xiiij Phacee fi
liꝰ romelie occidit vno die
de iuda.cxx.milia bellato-
rum.ij.Paralipo.xxviij.

Tempꝛe aman ſuperbi ceci
decũt in regno aſſueri.xxxj
milia medoꝝ.Heſter.ix.
Quando anthiochus ce-
pit iheruſalem fuerunt in-
terfecti octo milia ⁊ q̈dra-
ginta milia vincti ⁊ nõ mi
nus venditi.ij.Machabeo
rum quinto capitulo.Oc-
ciſus eſt iudas cum mltis
et reliqui fugierunt.primi
Machabeoꝝ.ix.capitulo.

De ſuperbia
et iactantia.

Superbi ⁊ vane gl'ioſi ſunt
- Suis maio-ribus inobe-dientes
- A ſupꝛioꝛib9 ſuis cito rece dentes
- Summis in honoꝛib9 glo riam querẽ-tes.
- Multis faci noꝛib9 cãm ĩ ducentes
- Moꝛib9 bo-nis reſiſtẽtes

Uperbi ſunt ĩobe-
dientes deo ⁊ ſuis
ſupꝛioꝛib9.nã Eua
ꝓpter excellentiã quã peti-
uit cum audiſſet.Eritis ſi
cut dij ⁊c̃.de fructu ligni ve
titi comedit.⁊ ideo ĩobedi-
ens fuit deo.Gene.iij.ca.
Agar ancilla ↄcepiſſe ſevi
dens deſperit dñam ſuam.
Geñ.xvj.capit.Pharao
ſupꝛbus nolẽs deo obedire
dixit.neſcio dñm ⁊ iſrahel
nõ dimittã.Exod.decimo
quinto ca.Rebellio ⁊ ĩobe-
diencia chore ⁊ complicuꝫ
ſuorum ex ſupꝛbia magna
proceſſit.Nũeri.xvj.Su
pꝛbia ⁊ elatio ducũt hoĩem
ad depꝛeſſionem ⁊ humili
tatem.quia qui ſe humili-
at exaltabitur ⁊ qui ſe exal
tat humiliabit᷑.Lu.xviij.
alias.xiiij.ca.Ideo volẽtes
ſupꝛbe edificare turrĩ habu
erũt diuiſiões linguarum
Geñ.xj.capitu.Grauiter
fuit punitũ peccatum elati
onis dauid quãdo populũ
nũerauerat.ij.Reg.xxiiij.

Aman qui volebat ab hoī-
bꝰ honorari fuit ſuſpēſus
patibulo Heſter. vij. Bal
thaſar ꝓpter ſuā ſupbiam
interfectus eſt. ⁊ darius ei
ſucceſſit. Daniel. v. Na-
buchodonoſoꝛ ꝓpter eius
ſupbiā depoſitus ē de ſolio
ſuo. ⁊ gloꝛia ſua ablata eſt.
Dañ. v. Nichanoꝛ ita erat
ſupbus ꝙ vēdebat iudeos
anteq̃ȝ eos in campo vice-
bat. ⁊ tamē debellatus fuit
pꝛi. Machabe. viij. Fuga-
tus turpiter ātiochus de ꝑ
fidis ſupbe locutus eſt. ſed
deus percuſſit eū inſanabi
li plaga. ij. Machabeoꝝ. ix
Herodes ſuperbe indutus
cū populus clamaret ei di-
uinas laudes. ab angelo ē
ꝑcuſſus Actuū. xij. Su
perbi deſiderāt gloꝛiā ⁊ ho
noꝛes. Nā ſaul petijt coꝛā
ſamuele a populis ⁊ ſenio
ribꝫ honoꝛari. j. Regū. xv.
Ad cuſtodiam turris poſi-
ti. dixerūt. faciamus nobis
nomē grande. pꝛimi Ma-
chabe. v. Cōtra gloꝛiātes
de pꝛimogenitura ē ꝙ cayn
natus eſt ante abel. Gene.
iiij. Eſau añ iacob. Gene.
xxv. Manaſſes filius Jo-
ſeph añ effraim qui tñ bñ-
dictōez recepit Ge. xxviij.
Dauid fuit īter frēs mini
mus. j. Regū. xvj. Adoni-
as natus ē ante ſalomonē
ij. Regū. iij. ⁊ tñ ſalomon
obtinuit regnū. iij. Re. ij.
Supbia eſt cauſa mul-
toꝝ pctōꝝū. Naȝ voluntas
dn̄andi quā habuit ieͦro-
boā timēs ne populꝰ redi-
ret ad dn̄ū ſuū dauid fecit eū
ydolatrare. iij. Reguȝ. xij.
Poſt victoꝛiā habitam de
arphaxat nabuchodono-
ſoꝛ āpliꝰ eſt elatū coꝛ eius.
et multas gētes ⁊ regna de
ſtruxit Judith. j. Antiochꝰ
īttrauit ſanctificatōeȝ cū ſu
ꝑbia. ⁊ accepit altare au-
reū. j. Macha. j. Alchimꝰ
ſupbe ⁊ falſe accuſabat iu-
dā ⁊ ꝑplm iudeoꝝ pꝛi. Ma
cha. vij. Diſcipuli cū glo-
riarent̃ dixerunt. ⁊ demo-
nia ſubijciēt̃ nobis. rn̄dit

chriſtus. Uidebam ſathã
quaſi fulgur de celo caden
tem. ſcȝ vt vos ad peccata
traheret. Luc. x. Super
bi ſunt dedignantis natu-
re. nã abimelech ꝑcuſſus
a muliere vocauit armige-
rum ſuũ dicens ei. percute
me ne dicat ꝙ a femina ꝑ
cuſſus ⁊ occiſus ſum Iudi
cum. ix. Nichanor iudeis
dicentibꝯ. eſt deus potẽs in
celo q̃ iuſſit agi diẽ ſepti-
mum. indignatus rñdit. ⁊
ego potens in terra impo
negocia regis impleri. ij.
Machabeoꝝ. xv.

De ſuſpitione ⁊ falſa
credulitate.

Suſpicõſi ſunt.
- Zelatores ma-
le cogitantes
- Falſoꝝ credito
res. atq̃ appro-
bantes.
- Bonoꝝ peruer-
ſores praue cõ-
mutantes.

Uſpicioſi ſunt ze-
lotypi de ſuis vxo
ribꝯ. naȝ cogitauit
abraham ꝙ nõ erat timor
in geraris ⁊ ideo timebat
occidi ab ipſis ꝓ vxore ſu-
a. ⁊ ꝙ occideretur ꝓpter vx
orem ſuam. Geneſis. xx.
Poſtq̃ȝ turbatus fuit aſſue
rus ↄtra aman. ⁊ ille iace
ret ſuꝑ lectũ heſter rogans
eam ꝓ ſalute ſua dixit rex
ꝙ volebat reginã opprime
re. Heſter. vij. Suſpi-
cioſi vt plurimũ ſunt falſa
credentes. Nam ſuſpica-
tus eſt laban ꝙ iacob fura
tus eſſet deos ſuos. ⁊ ſcru
tatus eſt omneȝ ſuppellecti
lem ſuam. ⁊ tamen eas fu
rata fuerat rachel. Geneſ.
xxxj. Mens turbata ſꝑ pre
ſumit ſeua. Sapiẽ. xvij.
Iacob videns tunicã tin-
ctã in ſanguĩe credidit io
ſeph eſſe a beſtijs deuoratũ
Geñ. xxxvij. Frẽs ioſeph
ducti ad comedendũ cre-
diderũt ꝙ vellet eos ſubiu
gare ſeruituti. Gene. xliij.
Cuȝ iuſſet ſampſon in do
mũ pr̃is ſui crediderẽt ꝑen
tes vxoris illius ꝙ odio

repudaſſz eā ꝛ tradiderūt
eā alteri. Judi. xv. Uiden
tes diſcipuli dn̄m ābulare
ſuper mare. putauerūt euz
eſſe fantaſma. Math. xiiij
Diſcipuli timebāt paulo
adherere ſuſpicātes eū nō
fore ↄuerſum. Actuuz. ix.

Suſpicioſi om̄ia bona
cōuertūt in malū. Nā heli
videns annam orantē. ali
as flentē ꝛ verbū nō ꝓferē
tem exiſtimabat eā ebriaz
eſſe. j. Regū. primo. Mi
ſit dd̄ nūcios ad ↄſolandū
regē amō ſup morte pr̄is.
Principes aūt eius ſuſpi
cati ſunt ꝙ cauſa exploran
di veniſſent. ij. Reguz. xij.
Cū iheremias iret ad terrā
beniamī cuſtos porte ei īpo
ſuit ꝙ ad chaldeos iret.
Jhere. xxxvij. Tortores q̄
eleazaꝝ torquebāt arbitra
ti ſūt verba eius ex ſupbia
ꝓlata. ij. Machabeoꝝ. vj.
Phariſeus qui inuitauerat
xp̄m videns mulierē flen-
tem ſuſpicat⁹ eſt ꝛ murmu
rauit Lu. vij. Alius phari
ſeus vidēs publicanū orā
tem ſuſpicatus ē de eo ma
lum. Lu. xviij. De apoſto-
lis varijs linguis loquēti-
bus dicebāt iudei ꝙ erāt
ebrij. Actu. ij. Barbari vi-
dentes viperā pendentem
ad manū pauli ꝛ nō aliqd̄
malū habentem crediderūt
eum eſſe homicidam ꝛ ma
gum Actuum. xxviij

De tēptatōe hoīs a deo

Tēptat deus homines ſi
- In voluntatib⁹ ſunt ſequentes ei credendo.
- In ꝓſperitatib⁹ ſūt ſe corrigētes bene viuendo.
- In aduerſitatibus ſunt patiētes non cōquerendo

Temptat deus ali-
qn̄ homīes vt ꝓbet
ſi ſūt obediētes ei.
vel ſi ſibi credāt. Sic tēp-
tauit deus abrahā ꝛ dixit.
Tolle filiū quē diligis yſa
ac. ꝛ offer illū. Gene. xxij.

Dixit dñs ad philippum.
vnde emem⁹ panes vt mã
ducent hi. hoc aũt dicebat
temptans eũ. ipſe eñi ſcie/
bat quid eſſet facturus Jo
hannis. vj Temptat de
us hoĩes in ꝓſperitatibus
tp̃alibus ⁊ ſp̃ualibus vtꝝ
ſcȝ bonũ faciãt. Sic temp
tauit ꝑpl'm in deſerto dicẽs.
ego pluam vobis panẽ de
celo. colligat quilibet quã/
tum ſufficere poſſit vt tem
ptem ꝑpl'm vtꝝ ambulet in
vijs meis vel in lege mea.
Exod. xvj. Loquente dño
moyſi cunctus ꝑpl's audie/
bat voces. videbant lãpa/
des ardentes ⁊ monteȝ fu/
migantẽ. ⁊ dixit moyſes.
vt ꝓbaret vos venit deus ⁊
ne peccaretis Exod. xx.
Temptat deus hoĩes ſeu
ꝓbat tribulationib⁹ vtruȝ
habeãt virtutem patiẽ. vn
de nõ deleuit dñs penitus
gentes de terra ꝓmiſſiõis
vt ꝑ ipſas ꝓbaret iſrael ſi
cuſtodirent eius mandata
Judicum. ij. Non deleuit

dominus chananeũ ⁊ ſido
nium atq; quinq; ſatrapas
philiſtinoꝝ vt diſcerent ſi
ij certare cũ hoſtibus ⁊ ha
berent ↄſuetudinem prelia
di Judicũ. iij. Dereliquit
dominus ezechiã vt temp
taret ⁊ non fierent oĩa que
erãt in corde eius qñ vene
rũt nuncij regis babiloĩs
ad eum. ij. paralipo. xxxij.
Poſtq; thobias fuit exce/
catus ſuſtinuit hanc temp
tatõem. ⁊ ideo ꝑmiſit deus
illi euenire vt poſteris exẽ/
plum patiẽtie daret Tho
bie. ij Judith dixit tempe
obſidionis holofernis me/
mores eſſe debemus quoni
am temptati ſunt patres
vt ꝓbarent ſi vere colerent
deũ. Judith. viij. Job per
multas tribulatões dice
bat. ꝓbauit me dñs quaſi
auꝝ qd per ignem tranſit.
Job. xxiij. Probauit hie
ſus petꝝ ambulantẽ ſuper
mare per ventum ſcilicȝ tri
bulationum. Math. xiiij.
capitulo.

De temptatione dei ab homine

Tēptare nō dꝫ homo deū

Se exponen
do ad mag/
na ꝑicula cū
deſperatis
Sepe perdē
do tꝑis curri
cula cū obſti
natis.

Emptare nō debet ho
mo deū exponendo ſe
periculis ſicut deſperatus
dicit. ſi nō ꝑmiſerit deus
non nocebunt mihi Ideo
abrahā ingrediens egip/
tum prudenter tacuit ſarā
eſſe vxorē ſuam ne ſe ⁊ illā
diſcrimini exponeret. Ge/
ne. xij. Simile fecit idem
abrahā Gene. xx. Et yſaac
etiam fecit idē Geñ. xxvij
Niſi enim ſic feciſſent deū
quemadmodū tēptaſſent
vt dicit auguſtinus Quia
ſemel ſeꝑatis filijs iſrahel
iterum ſe periculis expoſu
erunt temptantes deum ⁊
ducentes ſecum archā do/
mini. vbi archa capta fuit
⁊ ipſi debellati. j. Regum
iiij. Sciebat dauid ſe reg/
naturꝫ poſt ſaulem quia vn
ctus erat a ſamuele. non tñ
cōmittebat ſe diſcrimini.
ſed cuſtodiebat ſe vt debe/
bat ⁊ melius poterat ne in
cideret in manus ſaul. pri
mi Re. xxvj. Cum piſcis
inuaſiſſet thobiam non ex/
pectauit vt angelus eū eri
peret. ſed ipſemet ſe iuuit.
⁊ branciam piſcis arripi/
ens tenuit piſcem. cum tñ
angelus cito potuiſſet libe
rare eum. Thobi. vj. Sal
uator tēptatus vt ſe de pin
naculo templi precipitarꝫ
rñdit dyabolo. Non tem/
ptabis dñm deum tuum.
Math. iiij. ⁊ Lu. iiij. Pau
lus cū poſſꝫ expectare ⁊ mi
raculoſe euadere voluit tñ
per ſportā ſubmitti de mu
ro. Actu. ix. Item cum tri
bunus vellet eū facere tor/
queri dixit ſe eſſe romanū
ciuem. Actuum. xxij. Item
cum haberet iniquum iudi
cem ad ceſarē appellauit.

Actuū viceſimoquīto .ca.
Tēptant deum obſtina
ti ⁊ peccatores ſicut popu/
lus iſrahel multotiēs tēp/
tauit deum in deſerto Nūe
ri .xiiij. Oziam qui ſtatue/
rat populo terminū repre/
hendit iudith dicens qui
eſtis vos q̇ temptatis do/
minū deum. Judith .viij.
Judeis querentibꝫ ſi liceret
tributū dare ceſari an non
vt ihesum caperent in ſuo
ſmone reprehendit ihesus
dicēs. vt quid temptatis
ypocrite. oſtēdite mihi nū
miſma cēſus. cognouerat
eñ nequiciam eorūz. Ma/
thei viceſimoſecundo. Cū
eieciſſet demonium ihesus
et locutus eſt mutus q̇daz
temptātes eum querebāt
ſignum ab eo de celo. Lu.
vndecīo Mathei .xij. Du
re increpans petrus dixit
ſaphire vxori ananie. q̇d
cōuenit vobis temptare ſpi
ritum ſanctum. Actuū .v.

De temptatione
dyaboli

Tēptatōi
diaboli nō
eſt credēdū

Quia ſaga/
citer cū vio/
lētia ⁊ frau/
dulētia habꝫ
offerre
Item nō eſt
credendū qꝛ
mendaciter
habet verba
proferre
Item nō eſt
obſequēdū.
qꝛ tenaciter
cū violentia
habet īferre.
Sed reſiſtē/
duz eſt perti
naciter ⁊ cū
prudentia il
la referre

Emptat dyabolꝰ
ſagaciter ⁊ cū frau
dulētia. Nā in ſer
pēte callide genus hūanū
tēptans incepit a parte de
biliori ſcꝫ a muliere Geñ.
iij. Itē explorādo a lōge ī
cepit ⁊ non ex obrupto co
medere pomū ſuaſit Geñ.
iij. Item nō temptauit mu

lierefm de peccatis ad que
nullam habebat inclinatō
nem ſed de eſu pomi ſuaſit
⁊ de curioſitate ſciendi bo
num ⁊ malū ⁊ de dignitate
maiori. Geñ. iij. Sagaci
ter ſurrexit ſathan ꝯ iſrael
cū incitauit dauid vt ꝑplm
numeraret. ij. Reg. xxiiij.
⁊. j. palipo. xxj. Sagaciter
ꝓcurauit mortem xpi cuꝫ
mitteret in cor iude vt tra-
deret eū Johan. xiij Tē
ptat etiā dyabolus menti-
endo ⁊ vnū ꝓ alio oñden-
do. nā negauit primis ꝑen
tib penaꝫ tranſgreſſionis
dicens. nequaꝙ̃ moriemī
⁊ ꝓmiſit bona ex trāſgreſ
ſione ꝓueniētia dicens.
Eritis ſicut dij. Gene. iij.
Saluatori oñdit ipſe dya
bolus oīa regna mundi di
cens Hec oīa tibi dabo ſi
procidens adoraueris me.
Scripta etiā diuina ꝑuer
tit dicēs Angelis ſuis mā
dauit de te. Mathei. iiij. ⁊
Lu. iiij. Ob hanc cām di-
xit petrꝰ anamie Cur tēpta

uit vos ſathan mentiri ſpi
ritui ſcō. Actu. v. Tēp-
tat etiā dyabolus tribulati
ones inferendo. ſicut petijt
iob tēptare in reb ſuis. ⁊
poſtea in ꝑſona ⁊ filijs ſuiſ
Job. j. ⁊. iij. Inſtāte paſſi-
one dixit ieſus ſimoni Sa
thā expetiuit vos vt cribra
ret ſicut triticū. Lu. xxij
Temptatōnes vincere vo
lens debet vti ſapīa in reſi-
ſtendo. ⁊ nō dꝫ alicui reue
lare hoī quē credit de eodē
vel ſimili vel maiori eſſe tē
ptatū. ſꝫ alicui viro diſcre
to ⁊ ſcō qui ꝯfortet eum in
bono Nā illi duo ſenes tē
ptatōes ſibijnuicem reue-
lantes ad peius prouocati
ſunt. Dani. xiij. Chriſtus
in ſua temptatōne qñ fuit
tēptatus de trib. ſ. de aua
ricia gula ⁊ ſuꝑbia ad que
poſſent oēs temptatōes re
duci. Ipſe aūt non per po
tentiam ſed per ſapīam et
ſcripture vba vicit. ⁊ nos
vincere docuit. Mathei. ⁊
Luce. iiij. ca.

Timere dꝫ homo deuz vt poſſit

- Subſiſtere ĩ ꝑfectõne ne decipiatur
- Deſiſtere ab offenſiõe ne reĳciatur
- Perſiſtere ĩ dilectõne vt lex ĩpleatur.
- Reſiſtere ne punitõe graui puniatur.

Timere debꝫ homo ſemꝑ deuz q꜠ vſqꝫ ad beatitudinẽ cõfirmat⁹ nõ poteſt homo eẽ ſecurus. nam angeli in celo ⁊ primi parentes in terreſtri paradiſo peccauerũt Geñ. iiĳ. capi. Loth qui iter peſſimos peccatores fuit bonus poſtqꝫ ĩde ab eis exiuit inebriatus cũ filiabus peccauit. Gene. xix.

Timor dei facit homĩez a peccato deſiſtere ⁊ peccata cauere iõ credebat abraham ꝙ abimelech faceret eum occidi propter ſaram dicens cogitaui ꝙ nõ eſſet timor dei ĩ loco iſto. Geñ. xx. ca. Obſtetrices timuerũt deũ idõ nõ necauerunt filios hebreoꝝ. Exodi primo capi. Thobias iunior qui exercebat nuptias cuꝫ timore dei nõ intrauit ad vxorem vſqꝫ ad diem tercium Thobie. ix. Eleazar⁹ noluit vetita comedere ſed tormẽtatus ait. Domine ꝓpter timorem tuũ libẽter hec patior. ĳ. Machabeoꝝ vj. Timor dei cã eſt ꝙ homo bene operetur ⁊ diligat deum. ideo voluit domin⁹ filĳs iſrahel timorẽ incutere ⁊ legem cum tonitruis ⁊ igne dare. Exod. xx. Poſt trãſitum maris rubri ꝓpl's timuit dñm ⁊ crediderunt deo ⁊ moyſi ſuo eius. Exo xiiĳ. Abdias diſpenſator dom⁹ achab. q꜠ dñm timebat abſcõdit ꝓphetas ⁊ pauit eos cũ iezabel volebat eos occidere. iiĳ. Re. xviiĳ Joſaphat docuit iudices vt timor dei eẽtiter eos ſi

vellent bene regere populū
ij. Paralipomenō. xxviij.
Plus timens deum thobi
as ꝙ regem rapiebat cor/
pora occiſoꝛuꝫ ꝛ ſepeliebat
ea Thobie ſecūdo cap. Ju
dith vidua qꝛ timebat deū
ſic operabat vt nullus lo/
qretur de ea malum verbū
Judith octauo capit. In/
ter alia quibus cōmenda/
batur iob. ꝙ eſſet bonus ꝛ
iuſtus eſt timoꝛ dñi. Job
primo capi. Uiri timoꝛati
ſepelierūt ſtephanū quod
eſt opus miſericoꝛdie Ac/
tuū ſeptimo ca. De ꝯuer/
ſione coꝛnelij deum timen
tis dixit petrus. in omi gē
te que timet deū opatur iu
ſticiam Actuū decimo

Timoꝛē dñi non haben
tes grauiter puniūtur Nā
homīes quos miſit rex ba
bilonis ad habitādam ſa/
mariā nō timuerunt deum
et miſit deus leones qui ī/
terfecerūt eos. iiij Re. xvij
Jonas qui deū nō timuit
tempeſtatem meruit quod
naute vidētes timuerunt
deū Jone. j. Ob hāc cām
dicit dñs. Timete eū qui
poteſt coꝛpus ꝛ animā per
dere in gehennā. Math. x.
Si tam grauiter punitus
eſt ſeruus q̄ nō multiplica
uit talētū quid fiet de illis
qui viuendo luxurioſe om
nia bona diſſipauerūt. ma
thei. xv Ualde grauiter pu
niūtur illi qui opera iniqui
tatis ꝑpetrauerunt deum
nō timentes ex quo ſic pu
niuntur qui opa pietatis
et miſericoꝛdie nō fecerūt
Mathei viceſimoquinto.
De timoꝛe maloꝝ de boīs

Timēt mali bonos.
- Sciētes ad eē pugnatorū pñtiam.
- Uidētes in eē punitiōis ſententiam

Timēt mali bonos qꝛ ſciūt deū eſſe cū eis ꝛ ꝓ eis pugnare
Jō dixit abimelech ad a/
brahā. dñs tecū ē in oībꝰ q̄
agis iura ne noceas mihi

Gene.xx.Egiptij inſequē
tes filios iſrl' dixerūt. fugi
amus iſrl'. dñs eñ pugnat
p eis ɔtra nos Exo.xiiij.
Uidēs ſaul q dñs eſſet cū
dauid cepit timere eum.j
Regū.xviij.Herodes me
tuebat iohannē ſciens eū
eſſe iuſtum ꝛ ſanctum ꝛ dei
amicū.Mar.vj. Timēt
mali bonos pter vindic-
tam ꝛ vltōes quas vidēt fi
eri ab ipſis vel a deo p eis
Nā princeps quinq̄gena
rius qui tercō venit ad heli
em reuerenter locutus eſt
ei.q̄d non fecerūt alij duo
iō fuerunt ab igne ɔſump
ti.iiij.Reg.j.Cū ɔpletus
eſſet murus hierlm timue-
runt oēs gentes p circuitū
Nee.vj. Cecidit timor iu
de ꝛ fratrꝫ eius pter eorū
victorias ſup oēs gentes
ꝛ puenit ad regē.j.mach.
iij. Audierūt aduerſarij q̄
opatus eſt ionathas in bel
lo ꝛ timuerunt.j.Macha.
x.Poſtq̄ lyſias fuit debel-
latus a iuda voluit pacē fa
cere cū eo pmittens oīa ſe
facturꝫ.j.macha.xj.Poſt
terribilē mortem ananie ꝛ
ſaphire erant diſcipuli in
portico ſalomonis. cetero
rum aūt nemo audebat ſe
ɔiūgere illis.ſed hōrabat
eos pp̄ls Act.v.Facto ter
remotu paulo ꝛ ſila exñti-
bꝫ in carcere. cuſtos carce
ris tremēs cecidit Ac.xvj

De tyrannorꝫ nequicia.

Tyrannorum neq̄cia appa-ret.

Cū nitunt extir
pare excellētes
eos deprimēdo
Sentiunt ſe a
mare ſubiacētes
mlta pmittēdo
Dilectant lace
rare imponētes
eos occidendo.
Perſequūt eos
clare corrigētes
penas inferēdo
Amplectunt de
linq̄ntes malos
iuſtos affligēdo
Illabūt torme
tare innocētes
pena i mal' ɔplacēdo

Irannorū neq̄cia
est q2 timunt eos
quos regnare ꝛ ꝓ
ſparetimēt deq̄cere ꝛ depri
mere Vñ pharao varias vi
as īuenit vt poſſz extīgue-
re filios iſrl oīes affligē-
do laboribꝫ ꝛ pueros eorū
ſubmergēdo Exod. j. Abi
melech filius gedeonis vt
ſolus dominaret̄ .lxx. fra-
tres iterfecit Judicum .ix.
Poſt multa bñficia a da-
uid recepta ſaul q̄rebat eū
ad mortez .ꝛ occaſiōe illi9
occidit octogītaquinq3 ſa
cerdotes primi. Re .xxij.

Tyrāni ꝓditores ſunt ꝛ
nō ſeruāt ea que ꝓmittūt.
Nā pharao multa Moyſi
nequiter promiſit q̄ poſtea
nō ſeruauit. ſed in ↄtrariū
venit Exo. vj .vij. ꝛ. viij.
Neq̄ter ꝛ ꝓditorie triphō
occidit ionathā ꝛ duos fi-
lios .j. Machabeorū. xiij.
Herodes ſe ſimulās ado
rare xpm quē volebat occi
dere ꝛ occaſiōe illius occi-
dit omnes pueros q̄ erant
in bethleem ꝛ in oībus fi
nibus eius Math. ſecūdo

Tyrāni delectant̄ in cru
delitate. nā ſeptuaginta re-
gibꝫ amputatis manuum
ꝛ pedum ſummitatibꝫ faci
ebat adonibeſeth colligere
reliquias ciborū ſub mēſa
ſua Judicū primo ca. Ma
naſſes rex iuda effudit ſan
guinem īnocentem. ꝛ im-
pleuit ihruſalez cruore oc
ciſorum innocentium. iiij
Regū .xxj. Quamuis ha-
bitatores vrbium exirent
honorare holofernis fero-
citatem. inde tamen ipam
non mutauerunt. Judith.
iij. capi. Aman magis cru
deliter ꝓcurauit omnes iu
deos occidi q3 ſoli mardo
cheo parcere Heſter tertio
capitu. Nabuchodonoſor
rex fecit occidi filios ʒede
chie in oculis eius. ꝛ eum
poſtea excecari Jheremie
xxxix. capi. Item nabucho
donoſor rex crudeliter fe-
cit ſocios danielis mitti ī
fornacē. Daniel. iij. capi.

Effuſio ſanguinis ꝛ multa
alia mala legunt de anthi
ocho. primi Machabeo. j.
Complexenſum anthiochū
ꝛ lyziā noluit videre deme
trius ſꝫ iuſſit eos occidi. j.
Macha. vj. Nimiam cru
delitatem fecerunt tyranni
miſſi ab anthiocho in elea
zaꝝ ꝛ ſeptē fratres. ij. ma
cha. vj. ꝛ. vij Tyrānoꝝ
iniquitas eſt occidere repꝛe
hendētes ꝛ corrigentes eo
rum vitia. nā precepit hie
roboā ꝯprehēdi viꝝ qui ar
guebat eū. iij. Regum. xiij
Achab fecit poni micheaz
in carcerē ꝛ ſuſtētari pane
ꝛ aqua. q2 eū arguebat. iij
Regū. xiij. Sennacherib
percuſſus ꝓpter ſuam ſupꝫ
biam ꝛ blaſphemiā iratus
multos occidit Thobie. j.

Tyranni bonos oppri
munt ꝛ malos abſoluunt.
nam iezabel fecit heliā que
rere ad mortem. ꝛ ꝓphetas
baal ſaluare quos tñ heli
as occidit. iij. Regum. xix
Naboth bonus fuit lapi
datus ꝓcurante iezabel. ſꝫ
non falſi teſtes qui fuerūt
ꝯtra eū. iij. Regū. xxj. An
thiochus menelaū ſacrile
gum accuſatum abſoluit ꝛ
accuſatores oppreſſit ꝛ oc
cidit. ij. Machabeoꝝ. iiij

Tyranni ad petitōnem
maloꝝ opprimunt bonos
vt malis ꝯplaceant. nam
ad petitōem principū pre
cepit zedechias hieremiā
incarcerari. Hiere. xxxviij
Anthiochꝰ rogatus ꝛ ap
preciatus a menelao occi
dit onyā ſummū ſacerdo
tem. ij. Machabeorū. iiij.
Herodes iohannē bapti
ſtam virum iuſtū ad petiti
onem ſaltatricis decollari
fecit. Mar. vj. Pilatus in
xp̄o cauſam non inueniēs
mortis ad petitiōem ſacer
dotū illum flagellauit ꝛ oc
cidit. Mathei. xxvij. capi.
Occidit herodes iacobū.
ꝛ vidēs ꝙ placeret iudeis
petꝝ incarcerauit. Act. xij
Ad petitionem queſtuari
orum magiſtratus fecerūt

paulum ꝛ silam flagellari
Actuum.xvj.ca.

De tribulatione ꝛ eius effectibus.

Tribulatōnis effect⁹ sunt.

- Patientes cōfortare adducendo ꝯsolationes.
- Delinq̄ntes d̄mōstrare oñdendo deuiationem.
- Penitentes animare inducendo ad ꝯtritionem.
- Sustinentes exorare remouendo indignationem
- Promerētes coronare ꝯferendo premiationem.

Tribulationes patienter portantes sequit̄ ꝯsolatio et prospitas. Nam ioseph in exilio creuit ꝛ prosperatus est plus q̄ȝ si fuisset inter fratres suos in domo. Gene.xlj. Quanto plus pharao filios israhel affligebat tanto plus multiplicabant̄ ꝛ crescebāt. Exo.j Heliam ꝑsecutū a iezabel angelus ꝯfortauit. panē ꝛ aquā preparando quotidie. iij.Regū.xviij. Excecatū ꝛ derisuȝ thobiā dominus multipliciter ꝯsolatus est Thob.ij. Job sustinuit tribulatōnes in rebus q̄bus fuit spoliatus in filijs in q̄bus orbatus. in corpe in quo flagellatus. et in aīa v̄bis vxoris ꝛ amicoꝝ iniuriatus. Et q² hec oīa portauit patienter a deo recepit multas ꝯsolatōes. Job ꝑ totuȝ. Ezechiel in medio captiuoꝝ vidit mirabiles visiones vbi fuit m̄ltipliciter ꝯsolatus. Ezechielis j. ꝛ q̄si ꝑ totū. Pueri ī camino ignis receperūt āgelicā ꝯsolatōnē cū q̄bus nabuchodonosor vidit q̄rtuȝ silēȝ filio dī vt appeat deū eē cū tribulatis. Dañ.iij.

Tribulatõnes aliquan
do veniunt propter pctã ho
minũ. Jõ tribulati fratreſ
ioſeph dixerũt. merito hec
patimur qꝛ peccauimus ĩ
fratrem noſtrũ idcirco ve-
nit ſuꝑ nos tribulatio Ge
ne. quadrageſimo ſecundo
Quia poſt obitũ iude ma
chabei ſurrexerũt iniqui et
peccatores facta eſt fameſ
valida. j. Macha. nono.

Tribulationes inducũt
homines ad penitentiam ⁊
cõtritionez. Nam filij iſrl̃
afflicti a ſerpẽtibus dixerũt
peccauimus. Numeri vi-
ceſimo primo. Vidẽs da
uid tribulationẽ propter
peccatum elationis ſue hu
militer cognouit culpã ſu
am ⁊ petijt penitentiam. ij
Reg. xxiiij. Anthiochus
dum fuit ſanus homicida
crudelis fuit. ſed ꝑcuſſus
penituit ⁊ deũ laudauit. ij.
Mach. ix Tribulationũ
remediuz eſt orõ. Nam in
tp̃e tribulatõnis clamaue
runt ad te ⁊ exaudiſti eos.
Neemie. ix. Et vidit cum
tribularent̃ ⁊ audiuit orõ
nem eoꝝ. Pſal. xxxv. Su
ſanna in condemnatione
mortis poſita non habens
recurſum ad humanũ ad-
iutoriũ flens orauit ⁊ ſuſpe
xit in celuz. ſicut auis a ca
nibus circumdata in terra
non habet refugiũ niſi ele-
uet ſe in altũ ⁊ volet ĩ altũ
verſus celum. Dani. xiij.

Tribulationes ꝑmittit de
us ſuſtinere bonos a ma-
lis vt ipſi boni magis me
reãtur. Nã pro vitate quã
hieremias populo p̃dica-
bat fuit ꝑcuſſus ⁊ incarce
ratus. Hieremie. xxxviij.
Decretum iniquũ erat fa-
ctum ab impijs vt oẽs tru
cidarẽt̃ qui ſacrificare no
lebant. ij. Macha. vj. Na
tus in mũdo dñs cito paſ
ſus ẽ preſſuras ab impijs
ↄpulſus eſt fugere in egyp
tum. Math. ij. Lapidato
ſtephano facta eſt ꝑſecutõ
in apoſtolis ⁊ diſꝑſi ſunt.
ꝑ vniuerſuz mundũ predi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cando Actuū .viij. Poſt cōuerſionem ſanctus paulus eſt paſſus tribulatōes multas a iudeis. Naz primo noluit comprehendi ⁊ ſubmiſſus eſt in ſporta per murū. Act. ix. Item paulus ⁊ barnabas eiecti ſunt de finib⁹ pſide excuſſo puluere de pedibus. Act. xiij. In ciuitate liſtris prius receperunt honorē. poſtea lapidatus eſt paulus. Act. xiiij. Occaſione puelle curate paulus ⁊ ſila fuerūt ceſi ⁊ in carcerē miſſi. Act. xvj. Multas alias tribulatōes ⁊ pſecutiōes eius. require Actuuz apl'orū vſq ad finē libri. Ab aduentu ſpiritus ſcī vſq ad pſecutionē iohānis ſub domiciano fluxerūt anni circiter quīquaginta. ⁊ in toto tēpore illo iohēs nō habuit tot ⁊ tātas rebelliones nec tantū ecclīe profuit q̄ntum quando fuit in exilio ⁊ in inſula pathmos relegatus Actuum p totum.

De veritate que odium parit.

Si de odientibus bona q̄s loquatur

Si delinquētes quiſq corrigat.

Si peruerſis gētibus quis cōmiſceatur.

Veritas pit odiū

Eritas parit odium quando aliq̄s dicit bonum de īmico illius cui loquitur. Nā balach rex moab multum dolebat quando balaam benedicebat populo iſrahel licet hoc verum eſſet nec eum tantuz honorauerat quantuz decreuerat honorare. Numeri viceſimo quarto. Iratus eſt ſaul cōtra Jonathan quia veritatem dicebat excuſando dauid. j. Regum. xx. Cum veritatem dixit achior de populo iſrael indignatus holofernes voluit eum occidere. Judith quinto cap.

Maledixerunt iudei ceco
nato ⁊ eiecerũt eũ qꝛ verita
tē dicebat de chꝛiſto Ioh.
ix. Ueritas parit odiuz
quando repꝛehēdunt ma
li ⁊ coꝛrigunt. Ideo iona
thas filius gedeonis fugit
abimelech quãdo dixerat
veritatez arguendo eum ⁊
eos qui elegerũt eũ Iudi-
cum. ix. Achab oderat mi
cheam pꝛophetã qui dice-
bat ei veritatē arguēdo eũ
iij. Regum. xxij. Ad idem
achab oderat heliã teſbitē
qui ait ad eũ. nunquid in-
uenisti me tibi inimicũ. iij
Reg. xxj. Item amaſias
oderat ꝓphetã repꝛehen dē
tē eum cui reſpondit. nun
quid ꝯſiliarius regis es.
vt patz. ij. Paralip. xxv.
Cũ ꝓpheta increpaſſz regē
azam iratus rex iuſſit eum
mitti in carcerē. ij. paral.
xvj Zedechias incarcera
uit hieremiã qꝛ arguebat
eũ ⁊ ꝓphetauit ei veritatez
Iheremie. xxx. et. xxxij.
Quia iohēs baptiſta ar-
guebat herodē ꝓ veritate eſt
iuſſus incarcerari ⁊ decol
lari. Mar. vj. ⁊ Math. x-
iiij. Odiebãt phariſei vi
tatē chꝛiſti loq̃ntis ⁊ rep̄
hendētis hypocritas. Lu.
ix. Ueritas parit odiũ
in malis hoībus pꝛopter
eoꝝ ꝑuerſitatē. Nã q̃ndo
hieremias p̄dicabat vita
tē miſſus ē a ꝑuerſis in la
cũ vbi non erat aq̃. Hiere
mie. xxxviij. Ex verbis ve
ris eleazari in irã verſi ſũt
impij qui ĩ eũ fuerãt miti
oꝛes. ij. Macha. vj. Pꝛo
eo ꝙ oñdit daniel beli ⁊ dra
cones non eē deos miſſus
eſt a ꝑuerſis inter leones
Danie. xiiij. Principes ſa
cerdotũ ceſis apoſtolis de
nũciauerũt ne in nomine
ihesu veritatem loq̃rentur
Act. v. Audientes phari
ſei ⁊ iudei verba ſtephani
diſſecabãt coꝛdibus ⁊ ſtri
debant dentib9 in eũ. Act.
vj. Multos aduerſarios
hũit paulus ꝓ veritate quã
pꝛedicabat. Actuũ nono.

⁊ deinceps quaſi per totū.

De vnitate ⁊ concor
dia ⁊ conſenſu.

Deo placabi
lis atq₃ grōſa
Malis odibi
lis bonis pre
cioſa.
In bellis ter/
Unitas ⁊ ꝯcordia ē
ribilis atq₃ vi
ctorioſa
Prelatis eli/
gibilis ⁊ fruc
tuoſa.
Et vita pfec/
tibilis atq₃ re
ligioſa.

Nitas multū pla
cet deo. ⁊ ſibi plu/
rimū gratioſa eſt.

Jō ex vno hoīe voluit hu/
manū genus exire ad oſtē
dendū quantū ſit ei grata
vnitas in pluribus Unde
beatus auguſtinus. Crea/
re voluit vnū vnde multi
tudo ꝓpagaret̄ vt hac vni
one vnitas in multis ꝓpa/
gata ꝯſeruaretur. Gene. j

Uniti debent eſſe hoīes
ad bonū ⁊ non ad malum
vñ populus iſrahel vnitus
fuit ad recipiendū legem
Exo. xix. Auditis verbis
legis a moiſe rñdit cūctus
populus vna voce. Cūcta
que locutus eſt dñs facie/
mus Exo. xxiiij. Ad fabri
candū templū ⁊ veſtes ſa
cras miniſtrorū obtulit po
pulus vnanimiter neceſſa
ria. Exo. xxiiij. Congre/
gatus omnis populus iſrl̄
quaſi vir vnus ad plāctuz
dixerunt eſdre vt afferret
librum legis. Neemi. viij
Cū expoſuiſſet achior ver
ba holofernis omīs popu
lus cū lamentatiōe ⁊ fletu
preces dño effunderunt.
Judith. vj. Uniti ⁊ nō di/
uiſi debēt eſſe hoīes in bel/
lo tpali ⁊ ſpirituali. Naz
ꝯgregatus eſt omīs iſrael
quaſi vir vnus ad prelian
dum et vindicandum fla/
gicium alias ſtuprum vxo
ris leuite. Judicum. xx.
Egreſſi ſunt oēs quaſi vir

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vnus ad ſuccurrendū fra-
tribus in iabes galaad .j.
Regū.xj. Uniti debent eē
clerici ⁊ ſeculares in electi-
onibus. Ideo venerūt vni-
uerſe tribus iſrahel ad dd̄
in ebron vt vngerēt eū in
regem iſrahel. ij. Regum
quinto. Poſt mortē iude
ↄgregati ſunt vnanimiter
oēs iudei ⁊ dixerūt iona-
the. te elegimus eſſe hodie
nobis in principē. j. Ma-
chabeorū nono. Uniti
⁊ vnanimes debent eſſe re-
ligioſi ⁊ apoſtolici viri. J-
deo poſt aſcenſionē domi-
ni nimi omēs diſcipuli erāt
vnanimiter in oratione et
ſic inuenit eos ſpiritusſan-
ctus Actuū primo. Om-
nes qui credebant erant ſi-
mul pariter ⁊ habebāt om-
nia cōmunia. Actum ſecū-
do. Punitis anania et ſa-
phira factus eſt timor ī ec-
cleſia ⁊ erant oēs vnani-
miter in porticu ſalomo-
nis. Actuū. v.

Devoto ⁊ eius obſuatōe

Votum ⁊ eius obſeruantiam	Repletio tormētorum habet reficere
	Diſcretio vouendorū habz afficere.
	Impletō promiſſorum habet ꝑficere.

Votum debēt voue-
re tribulatiōibus
oppreſſi vt a tribu-
lationibus liberētur. Naz
iacob fugiens ꝑſecutionē
fratris votū vouit dicens.
ſi dn̄s mecū fuerit ī via il-
la. Geñ. viceſimooctauo.
Debellato iſrahel ⁊ ablato
ab eo preda votū vouit do-
mino ⁊ poſtea victor fuit.
Numeri viceſimo Uiri q̄
erant in naui cum iona tē-
pore tempeſtatis timentes
immolauerunt hoſtias et
vouerūt votū domino. Jo-
ne. j. Anthiochus poſtq̄ꝫ ꝑ-
cuſſus fuit a domino pla-
ga inſanabili vouit ſe mi-
rabilia facere. ſecūdi. ma-
chabeorū. nono capitulo.

Votū indiſcretū nō de
bet homo facere ⁊ ſi fecerit
nō debꝫ ſeruare Tale votū
fecit iepte qn̄ promiſit im
molare qđ p̄rio ſibi occur
reret. Iudi. xj. Pro indiſ
creti ⁊ mala cā vouit abſa
lon volens rebellare patri
ſuo. ij. Re. xv. Crudele ⁊
impiū votū fecerūt iudei di
cētes deuotōe deuouemuſ
nihil guſtare donec occida
mꝰ paulū Act. xxiiij Vo
tū facientes debēt votū red
dere. Iō anna que vouit ꝓ
filio obtinēdo ſtatim qn̄ fi
liū obtinuit votū adimple
uit. j. Re. j. Letatus ē po
pulus cū votum ꝓmitteret
ſpōte. qꝛ toto corde q̄ vo
uerat obtulit in domū dn̄i
aurū ⁊ argentū vt oñdatur
ꝙ vota patrū debēt redde-
filij ⁊ heredes. ij. Parali.
xxxj. Rex artarxerſes pre
cepit eſdre ⁊ populo vt fie
rēt munera que ꝓmiſerat
dn̄o. j. Eſdre. viij. Omīs
pp̄lus poſt victoriā de holo
ferne venit in hieruſalē et
obtullerūt olocauſta ⁊ vo
ta ſua. Iudith. xvj. Helio
dorus flagellatus ⁊ ꝑ ora-
tionē ſanatus hoſtias ob-
latis votis reddidit. ſecū
di. Macha. tercio.

De zelo bono ꝯtra
peccatores.

Bonus ze lus eſt

Acriter argue re palaꝫ delin quentes.

Grauiter irru ere in trāſgre dientes.

Zelus bonus eſt ar-
guere acriter delī
quentes ⁊ publi-
ce. Naꝫ videns neemia ꝯ
onera portantes ⁊ vxores
ducentes alienigenas ob-
iurgauit eos. Neemi. xiij
Confidenter arguit helias
ꝯfidētem populū pp̄hetas
baal iuſſit occidi. iij. Re.
xviij. Miro zelo feruebat
iohannes baptiſta dicēs.
gemmina viperaruꝫ quis
oñdit vobis ⁊c̄. Math. iij
Luce tercio capitulo. Et
in arguēdo herodē dicēs.

Nō licet tibi habere vxorē fratris tui. Mathei. xiiij. Dure īcrepauit dominus ſcribas ⁊ phariſeos pluriēs dicens. ve vobis ſcribe ⁊ phariſei. Math. viceſimotercio. Exardenti zelo ſtephanus arguebat iudeos dicens. dure ceruicis ⁊ cetera. Actuū. vij. Paulus cū furore reprehendit helymam magum quando dixit. o plene omni dolo ⁊ fallacia. Actuū. xiij Bonus zelus eſt etiam vlciſci acriter iniuriam dei. ideo filij iacob ſeuierunt ob ſtuprum dine oppreſſe ⁊ acriter ſichem punierunt. Geneſis triceſimoquarto. ca. Moyſes iratus pro vitulo facto a populo tabulas ↄfregit ⁊ populuz arguit ⁊ grauiter puniuit. Exo. triceſimoſecundo. Multum placuit deo zelus quaz habuit phinees quando trāſfodit adulterantes Nūe. viceſimoquinto. Precepit ioſue achior lapidari et comburi ſuppellectilem quia tulerat de anathemate hiericho Joſue ſeptīo. Grauiter vindicauerunt filij iſrahel ſcelus perpetratum in vxorem leuite. Judicum viceſimo capitulo Licet iehu rex iſrahel malus fuerit. tamē laudat ut quando domum achab deſtruxit ⁊ aram baal deleuit quarti Reguz decimo. capitulo Magnus erat zelus mathathie qui trucidauit hominem videlicet iudeū ⁊ nuncium regis ſuparā. primi. Machabeorū ſecūdo capitulo. Pluries eiecit dominus ementes ⁊ vēdentes de templo facto flagello de funibus. Johannis ſecundo. ⁊ Lu. decimo nono capitu. Grādi zelo accenſus eſt petrus in ananiam et ſaphiram. Actuū quinto.

De zelo
indiſcreto

Zelus ē in diſcretus cū pꝛocedit

Nō ex letici a caritatis. ſꝫ ex inuidē tia

Non ex iuſti cia equitatiſ ſed ex diſpli centia.

Nō ex amici cia vnitatis.

Non ex pꝛo uidentia.

Zelus indiſcretus eſt quando non ex caritate. ſed ex in uidia mouetur. Sicut io/ ſue videns duos viros ꝓ phetizantes in caſtris. vo luit ꝙ moyſes pꝛohiberet eos. Numeri vndecimo/ capitulo. Sīale zelabant iudei ⁊ phariſei pꝛo obſer uatione ſabbati. quando ex inuidia arguebāt xp̄m ſabbō curare egrotos. ma thei. x. Luce. xiij. Ideo be atus iohānes euangeliſta pꝛohibuit quendā eijcien tem demonia. qꝛ nō ſeque batur chꝛiſtum. Luce. ix.

Indiſcretus zelus ma lus eſt quādo coꝛrectio nō ꝓcedit ex caritate. ſed ex ira vel inuidia. Sicut abi ſay qui voluit āputare ca/ put ſemei maledicētis da uid. ſed dauid non ꝑmiſit ſecundi Regum. xvj. Jo nas iratus pꝛopter ederā deſiccatā. volebat ꝙ deus deſtrueret niniuen ciuita/ tē. Jone quarto Jacobus ⁊ iohānes irati quia nūcij domini non fuerūt recepti volebāt ꝙ ignis de celo de ſcenderet ⁊ ꝯſumeret oēs non recipientes. ſed chri ſtus repꝛehendit eos. Lu. nono. Arguit xp̄us petruꝫ quia amputauit auriculā ſeruo. qꝛ nō erat tempus vindicte ſed patiētie. ma thei viceſimo ſexto. Reple ti ſunt iudei zelo ꝯtra pau lum ⁊ barnabam Actuum decimotercimo Indiſ cretus zelus eſt quādo nō eſt oꝛdinatus amoꝛ ad per ſonam vel filios ſeu etiam ritū Filij namqꝫ pꝛopheta

rum faciebant queri heliã
in aliquo monte vel in val-
le cum tamen dominus eũ
aſſumpſiſſet. quarti Reg.
ſecundo capitulo. Cũ do-
minus diceret ſe paſſuruz
a iudeis. petrus increpa-
uit eum dicens. abſit hoc
a te. Mathei decimo ſexto.
Pharisei plus zelabãt de
tractionibus ſuis q̃z diui-
nis mandatis. Mathei de
cimoquĩto cap̃. Emulator
erat paulus apoſtolus pa-
ternarũ traditionum quã
do accepit epiſtolas vt ꝑ-
ſeq̃retur chriſtianos. Ac-
tuum. nono.

Figurarũ biblie fructu
oſum ⁊ vtile compendium
quod aureum biblie repor-
torium nominant. Expli
cit feliciter.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

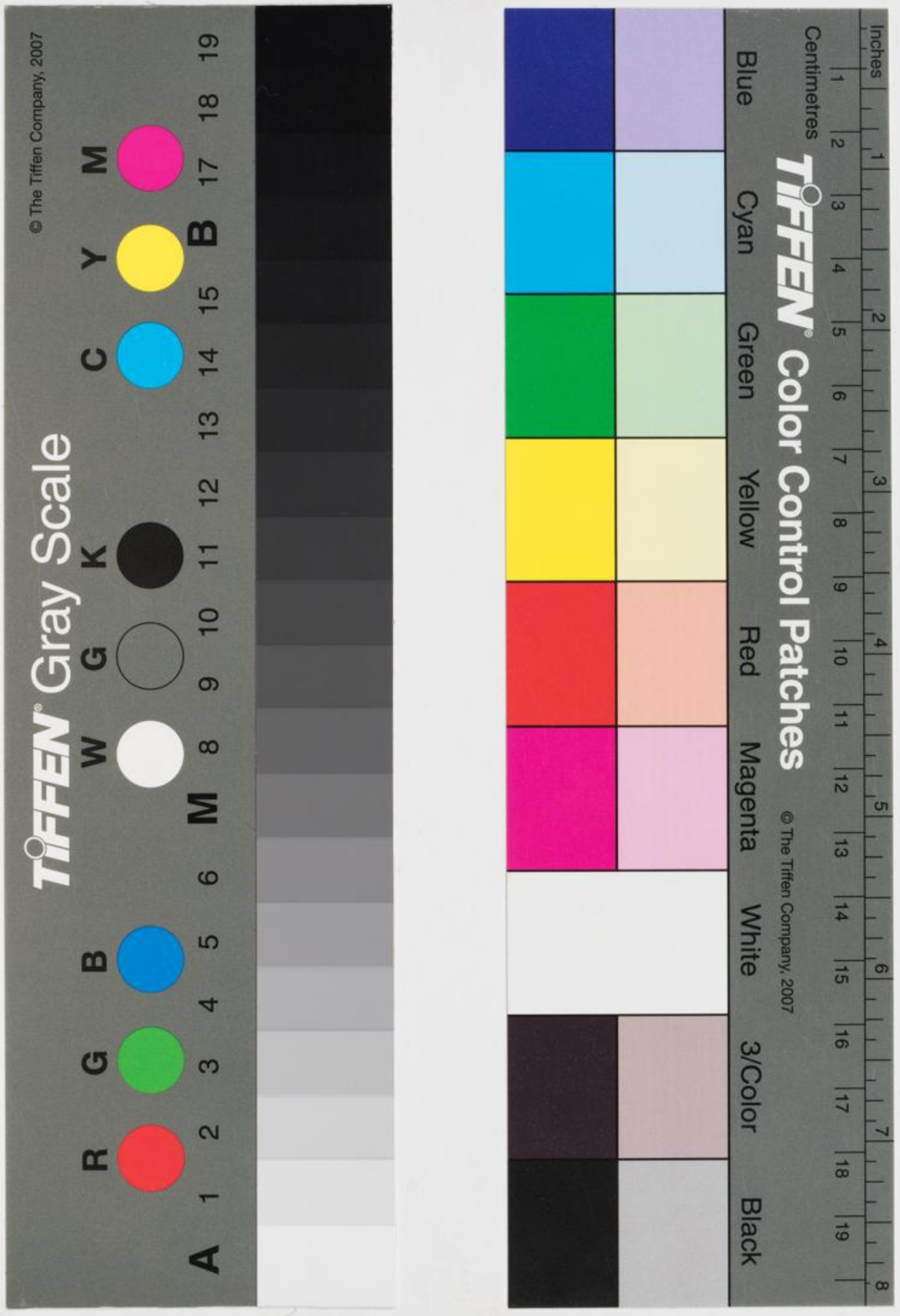

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ik kune wenich brandt
de kyne morsel gistossen
vnd mit seffiger botter
gitempereit ist gut ver
[illegible] [illegible]

[illegible] ord [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] igni mari [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plagis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

pater noster qui es in
celis sanctificetur

M Theol u Sch 136

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf